Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Základní škola a mateřská škola Krajková, příspěvková organizace

Identifikační údaje

Název ŠVP : Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Údaje o škole:
Základní škola a mateřská škola Krajková, příspěvková organizace
Komenského 22
357 08 Krajková
IČO : 69983534
IZO: 102 428 093
REDIZO: 600 073 009

Mgr. Radomíra Nováčková – ředitelka

Tel./fax: 352 672 181
e-mail: reditel@skola-krajkova.cz
www.skola-krajkova.cz

Zřizovatel:
Obec Krajková
Krajková 295
357 08 Krajková
IČO: 259411

Ing. Josef Horvát – Starosta

Tel./fax: 352 672 121
e-mail: ou-krajkova@volny.cz
www.krajkova.com

Hlavní koordinátor ŠVP: Mgr. Radomíra Nováčková
Koordinátor pro 2. stupeň: Mgr. Ladislava Soukupová

Platnost dokumentu:
datum: 1. 9. 2023 **ředitelka školy:** **razítko:**
Ruší se předchozí verze z 1. 9. 2021

Charakteristika školy

Poloha a umístění školy, materiální, prostorové a technické vybavení školy, odloučená pracoviště

Základní škola v Krajkové je umístěna v rekonstruované starší školní budově, která byla uvedena do provozu v roce 1879. Je uprostřed obce, v těsné blízkosti hlavní komunikace.

Základní škola je klasickou základní školou bez speciálního zaměření.

Škola byla zařazena do sítě škol s účinností od 9. 2. 1996.

S platností od 1. 10. 2002 je škola samostatným právním subjektem, který hospodaří jako příspěvková organizace. Od 1. 1. 2004 se usnesením zastupitelstva Obce Krajková č. 14/03 ze dne 27. 11. 2003 stala součástí školy mateřská škola.

Zřizovatelem je Obec Krajková.

Základní škola Krajková není školou spádovou přesto je více než 30% žáků dojíždějících z okolních obcí.

Kapacita školy je dána rozhodnutím MŠMT a činí 250 žáků. Naplněnost se pohybuje mezi 50% a 60%.

Vyučuje se v devíti samostatných učebnách.

Dále škola disponuje učebnou výpočetní techniky s odbornou učebnou pro výuku fyziky a chemie, malou školní dílnou, cvičnou kuchyní,. Pro zajištění výuky tělesné výchovy slouží třída upravená pro výuku tělesné výchovy, školní zahrada, obecní hřiště na sídlišti, obecní sál, dále využíváme hřiště TJ Dynamo Krajková.

Pro činnost školní družiny jsou v provozu dvě samostatná oddělení s kapacitou 60 žáků.

Součástí školy je také školní kuchyně a jídelna.

Zázemí školy doplňuje 15 kabinetů, školní a učitelská knihovna, sborovna a kancelář vedení školy. V celé škole je instalována bezdrátová síť.

V roce 2019 byla opravena fasáda školy, v roce 2020 byla provedena kompletní rekonstrukce toalet v celé budově.. Žáci i zaměstnanci školy mají vytvořeny dobré podmínky pro svou práci. Škola je dobře materiálně i technicky vybavena.

Od 1. 1. 2004 je odloučeným pracovištěm školy mateřská škola. Škola je umístěna v pavilónové stavbě se zahradou, která byla uvedena do provozu v roce 1977. Mateřská škola je v současné době dvoutřídní, kapacita MŠ je 50 dětí. Od 1. 9. 2004 je součástí MŠ školní jídelna – výdejna.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je složen z mladých i zkušených pedagogů, snažíme se plnou kvalifikovanost, stále nám chybí učitelé s aprobací PŘ, CH, F, INF.

Absolventům i nově nastupujícím pedagogům poskytujeme uvádějícího či provázejícího učitele.

Škola disponuje plně obsazeným školním poradenským zařízením ve složení výchovný poradce, metodik prevence, školní psyholog a školní speciální pedagog, ve škole dále působí koordinátor v oblasti informačních a komunikačních technologií.

Pedagogičtí zaměstnanci školy rovněž vedou zájmové kroužky, které škola organizuje a aktivně se podílejí na další mimoškolní činnosti našich žáků (školní akademie, kulturní vystoupení pro občany, vánoční jarmark apod.).

Dlouhodobé projekty a spolupráce s institucemi a veřejností

Škola každoročně pro své žáky organizuje následující projekty: Den ochrany člověka za mimořádných situací, školní akademii, školní výlety, preventivní programy zaměřené na zdravý životní styl a prevenci rizikového chování a exkurze do výrobních podniků a středních škol v rámci volby povolání.

Příležitostně organizujeme školy v přírodě, lyžařský výcvikový kurz a kulturní akce.

Škola spolupracuje s obecními úřady obcí Krajková a Josefov a se společenskými organizacemi v těchto obcích, s Policií ČR, s HZS Karlovarského kraje, s odborem sociálních věcí a zdravotnictví města Sokolov, s Pedagogicko - psychologickou poradnou Karlovarského kraje, se speciálně pedagogickými centry v Karlovarském kraji, se Střediskem výchovné péče pro Karlovarský kraj a se Základní uměleckou školou Habartov, která má v našich prostorách odloučené pracoviště.

Při škole je ustanovena šestičlenná Školská rady. Rodiče se aktivně podílejí na pořádání školních akcí.

Informace o výchovně vzdělávacím procesu jsou rodičům předávány průběžně během školního roku a na pravidelně organizovaných třídních schůzkách a tripartitách.

Charakteristika školního vzdělávacího programu (ŠVP)

ŠVP vychází z obecných vzdělávacích cílů a ze záměrů inovovat a modernizovat pedagogický proces.

Při tvorbě ŠVP jsme vycházeli i z výsledků projektu Mapa školy. Při naší práci budeme vycházet z reálných možností současného pedagogického sboru.

Chceme i nadále propojovat vzdělání s přípravou na budoucí profesní růst dětí na středních školách a středních odborných školách a gymnáziích.

Ve všech předmětech se budeme věnovat rozvoji všech gramotností.

Zaměření školy

Základní škola je klasickou základní školou bez speciálního zaměření. Umístění na vesnici nám ovšem umožňuje více se zaměřit na problematiku ochrany životního prostředí a organizovat vyučování ve volné přírodě.

Nízký počet žáků ve třídě nám umožňuje poskytovat ve větší míře vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Profil absolventa

Absolvent má pozitivní vztah ke vzdělávání a je motivován k celoživotnímu vzdělávání

- zvládá základní učivo dané školním vzdělávacím programem
- získal základy všeobecných znalostí, ze kterých dovede čerpat v běžných situacích
- ovládá základy dvou cizích jazyků a dovede je využívat při komunikaci v běžných situacích
- má osvojeny základy finanční gramotnosti
- ovládá základy práce s informačními a komunikačními technologiemi a dovede je bezpečně a účinně používat

Absolvent je schopen řešit každodenní problémy i náročné životní situace, umí se vypořádat s dílčím neúspěchem a překonávat překážky

- má osvojeny základy tvořivého myšlení
- je schopen samostatně, kriticky myslet a rozhodovat se, nenechá sebou manipulovat
- dovede formulovat své myšlenky v logickém sledu, umí se výstižně a kultivovaně vyjadřovat v písemném a ústním projevu
- dovede účinně komunikovat a spolupracovat s druhými lidmi, je schopen pracovat v týmu

Absolvent si uvědomuje spoluzodpovědnost za společnost a svět, ve kterém žije, a možnosti, jak je měnit k lepšímu

- respektuje a dodržuje pravidla vzájemného soužití, je schopen pochopit druhé, má v úctě sebe i druhé
- chápe základní principy, na nichž spočívají právní normy
- uplatňuje svá práva a plní si své povinnosti, uvědomuje si zodpovědnost za své činy
- umí rozpoznat své schopnosti a reálné možnosti a dovede je uplatnit v běžném životě
- je schopen objektivně zhodnotit svůj vlastní výkon i výkon druhých lidí
- má znalosti o zdravém životním stylu a chápe jeho význam, dovede chránit své fyzické a duševní zdraví i zdraví druhých lidí
- orientuje se v základních otázkách složitosti světa, umí analyzovat společenské jevy a zaujímat k nim uvážlivé postoje, umí přemýšlet v souvislostech
- chápe potřebu občansky se angažovat a účastnit se komunálních aktivit
- je ohleduplný a tolerantní k jiným lidem a k odlišným kulturním a duchovním hodnotám
- chápe naše tradice a kulturní i historické dědictví, je citlivý k životnímu prostředí, chápe principy trvale udržitelného rozvoje

Cíle ŠVP

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.
Usilujeme o naplňování těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci
- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

Organizace přijímacího řízení

Zápis k povinné školní docházce se uskutečňuje v termínu daném školským zákonem od 1. dubna do 30. dubna příslušného roku. Zápis do 1. třídy se týká všech dětí, které k 31. 8. příslušného roku dovrší 6 let věku a také dětí, kterým byl pro předcházející školní rok povolen odklad povinné školní docházky.

K zápisu do 1. třídy využíváme elektronickou přihlášku. Elektronická přihláška je zpřístupněna vždy k 1. 4. a je možné ji podat nejpozději den před konáním zápisu. Při vyplnění elektronické přihlášky si zákonný zástupce vybírá datum a čas zápisu podle svých časových možností. Odkaz k vyplnění elektronické přihlášky a všechny pokyny jsou zveřejněny na webových stránkách školy.

V době zápisu může zákonný zástupce písemně požádat o odklad povinné školní docházky. K žádosti o odklad povinné školní docházky je nutné doložit doporučující posouzení školského poradenského zařízení a odborného lékaře nebo klinického psychologa.

Jediným kritériem pro přijetí je trvalý pobyt ve školském obvodu. Seznam přijatých uchazečů je zveřejněn na webových stránkách školy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence mají pomoci žákům získat základy všeobecného vzdělání a jsou součástí dalšího celoživotního vzdělávání. V následujícím přehledu klíčových kompetencí je uveden způsob jejich naplňování v naší škole.

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům vybírat a využívat pro učení vhodné způsoby a metody práce
- vedeme žáky ke čtení s porozuměním, využíváme mimočítankovou četbu a motivujeme žáky k vlastní četbě
- klademe důraz na využití získaných znalostí v praktickém životě
- při motivaci k učení vycházíme z vlastních zkušeností žáků
- k procvičení učiva využíváme zařazování domácích úkolů
- podporujeme žáky v účasti na olympiádách, soutěžích, výchovně vzdělávacích akcích a v organizování mimoškolních aktivit
- umožňujeme žákům využití informačních technologií a školní knihovny
- vedeme žáky k sebehodnocení
- využíváme často mezipředmětových vztahů
- podporujeme žáky v aktivním samostudiu a tím je motivujeme k celoživotnímu učení
- snažíme se vyvozovat nové učivo v rámci logické návaznosti, upevňujeme a procvičujeme probrané učivo formou činnostního učení
- vedeme žáky k vlastnímu pozorování, vyvozování závěrů a k vlastnímu úsudku
- propojujeme poznatky do širších celků

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k rozeznávání negativních jevů a navržení jejich možného řešení ve školním i mimoškolním prostředí
- klademe důraz na to, aby žáci ověřili správnost řešení problému a dokázali obdobné řešení použít v nových problémových situacích
- motivujeme žáky k nekonávání nezdaru a vytrvalému hledání řešení problému a k vlastní zodpovědnosti za svá rozhodnutí
- pomáháme žákům prostřednictvím PC a audiovizuální techniky vyhledávat a získávat informace k různým tématům
- podněcujeme žáky k samostatnému řešení problémů při předmětových soutěžích a projektech
- využíváme nabídky besed s různou tématikou za účelem uvědomění si různých variant řešení problémů či situací

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke kulturnímu a kultivovanému ústnímu a písemnému projevu
- vedeme žáky k výstižnému a logickému vyjadřování myšlenek
- podporujeme žák k aktivnímu využívání informačních a komunikačních technologií
- umožňujeme žákům výuku dalšího cizího jazyka
- zařazujeme vhodná slohová cvičení, slohové práce, mluvní cvičení, referáty, výchovně vzdělávací projekty a dramatizaci
- využíváme zkušeností a vlastních zážitků žáků
- klademe důraz na schopnost žáky vyjadřovat a obhajovat své názory, myšlenky, naslouchat druhým a vhodně argumentovat

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k účinné skupinové práci při výuce, v rámci školních projektů i tvorbě třídních pravidel
- vysvětlujeme význam utváření příjemné atmosféry v týmu na základě ohleduplnosti a úcty při jednání se spolužáky, učiteli a ostatními lidmi
- učíme žáky využívat zkušenosti druhých lidí, respektovat různá hlediska a čerpat poučení z jednání druhých
- usilujeme o schopnost sebepoznání, které podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj osobnosti
- napomáháme k začlenění žáků se zdravotním znevýhodněním do kolektivu
- podporujeme charitativní záměry žáků

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s jejich právy a povinnostmi, listinou základních práv a svobod a právy dítěte
- vytváříme se žáky pravidla třídy, která korespondují se školním řádem
- vytváříme prostředí důvěry mezi žáky navzájem, mezi žáky a učiteli (schránka důvěry)
- seznamujeme žáky s tradicemi a zvyky pomáháme poznat naše kulturní tradice, historické dědictví, podporujeme vlastenecké cítění
- vedeme žáky k odmítání útlaku, hrubého zacházení, šikany, rasové nesnášenlivosti, xenofobie
- motivujeme žáky k ochraně životního prostředí, k zájmu o své zdraví a přírodu
- vedeme žáky k poskytnutí účinné pomoci v rámci svých možností

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky s různými druhy materiálů, jejich vlastnostmi a využitím v praxi
- používáme nástroje a seznamujeme žáky s bezpečností a ochraně zdraví při manipulaci s nimi
- vedeme žáky k pečlivé práci, vzájemné pomoci a dodržování hygienických návyků
- motivujeme žáky k rozvíjení fantazie a tvořivé práci
- pomáháme žákům s výběrem povolání
- nabízíme zapojení do mimoškolní zájmové činnosti
- využíváme technický potenciál školy
- seznamujeme žáky se základními pravidly uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizace
- učíme žáky dodržovat pracovní postupy a pracovat podle návodu

Kompetence digitální

- učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby při učení i mimoškolních aktivitách
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu a k volbě vhodných postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají situaci a účelu
- vedeme žáky k vytváření a úpravám digitálního obsahu, podporujeme vyjadřování za pomoci digitálních prostředků
- motivujeme žáky k využívání digitálních technologií z důvodu usnadnění práce, zjednodušení pracovních postupů
- seznamujeme žáky s novými technologiemi, vedeme ke kritickému hodnocení přínosů a k reflektování rizik
- vedeme žáky k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a dat a situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáků i ostatních
- vedeme žáky k etickému jednání v digitálním prostředí

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola je otevřená žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, pedagogičtí pracovníci školy mají dlouhodobé zkušenosti se vzděláváním těchto žáků.

Vzdělávací program školy je nastaven tak, aby umožňoval rozvoj každého žáka ve prospěch dosažení jeho osobního maxima.

Pro práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonných zástupců a odborných poradenských zařízení.

Na zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a na spolupráci s rodiči se v široké míře podílí školní poradenské pracoviště

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích potřeb nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními, potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. (§ 16 odst. 1 školského zákona).

Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními respektujeme individuální vzdělávací potřeby žáků. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého z nich s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagogové přizpůsobují vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Škola se řídí pravidly pro použití podpůrných opatření, které stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Na škole působí školní poradenské pracoviště, které pomáhá žákům, rodičům i pedagogům vytvářet podmínky pro úspěšné zvládání školní docházky žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Výchovný poradce popřípadě školní speciální pedagog spolupracují v této oblasti se školskými poradenskými zařízeními.

Pravidla, průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (dále jen PLPP):

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami poskytují vyučující přímou podporu prostřednictvím podpůrných opatření 1. stupně. Podpůrná opatření 1. stupně slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka, a to formou mírných úprav v režimu školní výuky a domácí přípravy. První stupeň podpory je plně v kompetenci školy, s použitím postupů vycházejících zejména z pedagogické diagnostiky a z obecných didaktických zásad.

Pokud je tato přímá podpora poskytovaná vyučujícím nedostatečná pro překonání vzdělávacích obtíží žáka, sestavujeme plán pedagogické podpory. PLPP sestavuje třídní učitel ve spolupráci se všemi učiteli konkrétních vyučovacích předmětů za pomoci výchovného poradce, případně dalších pracovníků školního poradenského zařízení. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení vhodných úprav v metodách práce se žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod.

Výchovný poradce spolu s třídním učitelem projednají PLPP žáka s jeho zákonným zástupcem i žákem samotným, a tento plán dle potřeby doplňují a vyhodnocují. Pokud jsou i přesto podpůrná opatření 1. stupně pro podporu žáka nedostatečná, doporučí škola vyšetření žáka ve školském poradenském zařízení.

Výchovný poradce plní koordinační a kontrolní funkci a odpovídá za konečnou podobu PLPP. Dále také stanovuje termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Třídní učitel odpovídá za seznámení zákonných zástupců žáka s konečnou podobou PLPP.

Vyhodnocení naplnění cílů PLPP proběhne po třech měsících od jeho realizace (nebo dle potřeby i dříve) na společné schůzce třídního učitele, všech učitelů příslušných předmětů a výchovného poradce (případně dalších pracovníků školního poradenského zařízení). Konečné rozhodnutí o dalším postupu je v kompetenci výchovného poradce.

Pravidla, průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP):

O podpůrných opatřeních 2. - 5. stupně rozhoduje školské poradenské zařízení (ŠPZ). Podpůrná opatření jsou ve škole poskytována bezodkladně po obdržení doporučení ŠPZ a poté, co zákonný zástupce žáka udělí písemný informovaný souhlas s jejich poskytováním.

Pokud je žák vzděláván podle Doporučení ŠPZ bez individuálního vzdělávacího plánu (IVP), sepíše třídní učitel ve spolupráci s ostatními příslušnými vyučujícími Dohodu o poskytování konkrétních podpůrných opatření mezi školou, zákonnými zástupci a žákem. V této dohodě jsou se žákem a zákonnými zástupci nastaveny cíle vzdělávání, úkoly žáka i zákonných zástupců, jejichž účelem by mělo být postupné zlepšování vzdělávacích výsledků žáka. Dohody se vyhodnocují společně se žákem a zákonnými zástupci na konci 1. i 2. pololetí.

Pokud je žák vzděláván na základě Doporučení ŠPZ podle IVP, sestavuje IVP výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem, se všemi učiteli konkrétních vyučovacích předmětů a případně i za pomoci dalších pracovníků školního poradenského zařízení.

Podmínkou zpracování IVP je doporučení školského poradenského zařízení a žádost zákonného zástupce žáka. IVP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení vhodných úprav v metodách práce s žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod. Výchovný poradce plní koordinační a kontrolní funkci a odpovídá za konečnou podobu IVP. Výchovný poradce dále stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Konečné schválení IVP je plně v kompetenci ředitele školy. Výchovný poradce odpovídá za závěrečné projednání IVP se zákonným zástupcem a za získání jeho informovaného souhlasu. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP ředitelce školy, který je zaznamená do školní matriky.

Konzultace se zákonnými zástupci o efektivitě nastavení IVP probíhají každé čtvrtletí s třídním učitelem nebo dle potřeby s dalšími vyučujícími.

Vyhodnocení plnění IVP probíhá po dohodě s příslušným pracovníkem školského poradenského zařízení nejpozději do 1 roku od začátku jeho realizace. Za vyhodnocení plnění IVP odpovídá výchovný poradce.

Zabezpečení vzdělávání žáků s LMP:

V případě podpůrného opatření, spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů, pro žáky s LMP od třetího stupně podpory bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV. Minimální úroveň očekávaných výstupů je zapracována v IVP daného žáka.

Předmět speciálně pedagogické péče (PSPP)

Na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytujeme žákům podpůrné opatření PSPP. Toto podpůrné opatření je realizováno z disponibilních hodin a zajištěno školním speciálním pedagogem nebo speciálním pedagogem.

Pedagogická intervence (PI)

Na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytujeme žákům podpůrné opatření PI. Toto podpůrné opatření je realizováno mimo povinnou časovou dotaci v jednotlivých ročnících, buď před zahájením vyučování, nebo po vyučování a je zajištěno pedagogickým pracovníkem.

Součástí práce školy je včasná prevence školní neúspěšnosti a sledování vysoké absence žáků.

Ve spolupráci s pracovníkem ŠPZ provádíme se souhlasem zákonného zástupce depistáž žáků prvních tříd, která je zaměřena na vyhledávání dětí s oslabením některých percepčních
funkcí.

Při vzdělávacích obtížích žáka je možné navštěvovat doučování v daném předmětu nebo využít konzultační hodiny k individuálním konzultacím.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných:

Za nadaného žáka se považuje jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých či sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se považuje jedinec, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých či sociálních dovednostech.

K vyhledávání těchto žáků dochází na základě pozorování schopností a dovedností žáka.
Takto vytipovaným žákům poskytují jednotliví vyučující přímou podporu prostřednictvím podpůrných opatření 1. stupně a pod vedením třídního učitele sestavujeme plán pedagogické podpory (PLPP). PLPP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími daného žáka pod metodickým vedením školního speciálního pedagoga nebo výchovného poradce. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory TU s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení metod a forem práce se žákem. Školní speciální pedagog nebo výchovný poradce spolu s třídním učitelem projednají PLPP žáka s jeho zákonným zástupcem i žákem samotným, a tento plán dle potřeby doplňují a vyhodnocují. Škola může následně doporučit zákonnému zástupci žáka vyšetření žáka ve školském poradenském zařízení za účelem diagnostiky nadání žáka a doporučení podpůrných opatření vyšších stupňů.

Nadaným žákům v souladu s vývojem jejich školních dovedností může vyučující žáka rozšířit obsah vzdělávání nad rámec stanovený RVP ZV. Pokud je žák ŠPZ diagnostikován jako mimořádně nadaný a ŠPZ doporučí žákovi jako podpůrné opatření IVP, je na základě písemné žádosti rodičů vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP naší školy a doporučení školského poradenského zařízení. Tento plán sestavuje třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání daného žáka, speciálním pedagogem nebo výchovným poradcem a ŠPZ. Ředitel školy může žákovi po projednání s jeho zákonným zástupcem umožnit účast na výuce některého předmětu ve vyšším ročníku.

Nastavení a vyhodnocování PlPP i IVP podléhá stejným pravidlům jako u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (viz. předchozí kapitola).

Učební plány

Vzdělávací oblasti (obory) – 1. stupeň	*1.*	*2.*	*3.*	*4.*	*5.*	*ŠVP*	*RVP*
Jazyk a jazyková komunikace							**42**
Český jazyk	8+1	8+2	7+2	5+2	5+2	**33+9**	
Anglický jazyk	-	-	3	3	3	**9**	
Matematika a její aplikace							**20**
Matematika	4	4+1	4+1	4	4	**20+2**	
Informatika							**2**
Informatika	-	-	-	1	1	**2**	
Člověk a jeho svět							**11**
Prvouka	1+1	1+1	2+0	-	-	**4+2**	
Přírodověda	-	-	-	1+1	2	**3+1**	
Vlastivěda	-	-	-	2	2	**4**	
Umění a kultura							**12**
Hudební výchova	1	1	1	1	1	**5**	
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	**7**	
Člověk a zdraví							**10**
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	**10**	
Člověk a svět práce							**5**
Praktické činnosti	1	1	1	1	1	**5**	
Ostatní předměty							**2**
Zprostředkované učení				0+1	0+1	**0+2**	
Celkem základní	18	18	21	22	23	**102**	**102**
Celkem disponibilní	2	4	3	4	3	**16**	**16**
Celkem v ročníku	**20**	**22**	**24**	**26**	**26**	**118**	**118**

Vzdělávací oblasti (obory) – 2. stupeň	*6.*	*7.*	*8.*	*9.*	*ŠVP*	*RVP*
Jazyk a jazyková komunikace						**27**
Český jazyk	4+1	4+0	3+1	4+0	**15+2**	
Anglický jazyk	3+0	3+0	3+0	3+0	**12+0**	
Německý jazyk	-	2+0	2+0	2+0	**6+0**	
Matematika a její aplikace						**15**
Matematika	4+0	4+1	3+1	4+1	**15+3**	
Informatika						**4**
Informatika	1+0	1+0	1+0	1+0	**4+0**	
Člověk společnost						**10**
Dějepis	1+1	2+0	1+1	2+0	**6+2**	
Občanská výchova	1+0	1+0	1+0	1+0	**4+0**	
Člověk a příroda						**20**
Fyzika	1+0	1+0	1+1	1+1	**4+2**	
Chemie	-	-	1+1	1+1	**2+2**	
Přírodopis	2+0	2+0	2+0	1+0	**7+0**	
Zeměpis	2+0	2+0	2+0	1+0	**7+0**	
Umění a kultura						**9**
Hudební výchova	1+0	1+0	1+0	1+0	**4+0**	
Výtvarná výchova	2+0	1+0	1+0	1+0	**5+0**	
Člověk a zdraví						**10**
Rodinná výchova	1+0	0+1	1+0		**2+1**	
Tělesná výchova	2+0	2+0	2+0	2+0	**8+0**	
Člověk a svět práce						**3**
Praktické činnosti	1+0	1+0		1+0	**3+0**	
Ostatní předměty						
Ekologická výchova	0+1				**0+1**	**0**
Mediální výchova				0+1	**0+1**	
Zprostředkované učení	0+1	0+1	0+1	0+1	**0+4**	
Celkem základní	26	27	25	26	**104**	**104**
Celkem disponibilní	4	3	6	5	**18**	**18**
Celkem v ročníku	**30**	**30**	**31**	**31**	**122**	**122**

Poznámky k učebnímu plánu

Organizační zajištění výuky

V souladu se školním vzdělávacím programem lze na výuku některých předmětů dělit třídy na skupiny, vytvářet skupiny žáků ze stejných nebo různých ročníků nebo spojovat třídy.

O spojování tříd, dělení tříd a vytváření skupin rozhoduje ředitelka školy podle prostorových, personálních a finančních podmínek školy, podle charakteru činnosti žáků, v souladu s požadavky na jejich bezpečnost a zdraví, s ohledem na počet žáků ve skupině a metodickou a didaktickou náročnost předmětu.

Využití disponibilní časová dotace:

1. rozšíření nabídky vyučovaných předmětů : ekologická výchova, mediální výchova, zprostředkované učení
2. možnost vyučování předmětu ve více ročnících oproti RVP:
3. zvýšení časové dotace konkrétního předmětu: ke zvýšení motivace žáků, využití zajímavých aktivit, praktickým cvičením, u žáků s SVP lze využít k předmětu SPP.

Učební osnovy

Vzdělávací oblasti – 1. stupeň
Jazyk a jazyková komunikace

Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je vést žáka k získání dobré úrovně jazykové kultury a mateřského jazyka, které patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základní školy, a vybavit žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, porozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně prosazovat výsledky svého poznávání. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci
- 1.ročník 8 + 1 hodina týdně
- 2.ročník 8 + 2 hodiny týdně
- 3.ročník 7 + 2 hodiny týdně
- 4.ročník 5 + 2 hodina týdně
- 5.ročník 5 + 2 hodina týdně

Výuka českého jazyka ve všech ročnících je naplňována:
- komunikační a slohovou výchovou
- čtením a literární výchovou
- psaním
- jazykovou výchovou

Komunikační a slohová výchova – obsahuje čtení a naslouchání a mluvený projev žáka. Snažíme se naučit všechny žáky číst přiměřené náročné, umělecké i naučné texty. Na čtení, mluvení i písemném projevu žáků se podílí i ostatní předměty. Dát žákům dostatek příležitostí k tomu, aby hovořili, diskutovali, vyjadřovali se.

Jazyková výchova- vyžaduje značnou pozornost. Využíváme vjemy sluchové, zrakové i motorické. Úkolem je zautomatizovat základní pravopisné jevy. Jazykové dovednosti se realizují v těchto složkách: zvuková stránka jazyka, slovní zásoba a tvoření slov, tvarosloví, skladba a pravopis.

Literární výchova– má za úkol seznámit a vnímat literární text, rozumět jeho významu a smyslu. Využíváme hlasitého a tichého čtení.

Psaní - žáci získávají správné psací dovednosti, základy čitelného, hbitého a úhledného rukopisu. Píši slova a texty přiměřeného obsahu. Učí se psát věcně i formálně jednoduché sdělení a správně se vyjadřovat spisovným jazykem.

Výchovně - vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- vedeme žáky ke čtení, poslouchání a porozumění textu
- učíme žáky získávat a používat informace ze všech dostupných zdrojů, včetně zájmové mimočítankové četby

Kompetence k řešení problémů

- žáky vedeme k praktickému ověřování správnosti řešení
- využíváme metod dramatické výchovy

Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat a vyjadřovat se ústně a písemně, pracovat s textem
- číst s porozuměním a respektovat pravidla diskuse
- k rozvoji komunikativních dovedností žáků využíváme besedu, dramatizaci, hry a soutěže
- rozvíjíme kulturu projevu, vystupování a spisovného vyjadřování

Kompetence sociální a personální

- pomáháme integrovaným žákům zapojit se do kolektivu
- učíme žáky přijímat různé role ve skupinách, pochopit jazyk jako důležitý nástroj celoživotního vzdělávání

Kompetence občanské

- umožňujeme žákům poznat, pochopit a tolerovat specifika různých národnostních zvyků a tradic
- vedeme žáky k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa
- u žáků rozvíjíme pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

Kompetence pracovní

- vytváříme a rozvíjíme pracovní návyky při samostatné i skupinové práci
- učíme žáky zacházet a pracovat s učebními i názornými pomůckami

Kompetence digitální

- dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)
- učíme žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce
- podporujeme žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici
- vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi

Průřezová témata budou zařazována podle struktury učebnic, obsahu článků a cvičení.

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	**Předmět: Český jazyk**		**1. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev - přepíše tiskací písmo do psané podoby, píše podle diktátu slova, krátké věty - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky	**Komunikační a slohová výchova**	- základní komunikační pravidla (střídání role mluvčího a poslech, zdvořilé vystupování) - základní techniky mluvního projevu - přiměřené vyjadřování v určité situaci - komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu) - základní hygienické návyky při psaní (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, dýchání, uvolňovací cviky) - psaní správných tvarů písmen a číslic podle normy a dodržování sklonu písma - správné spojování písmen a slabik, dodržování rozestupů slov, interpunkce - písmeno malé, velké, tištěné, psané	**MKV – lidské vztahy**	

odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy - rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	**Jazyková výchova**	- hláska a písmeno, slabika, slovo, věta - analýza a syntéza slabik a slov - tečka, čárka, otazník, vykřičník - modulace souvislé řeči- tempo, intonace, přízvuk		
- čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	**Literární výchova**	- sluchová, zraková cvičení - čtení písmen, slabik, slov, vět - intonace podle interpunkce - rytmus a tempo čtení - přednes říkadel a krátkých básní - hlasité a tiché čtení s porozuměním - poslech literárních textů pro děti - vyprávění - dramatizace pohádek, orientace v textu	**OSV – rozvoj schopností poznávání**	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	**Předmět: Český jazyk**		**2. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná - porovnává a třídí slova zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru - odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen, zvířat a místních pojmenování - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy - rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a jejich	**Jazyková výchova**	- abeceda a písmo - dělení hlásek - dělení slov na konci řádku - výslovnost a psaní souhlásek na konci a uvnitř slova - slovní význam – nadřazená, podřazená, souřadná, protikladná, příbuzná - slovní druhy – podstatná jména, slovesa, předložky - vlastní a obecná jména - pořádek slov ve větě - druhy vět	**OSV – komunikace**	

vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky - odůvodňuje a píše správně ú /ů - odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; - odůvodňuje a píše správně dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev - - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	**Komunikační a slohová výchova**	- psaní ú/ů na začátku, uprostřed a na konci slov - psaní i/í, y/ý po tvrdých a měkkých souhláskách - psaní dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - hlasité a tiché čtení s porozuměním - základní komunikační pravidla (střídání role mluvčího a poslech) - správná výslovnost - plynulé čtení jednoduchých vět - užívání správného slovního přízvuku uplatnění přirozené intonace - pracuje s literárním textem - poslech četby poezie a prózy - vyprávění pohádek a povídek o dětech		

- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	**Literární výchova**	- základní hygienické návyky při psaní (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, dýchání) - psaní správných tvarů písmen a číslic podle normy a dodržování sklonu písma - žánry písemného projevu: blahopřání, pozdrav z prázdnin - spojování obsahu textu s ilustrací		
- čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění		- přednes básní - poezie: báseň, verš, rým, rytmus, přízvuk, přednes, recitace - povídání si nad literárním textem, nad knihou - oblíbená četba - orientace v pohádkách - seznámení s knihami o přírodě a věcech - seznámení se základy literatury - řešení hádanek slovních hříček	**OSV – rozvoj schopností poznávání**	**VV – ilustrace** **HV** **PRV – domácí zvířata**

- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností		- dramatizace pohádky nebo povídky - divadlo: jeviště, herec, divák, maňásky, loutky - výtvarný doprovod – ilustrace, ilustrátor		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	**Předmět: Český jazyk**		**3. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	**Komunikační a slohová výchova**	- praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné a plynulé, znalost orientačních prvků v textu);věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) - naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé vyjádření kontaktu s partnerem);věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní- zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) - mluvený projev-základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost),vyjadřování závisle na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dopis, popis postavy, děje, věci, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) - automatizace psacího pohybu	**OSV – komunikace**	

- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná - porovnává a třídí slova zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost, řadí slova podle abecedy - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru mimo zájmen a příslovcí - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	**Jazyková výchova**	- odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu - plynulý a úhledný písemný projev - vyprávění pohádky nebo povídky, spojování obsahu textu s ilustrací - ohebné a neohebné slovní druhy - význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, slova opačného a stejného významu - třídění slov - seznamování se s některými slovními druhy - ohebné a neohebné slovní druhy - souvislý mluvený projev - význam slov		

- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy - rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky - odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen, zvířat a místních pojmenování, spodoba znělosti - čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	**Literární výchova**	- věta a souvětí - spojky a jejich funkce, spojovací výrazy - druhy vět podle postoje mluvčího, výběr vhodných jazykových prostředků - správný pravopis dle požadovaného výstupu - reprodukce textu - přednes básně nebo úryvku prózy - líčení atmosféry příběhu - základy literatury-poezie (pojmy: báseň, rým, sloka, přednes), próza (pojmy: pohádka, povídka, postava, děj, prostředí)	**VEGS – Evropa a svět nás zajímá**	**VV** **HV**

		- volná reprodukce textu, dramatizace pohádky, povídky nebo básně		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	**Předmět: Český jazyk**		**4. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle své komunikačního situace - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	**Komunikační a slohová výchova**	- správné a plynulé čtení se správným přízvukem slovním i větným, přirozenou intonací a správným frázováním - uvědomělé a dostatečně rychlé čtení tiché - reprodukce obsahu textu - mluvený projev- základy techniky mluveného projevu, vyjadřování závislé na komunikační situaci - komunikační žánry, základní komunikační pravidla a mimojazykové prostředky řeči - písemné formy společenského styku, psaní adres, pohlednic, blahopřání - psaní dopisu s jednoduchým obsahem (pozvání, oznámení) - formální úprava dopisu, úhlednost, čitelnost - jednoduchá objednávka, přihláška - písemné vyjádření vzkazu, informace - kultura písemného vyjádření- stručné zápisy z učebního textu, účelnost, stručnost, čitelnost - zápisy do sešitů, poznámky - výpisy údajů ze slovníku	**OSV – komunikace, kreativita** **MKV – lidské vztahy**	

		- popis postupu děje, popis činnosti, místnosti apod.		
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti		- osnova, nadpis, členění projevu - vypravování - popis rostlin, zvířat, věcí - formy společenského styku		
- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu, slova vícevýznamová - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	**Jazyková výchova**	- význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma		
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku		- stavba slova (předpona, kořen, přípona, koncovka) - předložka, předpona (od, nad, před, pod, vz, roz, bez, ob, v, vy,vý)		
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu		- slovní druhy		
- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty		- slovesa- infinitiv, určování mluvnických kategorií (osoba, číslo, čas) - podstatná jména- určování mluvnických kategorií (pád, číslo, rod, vzor) - skloňování podstatných jmen - základní skladební dvojce		
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí		- věta jednoduchá, souvětí - spojovací výrazy		

- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	**Literární výchova**	- koncovky podstatných jmen - koncovky sloves v přítomném čase - poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání - reprodukce obsahu textu - hodnocení postav literárního díla a určení jejich vzájemného vztahu - povídání o knihách, divadle, rozhlasových a televizních pořadech - - próza- pověst, povídka, poezie hlavní a vedlejší postavy - divadlo, film - odlišení verše od prózy - tvořivé činnosti s literárními texty	**MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení**	**VV** **HV**

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	**Předmět: Český jazyk**		**5. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle svého komunikačního situace - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry - zaznamená si vhodnou formou informace a data, s nimiž chce v budoucnu pracovat, využije pro záznam a porovnání informací	**Komunikační a slohová výchova**	- správné a plynulé čtení se správným přízvukem slovním i větným, přirozenou intonací a správným frázováním - uvědomělé a dostatečně rychlé čtení tiché - reprodukce obsahu textu - mluvený projev- základy techniky mluveného projevu, vyjadřování závislé na komunikační situaci - komunikační žánry, základní komunikační pravidla a mimojazykové prostředky řeči - písemné formy společenského styku - jednoduchá objednávka, přihláška, dopis, telegram, pozvánka, tiskopis - písemné vyjádření vzkazu, informace - kultura písemného vyjádření- stručné zápisy z učebního textu, účelnost, stručnost, čitelnost - zápisy do sešitů, poznámky - výpisy údajů ze slovníku	**OSV– komunikace** **MV – tvorba mediálního sdělení**	

digitální technologie (např. myšlenková mapa, textové zpracování, tabulka) napíše e-mail vyplní elektronickou přihlášku - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti - rozpozná přímou řeč a větu uvozovací - rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě - porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu, slova vícevýznamová - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	**Jazyková výchova**	- popis postupu děje, popis činnosti, místnosti apod. - žánry písemného projevu – e-mail, elektronický formulář - osnova, nadpis, členění projevu - vypravování, referát - přímá řeč - reklama - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, antonyma, homonyma - stavba slova, kořen, část předponová, příponová, koncovka - tvarosloví- slovní druhy, tvary slov - věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojce		

- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	**Literární výchova**	- základy morfologického pravopisu-koncovky podstatných a přídavných jmen (tvrdých a měkkých) - shoda přísudku s holým podmětem - poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání - reprodukce obsahu textu - hodnocení postav literárního díla a určení jejich vzájemného vztahu - povídání o knihách, divadle, rozhlasových a televizních pořadech - základní literární pojmy- literární druhy a žánry - tvořivé činnosti s literárním textem	**VEGS – Evropa a svět nás zajímá** **MKV – lidské vztahy** **MV – fungování a vliv médií ve společnosti**	

Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je ve škole vyučován v rámci oboru Cizí jazyk.
Výukou tohoto jazyka a jeho postupným osvojováním se vytvoří předpoklady pro budoucí zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi národy v rámci Evropy i světa. Žáci jsou připravováni k praktickému užívání jazyka mluvenou i psanou formou.
Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce směřují ve ŠVP k dosažení úrovně A2, Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

S vyučovacím předmětem Anglický jazyk začínají děti v naší škole ve třetím ročníku.
Hodinová dotace tohoto jazyka jsou tři hodiny týdně od 3. do 5. třídy. Výuka anglického jazyka probíhá ve třídách a počítačové učebně.
Náročnost a rozsah učiva volí učitel s ohledem na schopnosti a možnosti žáka, získávání praktických dovedností žáka a je zaměřeno na pět základních „oblastí“ cizího jazyka – poslech a porozumění, rozhovory, samostatný ústní projev, čtení a psaní.

Na I. stupni základní školy (3. – 5. ročník) je výuka anglického jazyka úvodem do cizojazyčného vzdělávání. Výuka je částečně propojena s mateřským jazykem, metoda práce je založena na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech, hře a je výrazně propojena pohybem, hudbou, používáním říkanek, básniček a textu v interpretaci rodilých mluvčích. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat na nejběžnější situace každodenního života. Výklad gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku. Do výuky jsou zařazovány i vhodné programy na PC. Významnou úlohou učitele je rozvíjet představivost dětí, podněcovat a oceňovat jejich aktivitu a tvůrčí přístup k činnostem.

Kompetence k učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání, připravujeme je na celoživotní učení
- na praktických příkladech blízkých žákovi se vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učíme práci s chybou
- učíme žáky trpělivostí a povzbuzujeme je

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky nebát se problémů („problém je dosud nevyřešená situace – problém není hrozba ale výzva“). Žák využívá získaných vědomostí a dovedností k řešení problému a využívá vlastního úsudku
- podporujeme u žáků různě přijatelné způsoby řešení problémů
- podporujeme týmovou práci při řešení problému
- vytvářením praktických problémových úloh a situací žáky učíme prakticky řešit problémy

Kompetence komunikativní

- podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa
- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- podporujeme integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy
- učíme žáky naslouchat promluvám druhých lidí, jejich porozumění a zapojit se do diskuse, získané komunikativní dovednosti využíváme k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat v týmech, vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam)v týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci navzájem potřebují
- upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- vytváříme pozitivní představy o sobě samém, které v žákovi podporují jeho sebedůvěru, aby svým jednáním a chováním dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem

- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační, zábavné) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- v hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	**Předmět: Anglický jazyk**		**3. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má vizuální oporu - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného projevu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu - osvojuje si pozdravy - rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova - osvojuje si jednoduchou slovní zásobu - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkává - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova a slovní spojení - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy		- slovní zásoba a tvoření slov (synonyma, antonyma, význam slov v kontextu - základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov-věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě - tematické okruhy: barvy, pozdravy, zdvořilostní fráze, čísla do 12, rodina, činnosti, Vánoce, oblečení, domácí zvířata, obličej, cestování, náš byt, abeceda, hláskování	**OSV** **komunikace** **VEGS-Evropa a svět nás zajímá** **MV**	**M** **ČJ** **PRV** **VV** **HV**

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	**Předmět: Anglický jazyk**		**4. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- rozumí pokynům a otázkám, větám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností s vizuální oporou - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života hlavně s vizuální oporou - aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci - tvoří věty - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - umí číst znaky, kterými se zapisuje výslovnost, vyplní osobní údaje do formuláře		- slovní zásoba a tvoření slov a vět v tématických okruzích: zvířata v ZOO, rodina, škola, týden, sport a volný čas, Vánoce, čísla do 20, hodiny, povolání, lidské tělo, jídlo, bydliště, měsíce, hodiny - pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - čtení textů k jednotlivým tématickým celkům - základní gramatické struktury a typy vět: časování sloves, přítomný čas prostý vázání množné číslo podst. jmen, způsobové sloveso – can přivlastňovací pád, vazba-there is/there - are – stavba věty předložky - stavba věty oznamovací a tázací - rozkazovací způsob - práce se slovníkem	**OSV komunikace** **OSV-mezilidské Vztahy** **VEGS-Evropa a svět nás zajímá**	**M** **ČJ** **Př** **VI** **VV** **HV**

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	**Předmět: Anglický jazyk**		**5. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností s vizuální oporou - rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci - aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - napíše krátký e-mail o své osobě, rodině a svých zájmech -vyplní osobní údaje do elektronického formuláře - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá		- pravidla komunikace v běžných každodenních situacích-pozdrav, poděkování, představování - poslouchá s porozuměním běžné pokyny a jednoduchý souvislý projev učitele - využití rozhovoru, tvoření jednoduchých otázek a odpovědí - slovní zásoba a tvoření vět - vytvoří jednoduchý rozhovor - hlasité čtení - základní pravidla výslovnosti, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - pořádek slov ve větě - využití tematických okruhů: rodina, o mé osobě, bydliště, dopravní prostředky, týden, narozeniny, rok a měsíce, počasí a roční období, ovoce a zelenina, jídlo a pití, čísla do 100, hospodářská zvířata, volný čas, části dne, hodiny, Vánoce, dopravní prostředky, Velká Británie - bezpečnost při práci s online aplikacemi elektronický formulář – osobní údaje, vytvoření hesla apod. - práce se slovníkem	**OSV** **Komunikace** **VDO–občanská společnost a škola** **VEGS-Evropa a svět nás zajímá** **VEGS** **Objevujeme Evropu a svět**	**M** **ČJ** **VI** **Př** **VV** **HV**

- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu - orientuje se v reáliích Velké Británie, osvojuje si základní poznatky - vyhledává v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku - pracuje s mediálními prostředky, slovníky a učebnicemi - sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení		- slovní zásoba a tvoření slov - význam slov v kontextu - základní gramatické struktury a typy vět: časování sloves v č. jednotném a množ., - množné číslo podstatných jmen, způsobová slovesa, předložky, - přítomný čas prostý a průběhový, - vázání (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - hláskování slov - základy, lexikálního principu - pravopisu slov - základní podoba vět oznamovacích, tázacích, vyjádření záporu - využití autentických materiálů		

Matematika a její aplikace

Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Matematika tvoří osu vzdělávacího působení na základní škole. Poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě a vytváří předpoklady pro úspěšné uplatnění v různých směrech dalšího života.

Žáci získají početní dovednost v oboru přirozených a racionálních čísel, aby si uměli poradit s úlohami denní potřeby. Naučí se rýsovat, pracovat s tabulkami a grafy, vyhledávat informace a vycházet z vlastních zkušeností.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Matematika se vyučuje v 1. – 5. ročníku v hodinové dotaci 22 hodin.

Časová dotace:

1. ročník – 4 + 0 hodin týdně
2. ročník – 4 + 1 hodina týdně
3. ročník – 4 + 1 hodina týdně
4. ročník – 4 + 0 hodin týdně
5. ročník – 4 + 0 hodin týdně

Předmět je svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností a tím jsou dány i metody práce (řešení problémů, práce ve skupinách, didaktické hry a počtářské soutěže s důrazem na činnostní učení).

Vyučuje se v kmenových třídách a v počítačové učebně.

Kompetence k učení

- snažíme se vyvozovat nové věci v rámci logické návaznosti, upevňujeme a procvičujeme probrané učivo formou hravého vyučování
- podporujeme snahu prezentovat se a prosadit se v systému soutěží a olympiád

- pomáháme při osvojování porozumění základním matematickým pojmům a postupnému zdokonalování přesnosti matematického vyjadřování

Kompetence k řešení problémů

- při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- rozvíjíme zkušenosti s matematickým modelováním pomocí činností, kterými se žáci učí poznávat a nalézat situace, které dokážou matematicky popsat a řešit

Kompetence komunikativní

- pomáháme k postupnému osvojování prvních matematických pojmů, početních výkonů, postupů, základů jazyka matematiky a způsobů jejich užití

Kompetence sociální a personální

- pomáháme integrovaným žákům zapojit se do kolektivu

Kompetence pracovní

- učíme žáky zacházet a pracovat s učebními i názornými pomůckami
- vytváříme a rozvíjíme pracovní návyky při samostatné i skupinové práci žáků
- rozvíjíme grafické projevy žáka
- podporujeme schopnost žáků rozumět grafickým schématům, tabulkám i jiným schématickým znázorněním, učíme žáky vytvářet jednoduchá schémata

Kompetence občanská

- klademe důraz na environmentální výchovu

Kompetence digitální

- učíme žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem
- vedeme žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru)
- klademe důraz na používání kalkulátoru, např. při provádění kontroly odhadů

Oblast: Matematika a její aplikace	**Předmět: Matematika**		**1. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- zná číslice 0 – 20, čísla čte, píše a porovnává - vyhledává a zobrazuje čísla na číselné ose - orientuje se v číselné řadě do 20 - dočítá do 10, 20 - řeší příklady na sčítání a odčítání do 20 bez přechodu desítky - znázorňuje a řeší slovní úlohy v uvedeném oboru - provádí rozklad na desítky a jednotky - rozumí pojmu sloupec a řádek - rozeznává, pojmenuje, nakreslí základní rovinné útvary - orientuje se v prostoru: chápe pojmy vlevo, vpravo, před, za, hned za, hned před	**Přirozená čísla 0 – 20** **Geometrie, orientace v prostoru**	– numerace do 20 – čtení a psaní čísel, porovnávání – sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu desítky – řeší a vytváří slovní úlohy – o více, o méně – rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh – krychle, kvádr, válec, koule – další tělesa (RU) – pojmy	**OSV – rozvoj schopností poznávání** **OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti**	**VV** **PČ**

Oblast: Matematika a její aplikace	**Předmět: Matematika**		**2. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- s jistotou sčítá, odčítá do 20 bez přechodu desítky - sčítá a odčítá s přechodem desítky do 20 - řeší příklady s jednou závorkou - řeší slovní úlohy a sám je tvoří - přečte, zapíše, porovná, seřadí vzestupně i sestupně čísla do 100 - rozkládá čísla na desítky a jednotky - sčítá a odčítá s přechodem desítky do 100 - písemně sčítá a odčítá dvojciferná čísla do 100 - řeší slovní úlohy o více, o méně - seznamuje se s principem násobilky v oboru do 50 - řeší slovní úlohy na násobení v daném oboru - chápe rozdíl mezi kreslením a rýsováním - osvojuje si správné návyky při rýsování - rýsuje, měří a odhaduje délku úsečky - zná jednotky délky a času - rozeznává jednoduchá tělesa	**Opakování z 1. ročníku** **Sčítání a odčítání do 2 s přechodem desítky** **Přirozená čísla do 100** **Násobení do 50** **Geometrie**	– sčítání a odčítání do 20 bez přechodu desítky – sčítání a odčítání do 20 přes desítku – příklady se závorkami – slovní úlohy o více o méně – počítání po desítkách – čtení a zápis čísel do 100 – porovnávání – zaokrouhlování na desítka – sčítání a odčítání do 100 – řešení slovních úloh v daném oboru – názorné zavedení násobení na souborech různých předmětů – násobky 10 – řady násobků do 50 – kreslení rovných, křivých čar – přímka, úsečka, bod – měření úseček – jednotky délky a času	**OSV – rozvoj schopností poznávání** **OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti**	**VV** **PČ**

Oblast: Matematika a její aplikace	**Předmět: Matematika**		**3. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- upevňuje si učivo předešlých ročníků - počítá po jednotkách, desítkách a stovkách - čte a zapisuje trojciferná čísla - porovnává čísla pomocí číselné osy - zaokrouhluje v daném oboru na desítky a stovky - písemně sčítá a odčítá trojciferná čísla - řeší úlohy typu o více, o méně - provádí předběžný odhad výsledku řešení	**Opakování** **Počítání v oboru do 1000**	– opakování učiva z předešlých ročníků – číselná řada do 1000 – zápis a rozklad čísel – zaokrouhlování – součet a rozdíl čísel – písemné sčítání a odčítání – odhad a kontrola výsledků	**OSV – rozvoj schopností poznávání** **OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti**	**VV** **PČ** **Prv**
- vyjmenovává řady násobků od jedné do deseti - násobí a dělí v oboru malé násobilky - řeší a vytváří jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení - řeší úlohy typu n-krát více, n-krát méně - zpaměti vynásobí dvojciferné číslo jednociferným - dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobilek a určuje neúplný podíl a zbytek - rozumí pojmům dělenec, dělitel, podíl, neúplný podíl, činitel, součin	**Násobení a dělení do 100**	– násobilky 1 – 10 – násobení deseti – násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným – dělení se zbytkem		

- rýsuje přímky, polopřímky, úsečky, kružnici, trojúhelník - vyznačí bod, průsečík dvou přímek - převádí jednotky délky s užitím měnitele 1000, 100, 10 - provádí odhad délky vzdálenosti - pojmenovává geometrická tělesa - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	**Geometrie**	– rovinné obrazce – přímka, polopřímka, úsečka, rovnoběžka, kružnici, trojúhelník – grafický součet a rozdíl úseček – jednotky délky a jejich převody – geometrická tělesa – tabulky		

Oblast: Matematika a její aplikace	**Předmět: Matematika**		**4. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- upevňuje si učivo předešlých ročníků - počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících a tisících - čte, píše a zobrazuje čísla na číselné ose - porovnává čísla do milionu - zaokrouhluje čísla do milionu - rozkládá čísla v desítkové soustavě - pamětně sčítá a odčítá čísla s nejvýše dvěma ciframi různými od nuly - zpaměti sčítá a odčítá alespoň tři čísla - odčítá od jednoho čísla dvě čísla, od součtu dvou čísel jedno číslo - pamětně násobí a dělí čísla do milionu nejvýše se dvěma ciframi různými od nuly jednociferným číslem - písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem - písemně dělí jednociferným dělitelem - řeší a provádí zápis slovních úloh - názorně vyznačuje modeluje polovinu a čtvrtinu celku, pojmenovává části celku - používá zápis ve formě zlomku - řeší jednoduché slovní úlohy na určení ½, 1/3, ¼ daného počtu	**Opakování** **Číselný obor do milionu** **Zlomky**	– opakování učiva z předešlých ročníků – číselná osa – zaokrouhlování, porovnávání – zápis čísla v desítkové soustavě – početní výkony s přirozenými čísly – kontrola výpočtu – odhady výsledků – slovní úlohy – celek, část, zlomek – čitatel, jmenovatel, zlomková čára – ½, ¼, 1/3, 1/5, 1/10	**OSV – rozvoj schopností poznávání** **OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti**	**VV** **PČ** **Prv**

- sčítá zlomky se stejným jmenovatelem - určuje vzájemnou polohu dvou přímek - sestrojuje rovnoběžku, kolmici k dané přímce - rýsuje čtverec, obdélník, pravoúhlý trojúhelník - rýsuje kružnici s daným středem a poloměrem - určuje osu souměrnosti a dokreslí souměrný útvar - určuje obvod rovinných obrazců - modeluje geometrická tělesa - vyhledává, sbírá a třídí data - čte jednoduché tabulky a diagramy a grafy - určí souřadnice bodu ve čtvercové síti - umí odečítat hodnoty z diagramu, doplní údaje, které chybí v tabulce - využije pro uspořádání získaných dat tabulku -	**Geometrie** **Závislosti a vztahy**	– sčítání zlomků se stejným jmenovatelem – slovní úlohy – rovnoběžky, různoběžky, kolmice – kružnice – pravoúhlý trojúhelník – osová souměrnost – převody jednotek délky – obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku – tabulky, grafy, jízdní řády, závislosti – diagramy, grafy práce s daty v elektronické podobě		

Oblast: Matematika a její aplikace	**Předmět: Matematika**		**5. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- upevňuje si učivo předešlých ročníků - čte a zapisuje čísla větší než milion - zaokrouhluje čísla na dané řády - porovnává a zobrazuje čísla na číselné ose - zapisuje čísla v desítkové soustavě - sčítá a odčítá zpaměti přirozená čísla, která mají nejvýše dvě cifry různé od nuly - písemně sčítá 3 až 4 přirozená čísla - písemně odčítá přirozená čísla - zpaměti násobí a dělí čísla v jednoduchých příkladech - zná přednosti v pořadí výpočtu - písemně násobí až čtyřciferným činitelem - písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem, včetně dělení se zbytkem - samostatně provádí kontroly výpočtů a řeší jednoduché a složené slovní úlohy - seznámí se s užitím aritmetického průměru - zapisuje a čte desetin čísla řádu desetin a setin - zobrazuje tato čísla na číselné ose - užívá desetinné číslo v praktických situacích	**Opakování** **Obor přirozených čísel přes milion** **Desetinná čísla**	– opakování učiva předešlých ročníků – posloupnost přirozených čísel – číselná osa – zápis v desítkové soustavě – početní operace s přirozenými čísly, jejich vlastnosti a přednosti početních operací – písemné algoritmy – kontrola výpočtů – odhady výsledků – aritmetický průměr – – zlomky se jmenovatelem 10 a 100, jejich zápis desetinným číslem – desetinná čárka	**OSV – rozvoj schopností poznávání** **OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti**	**VV** **PČ** **Prv** **Informatika**

- řeší jednoduché slovní úlohy s užitím desetinného čísla - porozumí významu znaku „-„ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	**Celá čísla**	– desetina, setina – slovní úlohy - celá čísla, názor – teploměr, model, číselná osa		
rýsuje obdélník, čtverec, pravoúhlý trojúhelník - určuje obvod a obsah obdélníku a čtverce pomocí čtvercové sítě - zavedení jednotek obsahu pomocí čtvercové sítě - rozeznává a sestrojuje různé druhy trojúhelníků - zná a převádí jednotky obsahu	**Geometrie**	– rovinné obrazce a tělesa – konstrukce obdélníku a čtverce – typy trojúhelníků – převody jednotek – obvod a obsah čtverce a obdélníku		
- sestrojuje a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic - vyhledává, sbírá a třídí data - sestavuje tabulky a diagramy - zapíše a utřídí získaná data (např. výsledky pozorování) s využitím digitálních technologií, rozhodne, která data jsou podstatná s ohledem na řešený problém - získá nebo dohledá chybějící data v doporučeném digitálním zdroji, využije pro uspořádání získaných dat tabulku, diagram, schéma	**Závislosti, vztahy a práce s daty**	– soustava souřadnic a grafy - diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády práce s doporučenými digitálními zdroji třídění získaných nebo vyhledaných dat podle daných/zvolených kritérií - základy práce s daty v tabulkovém procesoru objevování a experimentování s digitálními technologiemi při řešení matematických problémů - nestandardní aplikační úlohy a problémy slovní úlohy číselné a		

- navrhne způsob grafického záznamu informací za pomoci digitálních technologií - posoudí, kdy mu digitální technologie napomohou při řešení úloh a problémů vycházejících z praktického života a využije je - vyhledává údaje v jízdním řádu a řeší slovní úlohy s časovými údaji, pracuje s údaji v cenících apod. - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky, i s využitím digitálních technologií -		obrázkové řady magické čtverce prostorová představivost		

Informatika

Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.
Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.
Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Informatika je vyučován ve 4.ročníku a v 5. ročníku po jedné vyučovací hodině týdně. Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky nebo tablety a jinými zařízeními s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.
V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.
Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.
Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Výchovně - vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- seznamujeme žáky se základními funkcemi počítače
- učíme žáky získávat a používat informace ze všech dostupných zdrojů, včetně masmédií, ITC, rozlišovat je, třídit na podstatné a nepodstatné
- vedeme žáky k trpělivosti, plánování, organizování a hodnocení vlastní činnosti

- učíme žáky svoje soubory informací vytvářet, ukládat a opět vyhledávat
- nabízíme žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení
- seznamujeme žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody)

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učíme je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti
- rozvíjíme u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory

Kompetence komunikativní

- pomáháme žákům uvědomovat si úlohu rychlých informací v dnešním moderním světě
- ukazujeme, jak se dají v současnosti využívat informační a komunikační technologie
- seznamujeme s možností získávání a předávání informací pomocí internetu

Kompetence sociální a personální

- pomáháme integrovaným žákům zapojit se do kolektivu a individuálním přístupem budujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanská

- umožňujeme žákům poznat, pochopit a tolerovat specifika národnostních zvyků a tradic

Kompetence pracovní

- vytváříme a rozvíjíme pracovní návyky při samostatné a skupinové práci žáků
- učíme žáky využívat získané vědomosti a dovednosti ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj

Kompetence digitální

- učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby při učení i mimoškolních aktivitách
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu a k volbě vhodných postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají situaci a účelu
- vedeme žáky k vytváření a úpravám digitálního obsahu, podporujeme vyjadřování za pomoci digitálních prostředků
- motivujeme žáky k využívání digitálních technologií z důvodu usnadnění práce, zjednodušení pracovních postupů
- seznamujeme žáky s novými technologiemi, vedeme ke kritickému hodnocení přínosů a k reflektování rizik

- vedeme žáky k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a dat a situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáků i ostatních
- vedeme žáky k etickému jednání v digitálním prostředí

Oblast: Informatika	**Předmět: Informatika**			**4. ročník**
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu - dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi - propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	**Digitální technologie**	- Digitální zařízení - Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace - Ovládání myši - Kreslení čar, vybarvování - Používání ovladačů - Ovládání aplikací - Kreslení bitmapových obrázků - Psaní slov na klávesnici, editace textu - Ukládání práce do souboru - Otevírání souborů, práce se soubory - Přehrávání zvuku - Využití digitálních technologií v různých oborech - Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele - Bezpečnost a pravidla pro používání digitálních technologií - Propojení technologií, internet - Sdílení dat, cloud - Technické problémy a přístupy k jejich řešení	**OSV – komunikace** **OSV - seberegulace, sebeorganizace** **OSV – kreativita** **MV – fungování a vliv médií v společnosti** **MV – tvorba mediálního sdělení**	**Napříč všemi předměty**
- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji - vyčte informace z daného modelu - uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	**Data, informace, modelování**	- Piktogramy, emodži - Kód - Značky - Myšlenkové a pojmové mapy - Přenos na dálku, šifra - Pixel, rastr, rozlišení - Tvary, skládání obrazce		

Oblast: Informatika		**Předmět: Informatika**		**5. ročník**
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji - vyčte informace z daného modelu - uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	**Data, informace, modelování**	- Data, druhy dat - Doplňování tabulky a datových řad - Kritéria kontroly dat - Řazení dat v tabulce - Vizualizace dat v grafu - Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely - Pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - Pomocí obrázku znázorní jev - Pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy - Myšlenkové a pojmové mapy	**OSV – komunikace** **OSV - seberegulace, sebeorganizace** **OSV – kreativita** **MV – fungování a vliv médií v společnosti** **MV – tvorba mediálního sdělení**	**Napříč všemi předměty**
- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	**Algoritmizace a programování**	- Krokování - Příkazy a jejich spojování - Opakování příkazů - Pohyb a razítkování - Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy - Vlastní bloky a jejich vytváření - Kombinace procedur - Kreslení čar - Pevný počet opakování - Ladění, hledání chyb - Vlastní bloky a jejich vytváření		

- ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu		- Změna vlastností postavy pomocí příkazu - Náhodné hodnoty - Čtení programů - Ovládání pohybu postav - Násobné postavy a souběžné reakce - Modifikace programu - Animace střídáním obrázků - Spouštění pomocí událostí - Vysílání zpráv mezi postavami - Čtení programů - Programovací projekt		
- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi - pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	**Informační systémy**	- Systém - Struktura - Prvky - Vztahy - Systémy v přírodě, vztahy (rostliny, živočichové, ekosystémy)		

Člověk a jeho svět

Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Prvouka je koncipována jako soubor vzdělávacích námětů, které jsou podle obsahové příbuznosti členěny do jednotlivých témat, ale ve své podstatě tvoří jeden celek vnitřně propojený zřejmými souvislostmi a vztahy. Základem osvojování učiva je pojmenovávání a pozorování skutečností, jejich zachycení a hodnocení ve vlastních výtvorech a názorech, sledování životních situací, jejich napodobování a rozvíjení v modelových hrách, výměna zkušeností a zážitků. Charakteristické pro výuku prvouky je její prolínání s učivem ostatních předmětů. Prvouka má propedeutickou funkci pro přírodovědu a vlastivědu.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace. Výuka probíhá ve třídách, využíváme i počítačovou učebnu. Nezanedbatelná část výuky probíhá i mimo budovu školy přímo v terénu (tematické vycházky, exkurze).

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Časová dotace předmětu:

1. ročník: 1 + 1 hodina týdně
2. ročník: 1 + 1 hodina týdně
3. ročník: 2 + 0 hodiny týdně

Výchovně – vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- učíme žáky pozorovat přírodní jevy a orientovat se v prostoru a čase
- seznamujeme žáky se základy znalostí o lidském těle a o ochraně zdraví a bezpečí

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby na základě svých vlastních zkušeností docházeli k jednoduchým pojmům a objevování souvislostí

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, aby předměty a jevy dovedli pojmenovat, vyjadřovat se o nich v podobě myšlenek, soudů a názorů

Kompetence sociální a personální

- vytváříme u žáků pozitivní vztah k rodině, spolužákům, škole, domovu, přírodě, a tím rozvíjíme pozitivní vlastnosti žáků

Kompetence občanské

- učíme žáky chápat význam spolupráce, pomoci i odpovědnosti
- učíme žáky chránit lidské výtvory a přírodní jevy
- učíme žáky řešit situace ohrožení vlastní osoby

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k osvojování základních hygienických, kulturních a pracovních návyků

Kompetence digitální

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvilek
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Oblast: Člověk a jeho svět	**Předmět: Prvouka**		**1. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- orientuje se ve třídě a ve škole, seznámí se s režimem školy, třídy, chápe pravidla školního řádu - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	**Místo, kde žijeme**	- škola a její blízké okolí, cesta do školy, bezpečnost, riziková místa a situace - bydliště, adresa	**OSV – sebepoznání, sebepojetí** **OSV – psychohygiena** **OSV – mezilidské vztahy** **MKV – lidské vztahy** **EV – ekosystémy** **EV – vztah člověka k prostředí**	**VV** **TV** **HV** **PČ**
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	**Lidé kolem nás**	- rodina a život v rodině - nejznámější povolání - práce v domácnosti - komunikace mezi vrstevníky, komunikace s dospělými, kulturní slovník		
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	**Lidé a čas**	- orientace v čase, roční období, měsíce v roce, dny v týdnu - určování času podle hodin a kalendáře - významné svátky, tradice a zvyky		
- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	**Rozmanitost přírody**	- příroda v jednotlivých ročních obdobích		

- rozlišuje domácí zvířata a pojmenuje jejich mláďata - poznává části rostlin a hlavní druhy ovoce a zeleniny - osvojuje si péči o pokojové rostliny - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě - uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	**Člověk a jeho zdraví**	- živočichové, péče o domácí zvířata - rostliny a jejich pěstování - ovoce, zelenina - člověk, lidská postava - pracovní návyky a vhodné chování ve škole i mimo školu - osobní bezpečí - ohleduplnost, etické zásady - rizikové situace - dopravní výchova- bezpečnost - člověk a péče o zdraví, základní hygienické návyky, zdravá výživa, denní režim - bezpečná místa pro hru - způsoby komunikace s operátory tísňových linek		

Oblast: Člověk a jeho svět	**Předmět: Prvouka**		**2. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) - rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost - seznámí se se symboly ČR, pojmenuje hlavní město	**Místo, kde žijeme**	- škola a její blízké okolí, cesta do školy, bezpečnost, riziková místa a situace - bydliště, prostředí domova, orientace v místě bydliště, adresa - fenologické dělení přírody - příroda v ročních obdobích - státní symboly ČR, Praha - armáda ČR	**OSV – sebepoznání, sebepojetí** **OSV – psychohygiena** **OSV – mezilidské vztahy** **MKV – lidské vztahy** **EV – ekosystémy** **EV – vztah člověka k prostředí** **VDO – občanská společnost a škola**	**VV** **TV** **HV** **PČ** **ČJ**
- rozlišuje blízké i širší příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	**Lidé kolem nás**	- rodina a život v rodině - domov - nejznámější povolání - komunikace a tolerance v kolektivu - komunikace mezi pohlavími		
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	**Lidé a čas**	- orientace v čase, roční období, měsíce v roce, dny v týdnu - určování času podle hodin a kalendáře		

- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost		- čas pracovní a volný - denní režim - významné svátky, tradice a zvyky		
- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	**Rozmanitost přírody**	- příroda v jednotlivých ročních obdobích		
- roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě		- rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy		
- provádí jednoduché pokusy, u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů - rozeznává zástupce živočichů žijících v lese, na louce, u vody - rozlišuje a poznává jehličnaté a listnaté stromy - uvědomuje si vliv člověka na životní prostředí - stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit		- vlastnosti a porovnávání látek v praxi		

- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě - uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	**Člověk a jeho zdraví**	- lidské tělo, - orgánové soustavy, jejich funkce - vrozené biologické rozdíly mezi lidmi - péče o zdraví, zdravá výživa - (rizikové prostředí, silniční provoz, krizové situace) - Týrané, zneužívané a zanedbávané děti, krizová centra - bezpečné chování v rizikovém prostředí, krizové situace-šikana, týrání a jiné formy násilí - bezpečný internet - návykové látky a zdraví - osobní bezpečí v silničním provozu – role chodce a cyklisty, vybavení lékárničky - bezpečná místa pro hry - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - rozpozná život ohrožující zranění - situace hromadného ohrožení		

Oblast: Člověk a jeho svět	**Předmět: Prvouka**		**3. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) - začlení svou obec do příslušného kraje a do obslužného centra ČR	**Místo, kde žijeme**	- škola a její blízké okolí, cesta do školy, bezpečnost, riziková místa a situace - bydliště, prostředí domova, orientace v místě bydliště, adresa - obec, místní krajina-její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce význačné budovy, dopravní síť - fenologické dělení přírody - příroda v ročních obdobích - okolní krajina-rostlinstvo, živočichové, světové strany, život lidí v krajině, přetváření krajiny lidmi, životní prostředí - Česká republika	**OSV – sebepoznání, sebepojetí** **OSV – psychohygiena** **OSV – mezilidské vztahy** **MKV – lidské vztahy** **EV – ekosystémy** **EV – vztah člověka k prostředí** **VDO – občanská společnost a škola**	**VV** **TV** **HV** **PČ** **ČJ** **M**
- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost - seznámí se s umístěním ČR v rámci Evropy a sousedními státy, rozpozná státní symboly				
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	**Lidé kolem nás**	- rodina a život v rodině - soužití lidí - mezilidské vztahy - významné události v rodině, problémy v rodině - nejznámější povolání - komunikace a tolerance v kolektivu		

- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům - rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi - obhájí a zdůvodní své názory		- právo a spravedlnost-základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy		
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost - pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	**Lidé a čas**	- orientace v čase, roční období, měsíce v roce, dny v týdnu - určování času podle hodin a kalendáře - čas pracovní a volný - denní režim - významné svátky, tradice a zvyky - naše obec – historie, památky, rodáci		
- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - rozlišuje a popisuje některé vlastnosti a změny látek - vysvětlí základní význam vzduchu, vody, půdy a slunce	**Rozmanitost přírody**	- příroda v jednotlivých ročních obdobích - rovnováha v přírodě-význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva		

- roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - provádí jednoduché pokusy, u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů		- voda a vzduch-vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě - rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy - vlastnosti a porovnávání látek v praxi - rizika v přírodě, rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi.		
- Člověk a jeho zdraví - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - poznává zdraví jako stav bio – psycho – sociální rovnováhy života - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - dokáže si vzájemně pomoci v různých životních situacích - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby	**Člověk a jeho zdraví**	- Člověk a jeho zdraví - lidské tělo - - změny v průběhu života, puberta, dospívání - péče o zdraví, zdravá výživa - (rizikové prostředí, silniční provoz, krizové situace) - elementární poskytování první pomoci, ošetření drobného poranění - bezpečné chování v rizikovém prostředí, krizové situace-šikana, týrání a jiné formy násilí - komunikace v dospívání - návykové látky a zdraví - bezpečný internet, ochrana dat		

požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě - uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech		- osobní bezpečí v silničním provozu – role chodce a cyklisty - situace hromadného ohrožení - bezpečná komunikace s elektronickými médii		

Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Přírodověda* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* RVP ZV. Opírá se o vybrané poznatky různých přírodovědných oborů a svým pojetím směřují k získávání takových žádoucích dovedností a vědomostí, které žákům umožní dále aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět, ve kterém člověk pracuje a žije. Vede žáky k ohleduplnému vztahu k přírodě a k hledání vlastních možností aktivní ochrany životního prostředí.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodověda navazuje na učivo prvouky v 1. až 3. ročníku a vytváří základ pro vyučovací předmět Přírodopis na 2. stupni základní školy. Vzdělávací obsah předmětu je členěn do dvou tematických okruhů: *Rozmanitost přírody* a *Člověk a jeho zdraví.*

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako jednu z planet sluneční soustavy. Seznamují se se základními moderními vědeckými poznatky o vzniku vesmíru a sluneční soustavy a o vzniku života na planetě Zemi. Teoreticky i prakticky poznávají rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a s pomocí získaných informací se učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotí svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu a hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů apod. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci by si měli postupně uvědomit, jakou zodpovědnost má každý člověk za své zdraví a za zdraví jiných lidí. Cíleně jsou vedeni k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka.

Vyučovací předmět Přírodověda je ve 2 hodinové týdenní dotaci ve 4. ročníku a v 5. ročníku, celkem 4 hodiny. Výuka probíhá ve třídách, využíváme i počítačovou učebnu. Nezanedbatelná část i mimo budovu školy přímo v terénu (tematické vycházky, exkurze).

Kompetence k učení

- uvedeme žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímá, co se jim líbí a v čem by v budoucnosti mohli uspět
- vedeme žáky k poznávání podstaty zdraví a příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace na výukových počítačových programech

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky řešit problémové situace, současně žáky učíme zaujímat k nim vlastní postoj
- vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problému

Kompetence komunikativní

- podporujeme různé formy komunikace
- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a zkušenosti
- vedeme žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní komunikaci

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat v týmu, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují

Kompetence občanské

- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví i k ochraně zdraví jejich kamarádů, členů rodiny apod.
- učíme žáky základům demokracie, tolerance a vzájemného soužití
- vedeme žáky k přiměřené odpovědnosti za budoucnost naší planety a k aktivní obraně proti nežádoucím vlivům z různých sfér společnosti
- vedeme žáky k ohleduplnému vztahu k přírodě a její ochraně

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi

Kompetence digitální

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvilek
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Oblast: Člověk a jeho svět	**Předmět: Přírodověda**		**4. – 5. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- charakterizuje některá společenstva (les, louka, voda…) - pojmenovává a zná běžně se vyskytující živočichy v jednotlivých společenstvech - popisuje stavbu jejich těla - zná jejich způsob života - pojmenovává a zná běžně se vyskytující rostliny a houby v jednotlivých společenstvech - rozlišuje základní orgány rostlin, jejich funkce - ví, co jsou rostlinná patra - ví, jak se chovat v lese - pojmenovává a zná běžné zemědělské plodiny, jejich význam a použití - zná běžné druhy ovoce a zeleniny - chápe význam ochrany přírody - chápe význam slova ekosystém a dokáže jej charakterizovat - seznámí se se základními pravidly ochrany před živelnými pohromami a ekologickými katastrofami	**Rozmanitost přírody**	Rostliny, houby, živočichové - průběh a způsob života, výživa, stavba těla - životní podmínky - lesy-jejich význam - živelné pohromy a ekologické katastrofy - ekosystémy - rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrany před nimi	**OSV – psychohygiena** **OSV – mezilidské vztahy** **OSV – poznávání lidí** **MKV – lidské vztahy** **EV – ekosystémy** **EV – vztah člověka k k prostředí** **EV – základní podmínky života** **EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí**	**VV** **TV** **HV** **PČ** **ČJ** **M** **Vl**

- stručně charakterizuje specif. přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit - užívá třídění organismu na skupiny podle znaků - rozlišuje rostliny na výtrusné a semenné, živočichy na bezobratlé a obratlovce - určuje zástupce rostlin - ví, co znamená rovnováha v přírodě a uvádí důsledky jejího porušení - charakterizuje základní oblasti Země - uvádí příklady organismů a rostlin žijících a rostoucích v jednotlivých oblastech - uvědomuje si význam zdravého životního prostředí pro člověka - rozlišuje hlavní znečišťovatele vody, vzduchu, půdy - zná pojem recyklace - zná pravidla chování v CHKO a v přírodě - orientuje se v pojmech vesmír, planeta, hvězda, družice, zemská přitažlivost		Třídění organismů - rostliny, živočichové Rovnováha přírodě - vzájemné vztahy mezi organismy Rozmanitost podmínek života na Zemi-počasí, podnebí Základní oblasti Země – tropický deštný les, subtropy, tropy, savany, stepi, pouště, polopouště, tundry, polární pustiny Člověk a přírodní zdroje Ochrana přírody Vesmír a Země		

- uvědomuje si podmínky života na Zemi, objasňuje střídání dne a noci a ročních období jako důsledek pohybu Země ve vesmíru - seznámí se s působením magnetické a gravitační síly - objasňuje působení gravitace a gravitační síly - rozpoznává možná nebezpečí ohrožující zdraví a ví, že dítě má právo na své bezpečí - chová se účelně v případě osobního ohrožení - ví o škodlivých účincích návykových látek na zdraví (schopnost odmítnout) - ví, co je evakuace obyvatel a evakuační zavazadlo - řídí se zásadami péče o zdraví - zná význam sportování, správné výživy - chápe význam dobrého soužití v rodině, mezi lidmi – mezilidské vztahy - orientuje se ve vztazích mezi lidmi - zná původ člověka jako druhu	**Neživá příroda** **Člověk a jeho zdraví**	Vlastnosti látek Magnet, magnetická síla Změny neživé přírody Orientace v čase-roční období, den a noc-délka dne Rodina-funkce Pravidla soužití ve škole, v rodině Osobní bezpečí Bezpečná komunikace na internetu Situace hromadného ohrožení Lidské tělo Soustava opěrná, dýchací, cévní, trávicí, vylučovací, řídící Etapy lidského života, péče o novorozence, kojence a batole Péče o zdraví Zdravá výživa – zdravý životní styl, pitný režim Návykové látky, hrací automaty a počítače Vztahy mezi lidmi a konflikty Právo říci „NE“ Asertivní chování při ochraně sebe sama Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy, sexuální chování		

- popisuje základní stavbu a funkci lidského těla a jednotlivých soustav a orgánů - uvědomuje se rozdíly mezi stravovacími zvyklostmi a snaží se dbát o zdravou výživu - zná základní rozdíly ve stavbě těla ženy a muže, zná způsob rozmnožování - ví, jaké má postavení v rodině a ve společnosti - zná svoje základní práva a povinnosti - umí zjistit a zná telefonní čísla tísňových volání a linky důvěry - ví o pojmech terorismus, rasismus - zná zásady bezpečného chování v různém prostředí - škola, domov, styk s cizími osobami, silniční provoz a řídí se jimi - uvědomuje se nutnost dodržování pokynů v případě obecného ohrožení (požár, únik jedovatých látek …), rozpozná život ohrožující zranění, riziková místa a situace - pojmenuje rozdíly v komunikaci ve fyzickém a digitálním světě - uvede na příkladu rozdíly mezi reálnou a digitální identitou		Základy lidské reprodukce, infekční nemoci, prevence před pohlavními a přenosnými chorobami Etická stránka vztahů a sexuality, vhodná a nevhodná místa pro hru, označování nebezpečných látek, dopravní značení, předcházení rizikových situací v dopravě a v dopravních prostředcích Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví Tísňové volání, integrovaný systém Evakuační postup a ochrany za mimořádných situací Osobní bezpečí Soužití lidí – komunikace v digitálním světě, digitální identita Chování lidí – předcházení konfliktním situacím v online prostředí		

- uvede příklad informace, která může poškozovat druhou osobu¨ - uvede, které údaje o sobě může zveřejnit a své tvrzení zdůvodní - vyhledá svou digitální stopu a porovná ji s jinou digitální stopou (např. známé osobnosti, spolužáka) - uvědomuje si, že zveřejněné informace lze jen obtížně odstranit -		Osobní bezpečí – ochrana osobních údajů, digitální stopa		
- rozlišuje jednoduché stroje a jejich praktické využití - poznává princip a užití parního stroje a spalovacího motoru a ví o jejich významu v technickém pokroku - má základní poznatky o využití elektrické energie - zná a dodržuje pravidla bezpečné práce při manipulaci s běžnými elektrickými přístroji - zná zdroje elektrické energie a ví o nutnosti šetření energií	**Člověk a technika (rozšiřující učivo)**	Páka Nakloněná rovina Kladka, kladkostroj Stroje-parní stroj a spalovací motor Elektrická energie		

Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Vlastivěda* v návaznosti na vyučovací předmět *Prvouka* přináší základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činnosti. Seznamuje žáky s nejvýznamnějšími osobnostmi a událostmi regionálních, národních a evropských dějin. Integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu a televize, uvádí je do souvislostí a v potřebné míře je zobecňuje. Formuje u žáků kladný vztah ke své rodině, škole, obci, regionu a zemi ve které žijí. Rozvíjí zájem žáků o poznávání života, pěstuje vědomí sounáležitosti se zeměmi Evropy a jinými demokratickými zeměmi světa.

Obsahové, časově organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Vlastivěda* vytváří základy pro výuku vyučovacích předmětů *Dějepis*, *Zeměpis* a *Občanská a rodinná výchova* ve 2. stupni základní školy. Je členěn do tří základních tematických okruhů: *Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás a Lidé a čas.*

V tématickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci seznamují se základními poznatky o krajině, minulosti a současnosti své obce, regionu, vlasti. Rozvíjí národní cítění a vztah k naší zemi. Získávají základní informace o Evropě a ostatních kontinentech. Učí se orientovat v terénu, pracovat s mapou a používat získané vědomosti v praktických situacích.

V tématickém okruhu *Lidé kolem nás* se žáci seznamují se základními právy a povinnosti, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo svět. Osvojují a upevňují si základy vhodného chování. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu.

V tématickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a čase. Poznávají, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů, vycházejí od nejznámějších událostí v obci a regionu a postupují se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Získávají odpovědný vztah ke kulturním bohatstvím vlasti, k jejímu přírodnímu prostředí, kulturnímu dědictví a historickým památkám. Vytvářejí si základní představu o způsobu života svých předků v různých historických obdobích i o způsobu života lidí v sousedství vlasti.

Vyučovací předmět *Vlastivěda* se vyučuje ve 2 hodinové týdenní dotaci ve 4. a 5. ročníku. Celkem 4 hodiny.
Výuka probíhá převážně ve třídách. Též využíváme počítačovou učebnu. Občas i mimo budovu (vycházky, návštěva památek).

Kompetence k učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ – připravujeme je na celoživotní učení.
- ve výuce zřetelně rozlišujeme základní učivo a učivo rozšiřující
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace z různých zdrojů

Kompetence k řešení problémů

- na modelových příkladech učíme žáky řešení problémů
- podporujeme netradiční způsoby získávání informací
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

Kompetence komunikativní

- podporujeme různé formy komunikace
- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- vedeme žáky k tomu, aby předávali své zkušenosti a poznatky z cestování svým spolužákům
- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a zkušenosti

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- učíme chápat různé sociální postavení různých lidí v historii naší země a vyvozovat analogie k současnosti

Kompetence občanské

- podporujeme různé spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod
- učíme žáky základům demokracie, tolerance a vzájemného soužití
- vedeme žáky k národní hrdosti, k ochraně životního prostředí, kulturního a přírodního bohatství, k myšlence „evropanství“
- vedeme žáky k samostatnému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové komunikaci i v méně běžných situacích
- utváříme ohleduplný vztah k přírodě, kulturním výtvorům

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi

- vedeme žáky k objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět

Kompetence digitální

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvilek

Oblast: Člověk a jeho svět	**Předmět: Vlastivěda**		**4. – 5. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- orientuje se v mapě - používá mapu a atlas - určuje světové strany - vyhledává na mapě region, kde žije a své bydliště - zná název kraje a krajského města - pojmenovává symboly a chápe jejich význam - seznámí se se státním uspořádáním ČR - zná oficiální název ČR - seznámí se s významnými a památnými místy ČR - používá a orientuje se na mapě ČR	**Místo, kde žijeme**	Obec, město, okres, region Místní krajina-povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, půda, průmysl, zemědělství Významné obce, města Historie Životní prostředí Orientace na mapě Světové strany Domov, národ, státní zřízení, státní symboly, principy demokracie, armáda ČR Územní rozdělení Památná místa naší vlasti Regiony ČR-povrch, vodstvo, průmysl, zemědělství, doprava	**VDO – občanská společnost a škola** **VDO – občan, občanská společnost a stát** **VDO – formy participace občanů v politickém životě** **VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování** **VEGS – Evropa a svět nás zajímá** **MKV – lidské vztahy** **MKV – etnický původ prostředí** **VEGS – objevujeme Evropu a svět** **VEGS – jsme Evropané** **MKV – kulturní diference**	**VV** **TV** **HV** **PČ** **ČJ** **Př**
- vyhledává jednotlivé oblasti ČR - stručně charakterizuje - vyhledává na mapě významná města, řeky, pohoří - seznámí se s průmyslem a zemědělstvím v jednotlivých oblastech - umí ukázat na mapě Čechy, Moravu, Slezsko - pojmenovává a ukazuje sousední státy na mapě	**Česká republika**	ČR leží ve střední Evropě Hlavní město Praha Jednotlivé regiony ČR ČR jako člen důležitých organizací EU a NATO Organizace OSN a UNESCO		

- vyhledává na mapě jednotlivé regiony ČR - popisuje jejich polohu - vyhledává významná města, řeky, pohoří v regionech - seznamuje se s průmyslem, zemědělstvím, památkami jednotlivých regionů - chápe význam regionálních tradic a symbolů seznamuje se s turistickou mapou			**MKV – princip sociálního smíru a solidarity**	
- pracuje s atlasem - používá základní typy map - umí vyhledávat údaje na mapách - dokáže najít na mapě sousední státy – popisuje jejich polohu - vyjmenovává a vyhledává na mapách významné státy Evropy - vyjmenovává a vyhledává na mapě jednotlivé světadíly a oceány na Zemi - seznamuje se s organizacemi EU, NATO, OSN, UNESCO	**Evropa**	Poloha, povrch, podnebí, vodstvo Rostlinstvo, živočišstvo Naši sousedé-Rakousko, Německo, Polsko, Slovensko Země západní, severní, jižní a východní Evropy Světadíly, oceány		
- vyjadřuje rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností - začleňuje různá údobí historie ČR do časové přímky	**Kapitoly z našich nejstarších dějin**	Nejstarší osídlení naší vlasti –pravěk, Slované Velkomoravská říše-křesťanství, Cyril a Metoděj Staré pověsti české-vyprávění a pravda		

- charakterizuje svými slovy způsob života starých Slovanů - jmenuje první státní útvary na našem území - charakterizuje hospodářský a kulturní rozvoj českého státu za vlády Karla IV. - popisuje způsob života jednotlivých vrstev obyvatelstva - popisuje období husitských válek - jmenuje významné osobnosti té doby - popisuje způsob života lidí, nejvýznamnější události a osobnosti období habsburské monarchie		Počátky českého státu-Přemyslovci České království-zakládání vesnic a měst Karel IV. Jan Hus-České země v době husitské, Jan Žižka, vojenské výpravy Nástup Habsburků-povstání proti Habsburkům, třicetiletá válka Marie Terezie Josef II.		
- rozlišuje současné a minulé události naší vlasti - na příkladech porovnává minulost a současnost - posuzuje význam vědy a techniky pro rozvoj výroby - objasňuje vznik Československé republiky - charakterizuje život v ČR během 1. a 2. světové války - charakterizuje způsob života v poválečném období, v období totality, a po obnovení demokracie	**České dějiny**	Národní obrození Revoluční rok 1848 Česká kultura a společenský život Hospodářský rozvoj českých zemí Vynálezy 19.století Vznik Rakousko-Uherska 1.světová válka Vznik Československého státu, T. G. Masaryk Život a kultura v letech 1918-1939 2.světová válka Poválečné období Období vlády jedné strany, rok 1968		

		Sametová revoluce-obnovení demokracie v ČR Československo-ČR a SR Právo a spravedlnost Základní lidská práva a práva dítěte Práva a povinnosti Korupce		
- odhadne a zkontroluje ceny nákupu a vrácené peníze - na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů - vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy - uvede, které údaje o sobě může zveřejnit a své tvrzení zdůvodní	**Finanční gramotnost**	Majetek soukromý a veřejný Reklamace Rozpočet Příjmy a výdaje domácnosti Hotovostní a bezhotovostní forma peněz Způsoby placení Banka jako správce peněz Úspory a půjčky Osobní bezpečí – ochrana osobních údajů, digitální stopa		

Umění a kultura

Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudba obklopuje dnešního člověka v mnohem větší míře, než tomu bývalo. Denně ji slýcháme z rozhlasu, televize, na koncertech, v divadlech, v kinech, v tanečních sálech i na sportovních stadiónech. Je nezastupitelným oborem v oblasti Umění a kultura a je tedy součástí RVP ZV. Měla by být předmětem uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace, zábavy a kolektivní spolupráce a spolupodílet se na rozvoji žáka v oblasti fyziologické, emocionální a rozumové.

Hudebně výchovné činnosti jsou rozděleny v ŠVP na: vokální činnosti, instrumentální činnosti, hudebně pohybové činnosti a poslechové činnosti.

Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.
Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.
Obsahem hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.
Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.

Hudební výchova je předmět, který se vyučuje v 1. – 5. ročníku v jednohodinové týdenní dotaci, celkem 5 hodin. Obsah učiva by měl být konkretizován na základě učitelovy znalosti úrovně žáků ve třídě s ohledem na individuální zvláštnosti.

Výuka hudební výchovy probíhá v běžných třídách nebo na školní zahradě. Hudební výchova je osvojována při vyučování, návštěvou výchovných koncertů, na besedách o hudbě i samostatně v mimoškolních aktivitách. Žáci se o svých setkáních s hudbou učí hovořit, hledáme souvislosti s dalšími druhy umění (pohádky, divadlo, film, obrazy), historií, ale i dalšími obory. Při hodnocení žáků v předmětu hudební výchova je třeba, aby vyučující přihlédl k individuálním zvláštnostem žáka, k přístupu a zájmu o hudební činnosti, ke snaze spolupracovat s ostatními a usilovat o co nejlepší výsledek.

Kompetence k učení

- vedeme žáky ke kultivovanému vnímání všech činností v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus melodické a harmonické cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie
- rozvíjíme receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti a to v oblasti pěvecké, instrumentální, poslechové a hudebně pohybové

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k samostatnému porovnávání zadaných úkolů a jejich řešení problémů
- umožňujeme prakticky vyzkoušet, obhájit a zhodnotit výsledek práce vlastní, ale i ostatních žáků
- vyhledáváme informace k danému tématu a porovnáváme s netradičními způsoby hudebního projevu
- porovnáváme a vyhodnocujeme výrazné tempové a dynamické změny

Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat hudbě, reagovat a zapojovat se do pěveckých, instrumentálních a pohybových činností a využívat je jako prvek mezilidské komunikace
- vedeme děti k diskusi na téma hudební dění
- umožňujeme netradiční způsoby vyjadřování nálad a pocitů hudbou
- učíme žáky chápat společenskou funkci hudby jako prostředku k dorozumívání

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat v týmu, respektovat se navzájem, oceňovat zkušenosti jiných
- umožňujeme poslouchat a vnímat hudbu minoritních skupin lidí a ostatních národů
- všemi činnostmi v hudební výchově umožňujeme dětem podílet se na upevňování mezilidských vztahů a úcty jednoho k druhému

Kompetence občanské

- vedeme žáky úctě k práci a výsledkům práce ostatních lidí v oblasti hudební výchovy
- seznamujeme žáky s tradicemi a historickým dědictvím v oblasti hudební výchovy
- aktivně se žáci zapojují do kulturního dění ve škole, v obci
- vytváříme společně přátelskou atmosféru, bez které plný hudební prožitek není možný

Kompetence pracovní

- vytváříme podmínky k aktivní spolupráci ve všech hudebních činnostech
- pomáháme společně vytvářet podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- vedeme žáky ke správnému zacházení s hudebními nástroji s ohledem na zdraví své i druhých
- přibližujeme žákům profese v oblasti hudby a vzbuzujeme zájem nadaných žáků o takováto povolání
- působíme na žáky v oblasti zdravotní – psychohygienického účinku hudby

Kompetence digitální

- vede žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- motivujeme žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Oblast: Umění a kultura	**Předmět: Hudební výchova**		**1. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	**Vokální činnosti**	- dechová a hlasová cvičení - rozlišování zvuků a tónů - kontrasty v hudbě - melodie a rytmus - dynamika - rozlišování tónů	**OSV – rozvoj schopností poznávání** **OSV – psychohygiena** **OSV – kreativita** **VEGS – Evropa a svět nás zajímá** **MKV – lidské vztahy**	**ČJ** **M** **Prv** **VV** **TV**
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	**Instrumentální činnosti**	- hra na tělo a jednoduché hudební nástroje - poznávání hudebních nástrojů		
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	**Hudebně pohybová činnost**	- poslechové skladby - hudebně pohybové hry		
- vnímá hudbu pomocí poslechových skladeb a hudebních úryvků	**Poslechová činnost**	- rozlišuje hudební nástroje pomocí ukázek		

Oblast: Umění a kultura	**Předmět: Hudební výchova**		**2. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	**Vokální činnosti**	- vokální činnosti – pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti – dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu) - hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, ¾ a 4/4 taktu - rytmizace, melodizace a stylizace – hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď)	**OSV – rozvoj schopností poznávání** **OSV – psychohygiena** **OSV – kreativita** **VEGS – Evropa a svět nás zajímá** **MKV – lidské vztahy**	**VV** **TV** **PČ** **ČJ** **Prv**
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	**Instrumentální činnosti**	- hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat pomocí jednoduchých hudebních nástrojů)		
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	**Hudebně pohybové činnosti**	- pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby (pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků)		
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempo a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozpozná v proudu hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	**Poslechové činnosti**	- kvalita tónů, délka, síla, barva, výška - hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, pohyb melodie - poslechové činnosti – hudba vokální, instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj		

Oblast: Umění a kultura	**Předmět: Hudební výchova**		**3. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem - rozlišuje jednotlivé noty	**Vokální činnosti**	- pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti – dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu) - dvojhlas a vícehlas, prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. - hudební rytmus – realizace písní ve 2/4,3/4 a 4/4 taktu - rytmizace, melodizace a stylizace – hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) - noty c1 až a1, notová osnova, nota celá, půlová, čtvrťová, osminová, takt a čára	**OSV – rozvoj schopností poznávání** **OSV – psychohygiena** **OSV – kreativita** **VEGS – Evropa a svět nás zajímá** **MKV – lidské vztahy**	**VV** **TV** **PČ** **ČJ** **Prv**
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	**Instrumentální činnosti**	- hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře)		
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	**Hudebně pohybové činnosti**	- pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby (pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků)		

	Poslechové činnosti	- orientace v prostoru-utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách		
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempo a dynamické změny v proudu znějící hudby		- poslechové činnosti – kvality tónů (délka, síla, barva, výška) - hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, pohyb melodie, barva, kontrast a gradace - poslechové činnosti – hudba vokální, instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj		
- rozpozná v proudu hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální - poznává české hudební skladatele, seznamuje se s ukázkami jejich tvorby		- hudební styly žánry-hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. - interpretace hudby-slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) - čeští hudební skladatelé – ukázky z děl		

Oblast: Umění a kultura	**Předmět: Hudební výchova**		**4. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	**Vokální činnosti**	- dechová a hlasová cvičení - zpěv písní - hlasová hygiena - rozšiřování hlasového rozsahu - kánon, vícehlas - melodie a rytmus - houslový klíč - noty c1, d1, e1, f1, g1,a1 - notová osnova, taktová čára - nota celá, půlová pomlka - 4/4 takt - noty podle délky	**OSV – rozvoj schopností poznávání** **OSV – psychohygiena** **OSV – kreativita** **VEGS – Evropa a svět nás zajímá** **MKV – lidské vztahy**	**VV** **TV** **Př** **Vl** **PČ** **ČJ**
- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní - - na dostupném elektronickém nástroji zvolí s dopomocí vhodný rejstřík a doprovodí píseň prodlevou, hrou basových tónů či rytmickým vzorkem (patternem) připraveným učitelem	**Instrumentální činnosti**	- hra na jednoduché hudební nástroje - hudební hry pomocí aplikace, např. Sluchohry, nebo hry vytvořené ve vhodné aplikaci - hra na keyboard, případně MIDI klávesy propojené s vhodným počítačem – prodleva, basové tóny, doprovody z rytmické databanky, tvorba či přiřazení vhodného patternu k písni		
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních	**Poslechové činnosti**	- rozlišování zvuků a tónů		

výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny - seznamuje se životem a dílem českých a některých světových hudebních skladatelů		- dynamika - rozlišování tónů - poznávání hudebních nástrojů - poslechové skladby - ve skladbě prezentované prostřednictvím digitálního zobrazení (na interaktivní tabuli nebo počítači) seřadí části hrané skladby do správného celku		
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	**Hudebně pohybové činnosti**	- hudebně pohybové hry, hra na tělo		

Oblast: Umění a kultura	**Předmět: Hudební výchova**		**5. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not - využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní - na dostupném elektronickém nástroji zvolí vhodný rejstřík a doprovodí píseň prodlevou, hrou basových tónů či rytmickým vzorkem (patternem) připraveným učitelem nebo jím samotným ve zvolené aplikaci - vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a	**Vokální činnosti** **Instrumentální činnosti**	- dechová a hlasová cvičení - zpěv písní - hlasová hygiena - rozšiřování hlasového rozsahu - kánon, vícehlas - melodie a rytmus - houslový klíč - stupnice C dur - notová osnova, taktová čára - nota celá, půlová pomlka - 4/4 takt - noty podle délky - zpěv české hymny - hra na jednoduché hudební nástroje - rozděluje nástroje do skupin - hudební hry pomocí aplikace, např. Sluchohry, poznávání výrazných částí (návratů, opakování) písně či skladby z grafického (digitálního) záznamu - - hra na keyboard, případně MIDI klávesy propojené s vhodným počítačem – prodleva, basové tóny, doprovody z rytmické databanky, tvorba či přiřazení vhodného patternu k písni	**OSV – rozvoj schopností poznávání** **OSV – psychohygiena** **OSV – kreativita** **VEGS – Evropa a svět nás zajímá** **MKV – lidské vztahy**	**VV** **TV** **Př** **Vl** **PČ** **ČJ**

provádí elementární hudební improvizace - ve skladbě prezentované prostřednictvím digitálního zobrazení (na interaktivní tabuli nebo počítači) seřadí části hrané skladby do správného pořadí a případně rozpozná návrat hlavní melodie (tématu), opakování motivu apod. - - vytvoří předehru, mezihru či dohru k vybrané písni za pomoci dostupných hudebních nástrojů či za pomoci dostupných hudebních aplikací		- individuální i skupinová práce, improvizace na dané téma		
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	**Poslechové činnosti**	- rozlišování zvuků a tónů - dynamika - rozlišování tónů - poznávání hudebních nástrojů - poslechové skladby - orchestr – dirigent, sbormistr, kapelník		
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace - z dostupných zdrojů vybere vhodnou aplikaci pro vlastní hudební pokusy a navrhne, jak by šlo aplikaci využít například pro	**Hudebně pohybové činnosti**	- hudebně pohybové hry - hra na tělo - práce s aplikací, tvorba a návrh hudebního pokusu		

vlastní tvorbu, a případně zrealizuje svůj hudební nápad - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby		- hudební formy- malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace		

Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova umožňuje žákům poznávat okolní svět i svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Toto poznání vede k tomu, aby se žáci učili rozumět výtvarnému umění, aby se učili chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti. Rozvíjí schopnost žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty a ty chránit. Cílem předmětu je, aby si žáci prakticky osvojovali potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjí jejich přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, svou fantazii a prostorovou představivost a originalitu.

Na 1. stupni základního vzdělání se žáci seznamují prostřednictvím činností výrazovými prostředky a s jazykem výtvarného umění. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V etapě základního vzdělání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Vyučovací předmět *Výtvarná výchova* se vyučuje v 1., 2., 3 ročníku – 1 hodinu týdně a ve 4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně. Ve výuce 1. – 3. ročníku převládají různé hravé činnosti a experimentování. Ve 4. a 5. ročníku přecházejí žáci k uvědomělejší výtvarné činnosti. Výuka probíhá převážně ve třídách, ale i mimo budovu (v přírodě).

Kompetence k učení

- učíme žáky chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjejí tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- prohlubujeme v žácích schopnost získané poznatky a dovednosti využívat ve svém životě
- učíme žáky organizovat a vyhodnocovat jejich výtvarné činnosti
- umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat
- vytváříme vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky různým výtvarným technikám a požití vhodných prostředků k vyjádření svého záměr
- podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení ve výtvarném vyjadřování

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace.
- učíme naslouchat druhým a vnímat výtvarné projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

Kompetence sociální a personální

- učíme žáka k uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince
- prohlubujeme v žácích pozitivní vztah k výtvarnému umění v celé oblasti výtvarné kultury
- učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních

Kompetence občanské

- učíme vnímat uměleckou tvorbu jako jedinečný způsob nelézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům ve společnosti
- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich výtvarným projevům
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí
- v hodnocení žáků uplatňujeme prvky pozitivní motivace a jsme vždy připraveni komukoliv z žáků pomoci

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme

- učíme žáky používat při jejich výtvarném projevu různé vhodné materiály, nástroje a techniky
- učíme žáky chránit své zdraví při práci s různými materiály a nástroji
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Oblast: Umění a kultura	**Předmět: Výtvarná výchova**		**1. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- osvojuje si základní dovednosti pro výtvarnou práci	**Seznámení s výtvarnou výchovou**	- péče o pomůcky a materiál - dodržování čistoty - vytvoření pracovního prostředí	**OSV - kreativita**	**PČ**
- uplatňuje osobitost při výtvarné práci - míchá barvy	**Barva**	- objevení barvy - pokusy s mícháním barev		
- rozeznává vizuálně obrazné elementy - umí vyjádřit své prožitky a představy	**Linie**	- objevení linie, pokusy s vytvářením linií		
- uplatňuje osobitost a snaží se vyjádřit své fantazijní představy - porovnává s ostatními	**Kompozice**	- kresba, malba, kombinovaná technika - první seznámení s kompozicí		
- pracuje s různými nástroji a materiály, vyjadřuje své prožitky	**Struktura**	- první seznámení se strukturou, s povrchem a jeho vlastnostmi - otisk		
- rozlišuje pozadí a popředí - vnímá vrstvení materiálu - kombinuje různé techniky, koláže	**Plocha**	- plocha, tvar, prolínání tvarů, překrývání, vrstvení - kombinování neobvyklých materiálů		
- objevuje a poznává různé způsoby a postupy modelace	**Prostor**	- uvědomování si prostoru a hmoty - modelování		

Oblast: Umění a kultura	**Předmět: Výtvarná výchova**		**2. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- uvědomuje si sama sebe - uplatňuje osobitost ve výtvarném projevu	**Děj**	- pokus o zachycení děje - vyprávění příběhu	**OSV - kreativita**	**PČ** **ČJ**
- všímá si vztahů kolem sebe, následnosti dějů - míchá barvy	**Barva**	- hra s barvou - pokusy s mícháním barev - prostor - detail		
- dokáže výtvarně zpracovat a vyjádřit své představy - vymýšlí, dokončuje	**Linie**	- práce s linií, vytváření, dotváření linie		
- dokáže vyjádřit své fantazijní představy - vnímá souvislosti mezi postavou a prostředím - pokouší se volit materiál a způsob vyjádření vlastních představ	**Kompozice**	- kresba, malba, kombinovaná technika - kombinování neobvyklých materiálů - prostor, prostředí		
- vnímá souvislosti mezi detailem a celkem - zjednodušuje a vybírá prvky v osobitém pojetí	**Dekorativní práce**	- děj, čas, změna a proměna - povrch, struktura, objem - modelování		

Oblast: Umění a kultura	**Předmět: Výtvarná výchova**		**3. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- uvědomuje si sama sebe, je vnímavý ke svému okolí - dovede výtvarně zpracovat vztahy a děje kolem sebe - - experimentuje s prostředky, kterými je možné vyjádřit nebo zachytit smyslový vjem, seznamuje se s jednoduchými postupy a prostředky animace s využitím digitálních technologií - vyjádří výtvarně své představy, vymýšlí, dokončuje a mění - výtvarně vyjadřuje své fantazijní představy - při vlastní tvorbě objevuje možnosti různých prostředků (kresby, malby, digitální fotografie, nástrojů vybraných programů pro kreslení) - rozvíjí své myšlenky - porovnává svůj způsob vyjádření s tvorbou ostatních - vnímá souvislosti mezi postavou a prostředím	**Děj** **Barva** **Linie** **Kompozice**	- zachycení děje, prožitku a nových zkušeností - ilustrace - vztah, detail - celek - práce s barvou – prostor, detail, kompozice - edukativní programy v dostupných galeriích; vybrané online sbírky a díla - práce s linií, druhy linií - kresba, malba, kombinovaná technika - jednoduchá úprava digitální fotografie – změna barevnosti, velikosti apod.; animace podle zájmu, a to samostatně i jako společný výstup - kombinace neobvyklých materiálů a technik - tematické práce - digitální fotografie	**OSV - kreativita**	**PČ** **ČJ**

- seznamuje se s různorodostí vizuální produkce i v online prostředí, vybere díla, která ho zaujala, a jednoduše sdělí důvod svého výběru - - postupně se učí vytvářet si a třídit digitální fotodokumentaci svých vlastních děl i proto, aby je mohl sdílet s ostatními		- jednoduchý záznam tvůrčí aktivity (krátký text, kresba, koláž, fotografie, jednoduchá myšlenková mapa); průprava pro založení a vedení vlastního portfolia		
- volí materiál a způsob vyjádření vlastních představ - vnímá souvislost mezi detailem a celkem - vybírá prvky	**Dekorativní práce**	- reliéf, povrch, struktura - detail – celek - modelování - digitální zachycení vlastních děl		

Oblast: Umění a kultura	**Předmět: Výtvarná výchova**		**4. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- uvědomuje si sama sebe, je vnímavý ke svému okolí - domýšlí, dotváří, rozvíjí myšlenky - reaguje na text, obraz, hudbu a tanec	**Děj**	- zachycení děje, prožitku a nových zkušeností - dotvoření, napodobení	**OSV – kreativita** **OSV – sebepojetí a sebepoznání**	**PČ** **ČJ** **HV**
- snaží se rozeznávat světlo – stín, stínuje	**Barva**	- světlo, stín		
- hledá a všímá si plošných tvarů - vytváří různé kompozice - uvědomuje si formát - pracuje ve skupině	**Linie**	- linie, obrys, silueta		
- dokáže vyjádřit své fantazijní představy - prohlubuje sebepoznání a smyslové cítění	**Kompozice**	- kresba, malba, kombinovaná technika - tematické práce		
- rozeznává grafické techniky a praktikuje je	**Grafické techniky**	- tisk z koláže, ze šablon - otisk, vosková technika		
- získává cit pro prostorové ztvárnění	**Plastické vyjadřování**	- modelování		

- experimentuje s prostředky, kterými je možné zdůraznit smyslový vjem, seznamuje se i s jednoduchými nástroji digitálních technologií pro animaci a podle zájmu je užívá - užívá při tvorbě různé prostředky včetně digitálních technologií (například nástrojů a programů pro kresbu, funkce přiblížení obrazu pro zaměření na detail apod.) - objevuje možnosti různých prostředků (kresby, malby, fotografie, animace, prostorové tvorby), experimentuje s nimi - zajímá se o výsledky tvorby ostatních a vnímá je jako zdroj inspirace - postupně se učí rozlišovat a třídit různé digitální zdroje; sdělí, co je nejčastěji inspirací pro jeho tvorbu a proč - se záměrem si prohlíží vybraná umělecká díla z online sbírek jemu nejblíže dostupných galerií; díla, která ho zaujala, představí svým spolužákům a zajímá se o postřehy ostatních	**Digitální technologie**	- vizuální prostředky – vlastnosti, rozdíly, vlastní preference; různost výsledků tvorby v závislosti na užití prostředků, variantní řešení, kombinace - různé vizuální prostředky; originální využití běžného předmětu; záznam/dokumentace, prezentace - - zdroje jako inspirace – různé druhy zdrojů, jejich výběr, třídění, ukládání; společná (např. malba, socha) i osobní kritéria pro třídění; interakce s publikem (různorodost skupin a záměr prezentace)		

Oblast: Umění a kultura	**Předmět: Výtvarná výchova**		**5. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- uvědomuje si sama sebe, je vnímavý ke svému okolí - reaguje na text, obraz, hudbu, tanec	**Děj**	- zachycení děje, prožitku a nových zkušeností - vnímání věcí v jejich prostředí a vztah mezi nimi	**OSV – kreativita** **OSV – sebepojetí a sebepoznání**	**PČ** **ČJ**
- všímá si světelných proměn v čase a barev jako vlastností světla	**Barva**	- světlo, skvrna, plocha, odstíny, pohyb		
- vnímá proporce lidského těla a vztahy mezi jeho částmi - vnímá proporce předmětů	**Figura**	- figura - stavba těla, proporce		
- vnímá rytmy kolem sebe, uvědomuje si jejich význam pro člověka - prohlubuje a zdokonaluje techniky kresby a malby - vystihuje tvar, strukturu, pracuje s linií - uvědomuje si sebe sama jako živého vnímajícího člověka	**Kompozice**	- kresba, malba, kombinovaná technika - tematické práce - hodnocení vlastních výtvarných prací		
- rozeznává grafické techniky a praktikuje je	**Grafické techniky**	- tisk z koláže, ze šablon - otisk, vosková technika		
- získává cit pro prostorové ztvárnění	**Plastické vyjadřování**	- modelování		

- objevuje, jak použitá digitální technologie pro propojení zvuku a obrazu, může zdůraznit smyslový vjem či pocit; vychází ze svých nápadů i pracuje podle jednoduchého zadání - se záměrem využívá možnosti různých prostředků (kresby, malby, fotografie, animace, prostorové tvorby), experimentuje s nimi, vytváří varianty; výsledky si porovnává a učí se vystihnout odlišnost v závislosti na použitém prostředku - experimentuje s kombinacemi různých prostředků (například projekce vlastní kresby, malby nebo textu na plochu, objekt či do prostoru) a sdělí, co se mu osvědčilo a proč - zajímá se o výsledky tvorby ostatních, sleduje vybrané online sbírky a vnímá je jako zdroj inspirace - pracuje s vybranými zdroji v digitálním prostředí - ukládá si například vybraná umělecká díla, zaznamenává si důvod, proč si je vybral - zaznamenává si výstavy a kulturní události, které navštívil, vyhledává si k nim informace	**Digitální technologie**	- vizuální prostředky – vlastnosti, rozdíly, vlastní preference; různost výsledků tvorby v závislosti na užití prostředků, variantní řešení; kombinace, experiment; zvuk a obraz – intuice – zadání – záměr; zvuk a proměny obsahu obrazu - proměna světelných a barevných kvalit – projekce na plochu, objekt a do prostoru; proměna prostoru světlem; propojení tradičních prostředků (kresba, malba, grafika, text) s digitálním médiem (promítnutí fotografie/videozáznamu na kresbu, objekt, architekturu, text); ozvučená instalace - zdroje jako inspirace – výběr, třídění (společná i osobní kritéria), ukládání, využití (např. při reflexi vlastní tvorby); dokumentace vlastních děl – digitální fotografie a nástroje pro úpravu (např. změna velikosti, výběr detailu); záměrný výběr a uspořádání fotodokumentace		

- vytváří si postupně svoje vlastní kritéria pro třídění digitálních zdrojů a vybraných uměleckých děl (například si ukládá odkazy na online sbírky, třídí umělecká díla, např. podle toho, zda se jedná o fotografii či prostorový objekt) - učí se využívat digitální zdroje a dokumentaci pro svoji vlastní práci				

Člověk a zdraví

Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Veškeré tělesné pohybové aktivity vedou k všestrannému rozvoji žáka, nejen ke zvýšení jeho pohybových schopností a dovedností, ale i k posílení jeho charakterových vlastností.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci dvě hodiny týdně ve všech ročnících prvního stupně. Výuka probíhá v tělovýchovném koutku školy, obecním sále, na sportovištích v obci a v bazénu TJ Baník Sokolov

Výchovně – vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k systematickému sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti
- podporujeme žáky prezentovat se a prosadit se v soutěžích

Kompetence k řešení problémů

- napomáháme při hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech
- žáci přemýšlejí o problému při ovládání cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění

Kompetence komunikativní

- seznamujeme žáky se základními pojmy souvisejícími s funkcemi her, pravidly a používaným nářadím

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky vyslechnout a přijmout pokyny vedoucího družstva, snaha o taktickou hru
- dbáme na dodržování pravidel fair play
- vedeme žáky ke spolupráci uvnitř kolektivu sportovního družstva

Kompetence občanská

- podporujeme aktivní sportování
- seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví, dodržování hygieny při tělesných aktivitách

Kompetence pracovní

- učíme žáky rozpoznat rizika při pohybových činnostech a hledání cest jejich minimalizace
- klademe důraz na zpracování a prezentaci dosažených výkonů

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu)
- motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- motivujeme žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Oblast: Člověk a zdraví	**Předmět: Tělesná výchova**		**1. – 3. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- chápe důležitost pohybu pro zdraví a vývoj organismu - chová se bezpečně, dodržuje pokyny a pravidla při hodinách - učí se vyhledávat sportovní události v médiích	**Poznatky z TV, sportu** **Hygiena a bezpečnost**	– průpravná kondiční, koordinační a relaxační cvičení – základní terminologie, pokyny a gesta – hygiena, úbor – ošetření zranění	**OSV – sebepoznání, sebepojetí** **OSV – seberegulace a sebeorganizace** **OSV – psychohygiena** **OSV – kooperace a kompetice** **MKV – lidské vztahy** **EV – vztah člověka k prostředí**	**HV** **Prv**
- pozná své pohybové možnosti - osvojuje si správné držení těla v sedu i stoji	**Průpravná kondiční a koordinační cvičení**	– správné držení těla v sedu i stoji – cvičení pro rozvoj kloubní flexibility – duchovní cvičení		
- reaguje na pokyny, zná pojmy - zvládá kotoul vpřed, vzad a správný odraz při přeskoku	**Gymnastika**	– akrobacie – kotoul vpřed, kotoul vzad – přeskoky, překonávání překážek		
- startuje podle pokynů - osvojuje si techniku běhu, hodu a skoku - dodržuje bezpečnost při atletice	**Atletika**	– reakce na povely a signály – rychlý běh 20 – 60 m – běh v terénu až 10 minut – skok do dálky – nácvik rozběhu a odrazu – hod míčkem z místa a za chůze		
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech - osvojuje si pravidla pohybových her	**Pohybové hry**	– pravidla, pojmy, náčiní a manipulace s ním		

- rozvíjí soutěživost a vytrvalost - rozezná nejrůznější sportovní hry, dodržuje pravidla - správně manipuluje s míčem	**Sportovní hry**	– pravidla sportovních her – zacházení s míčem – držení, házení jednoruč, obouruč, základní přihrávka		
- zvládá základní estetické držení těla - vyjadřuje rytmus pohybem	**Rytmické a kondiční činnosti s hudbou**	– rytmické cvičení na hudbu – jednoduché tanečky – chůze, běh, klus		
- dodržuje bezpečnost při zimních sportech	**Pohyb na ledě, sněhu**	– základy bruslení, sáňkování		
- uvědomuje si správnou techniku chůze - rozlišuje turistické značky - připravuje se na turistickou akci	**Turistika a pohyb v přírodě**	– základní vybavení, chování v přírodě – bezpečnost – dopravní a turistické značky – ošetření drobných poranění – chůze v terénu s mírnou zátěží až do 8 km		
- osvojuje si základní plavecké techniky - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti	**Plavání**	– hygiena a zásady bezpečnosti – splývání a plavecké styly		

Oblast: Člověk a zdraví	**Předmět: Tělesná výchova**		**4. – 5. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; - uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování - dodržuje bezpečnost při cvičení	**Průpravná kondiční a koordinační a relaxační cvičení**	– osobní hygiena – první pomoc – správné držení těla při cvičení – správné zvedání břemena – správné dýchání při cvičení – cvičení pro rozvoj klubní flexibility – průprava pohybových činností	**OSV – sebepoznání, sebepojetí** **OSV – seberegulace a sebeorganizace** **OSV – psychohygiena** **OSV – kooperace a kompetice** **MKV – lidské vztahy** **EV – vztah člověka k prostředí**	**HV** **Př** **Vl**
- osvojuje si gymnastické názvosloví - zvládá kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou - poskytuje základní dopomoc - ovládá přeskok, základní cvičení na hrazdě a chůzi na kladince	**Gymnastika**	– pojmy, polohy, dopomoc – akrobacie – kotoul vpřed, kotoul vzad, stoj na rukou – přeskok bedny, roznožka – hrazda – shyb stojmo, švih – kladinka - chůze		
- snaží se o estetické držení těla - rozeznává valčíkový a polkový krok - vyjadřuje pohybem rytmický doprovod	**Rytmická a kondiční činnost s hudbou**	– základy estetického pohybu – základy tance, tanečních kroků 2/4 a ¾ takt		
	Atletika	– pojmy, povely – základy technik běhů, hodů a skoků		

- osvojuje si základní atletické pojmy - ovládá skok do dálky a seznamuje se s technikou skoku do výšky - ovládá techniku hodu kriketovým míčkem - zdokonaluje se v běžeckých technikách		– běh – 60m, vytrvalostní běh do 1000m, běh v terénu do 15 minut – skok do dálky(výšky) – hod míčkem z rozběhu		
- jedná v duchu fair play - dodržuje pravidla her a soutěží - respektuje při pohybových činnostech spoluhráče - aktivně se účastní pohybových her - zvládá pravidla sportovních her - správně manipuluje s míčem	**Pohybové hry** **Sportovní hry**	– pravidla her a jejich zaměření – využití prostředí a náčiní – základní pojmy a role ve hře – pravidla sportovních her – zacházení s míčem – držení, házení jednoruč, obouruč, základní přihrávka, chytání, přihrávky, střelba, vedení míče		
- osvojuje si základní plavecké techniky - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti	**Plavání**	– hygiena a zásady bezpečnosti – splývání a plavecké styly		
- uvědomuje si zásady bezpečné jízdy - ovládá jízdu vpřed se schopností reagovat na jiného bruslaře	**Bruslení**	– vybavenost a bezpečnost – jízda vpřed, zastavení, otáčení		
- orientuje se podle mapy - bezpečně se pohybuje v mírně náročném terénu - chápe zásady poskytování první pomoci	**Turistika**	– čtení z turistické mapy – chůze v terénu do 15 km – vybavenost – základy první pomoci		

- používá digitální technologie pro sledování základních kondičních činností - měří a zaznamenává pohybové výkony moderními technologiemi - - sleduje informace o akcích zaměřených na pohybové aktivity ve škole i v místě bydliště a diskutuje o nich - sbírá a (s pomocí učitele) vyhodnocuje data týkající se kondičně zaměřených pohybových aktivit získaných pomocí digitálních technologií - - měří pohybové výkony moderními technologiemi a zaznamenává je do tabulky a navzájem je porovnává - - sleduje vývěsky a webové stránky tělovýchovných a sportovních organizací v blízkosti místa bydliště a je schopen o nich informovat	**Využívání digitálních technologií v TV**	- využití médií k vyhledávání výsledků a zajímavostí ze světa sportu - sledování úrovně tělesné zdatnosti pomocí digitálních technologií - vyhodnocování tělesné zdatnosti a osobního zlepšení - využití digitálních technologií ke sledování pohybových aktivit (množství, intenzity) - měření výkonů (délka, čas, počet opakování apod.) - pomůcky pro měření výkonů (krokoměr, chytré hodinky), zaznamenávání výkonů (tabulkové procesory, grafy) - hodnocení a porovnávání výkonů (tabulkové procesory) - informační zdroje o pohybových aktivitách ve škole (nástěnky, webové stránky školy) - informační zdroje o pohybových aktivitách v místě bydliště (webové stránky obce, místních organizací) - informační zdroje o pohybových aktivitách v České republice (noviny, časopisy, webové stránky)		

		- měření a sledování pohybových aktivit a tělesné zdatnosti v průběhu dne a týdne		

Člověk a svět práce

Praktické činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět praktické činnosti svými formami výuky a vymezeným obsahem učiva, využíváním znalostí získaných v jiných oblastech vzdělávání i zkušeností nabytých v běžném životě umožňuje žákům získat nezbytný soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě. Formuje jejich osobnost rozvíjením některých vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech vyučovacích hodinách jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Prostřednictvím vyučovacího předmětu praktické činnosti žáci získávají nejen důležité základní pracovní návyky a dovednosti, ale také důležité informace ze sféry výkonu práce. To pro ně může být velkou pomocí při jejich rozhodování o jejich dalším studijním a profesním zaměření.

Vyučovací předmět Praktické činnosti se vyučuje ve všech ročnících na 1. stupni 1 hodinu týdně. K výuce využíváme třídy, ale pracujeme i mimo školu (na školní zahradě, v přírodě apod.).

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Praktické činnosti

Kompetence k učení

- podporujeme samostatnost a tvořivost
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost
- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učíme trpělivosti, povzbuzujeme

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky nebát se problémů

- podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému
- podporujeme samostatnost a tvořivost

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učíme žáky diskusi v týmu i celé třídě
- vedeme žáky k utváření příjemné atmosféry ve třídě, ohleduplnosti a úcty při jednání s ostatními
- vedeme žáky ke kamarádskému chování a pomoci druhým
- vedeme žáky ke slušnému chování k ostatním

Kompetence občanské

- důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
- podporujeme žáky při vytvoření videonávodů vlastního výrobku nebo pokrmu
- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích
- motivujeme žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií

Oblast: Člověk a svět práce	**Předmět: Praktické činnosti**		**1. a 2. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
– mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír – vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru – dovede navlíkat, aranžovat, třídit, dotvářet a opracovávat přírodní materiál – pracuje podle slovního návodu nebo předlohy – válí, stlačuje, ubírá, přidává modelovací hmotu – stříhá a lepí textil – navléká jehlu, naučí se přední steh – přišívá knoflík – vyrábí jednoduchý textilní výrobek – seznamuje se s lidovými zvyky a tradicemi – dovede sestavovat stavebnicové prvky – montuje a demontuje stavebnici – zná základy péče o pokojové rostliny – otírání listů, zalévání, kypření – umí nasít semena a provádí porovnávání výsledků – poznává nádobí a přístroje v kuchyni – osvojuje si základy správného stolování a společenského chování	**Práce s drobným materiálem** **Konstrukční činnosti** **Pěstitelské práce** **Příprava pokrmů**	– práce s papírem a kartonem – práce s přírodninami – práce s modelovací hmotou – práce s textilem – lidové zvyky a tradice – práce se stavebnicí – pěstování rostlin – pěstování semen v místnosti – pěstování pokojových rostlin – vybavení kuchyně – stolování – společenské chování	**OSV – kreativita** **EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí**	**VV** **Prv** **TV**

Oblast: Člověk a svět práce	**Předmět: Praktické činnosti**		**3. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
– rozlišuje vlastnosti materiálu – využívá pracovní pomůcky a nástroje – seznamuje se s tradicemi a lidovými zvyky – mačká, trhá, lepí, polepuje, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír – vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru	**Práce s drobným materiálem**	– vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů – jednoduché pracovní postupy – využití tradic a lidových zvyků – práce s papírem a kartonem	**OSV – kreativita** **EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí**	**VV** **Prv** **TV**
– navléká, aranžuje, dotváří, opracovává a třídí při sběru přírodní materiál		– práce s přírodninami		
– pracuje podle slovního návodu nebo předlohy – válí, stlačuje, přidává, ubírá, ohýbá, stáčí modelovací hmotu		– práce s modelovací hmotou		
– navléká jehlu, dělá uzel – stříhá textil – šije zadní steh – přišívá knoflík – slepuje textilii a vyrábí jednoduchý textilní výrobek		– práce s textilem		
– – sestavuje stavebnicové prvky – montuje a demontuje stavebnici	**Konstrukční činnosti**	– práce se stavebnicí		
– zná základy péče o pokojové rostliny – utírání listů, zalévání, kypření	**Pěstitelské práce**	– základní podmínky pro pěstování rostlin		

– zasévání semen – provádí pozorování a hodnocení výsledků klíčivosti – – chová se vhodně při stolování – prostírá stůl pro slavnostní příležitost – udržuje čistotu a pořádek v kuchyni - vytvoří zvolený výrobek podle videonávodu - zaznamená výsledky pozorování s využitím digitálních technologií	**Příprava pokrmů** **Tvorba výrobku podle videonávodu**	– péče o pokojové rostliny – pěstování rostlin ze semen v místnosti – výběr a nákup potravin – úprava slavnostní tabule – pravidla správného stolování - zkoumání vlastností materiálů, využití vhodných pracovních pomůcek - vyhledání videonávodu, volba vhodného materiálu a pomůcek		

Oblast: Člověk a svět práce	**Předmět: Praktické činnosti**		**4. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
– rozlišuje vlastnosti materiálu – využívá pracovní pomůcky a nástroje – využívá tradice a lidové zvyky – vyřezává, děruje, polepuje, tapetuje – vytváří prostorové tvary z papíru – seznámí se s využitím samorostů – seznámí se při činnosti s různým materiálem a prvky lidových tradic – pracuje podle slovního návodu nebo předlohy – udržuje pořádek na pracovním místě – vytváří složitější tvary – používá pracovní nástroje a pomůcky, zdobí – zvládne různé druhy stehů – slepuje textilii a vyrábí jednoduchý textilní výrobek – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, první pomoc	**Práce s drobným materiálem**	– vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů – jednoduché pracovní postupy – využití tradic a lidových zvyků – práce s papírem a kartonem – práce s přírodninami – práce s modelovací hmotou – práce s textilem	**OSV – kreativita** **EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí** **VEGS – objevujeme Evropu svět**	**VV** **Prv** **TV**
– sestavuje složitější stavebnicové prvky – montuje a demontuje stavebnici – pracuje podle návodu	**Konstrukční činnosti**	– práce se stavebnicí		

– zná zásady první pomoci při poranění				
– zná základy péče o pokojové rostliny – utírání listů, zalévání, kypření – zná rozdíl mezi setím a sázením – rozumí množení rostlin	**Pěstitelské práce**	– základní podmínky pro pěstování rostlin – péče o pokojové rostliny – pěstování rostlin ze semen v místnosti		
– chová se vhodně při stolování – prostírá stůl pro slavnostní příležitost – udržuje čistotu a pořádek v kuchyni – orientuje se v základním vybavení kuchyně – seznamuje se s přípravou jednoduchých pokrmů	**Příprava pokrmů**	– základní vybavení kuchyně – výběr a nákup potravin – úprava slavnostní tabule – pravidla správného stolování		
- vytvoří zvolený výrobek podle videonávodu - zaznamená výsledky pozorování s využitím digitálních technologií	**Tvorba výrobku podle videonávodu**	- zkoumání vlastností materiálů, využití vhodných pracovních pomůcek - vyhledání videonávodu, volba vhodného materiálu a pomůcek		

Oblast: Člověk a svět práce	**Předmět: Praktické činnosti**		**5. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
– rozlišuje vlastnosti materiálu – využívá pracovní pomůcky a nástroje – využívá tradice a lidové zvyky – vyřezává, děruje, polepuje, tapetuje – vytváří prostorové tvary z papíru – seznámí se s využitím samorostů – seznámí se při činnosti s různým materiálem a prvky lidových tradic, starými řemesly – pracuje podle slovního návodu nebo předlohy – udržuje pořádek na pracovním místě – zvládne různé druhy stehů – slepuje textilii a vyrábí jednoduchý textilní výrobek – seznámí se s látáním, tkaním a háčkováním – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, první pomoc	**Práce s drobným materiálem**	– vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů – jednoduché pracovní postupy – využití tradic a lidových zvyků – práce s papírem a kartonem – práce s přírodninami – práce s textilem	**OSV – kreativita** **EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí** **VEGS – objevujeme Evropu a svět** **MKV – kulturní diference** **MKV – etnický původ**	**VV** **Prv** **TV**
– sestavuje složitější stavebnicové prvky – montuje a demontuje stavebnici – pracuje podle návodu	**Konstrukční činnosti**	– práce se stavebnicí		

– zná zásady první pomoci při poranění – zná základy péče o pokojové rostliny – utírání listů, zalévání, kypření – zná rozdíl mezi setím a sázením – rozumí množení rostlin – vede pěstitelské pokusy a pozorování – chová se vhodně při stolování – prostírá stůl pro slavnostní příležitost – udržuje čistotu a pořádek v kuchyni – orientuje se v základním vybavení kuchyně – seznamuje se s přípravou jednoduchých pokrmů teplé i studené kuchyně – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, první pomoc - vytvoří zvolený výrobek podle videonávodu - zaznamená výsledky pozorování s využitím digitálních technologií	**Pěstitelské práce** **Příprava pokrmů** **Tvorba výrobku podle videonávodu**	– základní podmínky pro pěstování rostlin – péče o pokojové rostliny – pěstování rostlin ze semen v místnosti – základní vybavení kuchyně – výběr a nákup potravin – úprava slavnostní tabule – pravidla správného stolování - zkoumání vlastností materiálů, využití vhodných pracovních pomůcek - vyhledání videonávodu, volba vhodného materiálu a pomůcek		

Vzdělávací oblasti 2. stupeň

Jazyk a jazyková komunikace

Český jazyk a literatura
Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je vést žáka k získání dobré úrovně jazykové kultury a mateřského jazyka, které patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základní školy, a vybavit žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, porozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: **komunikační a slohová výchova**, **jazyková výchova** a **literární výchova**. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Vyučovací předmět má časovou dotaci

6. ročník – 4 + 1 vyučovací hodina týdně
7. ročník – 4 + 0 vyučovací hodin týdně
8. ročník – 3 + 1 vyučovací hodina týdně
9. ročník – 4 + 0 vyučovací hodin týdně

Výuka probíhá nejčastěji v kmenových učebnách, dále v počítačové učebně, nebo ve školní knihovně. Pro žáky organizujeme divadelní představení, workshopy a další akce, které probíhají přímo ve škole, případně v kulturních zařízeních Karlovarského kraje.

V **komunikační a slohové výchově** se soustředíme na rozvoj komunikačních schopností žáků, jejich tvořivosti a fantazie. Učíme žáky vnímat a chápat různá jazyková sdělení, kultivovaně psát a mluvit, analyzovat a kriticky posoudit obsah sdělení.

V **jazykové výchově** žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Cílem je naučit žáky vyjadřovat se jasně, přehledně, srozumitelně a bez problémů komunikovat s okolním světem.

V **literární výchově** žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy a žánry, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Žáci získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky, uvědomují si, že četba může pozitivně ovlivnit jejich postoje, hodnoty a obohatit jejich duchovní život.

Kompetence k učení

- snažíme se vést žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělání a budoucnost, učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a třídit potřebné informace ve slovnících, jazykových příručkách, encyklopediích i na internetu
- ve výuce učíme žáky hodnotit své výsledky a diskutovat o nich

Kompetence k řešení problému

- motivujeme žáky k samostatnému řešení daného problému, napomáháme mu hledat další řešení
- zadáváme úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností a vlastního úsudku
- ve škole i při mimoškolních akcích sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

Kompetence komunikativní

- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s různými lidmi v různých situacích
- vedeme žáky k tomu, aby vyjadřovali svůj názor prostřednictvím mluvních cvičení a slohových prací na dané téma
- klademe důraz na kultivované vyjadřování v písemném i ústním projevu
- nabízíme žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme práci ve skupině a klademe důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky
- učíme žáky kriticky hodnotit práci skupiny i práci jednotlivce ve skupině
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

Kompetence občanské

- respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- netolerujeme agresivní, hrubé a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- podporujeme u žáků projevy pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a tradic
- podporujeme účast žáků na kulturních akcích (návštěvy kin, divadel, koncertů, výstav) a jejich účast v soutěžích

Kompetence digitální

- vedeme žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů
- navozujeme různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými) a tímto způsobem vytváří příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné jazykové a technologické prostředky; vede je také k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby
- vedeme žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vede žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	**Předmět: Český jazyk**		**6. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
Dokáže pracovat se základními jazykovými příručkami Rozliší spisovný a nespisovný jazykový projev Rozpozná ohebné slovní druhy, umí je skloňovat a časovat. Určí druhy př. jmen, zájmen a číslovek. Užívá spisovné tvary podmiňovacího způsobu Rozliší větu jednoduchou a souvětí. Určí základní a rozvíjející větné členy Ovládá pravopisné jevy lexikální, morfologické a syntaktické Dokáže souvisle vypravovat příběh, popsat osobu, věc a pracovní postup Napíše dopis, sestaví jednoduchou zprávu a oznámení	**Obecné poučení o jazyce** **Zvuková stránka jazyka** **Tvarosloví** **Skladba** **Pravopis** **Slohové útvary**	**<u>Jazyková výchova:</u>** Jazykové příručky Rozvrstvení národního jazyka Spisovná a nespisovná výslovnost Ohebné slovní druhy Věta jednoduchá, souvětí Základní větné členy, rozvíjející větné členy i/y po obojetných souhláskách, i/y v koncovkách po. a př. jmen, shoda přísudku s podmětem, předložky s/se, z/ze, předpony s-/z-/vz-, skupiny bě-bje, pě, vě-vje, mě-mně **<u>Komunikační a slohová výchova:</u>** Vypravování Popis (osoby, předmětu, prac. postupu) Zpráva a oznámení Ověřování informačních zdrojů; rozlišování účelu textu a záměru autora;	**OSV – rozvoj schopností poznávání** **OSV - kreativita** **OSV - komunikace** **MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** **VEGS – Evropa a svět nás zajímá**	Zeměpis ČR PČP, SSČ, SCS Zeměpis - skloňováni vlastních jmen z regionu Při pořizování poznámek z ostatních předmětů používá pravopisná pravidla osvojená v hodinách českého jazyka Výtah – texty ze zeměpisu,dějepisu, přírodopisu, fyziky

vytvoří informační portfolio za účelem řešení konkrétní školní úlohy, projektu či řešeného problému; uloží informace v takové podobě, aby s nimi mohl systematicky pracovat Dokáže pracovat s odborným textem, najde v něm hlavní myšlenku. Umí pracovat s literárním textem a přiřadí ho k příslušnému žánru, uvede příklad spisovatelů jednotlivých žánrů Dokáže zformulovat vlastní názor k četbě nebo filmu. Uvědomuje si význam literatury v minulosti i v současnosti, obohacuje četbou svou vlastní jazykovou kulturu	**Poezie a próza** **Literární žánry**	prostředky, jimiž autor sdělení vyjadřuje informace nebo přesvědčuje čtenáře Výpisky Výtah Dopis **<u>Literární výchova:</u>** Báje a mýty Pohádky Pověsti Bajky Balady Lidová slovesnost Dobrodružná literatura Filmy pro děti a mládež Cestopis Poezie – sloka, verš, rým		Dějepis – starověké Řecko, starověký Řím (báje a mýty) Zeměpis – pohádky, bajky a pověsti evropských národů

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	**Předmět: Český jazyk**		**7. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
Určí rod slovesa, skloňuje zájmena, rozpozná neohebné slovní druhy, určí druh příslovce a umí jej stupňovat, pozná příslovečnou spřežku Umí pracovat se SSČ, určí věcný význam slova, vysvětlí běžně používaná rčení. Pozná odborný název, využívá ve větách synonymní výrazy Chápe princip odvozování, skládání a zkracování Pozná a vysvětlí běžně používané zkratky Rozlišuje větné členy Rozlišuje věty hlavní a vedlejší, umí nahradit větný člen vedlejší větou Ovládá pravidla psaní velkých písmen, obtížnější případy si umí vyhledat a ověřit v jazykových příručkách	**Tvarosloví** **Nauka o významu slov** **Nauka o tvoření slov** **Skladba** **Pravopis**	**<u>Jazyková výchova:</u>** Skloňování zájmen Slovesný rod Neohebné slovní druhy Slovo a sousloví, rčení Synonyma, homonyma, antonyma Odborné názvy Odvozování, skládání a zkracování Zkratky, zkratková slova Věty podle postoje mluvčího Věty jednočlenné a dvojčlenné Základní větné členy holé, rozvité, několikanásobné Vyjádření podmětu a přísudku Rozvíjející větné členy Druhy vedlejších vět Psaní velkých písmen	**OSV – rozvoj schopností poznávání** **OSV - kreativita** **OSV - komunikace** **MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** **VEGS – Evropa a svět nás zajímá**	SSČ, PČP, SCS Při pořizování poznámek z ostatních předmětů používá pravopisná pravidla osvojená v hodinách českého jazyka Výtah – texty ze zeměpisu, dějepisu, přírodopisu, fyziky Zeměpis

Orientuje se v různých slohových útvarech, využívá v nich vhodné jazykové prostředky Sestaví vlastní životopis Zpracuje výkladový referát pro spolužáky na základě informačního portfolia, výpisků a obrazového materiálu	**Slohové útvary**	**<u>Komunikační a slohová výchova:</u>** Vypravování Popis (osoba, děj, prac. postup, umělecké dílo) Charakteristika Charakteristika literární postavy Životopis Výtah Tvorba prezentace podle daných pravidel a na dané téma, s oporou o vlastní žákovské informační portfolio		
Orientuje se v literárních pojmech Umí pracovat s literárním textem a přiřadí ho k příslušnému žánru, uvede příklad spisovatelů jednotlivých žánrů Uvědomuje si význam literatury v minulosti i v současnosti, obohacuje četbou svou vlastní jazykovou kulturu Orientuje se v knihovně	**Poezie a próza** **Literární žánry**	**<u>Literární výchova:</u>** Poezie – lyrika, epika Epos, legenda Pověst, bajka Pohádka pro dospělé Cestopis, fejeton Balada a romance Povídka (historická, regionální, sci-fi, dobrodružná, realistická) Divadlo (monolog, dialog) Film, televize (scénář, režisér, filmová a televizní tvorba pro děti a mládež)		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	**Předmět: Český jazyk**		**8. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
Má přehled o slovanských jazycích Převede text z nespisovné podoby jazyka do spisovné	**Obecný výklad o českém jazyce**	**<u>Jazyková výchova:</u>** Slovanské jazyky Útvary českého jazyka a jazyková kultura	**OSV – rozvoj schopností poznávání** **OSV - kreativita** **OSV – komunikace**	Zeměpis – evropské státy, ve kterých se hovoří slovanskými jazyky
Chápe princip odvozování, skládání a zkracování Pozná a vysvětlí běžně používané zkratky	**Nauka o tvoření slov**	Odvozování, skládání a zkracování	**OSV – hodnoty, postoje, praktická etika**	Zeměpis ČR – části republiky, ve kterých se používá nářečí (Domažlicko, Ostravsko,
Pozná slovo cizího původu Nahradí slovo přejaté slovem domácím Správně napíše a vysloví frekventovaná cizí slova	**Slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis**	Přejímání slov z cizích jazyků	**MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** **MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality**	Podkrkonoší, střední a jižní Morava) Ov – zkratky významných institucí v ČR
Pozná vid slovesa Využívá PČP, SSČ, SCS a ostatních jazykových příruček či slovníků	**Tvarosloví**	Skloňování jmen přejatých a cizích jmen Slovesný vid		
Rozlišuje různé druhy souvětí, větu hlavní a větu vedlejší Využívá znalostí o významovém poměru mezi souřadně spojenými hlavními větami při komunikaci	**Skladba**	Druhy vedlejších vět Souvětí souřadné a podřadné Významový poměr mezi souřadně spojenými větami hlavními Významový poměr mezi jednotlivými členy v několikanásobné větném členu Interpunkce v souvětí	**MV – stavba mediálního sdělení** **VEGS – Evropa a svět nás zajímá**	Ov – pojmy k rozdělení moci ve státě

Odliší prvky vypravování, líčení, popisu Používá vhodné jazykové prostředky pro výklad, úvahu a líčení Vyjádří svůj postoj a názor odpovídajícími stylistickými a jazykovými prostředky - připraví s oporou o své informační portfolio prezentaci (výkladovou, úvahovou) pro spolužáky - v prezentaci dodržuje zásady ochrany duševního vlastnictví vyhledává a třídí informace - využívá je v procesu učení, při tvůrčích činnostech i v praktickém životě - posoudí informační zdroje k danému tématu za pomoci otázek (jsou relevantní, týkají se tématu, jsou spolehlivé aj.) - vytvoří výpisky ze spolehlivých informačních zdrojů, které k tématu shromáždil - shromáždí obrazový a jiný grafický materiál pro prezentaci, dodrží autorské právo, zachová licence apod. Orientuje se v chronologickém vývoji literatury	**Slohové útvary** **Stručný vývoj literatury** **Literární žánry**	**<u>Komunikační a slohová výchova:</u>** Charakteristika literární postavy Líčení Výklad, výtah, úvaha posouzení relevance a spolehlivosti informací vzhledem k tématu a určené formě sdělení - tvorba rešerší včetně grafických a obrazových ilustrací, tvorba referátu na dané téma prezentace referátu před spolužáky a vyučujícím	**MKV – multikulturalita**	Matematika, fyzika, chemie – jména významných vědců Při pořizování poznámek z ostatních předmětů využívá znalostí o psaní čárek v různých typech souvětí Výklad, výtah - texty ze zeměpisu,dějepisu, přírodopisu, fyziky Zeměpis

Rozumí významu a smyslu literárního textu Má přehled o významných představitelích české a světové literatury Chápe literaturu jako pomocníka při získávání životních hodnot		**<u>Literární výchova:</u>** Starší česká literatura Literatura humanismu a renesance – česká i světová Období národního obrození Romantismus 2. polovina 19. století – česká literatura Balada, bajka Povídky, romány Sci-fi literatura Film, televize (literární scénář, technický scénář Divadlo (komedie, tragédie, jednání, scéna)		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	**Předmět: Český jazyk**		**9. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
Má přehled o slovanských jazycích Orientuje se ve vývoji českého jazyka	**Obecný výklad o jazyce**	**<u>Jazyková výchova:</u>** Řeč a jazyk Slovanské jazyky Vývoj a útvary českého jazyka Jazykověda a jazyková kultura	**OSV – rozvoj schopností poznávání** **OSV - kreativita** **OSV – komunikace** **OSV – hodnoty, postoje, praktická etika** **MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** **MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality** **MV – stavba mediálního sdělení** **MV – fungování a vliv médií ve společnosti**	Zeměpis – evropské státy, ve kterých se hovoří slovanskými jazyky Zeměpis ČR – části republiky, ve kterých se používá nářečí Při pořizování poznámek z ostatních předmětů používá pravopisná pravidla osvojená v hodinách českého jazyka
Ovládá pravopisné jevy lexikální, morfologické a syntaktické	**Pravopis**	Lexikální, tvaroslovný, skladební pravopis		
Správně klade přízvuk, používá správnou melodii a pauzy v běžné komunikaci	**Zvuková stránka jazyka**	Rozdělení hlásek, spodoba znělosti, přízvuk a melodie		
Pracuje s různými typy slovníků, určí věcný význam slova	**Slovní zásoba a význam slova**	Slovo a sousloví Odborné názvy Synonyma, homonyma, antonyma Slova domácí a mezinárodní		
Chápe princip odvozování, skládání a zkracování Pozná a vysvětlí běžně používané zkratky	**Tvoření slov**	Stavba slova Odvozování, skládání, zkracování		
Určí druh slova, skloňuje jména, zájmena i číslovky	**Tvarosloví**	Ohebné a neohebné slovní druhy		

Využívá správných slovesných tvarů, ovládá mluvnické kategorie sloves Stupňuje přídavná jména a slovesa Užívá příslovečné spřežky Správně užívá neohebných slov			**VEGS – Evropa a svět nás zajímá**	Pozná odborný název v ostatních předmětech
Orientuje se ve skladbě českého jazyka Graficky odliší přímou řeč Respektuje interpunkci na základě znalostí skladby Má přehled o členění složitějších souvětí Využívá znalostí o oslovení, vsuvce, větě neúplné Dbá na ustálený pořádek slov	**Skladba**	Věty podle postoje mluvčího Věty jednočlenné a dvojčlenné Věta jednoduchá a souvětí Souvětí souřadné a podřadné (věta hlavní, vedlejší – řídící, závislá) Skladební dvojice (shoda, řízenost, přimykání) Přívlastek – těsný, volný Zvláštnosti doplňku Druhy vedlejších vět Významový poměr mezi souřadně spojenými větami nebo větnými členy Samostatný větný člen (oslovení, vsuvka, věta neúplná) Přímá řeč, Pořádek slov	**MKV – multikulturalita**	Ov – zkratky mezinárodních organizací Při pořizování poznámek z ostatních předmětů využívá znalostí o psaní čárek v různých typech souvětí
Orientuje se v různých slohových útvarech a využívá vhodné slovní zásoby zpracuje úvahové a výkladové prezentace podle zadání učitele za dodržení principů ochrany duševního vlastnictví a přednese je ve třídě - posoudí prezentaci spolužáků z hlediska relevance a spolehlivosti informačních zdrojů a z hlediska	**Slohové útvary**	**<u>Komunikační a slohová výchova:</u>** Popis, charakteristika Vypravování Výklad, úvaha tvorba prezentace na dané téma v souladu s gramatickými pravidly nadvětného propojování a koherence textu (sdělení) - prezentace referátu před spolužáky a vyučujícím Fejeton, proslov, diskuse		

schopnosti zpracovat téma přehledně a soudržně - nalezne s pomocí klíčových slov informace týkající se řešeného problému, posoudí je a vybere ty, které potřebuje, do osobního nebo skupinového informačního portfolia (včetně obrázků a videa); s oporou o ně sestaví koherentní referát doplněný obrazovými ilustracemi		Publicistické útvary		
Umí charakterizovat jednotlivé literární žánry Má přehled o významných představitelích české literatury Rozumí smyslu a významu literárního textu Dokáže diskutovat o četbě, divadelním představení a shlédnutém filmu Rozliší literaturu kvalitní a konzumní Sleduje kulturní dění v regionu a ČR	**Česká literatura 20. století** **České divadlo 20. století** **Literární žánry** **Filmová adaptace literárního díla** **Stručné dějiny filmu**	**<u>Literární výchova:</u>** Významní představitelé české literatury a divadla 20. století Povídky, romány (sci-fi) Muzikál Přehled o nakladatelstvích v ČR Film a televize (literární a technický scénář)		

Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je ve škole vyučován v rámci oboru Cizí jazyk.
Výukou tohoto jazyka a jeho postupným osvojováním se vytvoří předpoklady pro budoucí zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi národy v rámci Evropy i světa. Žáci jsou připravováni k praktickému užívání jazyka mluvenou i psanou formou.
Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce směřují ve ŠVP k dosažení úrovně A2, Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Hodinová dotace tohoto jazyka jsou tři hodiny týdně od 6. do 9. třídy. Výuka anglického jazyka probíhá ve třídách a počítačové učebně. Náročnost a rozsah učiva volí učitel s ohledem na schopnosti a možnosti žáka, získávání praktických dovedností žáka a je zaměřeno na pět základních „oblastí“ cizího jazyka - Poslech a porozumění, Rozhovory, Samostatný ústní projev, Čtení a Psaní.

Na II. stupni Základní školy (6.- 9. ročník) jde více o osvojování cizího jazyka jako prostředku dorozumívání a prostředku získávání dalších poznatků. Pozornost je věnována rozvoji všech řečových dovedností, čtení a písemné vyjadřování nabývá postupně na významu. Žák rozumí přiměřeným projevům přímým i reprodukovaným našimi i rodilými mluvčími. Jednoduše se vyjadřuje v běžných každodenních situacích, umí vyjádřit ústně i písemně svůj vlastní názor, využívá četby k získání nových poznatků, pracuje se slovníkem a dalšími příručkami a zná nejdůležitější informace o anglicky mluvících zemích (USA, Spojené království).

Kompetence k učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání, připravujeme je na celoživotní učení
- na praktických příkladech blízkých žákovi se vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učíme práci s chybou
- učíme žáky trpělivostí a povzbuzujeme je

Kompetence řešení problémů

- učíme žáky nebát se problémů („problém je dosud nevyřešená situace – problém není hrozba ale výzva“). Žák využívá získaných vědomostí a dovedností k řešení problému a využívá vlastního úsudku
- podporujeme u žáků různě přijatelné způsoby řešení problémů
- podporujeme týmovou práci při řešení problému
- vytvářením praktických problémových úloh a situací žáky učíme prakticky řešit problémy

Kompetence komunikativní

- podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa
- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- podporujeme integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy
- učíme žáky naslouchat promluvám druhých lidí, jejich porozumění a zapojit se do diskuse, získané komunikativní dovednosti využíváme k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat v týmech, vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam)v týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci navzájem potřebují
- upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- vytváříme pozitivní představy o sobě samém, které v žákovi podporují jeho sebedůvěru, aby svým jednáním a chováním dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem

- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační, zábavné) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- v hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace

Kompetence digitální

- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vedeme žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	**Předmět: Anglický jazyk**		**6. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
– rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně – rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	**Poslech s porozuměním**	- poslech - práce s počítačem	**OSV – komunikace** **MKV – multikulturalita** **VEGS – Evropa a svět nás zajímá** **VEGS – objevujeme Evropu a svět**	**ČJ** **M** **OV** **RV** **INF** **Z**
– zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích – mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech – vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života – rozvíjí dostatečně srozumitelně výslovnost a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka – rozvíjí dostačující slovní zásobu k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým	**Mluvení**	- konverzační témata z každodenního života (rodina, škola, příroda, domov, bydlení, nakupování, volný čas – činnosti, město) - rozkazovací způsob, pokyny vyučujícího - práce se slovníky - omluva, pozdrav, prosba, žádost, přání - stavba vět, předložky, časování sloves, rámcová konstrukce vět - - synonyma, antonyma - internetová úložiště a materiály k osvojení slovní zásoby, gramatiky a výslovnosti; - elektronické slovníky - elektronické formuláře online - osobní údaje		

okruhům a komunikačním situacím - využívá internetová úložiště pro materiály k osvojení slovní zásoby, gramatiky a výslovnosti - používá elektronické slovníky - žák vyplní identifikační kartu - vyplní elektronický formulář týkající se jeho osoby - žák napíše jednoduchý e-mail, popíše svoji rodinu, školu, své bydliště, vypíše svoje volnočasové aktivity		- zvuková a grafická podoba jazyka - slovní a větný přízvuk, intonace		
– vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech – rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	**Čtení s porozuměním**	- čtení textů z učebnice, správná výslovnost slov - čtení textů z učebnice s porozuměním - osobní a přivlastňovací zájmena		
– vyplní základní údaje o sobě ve formuláři, napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – reaguje na jednoduché písemné sdělení – ovládá pravopis slov, osvojené slovní zásoby	**Psaní, gramatika**	- základní vztahy (Kdo, kde, kam, kdy, jaký, který, jak, kolik?…) - psaní jednoduchého textu - reakce na jednoduché písemné sdělení - slovní zásoba, stavba vět, gramatika – množné číslo podstatných jmen – sloveso být, mít umět – základní číslovky do 100		

– rozvíjí používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru (tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – pracuje s mediálními prostředky, slovníky a učebnicemi – správně aplikuje gramatická pravidla		– přítomný čas prostý a průběhový – přivlastňovací pád – vazba there is/there are – užití členů a/an		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk		7. ročník	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
– rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně – rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	**Poslech s porozuměním**	- Slovní a větný přízvuk, intonace - poslech	**OSV – komunikace** **MKV – multikulturalita** **VEGS – Evropa a svět nás zajímá** **VEGS – objevujeme Evropu a svět**	**ČJ** **M** **OV** **RV** **INF** **Z**
– zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích – mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech – vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života – rozvíjí dostatečně srozumitelně výslovnost a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka – rozvíjí dostačující slovní zásobu k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tématickým okruhům a komunikačním situacím	**Mluvení**	- konverzační témata z každodenního života (cestování, volný čas, svátky, oslavy, jídlo, pití, doprava, první pomoc, sport, životní prostředí, reálie Velké Británie) - práce se slovníky - reakce na otázky , vyžádání jednoduchých informací, služeb, reakce v obchodě, žádost, prosba, přání, pořádek slov ve větě, - práce s elektronickými slovníky, vyhledávání slovní zásoby a významu slov - elektronický formulář online (přihlášky, dotazníky apod.)		

– vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech – rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace – vyplní základní údaje o sobě ve formuláři, napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – reaguje na jednoduché písemné sdělení – ovládá pravopis slov, osvojené slovní zásoby – rozvíjí používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru (tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – pracuje s mediálními prostředky, slovníky a učebnicemi – správně aplikuje gramatická pravidla – žák napíše nákupní seznam – žák napíše neformální e-mail na téma dovolená – používá elektronické výkladové slovníky pro práci s textem	**Čtení s porozuměním** **Psaní, gramatika**	- čtení textů z učebnice s porozuměním - správná výslovnost slov - - – slovní zásoba, stavba vět, gramatika – způsobové sloveso have to – počitatelná – nepočitatelná podstatná jména, vyjádření množství – stupňování přídavných jmen – budoucí čas s going to – minulý čas prostý, pravidelná a nepravidelná slovesa – tvoření příslovcí – číslovky řadové – frekvenční příslovce – užití členů a/an, the – tvorba nabídky a návrhu		

– žák zná gramatické struktury, lexikální princip pravopisu slov – vyplní elektronický formulář týkající se jeho osoby, rodiny				

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	**Předmět: Anglický jazyk**		**8. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
– rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně – rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	**Poslech s porozuměním**	- poslech - práce s počítačem	**OSV – komunikace** **MKV – multikulturalita** **VEGS – Evropa a svět nás zajímá** **VEGS – objevujeme Evropu a svět**	**ČJ** **M** **OV** **RV** **INF** **Z**
– zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích – mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech – vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života – rozvíjí dostatečně srozumitelně výslovnost a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka – rozvíjí dostačující slovní zásobu k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím	**Mluvení**	- konverzační témata z každodenního života – popis cesty, volný čas, sport, věda a technika, telefonování, reálie Londýn, reálie USA – cestování, příroda - práce se slovníky a vyhledávání na internetu - zvuková a grafická podoba jazyka		

– vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech – rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace – vyplní základní údaje o sobě ve formuláři, napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – reaguje na jednoduché písemné sdělení – ovládá pravopis slov, osvojené slovní zásoby – rozvíjí používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru (tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – pracuje s mediálními prostředky, slovníky a učebnicemi – správně aplikuje gramatická pravidla – orientuje se v reáliích anglicky mluvících zemí (USA, Spojené království) – rozvíjí své jazykové prostředky a jazykové dovednosti	**Čtení s porozuměním** **Psaní, gramatika**	- čtení textů z učebnice, správná výslovnost slov, používání i jiných materiálů - čtení textů z učebnice s porozuměním a přiměřenou reakcí na dané téma - základní vztahy s použitím nově získaných dovedností - - minulý čas průběhový - předpřítomný čas - budoucí čas prostý - vyjádření rady (should/ shouldn’t) - - vyjádření zákazu a doporučení (must/ mustn’t, don’t have to) - softwarové aplikace, jejich ovládání, terminologie k práci s novými technologiemi v daném jazyce		

prostřednictvím online výukových aplikací nebo instalovaného softwaru – - pro práci s textem využívá objektivní informační zdroje				

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk		9. ročník	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
– rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně – rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	**Poslech s porozuměním**	- poslech - zvuková a grafická podoba jazyka	**OSV – komunikace** **OSV - kreativita** **MKV – multikulturalita** **EVGS – Objevujeme Evropu a svět** **EVGS – Evropa a svět nás zajímá** **VEGS – Evropa a svět nás zajímá** **VEGS – objevujeme Evropu a svět**	**ČJ** **M** **OV** **RV** **INF** **Z**
– zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích – mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech – vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života – rozvíjí dostatečně srozumitelně výslovnost a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka – rozvíjí dostačující slovní zásobu k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím – vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	**Mluvení**	- konverzační témata z každodenního života: práce a povolání, problémy dospívání, život v budoucnosti, mezilidské vztahy - reálie zemí příslušných jazykových oblastí - slovní zásoba složeniny – tvoření slov - práce se slovníky a vyhledávání na internetu		

– rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace – vyplní základní údaje o sobě ve formuláři, napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – reaguje na jednoduché písemné sdělení – ovládá pravopis slov, osvojené slovní zásoby – rozvíjí používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru (tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – pracuje s mediálními prostředky, slovníky a učebnicemi – správně aplikuje gramatická pravidla – orientuje se v reáliích anglicky mluvících zemí (USA, Spojené království) – používá různé digitální nástroje (počítač, tablet, interaktivní tabuli aj.) podporující výuku cizího jazyka – vyhledává doplňující informace k osvojovaným tématům na internetu	**Čtení s porozuměním** **Psaní, gramatika**	- čtení textů, správná výslovnost slov, používání i jiných materiálů - čtení textů z učebnice s porozuměním a přiměřenou reakcí na dané téma - vyjádření pravidelných dějů v minulosti pomocí vazby used to - předpřítomný čas - vztažné věty - vyjádření rady - should - vyjádření možnosti – might - gerundium - trpný rod - první typ podmínkových vět - vedlejší věty časové - digitální nástroj, znalost terminologie v daném jazyce, práce s prohlížečem - elektronická mobilní zařízení – funkce a aplikace; pravidla diskuse online		

– napíše jednoduchý e-mail, popíše svoji rodinu, školu, své bydliště, vypíše svoje volnočasové aktivity – reaguje na jednoduché písemné sdělení ve formě dopisu, vzkazu, e-mailu – napíše komentář k modelovému blogu nebo příspěvku na sociální síti a v komentáři zdůvodní svůj postoj – sdílí informace o svých zájmech				

Německý jazyk – druhý cizí jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět je vyučován od 7. do 9. ročníku s časovou dotací 2 vyučovací hodiny týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.
Jeho postupné osvojování pomáhá žáku snižovat jazykové bariéry a přispívá ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá ve třídách a počítačové učebně. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, kterým je podřízena i veškerá výuka gramatiky.
Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech.
Výuka seznamuje žáky s reáliemi a kulturou evropských zemí.

Kompetence k učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“- připravujeme je na celoživotní učení
- rozvíjíme pozitivní vztah k mnohojazyčnosti
- vysvětlujeme žákovi smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- vedeme žáky ke čtení, poslechu a porozumění textu
- vedeme žáky k systematickému třídění a ukládání informací
- rozvíjíme u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- vedeme žáky k trpělivosti, plánování, organizování a hodnocení vlastní činnosti
- podporujeme snahu prezentovat se a prosadit se v systému soutěží

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- podporujeme samostatnost, logické a tvořivé myšlení a nebát se řešit problémy

Kompetence komunikativní

- učíme žáky reagovat na jednoduchá sdělení v cizím jazyce
- vedeme žáky využívat dovednosti osvojené v cizím jazyce k navazování kontaktu či vztahu
- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky vyžádat si v jednoduchých situacích radu a pomoc a také je umět poskytnout
- vedeme žáky k diskusím v malých skupinkách i v rámci celé třídy,
- dbáme na zásady slušného chování
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role

Kompetence občanské

- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel chování ve škole i na mimoškolních akcích
- seznamujeme žáky se zvyky v cizojazyčných zemích a učíme je porovnávat se zvyky našimi
- v hodnocení žáků uplatňujeme prvky pozitivní motivace

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- vedeme žáky k samostatné práci s dvojjazyčným slovníkem
- vedeme žáky k využívání výukových počítačových programů a internetu

Kompetence digitální

- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vedeme žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	**Předmět: Německý jazyk**		**7. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy volného času a dalších osvojovaných témat - pracuje s mediálními prostředky, slovníky a učebnicemi	**Poslech s porozuměním** **Mluvení** **Čtení s porozuměním** **Psaní, gramatika**	- pravidla komunikace v běžných každodenních situacích-pozdrav, poděkování, představování - základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov-věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě - tematické okruhy 1) Abeceda, Pozdravy, dny v týdnu, číslovky 0-20, barvy, lidé a země, mezinárodní slova, 2) Formulář, Nový ve škole, Země a lidé, otázky Wer ist das?, Wer wohnt wo?, 3) členové rodiny, 4) U nás doma, Rodinné fotografie, 5) Na trénink, Popis osob, 6) Volný čas, 7) Moji přátelé, Školní předměty, 8) Co patří k sobě, 9) Vyprávění o koníčcích, 10) Fotografování - - slovní zásoba, tvoření slov a vět v tematických okruzích - čtení textů k jednotlivým tematickým celků - hlasité čtení – základní pravidla výslovnosti	**OSV – komunikace** **MKV – multikulturalita** **MKV – lidské vztahy** **VEGS – objevujeme Evropu a svět** **VEGS – Evropa a svět nás zajímá** **VEGS – Jsme Evropané**	**ČJ** **AJ** **RV** **HV** **M**

		-práce se slovníkem - adresa, blahopřání, pozdrav a dopis, omluva, žádost - poslouchá s porozuměním běžné pokyny a jednoduchý souvislý projev učitele - využití rozhovoru- tvoření jednoduchých otázek a odpovědí		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	**Předmět: Německý jazyk**		**8. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy volného času a dalších osvojovaných témat - správně aplikuje gramatická pravidla	**Poslech s porozuměním** **Mluvení** **Čtení s porozuměním** **Psaní, gramatika**	- základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov-věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě - TÉMATA: 1) Pozvání, 2) Hodiny, Roky a měsíce, roční období, 3) Příběhy z rodinného prostředí, 4) Cesta snů, Dialogy – rezervace pokojů, kupování jízdenek, 5) Můj domov, 6) Jdeme do kina? Kam pojedete o prázdninách?, 7) Náš program, 8) Potraviny, V supermarketu, 9) Rozhovory – v obchodě, Práce na PC – esej (nakupování v Německu) - slovní zásoba, tvoření slov a vět v tematických okruzích - pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - čtení textů k jednotlivým tematickým celkům - základní gramatické struktury - práce se slovníkem - interaktivní výukové materiály, práce s elektronickým slovníkem, terminologie daného jazyka pro práci digitálními technologiemi	**OSV – komunikace** **MKV – multikulturalita** **MKV – lidské vztahy** **VEGS – objevujeme Evropu a svět** **VEGS – Evropa a svět nás zajímá** **VEGS – Jsme Evropané**	**ČJ** **AJ** **RV** **HV** **M**

- napíše krátkou textovou zprávu, ve které uvede informaci o místě a čase - -vyplní osobní údaje do elektronického formuláře - napíše krátký e-mail o své osobě, rodině a svých zájmech		- bezpečnost při práci s online aplikacemi; elektronické formuláře – osobní údaje, vytvoření hesla apod. - adresa, blahopřání, pozdrav a dopis, omluva, žádost - poslouchá s porozuměním běžné pokyny a jednoduchý souvislý projev učitele - využití rozhovoru- tvoření jednoduchých otázek a odpovědí - základní geografické údaje týkající se cizojazyčně mluvících zemí - slovní zásoba a tvoření vět - pořádek slov ve větě - využití tematických okruhů - slovní zásoba a tvoření slov – význam slov v kontextu - základní gramatické jevy - pořádek slov ve větě - tvorba otázek a odpovědí s využitím záporu		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	**Předmět: Německý jazyk**		**9. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkající se každodenních - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá - Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení - správně aplikuje gramatická pravidla, - orientuje se v reáliích německy mluvících zemí napíše krátkou textovou zprávu, ve které uvede informaci o místě a čase -vyplní osobní údaje do elektronického formuláře - napíše krátký e-mail o své osobě, rodině a svých zájmech	**Poslech s porozuměním** **Mluvení** **Čtení s porozuměním** **Psaní, gramatika**	- základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov-věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě - učivo konkrétně: 1) Jaký den je dnes? Co dělají mladí ve škole? 2) činnost ve škole, Otto je nemocný, Všichni jsou nemocní, 3) Co říká doktor? Co musíme dělat pro zdraví, Návštěva lékaře, 4) Turisté se ptají, Plán města, 5) Jedeme do školy, 6) Roční období a měsíce, 7) Co rádi nosíme, Móda ve škole, 8) Kde jste byli o prázdninách? Prázdniny snů, 9) Co děláte nejraději? - slovní zásoba, tvoření slov a vět v tematických okruzích - pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - čtení textů k jednotlivým tematickým celkům - základní gramatické struktury - práce se slovníkem - adresa, blahopřání, pozdrav a dopis, omluva, žádost - poslouchá s porozuměním běžné pokyny a jednoduchý souvislý projev	**OSV – komunikace** **MKV – multikulturalita** **MKV – lidské vztahy** **VEGS – objevujeme Evropu a svět** **VEGS – Evropa a svět nás zajímá** **VEGS – Jsme Evropané**	**ČJ** **NJ** **RV** **HV** **M**

		učitele - využití rozhovoru- tvoření jednoduchých otázek a odpovědí - základní geografické údaje týkající se cizojazyčně mluvících zemí - slovní zásoba a tvoření vět - pořádek slov ve větě - využití tematických okruhů - slovní zásoba a tvoření slov – význam slov v kontextu - základní gramatické jevy - pořádek slov ve větě - tvorba otázek a odpovědí s využitím záporu - základy lexikálního principu pravopisu slov - základní podoba vět oznamovacích, tázacích, vyjádření záporu - využití časování jednoduchých sloves - čtení textů k jednotlivým tematickým celků - hlasité čtení – základní pravidla výslovnosti - - práce se slovníkem - interaktivní výukové materiály, práce s elektronickým slovníkem, terminologie daného jazyka pro práci digitálními technologiemi - bezpečnost při práci s online aplikacemi; elektronické formuláře – osobní údaje, vytvoření hesla apod.		

		- adresa, blahopřání, pozdrav a dopis, omluva, žádost - poslouchá s porozuměním běžné pokyny a jednoduchý souvislý projev učitele - využití rozhovoru- tvoření jednoduchých otázek a odpovědí		

Matematika a její aplikace

Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu matematika

Předmět matematika spadá podle RVP do vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Předmět, by měl být chápán jako odraz reálných vztahů v hmotném světě. Je založen na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost, vytváří předpoklady pro úspěšné uplatnění v různých profesních oborech.

Předmět vede žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praxi jako jsou odhady, měření, pozorování velikostí, vzdáleností a orientace. Rozvíjí paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů, osvojování si matematických vzorců a algoritmů, kombinatorické a logické myšlení, kritické usuzování a srozumitelnou a věcnou argumentaci při řešení matematických problémových úloh. Vytváří zásoby matematických nástrojů: početních operací, algoritmů, metod řešení úloh k efektivnímu využití matematiky.

V geometrické části vede žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalení grafického projevu.

Matematika předkládá aplikované úlohy vyjadřující situace z běžného života i skutečnost, že ke správnému výsledku lze dospět několika různými způsoby.

Soustavně rozvíjí u žáků sebekontrolu při každém postupu řešení, systematičnost, vytrvalost a přesnost.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu matematika

Vyučovací předmět matematika na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět matematika na 1. stupni.
6. ročník – 4 + 0 hodin týdně
7. ročník – 4 + 1 hodin týdně
8. ročník – 3 + 1 hodina týdně
9. ročník - 4 + 1 hodina týdně

Předmět je vyučován ve třídách i v počítačové učebně. Některá témata jsou vyučována formou krátkodobých projektů a výuka může probíhat i v terénu. Je využíváno dostupných názorných pomůcek, tabulek, kalkulátorů i informačních technologií.

Kromě průběžného hodnocení žáků během školního roku jsou povinně zařazeny v každém čtvrtletí písemné práce.

Předmět svým charakterem a vzdělávacím obsahem přesahuje do všech dalších vzdělávacích předmětů. Do výuky se prolínají i oblasti z průřezových témat.

Kompetence k učení

- vytváříme zásoby matematických nástrojů, početních operací, algoritmů, metod řešení úloh a jejich efektivní využívání při řešení úkolů vycházejících z běžného života
- využíváme matematických dovedností k odhadům, měření, porovnávání velikostí , vzdáleností a orientaci
- rozvíjíme kombinatorické a logické myšlení, řešení úloh prostřednictvím numerických výpočtů a nezbytných matematických algoritmů a vzorců
- rozlišujeme základní kmenové učivo a učivo rozšiřující
- předkládáme vhodné pomůcky a materiál, tabulky
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře i na internetu
- snažíme se vycházet a stavět na vlastních zkušenostech žáků
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost, pracovat s chybou
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi, předkládáme takové životní situace, v nichž žák vidí využití v běžném životě
- propojujeme poznatky s ostatními předměty

Kompetence k řešení problémů

- uplatňujeme metody a formy práce, které vedou k objevování a řešení praktických problémových úloh a vedoucí k samostatnému uvažování a řešení problémů
- podporujeme nalézání různých variant řešení úloh
- provádíme se žáky rozbory úloh, tvoříme plány jeho řešení, odhadujeme jejich výsledky, volíme správný postup řešení a vyhodnocujeme správnost výsledků
- rozvíjíme schopnost přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, teoriích, modelech a chápání vzájemných souvislostí
- na modelových příkladech naučíme žáky algoritmu řešení problému
- poznatky zobecňujeme a aplikujeme je v různých oblastech života
- podporujeme netradiční způsoby řešení problémů, samostatnost, tvořivost a spolupráci při týmové práci

- průběžně monitorujeme úroveň zvládnutí učiva

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování myšlenek a k účinné argumentaci
- vedeme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat postup a výsledky svých řešení, K porozumění a orientaci v různých grafech, tabulkách a digramech
- vedeme žáky k používání symbolů, značek, vzorců, které jsou využitelné v běžné praxi
- při konstrukcích vedeme žáky ke zdokonalení grafického projevu žáků
- využíváme výukových programů a internetu k názornému vyučování a procvičování učiva
- podporujeme spolupráci ve skupinách, zařazujeme týmové řešení problémových úloh

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání řešení problémů
- podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- rozvíjíme schopnost žáka zastávat ve skupině různé role
- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování
- stavíme na zkušenostech žáků, na vzájemné diskusi a pomoci
- vedeme žáky s sebehodnocení i k objektivnímu hodnocení práce druhých

Kompetence občanské

- nabízíme dostatečné množství situací k propojení problematiky dítěte, jeho zájmové činnosti a společnosti (slovní úlohy, hádanky, kvízy)
- vedeme žáky k objektivnímu poznání možností využití matematiky
- zařazujeme úlohy s ekologickou tématikou

Kompetence pracovní

- nabízíme žákům projekty a další činnosti (modelování a výroba různých těles), ve kterých se mimo jiné budou učit zvládat základní pracovní činnosti
- při výuce vytváříme různé tvořivé pracovní prostředí, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- vedeme žáky k přesnému plnění úkolů, dodržování povinností a úplnému dokončení práce
- v rámci možností a podmínek školy využíváme dostupné pomůcky, techniku, postupy a technologie
- učíme žáky své experimenty plánovat a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat

Kompetence digitální

- vytváříme situace, kdy žákům využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

Oblast: Matematika a její aplikace	**Předmět: Matematika**		**6. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- čte a zapisuje přirozené číslo v desítkové soustavě - zobrazuje přirozené číslo na číselné ose - uplatňuje pravidla a vlastnosti pro počítání a číslem 0 - porovnává přirozená čísla - zaokrouhluje přirozená čísla - provádí početní operace s přirozenými čísly zpaměti i písemně - provádí odhady a kontroly výpočtů - řeší slovní úlohy a ověřuje závěry - chápe a umí zobrazit zlomek jako část z celku - sčítá a odčítá zlomky se stejnými jmenovateli - zapisuje zlomek ve tvaru desetinného čísla a naopak - provádí jednoduché početní operace s desetinnými čísly řádu desetin, setin a tisícin na konkrétních příkladech, převodech jednotek - rozeznává rovinné obrazce - aplikuje základní pravidla rýsování - sestrojuje úsečku dané délky, měří její velikost v	**1. Opakování – shrnutí učiva 1.-5. ročníku**	Přirozená čísla a jejich zápis v desítkové soustavě Zobrazení přirozeného čísla na číselné ose Číslo 0 Porovnávání přirozených čísel Zaokrouhlování přirozených č. Početní operace s přirozenými čísly Řešení slovních úloh s přirozenými čísly Zlomek se stejným jmenovatelem a jeho znázornění Sčítání a odčítání zlomků se stejnými jmenovateli Zlomek => zavedení desetinného čísla Užití desetinných čísel Rovinné obrazce Úsečky, jednotky délky	Celou výukou matematiky se prolínají témata a řeší se úkoly související s průřezovým tématem: OSV	**-Čísla kolem nás a jejich užití v praktickém životě.** **-Z-nadm. výška, obyvatelstvo, vzdálenosti** **-Potřeba ovládat pamětné počítání v běžném životě.** **-Čj- slovní úlohy, čtení s porozuměním** **-Zlomek v běžném životě** **-Desetinná čísla v praxi-nákupy** **-Tvary kolem nás** **-VV-osa** **-D-architektura** **-F-kladky** **-Z-pozemky, plány** **-F-objem** **-Tělesa kolem nás** **-Stavebnice krychlí** **P – „Vybavení odborné pracovny“**

délkových jednotkách - převádí jednotky délky - sestrojuje osu úsečky - určuje obvody rovinných obrazců - rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, rovina a polorovina - sestrojuje kolmice a rovnoběžky k dané přímce - sestrojuje kružnici s daným středem a poloměrem - ovládá jednoduché konstrukce obdélníku, čtverce a trojúhelníku - určuje obsahy obrazců pomocí čtvercové sítě - ovládá a převádí jednotky obsahu - počítá obvod a obsah čtverce a obdélníku - rozeznává prostorová tělesa - sestrojuje sítě kvádru a krychle - řeší jednoduché početní úlohy vycházející z praktického života obsahující výpočty obvodů, obsahů a povrhů již probraných rovinných útvarů a těles - čte a zapisuje desetinná čísla do řádů milióntin - zobrazuje desetinné číslo na číselné ose - porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla	**2. Desetinná čísla**	Úsečky dané délky, osa úsečky Obvod obrazce Přímky, polopřímky, kolmice, rovnoběžky Kružnice s daným poloměrem Jednoduché konstrukce (čtverec, obdélník, trojúhelník) Určování obsahů obrazců podle čtvercové sítě, jednotky Obsah čtverce a obdélníku Jednotky obsahu a objemu Prostorová tělesa Síť kvádru a krychle Řešení slovních geometrických úloh Zavedení desetinného čísla		**-Milimetrová síť** **-F-odchylka měření, fyzikální veličiny** **-Převody jednotek** **P –„Hra na obchod“** **-Hodiny, kulečník** **-VV-mnohoúhelník** **-D-architektura** **-F-lom světla** **-Z-azimut, orientační běh, poledníky, rovnoběžky** **-TV-dvojřad, trojřad** **-VV-origami,sítě** **-Př-stavba květu** **-VP-švadlena-střihy** **P – „Vlastní obraz“** **-Trojúhelník v praktickém životě** **-Z-Bermudský troj.** **pyramidy**

- sčítá a odčítá desetinná čísla zpaměti i písemně - násobí a dělí desetinná čísla 10, 100,… - převádí jednotky délky, hmotnosti, objemu a obsahu - násobí a dělí desetinná čísla zpaměti i písemně - řeší slovní úlohy vycházející z praktického života vedoucí k výpočtům s desetinnými čísly - osvojuje si představu úhlu - sestrojuje osu úhlu - rýsuje a měří úhel dané velikosti - používá úhloměr a orientuje se v úhlových jednotkách - sestrojuje úhel 60°,30°,120°,45°pomocí kružítka - rozlišuje typy úhlů - poznává dvojici úhlů vedlejších, vrcholových, střídavých a souhlasných a zná jejich vlastnosti - sčítá a odčítá úhly různých velikostí početně i graficky - násobí a dělí úhly dvěma početně graficky - osvojuje si pojmy násobek a dělitel - určuje společné násobky a dělitele daného čísla	**3. Úhel a jeho velikost**	Porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel Sčítání a odčítání desetinných čísel Násobení a dělení desetinných čísel Písemné algoritmy Vlastnosti početních úkonů s desetinnými čísly Slovní úlohy s desetinnými čísly Definice úhlu, osa úhlu Velikost úhlu, úhloměr, jednotky měření Typy úhlů Vedlejší, vrcholové, střídavé a souhlasné úhly Sčítání a odčítání úhlů početně i graficky Násobení a dělení úhlu dvěma početně i graficky		**-F-těžiště** **-F, Ch – objem a měření** **-VP-vaření, míchání látek** **-Př-srážky na m^3**

- aplikuje znaky dělitelnosti 2,3,4,5,6,8,9,10 - rozeznává číslo složené a prvočíslo - rozloží číslo na součin prvočísel - určuje nejmenší společný násobek a největší společný dělitel - rozlišuje čísla soudělná a nesoudělná - řeší slovní úlohy s využitím společných násobků a dělitelů - rozpoznává shodné rovinné útvary, určuje jejich osu souměrnosti - uvádí vlastnosti shodných rovinných útvarů - črtá a sestrojuje obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti -vytváří vlastní osově souměrné obrazce - ověřuje si a aplikuje pravidlo trojúhelníkové nerovnosti - rozlišuje vnitřní a vnější úhly trojúhelníku, aplikuje pravidlo pro součet vnitřních úhlů v trojúhelníku - rozlišuje a načrtne různé typy trojúhelníků - osvojuje si vlastnosti ostroúhlého, pravoúhlého,	**4. Dělitelnost přirozených čísel** **5. Osová souměrnost** **6. Trojúhelník**	Násobek a dělitel Společný násobek a dělitel Znaky dělitelnosti Prvočíslo Rozklad čísla na součin prvočísel Nejmenší společný násobek Největší společný dělitel Čísla soudělná a nesoudělná Slovní úlohy Shodnost geometrických útvarů Osová souměrnost Osa souměrnosti – vlastnosti Osově souměrné obrazce Vlastnosti trojúhelníku – nerovnost, součet úhlů Vnější a vnitřní úhly trojúhelníky		

tupoúhlého, rovnoramenného a rovnostranného trojúhelníku - sestrojuje trojúhelník podle věty sss - sestrojuje výšky, těžnice a střední příčky u všech typů trojúhelníků, zná vlastnosti výšek a těžnic - sestrojuje kružnici vepsanou trojúhelníku - sestrojuje kružnici opsanou trojúhelníku - osvojuje si představu objemu a povrchu těles - využívá znalostí o obsahu, převádí jednotky obsahu - osvojuje si představu a znalosti o jednotkách objemu, převádí jednotky objemu - modeluje ze sítě krychli a kvádr - odvozuje z modelů vzorce pro výpočet povrchu a objemu krychle a kvádru - řeší slovní úlohy z praxe využívající výpočty objemů a povrchů krychle a kvádru - umístí tělesovou a stěnovou úhlopříčku - črtá a sestrojuje obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání	**7. Objem a povrch krychle a kvádru**	Rozdělení trojúhelníků Vlastnosti rovnoramenného trojúhelníku Vlastnosti rovnostranného trojúhelníku Konstrukce trojúhelníku podle sss Výšky a těžnice v trojúhelníku Konstrukce kružnice vepsané a opsané Objem a povrch tělesa Jednotky obsahu a objemu Síť krychle a kvádru Výpočty objemů Výpočty povrchů Stěnová a tělesová úhlopříčka Volné rovnoběžné promítání		

- používá kalkulátor při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku		práce s kalkulačkou - algoritmy početních operací ve vhodném prostředí		

Oblast: Matematika a její aplikace	**Předmět: Matematika**		**7. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- opakuje a upevňuje si učivo předešlého ročníku - zopakuje si učivo o zlomcích ze 6. ročníku a navazuje novým učivem - modeluje, znázorňuje a zapisuje zlomkem část celku - zobrazuje zlomek na číselné ose - chápe představu stejné části zapsanou různými zlomky - krátí zlomky do základního tvaru - rozšiřuje zlomky do daného tvaru - určuje společný jmenovatel zlomků - porovnává zlomky šipkovým pravidlem nebo převodem na společného jmenovatele - určuje hodnotu čísla z celku danou zlomkem - převádí zlomek na smíšené číslo a naopak - vyjadřuje zlomek desetinným číslem a naopak	**<u>1.Opakování učiva 6. ročníku</u>** **<u>2. Zlomky</u>**	Rovinné obrazce Úhel a jeho velikost Trojúhelník Osová souměrnost Povrch, objem krychle a kvádru Desetinná čísla Dělitelnost Opakování a shrnutí učiva o zlomku ze 6. ročníku Pojem, znázornění Znázornění na číselné ose Krácení a rozšiřování Porovnávání, společný jmenovatel Určení zlomku z celku Smíšená čísla Převod zlomek – desetinné číslo	Celou výukou matematiky se prolínají témata a řeší úkoly související s průřezovým tématem: <u>OSV</u>	**-Z** **-Vv** **-F** **-Tv** **-Pč- nákresy** **-Stavebnice** **-F-převody** **-F-vzorce ve zlomku** **-Vv-obrazce** **-Dopravní značky** **-F-těžiště** P **– „Vlastní obraz“** **-F-kladka, páka** **-F-teplota** **-Z-stav řek** **-Má dáti - dal** **-F-výpočty** **-Tvary kolem nás** **-F-skládání sil** **-Tv-výsledky zápasů**

- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek x část přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem a procentem - řeší jednoduché úlohy z praxe související s představou daného zlomku provádí početní operace se zlomky - řeší slovní úlohy využívající všechny početní operace se zlomky - upravuje složený zlomek - řeší slovní úlohy se zlomky z praxe - rozlišuje přímou a nepřímou shodnost, uvádí její vlastnosti - poznává shodné rovinné útvary - aplikuje věty o shodnosti trojúhelníků - sss, sus, usu - sestrojuje trojúhelníky podle vět o shodnosti - načrtne a sestrojuje obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti - chápe pojem samodružný bod - poznává středově souměrné obrazce - určuje vlastnosti středově souměrných obrazců a	**3. Shodnost, středová souměrnost**	Slovní úlohy Sčítání a odčítání zlomků, slovní úlohy Násobení, opačný zlomek, slovní úlohy Dělení zlomků, slovní úlohy Složený zlomek Slovní úlohy se zlomky v praxi Shodnost – přímá, nepřímá Rovinné útvary Shodnost trojúhelníků, věty o shodnosti Středová souměrnost Souměrné obrazce podle středu		**-Ch, Pč-míchání látek, názvosloví, koncentrace** **-Z-měřítko map, plánů** **-F-graf rovnoměrné rychlosti** **-Vv-modelování, stříhání** **-F-jednotky** **-Procenta v životě** **-Ch-složení vzduchu** **-Př, F** P **– „Tvorba procentuálního grafu ve třídě“** **-Půjčka v bance**

jejich střed souměrnosti - vytváří vlastní středové obrazce				
- seznamuje se s dalšími typy shodného zobrazení – posunutím a otáčením	**4. Další zobrazení**	Posunutí, otáčení (RU)		
- seznamuje se s celými čísly na příkladech z praxe - rozlišuje a zapisuje kladná a záporná čísla - zobrazuje celá čísla na číselné ose - porovnává celá čísla - chápe pojem číslo opačné - určuje absolutní hodnotu celého čísla, chápe její význam - provádí početní operace s celými čísly - analyzuje a řeší jednoduché úlohy v oboru celých čísel	**5. Celá čísla**	Kladná a záporná čísla, zobrazení na č. ose Porovnávání celých čísel Čísla opačná Absolutní hodnota čísla Sčítání a odčítání celých čísel Násobení a dělení celých čísel Úlohy z praxe		
- operuje již se všemi pravidly platící pro početní operace s přirozenými, desetinnými čísly a zlomky -vynáší racionální čísla v různém tvaru na číselnou osu, porovnává je - zná pravidla o přednosti úprav pro výpočet číselných výrazů	**6. Racionální čísla**	Vlastnosti, číselná osa Opakování pravidel pro početní operace Porovnávání Početní operace a slovní úlohy		

- provádí početní operace v oboru racionálních čísel - řeší slovní úlohy z praxe - zná základní popis a vlastnosti čtyřúhelníků - definuje mnohoúhelníky a čtyřúhelník - určuje hodnoty úhlů ve čtyřúhelníku - rozlišuje typy čtyřúhelníku podle rovnoběžnosti protějších stran na rovnoběžníky, lichoběžníky a různoběžníky - určuje všechny vlastnosti čtverce a obdélníku - určuje vlastnosti kosočtverce - odvozuje vzorce pro výpočet obvodu a obsahu kosočtverce - řeší úlohy z praxe vedoucí k výpočtům obvodu a obsahu kosočtverce - provádí konstrukce kosočtverců - určuje vlastnosti kosodélníku - odvozuje vzorce pro výpočty obvodu a obsahu kosodélníku - řeší úlohy z praxe vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu kosodélníku - provádí konstrukce kosodélníku - odvozuje vzorec pro výpočet obsahu obecného a	**7. Čtyřúhelníky**	Základní pojmy Rozdělení čtyřúhelníků Rovnoběžník, vlastnosti – obdélník, čtverec Kosočtverec – obvod, obsah - konstrukce Kosodélník – obvod, obsah - konstrukce Obsah trojúhelníku (+pravoúhlý) Lichoběžník – rozdělení, vlastnosti - obvod, obsah - konstrukce Shrnutí – konstrukce čtyřúhelníků Úlohy na výpočty obsahů a obvodů z praxe	2.3.-volby 6.5.TV - sledovanost	

pravoúhlého trojúhelníku - řeší úlohy vedoucí k výpočtům obsahu trojúhelníku - rozlišuje typy lichoběžníků, zná jejich vlastnosti - odvozuje vzorce pro výpočet obvodu a obsahu lichoběžníků - řeší úlohy vedoucí k řešení obsahu a obvodů různých lichoběžníků - provádí konstrukce všech typů lichoběžníků - provádí konstrukce různých čtyřúhelníků - řeší kombinované úlohy z praxe - vyjadřuje poměr mezi danými hodnotami - určuje převrácený poměr k danému poměru - zvětšuje a zmenšuje hodnotu v daném poměru - rozděluje celek na části v daném poměru - pracuje s měřítky map a plánů - rozšiřuje a krátí poměr do základního tvaru - rozumí pojmu úměra - rozpoznává a určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti, jejich vlastnosti - čte a vynáší údaje v soustavě souřadnic	**8. Poměr, PÚ, NÚ**	Poměr, převrácený poměr Měřítko, plány, mapy Změna poměru, krácení a rozšiřování Přímá úměrnost – souřadnice - graf Nepřímá úměrnost – graf Trojčlenka Slovní úlohy – využití PÚ, NÚ, trojčlenka		

- sestrojuje grafy přímé a nepřímé úměrnosti - sestavuje trojčlenku pro přímou a nepřímou úměrnost - řeší slovní úlohy trojčlenkou - definuje pojem hranol - tvoří sítě hranolů s různými podstavami, zná jejich vlastnosti a odvozuje vzorce pro výpočty objemů a povrchů jednotlivých hranolů - řeší úlohy z praxe vedoucí k řešení objemů a povrchů hranolů - provádí jednoduché výpočty (zapisuje jednoduché vzorce a používá funkci součtu) v prostředí tabulkového procesoru využívá formát čísla při zaokrouhlení v tabulkovém procesoru - používá kalkulátor při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku - provádí jednoduché výpočty (zapisuje jednoduché vzorce a používá funkci součtu) v prostředí tabulkového procesoru využívá formát čísla při zaokrouhlení v tabulkovém procesoru	**9. Hranoly**	Pojmy, vlastnosti Sítě hranolů a postupné zavedení vzorců na výpočet povrchů a objemů hranolů s různou postavou Výpočty objemů a povrchů hranolů v úlohách z praktického života seznámení s prací v tabulkovém procesoru (jednoduché výpočty, formát čísla) práce s kalkulačkou - algoritmy početních operací ve vhodném prostředí - seznámení s prací v tabulkovém procesoru (jednoduché výpočty, formát čísla) - nástroje a využití (dynamického) geometrického softwaru (k řešení úloh odpovídajících učivu v daném ročníku)		

- modeluje řešení geometrických úloh pomocí dynamického geometrického softwaru				

Oblast: Matematika a její aplikace	**Předmět: Matematika**		**8. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
opakuje a upevňuje si učivo předešlých ročníků	**Opakování učiva nižších ročníků**	Úhel, trojúhelníky, souměrnosti, čtyřúhelníky, hranoly, konstrukce, výpočty Zlomky, racionální čísla, úměrnosti, procenta	**Celou výukou matematiky se prolínají témata a řeší úkoly související s průřezovým tématem:** **OSV** **EV – základní podmínky života**	**-VP-stavitelství, plány** **-obsahy pozemků** **-Architektura, stavby, upevnění lan** **-Z-stoupání, klesání** **-D-pyramidy, Pythagoras** **F- objem krychle** **- teorie relativity** **- jednotky v des. soustavě**
- chápe pojem procento, jeho znázornění - určuje 1%, 50%, 25%, 75% - chápe pojmy základ, procentová část a počet procent - určuje procentově danou část z celku - určuje část celku danou počtem procent - určuje celek z dané části a daného počtu procent - řeší slovní úlohy z praktického života - čte a sestrojuje grafy daných položek - řeší jednoduché příklady obsahující úrokování - chápe pojem promile	**Procenta**	Pojem, znázornění Výpočet procentové části, slovní úlohy Výpočet procent, slovní úlohy Výpočet základu, slovní úlohy Úrokování		
- určuje druhou mocninu zpaměti (1-15), pomocí tabulek, i kalkulátoru - určuje druhou odmocninu zpaměti (1-15), pomocí tabulek i kalkulátoru	**Druhá mocnina a odmocnina**	Druhé mocniny – zpaměti, tabulky, kalkulátor Druhé odmocniny – zpaměti, tabulky, kalkulátor		

- užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech - zná vlastnosti pravoúhlého trojúhelníku, rozliší odvěsny a přeponu - odvozuje, definuje a zavádí Pythagorovu větu - ověřuje výpočtem , zda jde o pravoúhlý trojúhelník - aplikuje Pythagorovu větu při výpočtech stran v pravoúhlém trojúhelníku - využívá Pythagorovy věty při řešení úloh z praktického života - chápe pojem reálné a iracionální číslo - čte, zapisuje a určuje mocniny s přirozenými mocniteli - určuje třetí mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulátoru - provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem, zná jejich vlastnosti - určuje mocninu zlomku, mocniny a upravuje mocninu s celým nekladným mocnitelem - zapisuje číslo v desítkové soustavě pomocí	**4. Pythagorova věta a užití** **5. Mocniny s přirozenými mocniteli a operace s mocninami**	Zavedení a definice Ověření pravoúhlého trojúhelníku Výpočty stran v pravoúhlém trojúhelníku Užití Pythagorovy věty v úlohách z praxe Mocniny s přirozenými mocniteli Určování 3. mocnin a odmocnin (RU), kalkulátor Sčítání a odčítání mocnin Násobení a dělení mocnin Mocnina zlomku a mocniny, nekladný celý mocnitel Desítková soustava		**-D- kruh-základ filosofie** **-D-měření lanem - Ludolfovo číslo** **-F- kladka, moment otáčení** **-Tv- atletika** **-F, Ch- odměrný válec, jednotky** **- bazány, nádrže**

mocnin deseti - definuje pojem kruh a kružnice, rozlišuje jejich vlastnosti - provádí zápis a sestrojuje kruh a kružnici s daným středem a poloměrem - určuje vzájemnou polohu přímky a kružnice – tečna, sečna, vnější přímka - zná pojem tětiva - sestrojuje tečnu kružnice v daném bodě - odvozuje Thaletovu větu a užije ji při konstrukcích pravoúhlého trojúhelníku a tečny kružnice procházející bodem ležících mimo kružnici - určuje vzájemnou polohu dvou kružnic, chápe pojem středná - odvozuje vztah pro výpočet délky kružnice a obvodu kruhu - odvozuje vztah pro výpočet obsahu kruhu - seznamuje se z pojmem a vztahem pro výpočet kružnicového oblouku a kruhové výseče - řeší úlohy z praxe obsahující výpočty obvodu a	**6. Kružnice, kruh**	Základní pojmy, vlastnosti, zápis Vzájemná poloha kružnice a přímky Thaletova kružnice Konstrukce pravoúhlého trojúhelníku pomocí Thaletovy kružnice Poloha dvou kružnic Délka kružnice, obvod kruhu Obsah kruhu Kružnicový oblouk, kruhová výseč (RU) Výpočty obvodu a obsahu na úlohách z praxe		**-D- řecká abeceda** **-Vv- osy, terče** **-Pč- kótování** **P – „Plán vlastního bytu“** **-F- rovnoramenné váhy, úpravy vztahů (koncentrace, rychlost)**

obsahu kruhu a kružnice				
- vytváří síť válce, odvozuje jeho vlastnosti - ze sítě válce odvozuje vztah pro výpočet objemu a povrchu válce - řeší úlohy z praxe vedoucí k výpočtům objemu a povrchu válce	**6. Válec**	Základní pojmy a vlastnosti Síť válce a povrch Objem válce Výpočty povrchu a objemu na úlohách z praxe		
- chápe pojem výraz - rozlišuje číselný výraz a výraz s proměnnou - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - zapisuje pomocí výrazu s proměnnou slovní text - rozlišuje pojmy jednočlen, dvojčlen a mnohočlen - sčítá a odčítá jednočleny a mnohočleny - násobí jednočlen jednočlenem - násobí mnohočlen jednočlenem a mnohočlen mnohočlenem - dělí jednočlen jednočlenem a mnohočlen jednočlenem - odvozuje a aplikuje vzorce pro druhou mocninu dvojčlenu a vzorce a^2-b^2 - rozkládá výraz na součin a upraví výraz	**7. Výrazy**	Proměnná, výraz, výrazy s jednou a více proměnnými Jedno-, dvoj-, mnoho-člen Sčítání a odčítání jednočlenů Sčítání a odčítání mnohočlenů Násobení jednočlenu jednočlenem Násobení mnohočlenu jednočlenem Násobení mnohočlenu mnohočlenem Dělení členů Druhá mocnina dvojčlenu Rozdíl 2. mocnin a^2-b^2 Rozklad na součin, vytýkání		

vytýkáním před závorku - aplikuje základní pravidla pro rýsování - sestrojuje jednoduché konstrukce, provede zápis konstrukce - chápe pojem množina bodů dané vlastnosti - řeší konstrukční úlohy vycházející z množin daných vlastností - provádí zápisy konstrukcí - provádí konstrukce trojúhelníků, čtyřúhelníků - dbá na úpravu a přesnost konstrukce - v závěru konstrukce provádí diskusi o počtu řešení v jedné polorovině - chápe pojem rovnost a její vlastnosti - určuje rozdíl mezi rovností a rovnicí - zapisuje a řeší jednoduché rovnice o jedné neznámé - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav a provádí zkoušku řešení - chápe pojem nerovnost - upravuje lineární nerovnice s jednou neznámou - zakresluje řešení na číselnou osu a seznámí s typy intervalů	**8. Konstrukční úlohy** **9. Lineární rovnice** **10. Lineární nerovnice (RU)**	Základní konstrukční úlohy Množiny bodů dané vlastnosti Konstrukce řešené pomocí množin bodů dané vlastnosti (zápisy konstrukcí symbolikou) Konstrukce trojúhelníků Konstrukce čtyřúhelníků Procvičování konstrukcí trojúhelníků a čtyřúhelníků Rovnost, vlastnosti Rovnice o jedné neznámé Ekvivalentní úpravy rovnic Nerovnost (číselná osa) Úpravy nerovnic, řešení (osy) (RU)		

používá kalkulátor při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku - provádí jednoduché výpočty (zapisuje jednoduché vzorce a používá funkci součtu) v prostředí tabulkového procesoru využívá formát čísla při zaokrouhlení v tabulkovém procesoru - modeluje řešení geometrických úloh pomocí dynamického geometrického softwaru		práce s kalkulačkou - algoritmy početních operací ve vhodném prostředí - seznámení s prací v tabulkovém procesoru (jednoduché výpočty, formát čísla) - nástroje a využití (dynamického) geometrického softwaru (k řešení úloh odpovídajících učivu v daném ročníku)		

Oblast: Matematika a její aplikace	**Předmět: Matematika**		**9. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
opakuje si a upevňuje si učivo nižších ročníků	**1. Opakování učiva z nižších ročníků**	Opakování učiva nižších ročníků	**Celou výukou matematiky se prolínají témata a řeší úkoly související s průřezovým tématem:**	**-Ch- směsi**
- řeší slovní úlohy obecné, o společné práci, o směsích a o pohybu úvahou a pomocí lineárních rovnic	**2. Řešení slovních úloh**	Slovní úlohy – obecné - o společné práci - o směsích - o pohybu		**-F- pohyb, vztahy**
- ověřuje úvahou výsledky řešení - odvozuje neznámou ze vzorce a provádí výpočet		Výpočet ze vzorce	**OSV**	
- řeší kombinované úlohy z praktického života		Slovní úlohy z praxe, kombinované úlohy	**EV – základní podmínky života**	**P –„Statistický výzkum ve škole“** **-Ekonomie** **-Tv-statistické tabulky** **-Z- sčítání lidu**
- definuje základní pojmy statistiky - provádí jednoduché statistické šetření - zaznamenává výsledky do tabulek a sestavuje diagramy	**3 . Základy statistiky**	Základní pojmy		
- určuje aritmetická průměr		Určení aritmetického průměru		
- čte a hodnotí různá statistická data z praxe		Diagramy, grafy, tabulky		
používá tabulkový procesor: organizuje data a zjišťuje základní vlastnosti souboru, vybere data v tabulce podle jednoho kritéria, třídí data v tabulce podle více kritérií				**-F- vztahy**
- opakuje úpravu výrazů z 8. ročníku - poznává lomený výraz	**4. Lomené výrazy (RU)**	Lomený výraz		**-Čj- synonyma** **-Vv- zmenšení**
		Společný násobek a dělitel		

- určuje společný násobek a dělitel výrazů - rozšiřuje a krátí lomené výrazy - určuje podmínky, za kterých má lomený výraz smysl - provádí početní operace s lomenými výrazy - zjednodušuje složený lomený výraz - upravuje kombinací početních operací lomené výrazy - řeší lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli a určuje její podmínky - určuje podobné obrazce v rovině, určí vlastnosti podobnosti - určuje poměr podobnosti, rozlišuje zmenšení, zvětšení a shodnost obrazců - užívá vět o podobnosti ke zjišťování podobnosti trojúhelníků - využívá podobnosti k řešení úloh rovinných obrazců - dělí úsečku v daném poměru - řeší úvahou lineární rovnice se dvěma neznámými - řeší soustavu rovnic metodou sčítací, dosazovací - ověřuje správnost řešení zkouškou	**5. Podobnost** **6. Soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými**	Rozšiřování a krácení Určování podmínek výrazu Početní výkony s lomenými výrazy Složený lomený výraz a jeho zjednodušení Procvičování úprav Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli – podmínky Podobnost – vysvětlení Poměr podobnosti Věty o podobnosti Podobnost trojúhelníků Výpočty z trojúhelníku a jiných rovinných obrazců Dělení úseček v daném poměru Lineární rovnice se dvěma neznámými Řešení soustav rovnic metodou dosazovací, sčítací a kombinovanou (RU), zkouška Grafické řešení soustav rovnic Slovní úlohy řešené pomocí soustav rovnic		**-Z- plány, mapy** **-F,Ch- řešení úloh** **-Tč- pravoúhlé promítání** **-F- hustota**

- řeší soustavu rovnic graficky - řeší slovní úlohy pomocí soustav rovnic				**P – „Tvorba nástěnných tabulí“**
- charakterizuje jehlan, jeho vlastnosti - tvoří síť jehlanu a odvozuje vztahy pro výpočet objemu a povrchu jehlanů s různými podstavami - řeší úlohy z praxe vycházející z výpočtu objemu a povrchu jehlanu - charakterizuje kužel, jeho vlastnosti - tvoří síť kužele a odvozuje vztahy pro výpočet objemu a povrchu kužele - řeší úlohy z praxe vycházející z výpočtu objemu a povrchu kužele - charakterizuje vlastnosti koule a polokoule - zná vzorce pro výpočet objemu a povrchu koule a polokoule - řeší úlohy z praxe vycházející z výpočtu objemu a povrchu koule a polokoule - seznamuje se s podobou komolého jehlanu a kuželu - řeší výpočtem kombinované úlohy z praxe na objem a povrch všech těles	**7. Jehlan, kužel, koule**	Jehlan a jeho vlastnosti, síť Povrch a objem jehlanu Výpočty úloh z praxe Kužel a jeho vlastnosti, síť Povrch a objem kužele Výpočty úloh z praxe Koule, polokoule a vlastnosti Povrch a objem koule, polokoule Komolý jehlan a kužel (RU) Kombinované slovní úlohy		**-Grafy závislostí: teplota, rychlost, EKG, zemětřesení, měna** **-Burza, účty, hypotéky, půjčky** **- Stavby**
- definuje pojem funkce jako závislost	**8. Funkce**	Pojem funkce, definice, předpis		

- určuje závislosti a předpisy, kdy jde o funkci - definuje a určuje definiční obor a obor hodnot - chápe pojem závislá a nezávislá proměnná - sestavuje tabulky a grafy funkcí - určuje lineární funkci, graf a její vlastnosti - určuje funkci nepřímé úměrnosti, graf a její vlastnosti - určuje vlastnosti funkce s absolutní hodnotou		Definiční obor a obor hodnot Tabulky, graf funkce, čtení z grafu Lineární funkce a její vlastnosti Funkce nepřímé úměrnosti a její vlastnosti Funkce s absolutní hodnotou (RU)		
- orientuje se v pojmech související s finanční matematikou - provádí jednoduché úrokování - seznamuje se s složeným a kombinovaným úrokováním	**9. Základy finanční matematiky**	Jednoduché úrokování Složené a kombinované úrokování		
- určuje poměr stran v podobných pravoúhlých trojúhelnících - odvozuje a definuje goniometrické funkce jako poměr stran v pravoúhlém trojúhelníku - určuje hodnoty goniometrických funkcí pomocí tabulek a kalkulátorů	**10. Goniometrické funkce (RU)**	Poměr stran v podobných trojúhelnících Goniometrické funkce jako poměr stran v pravoúhlém trojúhelníku (ostrý úhel) Základní pojmy Definice funkcí sin, cos Užití funkcí ve výpočtech u pravoúhlého trojúhelníku Grafy funkcí sin a cos, jednotková kružnice		

- aplikuje goniometrické funkce při výpočtech údajů v pravoúhlém trojúhelníku - orientuje se na jednotkové kružnici - sestrojuje grafy funkcí sin a cos - řeší úlohy z praxe využívajících goniometrické Funkce - používá kalkulátor při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku - provádí jednoduché výpočty (zapisuje jednoduché vzorce a používá funkci součtu) v prostředí tabulkového procesoru - využívá formát čísla při zaokrouhlení v tabulkovém procesoru - modeluje řešení geometrických úloh pomocí dynamického geometrického softwaru - používá tabulkový procesor: výpočty provádí pomocí vzorců a funkcí využívá software pro tvorbu grafu, k reprezentaci dat volí vhodný typ grafu		Užití funkcí ve výpočtech a slovních úlohách z praxe práce s kalkulačkou - algoritmy početních operací ve vhodném prostředí - seznámení s prací v tabulkovém procesoru (jednoduché výpočty, formát čísla) - nástroje a využití (dynamického) geometrického softwaru (k řešení úloh odpovídajících učivu v daném ročníku) - analýza a grafické znázornění dat		

- komplexně procvičuje a prohlubuje si učivo 2. stupně	**11. Shrnutí učiva 2. stupně ZŠ**	Procvičování a prohlubování učiva základní školy		

Informatika

Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

6. ročník: 1 hodina
7. ročník: 1 hodina
8. ročník: 1 hodina
9. ročník: 1 hodina

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci. K realizaci výuky není třeba žádných nákupů pomůcek kromě běžných počítačů.

Kompetence k učení

- učíme žáky získávat, třídit a kriticky využívat informace ze všech dostupných zdrojů
- vedeme žáky k trpělivosti, plánování, organizování a hodnocení vlastní činnosti
- učíme žáky využívat různé způsoby a metody učení
- učíme žáky vhodným způsobem vytvářet přehledy získaných informací

Kompetence komunikativní

- pomáháme žákům uvědomovat si úlohu rychlých informací v dnešním moderním světě
- učíme, jak se dají v současnosti využívat informační a komunikační technologie k prezentaci vlastní práce
- vedeme žáky k tomu, aby uměli kultivovaně a smysluplně obhájit svou vlastní práci

Kompetence občanské

- žáci chápou pojem „duševní vlastnictví“
- vedeme žáky k respektování základních bezpečnostních pravidel elektronické komunikace

Kompetence pracovní

- vytváříme a rozvíjíme správné pracovní návyky při samostatné práci žáků
- učíme žáky využívat získané vědomosti a dovednosti ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj

Kompetence k řešení problémů

- rozvíjíme u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali problém rozdělit na dílčí úkoly, které umí vyřešit, a aby byli schopni z dílčích řešení sestavit řešení původního problému
- dbáme na to, aby své práce „dotáhli do konce“

Kompetence sociální a personální

- pomáháme integrovaným žákům zapojit se do kolektivu a individuálním přístupem budujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
- ukazujeme žákům možnost využití výpočetní techniky v komunikaci s handicapovanými lidmi

Kompetence digitální

- učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby při učení i mimoškolních aktivitách
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu a k volbě vhodných postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají situaci a účelu
- vedeme žáky k vytváření a úpravám digitálního obsahu, podporujeme vyjadřování za pomoci digitálních prostředků
- motivujeme žáky k využívání digitálních technologií z důvodu usnadnění práce, zjednodušení pracovních postupů
- seznamujeme žáky s novými technologiemi, vedeme ke kritickému hodnocení přínosů a k reflektování rizik

- vedeme žáky k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a dat a situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáků i ostatních
- vedeme žáky k etickému jednání v digitálním prostředí

Oblast: Informatika	**Předmět: Informatika**		**6. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat - navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	**Data, informace, modelování**	- Data v grafu a tabulce - Přenos informací, standardizované kódy - Znakové sady - Přenos dat, symetrická šifra - Identifikace barev, barevný model - Vektorová grafika - Zjednodušení zápisu, kontrolní součet - Binární kód, logické A a NEBO	**OSV – psychohygiena** **OSV – kreativita** **OSV – komunikace** **OSV – hodnoty, postoje, praktická etika** **MKV – lidské vztahy** **MKV – multikulturalita** **EV – vztah člověka k prostředí** **MV – všechny oblasti**	
- vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů - sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	**Informační systémy**	- Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace - Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce - Kontrola hodnot v tabulce - Filtrování, řazení a třídění dat - Porovnání dat v tabulce a grafu - Řešení problémů s daty		

- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos - vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	**Digitální technologie**	- Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému - Správa souborů, struktura složek - Instalace aplikací - Domácí a školní počítačová síť - Fungování a služby internetu - Princip e-mailu - Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) - Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)		

Oblast: Informatika	**Předmět: Informatika**			**7. ročník**
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní - zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	**Data, informace, modelování**	- Standardizovaná schémata a modely - Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu - Orientované grafy, automaty - Modely, paralelní činnost	**OSV – psychohygiena** **OSV – kreativita** **OSV – komunikace** **OSV – hodnoty, postoje, praktická etika** **MKV – lidské vztahy** **MKV – multikulturalita** **EV – vztah člověka k prostředí** **MV – všechny oblasti**	
- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné	**Algoritmizace a programování**	- Vytvoření programu - Opakování - Podprogramy - Opakování s podmínkou - Události, vstupy - Objekty a komunikace mezi nimi		

chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu				

Oblast: Informatika	**Předmět: Informatika**		**8 . ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	**Algoritmizace a programování**	- Větvení programu, rozhodování - Grafický výstup, souřadnice - Podprogramy s parametry - Proměnné	**OSV – psychohygiena** **OSV – kreativita** **OSV – komunikace** **OSV – hodnoty, postoje, praktická etika** **MKV – lidské vztahy** **MKV – multikulturalita** **EV – vztah člověka k prostředí** **MV – všechny oblasti**	
- vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	**Informační systémy**	- Relativní a absolutní adresy buněk - Použití vzorců u různých typů dat - Funkce s číselnými vstupy - Funkce s textovými vstupy - Vkládání záznamu do databázové tabulky - Řazení dat v tabulce		

- nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat		- Filtrování dat v tabulce - Zpracování výstupů z velkých souborů dat		

Oblast: Informatika	**Předmět: Informatika**		**9. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	**Algoritmizace a programování**	- Programovací projekt a plán jeho realizace - Popsání problému - Testování, odladění, odstranění chyb - Pohyb v souřadnicích - Ovládání myší, posílání zpráv - Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu - Nástroje zvuku, úpravy seznamu - Import a editace kostýmů, podmínky - Návrh postupu, klonování. - Animace kostýmů postav, události - Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné - Výrazy s proměnnou - Tvorba hry s ovládáním, více seznamů - Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	**OSV – psychohygiena** **OSV – kreativita** **OSV – komunikace** **OSV – hodnoty, postoje, praktická etika** **MKV – lidské vztahy** **MKV – multikulturalita** **EV – vztah člověka k prostředí** **MV – všechny oblasti**	
- popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	**Digitální technologie**	Hardware a software - Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí - Operační systémy: funkce, typy, typické využití - Komprese a formáty souborů		

- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos - vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení		- Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě - Typy, služby a význam počítačových sítí - Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa - Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud - Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL - Princip cloudové aplikace (např. e mail, e-shop, streamování) Bezpečnost - Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy - Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita - Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat - Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies		

Člověk a společnost

Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen na hlubší poznání dějin vlastního národa v kontextu se světovým a evropským vývojem. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace (příprava žáků na život v integrované Evropě, v Evropské unii). Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionálních a místních.
Dějepis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 2. stupně ZŠ v 6.-9. ročníku. Navazuje na základy, které žáci získali ve vlastivědě ve 4. a 5. ročníku.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučuje se ve 2 hodinové týdenní dotaci (celkem 8 hodin). Výuka probíhá většinou v kmenových třídách. Během výuky je využíváno tradičních pomůcek (mapy, knihy, časová přímka), ale i moderních technologií (počítač, projektor, interaktivní tabule). Samotná výuka může být doplněna historickými výlety a exkurzemi do bližších i vzdálenějších koutů České republiky.

Kompetence k učení

- podporujeme rozvíjení aktivního zájmu žáků o poznávání historie své vlasti, Evropy, světa
- učíme žáky vyhledávat, třídit a zpracovávat, používat potřebné informace ze všech dostupných zdrojů (literatura, internet, video, mapy apod.)
- učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivity a využívat je k dalšímu učení
- vedeme žáky k vyvozování nových poznatků v rámci logické návaznosti
- vedeme žáky k trpělivosti, plánování, organizování a hodnocení vlastní činnosti
- podporujeme snahu prezentovat se a prosadit se v systému soutěží a olympiád
- při hodnocení používáme prvky pozitivní motivace

Kompetence řešení problémů

- vytvářením praktických úloh a situací učíme žáky problémy řešit
- rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení při řešení problému
- problémové situace učíme také žáky zvládnout týmovou spoluprací se zapojením diskuse
- při řešení problému ukazujeme žákům podobnost s historií

Kompetence komunikativní

- učíme žáky souvisle a výstižně formulovat své názory a myšlenky a zároveň je vedeme k toleranci vůči odlišným názorům
- rozvíjíme u žáků schopnost vyjadřovat se ústně i písemně na „kulturní úrovni“ (beseda, referáty, seminární práce, hry a soutěže)
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k osvojení dovednosti spolupráce rozdělením žáků do týmů
- učíme žáky uvědoměle přijímat a zastávat různé role ve skupinách, tvořivě v nich pracovat a využívat kladných vzorů
- nedovolíme žákům jakékoliv projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu

Kompetence občanské

- učíme žáky poznat, pochopit a tolerovat specifika národnostních zvyků a tradic
- učíme žáky poznat naše kulturní tradice a historické dědictví a tímto poznáním cítit potřebu je chránit, podporujeme tím také vlastenecké cítění
- důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel chování ve škole i na mimoškolních akcích

Kompetence pracovní

- učíme žáky optimálně plánovat a provádět jejich pracovní činnost samostatně či ve skupinách a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- v rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie a postupy, pomůcky a techniku
- umožňujeme žákům kriticky i sebekriticky hodnotit práce z různých hledisek
- vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků
- výuku obohacujeme o praktické exkurze a výlety

Kompetence digitální

- podporujeme žáky v tom, aby využívali; digitální technologie k orientaci v historické realitě
- vedeme žáky k tomu, aby pracovali s digitalizovanými historickými zdroji a prameny
- klademe důraz na ochranu osobních údajů a osobních dat žáků

Oblast: Člověk a společnost	**Předmět: Dějepis**			**6. ročník**
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- uvede, kdy a čím se člověk vymanil ze světa zvířat - zaznamená správně časový údaj na časovou přímku - orientuje se v dějepisné mapě - vyhledá informace (internet, televizní pořady, knihovna, muzeum…)	**Člověk v dějinách**	- význam dějin pro jedince i současnou společnost - čas v dějinách, dějepisná mapa - hlavní úkoly archívů, muzeí a knihoven, poslání archeologie	**OSV – hodnoty, postoje, praktická etika** **VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování** **VEGS – jsme Evropané** **VEGS – objevujeme Evropu a svět** **MKV – etnický původ** **MKV – multikulturalita** **EV – vztah člověka k prostředí**	**ČJ** **OV** **M** **INF**
- rozliší a seřadí vývojové typy pravěkého člověka - popíše způsob lovu, pravěké zbraně a nástroje - vysvětlí pravěkou zemědělskou revoluci - rozezná výrobky nejstarších zemědělců - popíše způsob života v rodové společnosti - objasní původ náboženství - ukáže na dějepisné mapě první zemědělské oblasti - vysvětlí, které kovy začal člověk vyrábět nejdříve a proč - sestaví srovnávací tabulku o vývoji, uvede některá pravěká naleziště na našem území - volí pro vyhledávání historického digitálního zdroje	**Pravěk**	- doba kamenná a její periodizace - počátky zemědělství a řemesel - projevy duchovního života lidí - doba bronzová - doba železná - Evropa v době pravěku - Keltové – civilizační vrchol pravěku - Význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách s pomocí digitálních zdrojů		

vhodné digitální technologie, výstižné klíčové slovo - - popíše naše země v době železné - uvede příklady o vyspělosti Keltů na našem území - vysvětlí vznik států; zdůvodní, proč vznikly v povodí velkých řek - vysvětlí, co jsou městské státy - dovede vysvětlit vznik Bible - uvede příklady, co přinesly světu staroorientální státy - určí, kterým dnešním státům náleží uvedené oblasti - popíše způsob života ve starověkém státě - pracuje s dějepisnými mapami a s atlasem - dokáže srovnat vývoj starověkých států a střední Evropy	**Starověk – Staroorientální státy** **Starověké Řecko**	- oblasti starověkého východu - charakteristické rysy oblasti - Židé a judaismus - počátky písma, věd a první zákony, kulturní přínos prvních civilizací - starověká Mezopotámie, Egypt, Indie a Čína - Střední Evropa v období nejstarších států		
- vysvětlí pojmy spojené s dějinami a mytologií Řecka - uvede přírodní podmínky významné pro vznik městských států - rozliší spartskou a aténskou výchovu - zdůvodní příčiny kolonizace a obchodu - vysvětlí pojem demokracie - objasní, jak byl řízen městský stát		- kořeny řecké civilizace - Archaické, Homérské a Klasické období řeckých států - městské státy - řecká kolonizace - Řecko–perské války - Peloponéská válka - řecká vzdělanost, věda a umění - Makedonie - Helénistické období		

- zdůvodní příčiny, průběh a výsledky Řecko–perských válek - vyvodí příčiny a zhodnotí výsledky Peloponéské války - doloží příklady vlivu řecké vzdělanosti, vědy a umění na další vývoj v historii - objasní vzestup a pád Alexandra Makedonského, promíchání světových kultur - doloží, jak se z Říma stalo impérium - objasní republikánské zřízení a funkce - popíše život v Římě a ve vojenském táboře - odhadne úlohu významných osobností - vysvětlí úlohu křesťanství - uvede oblasti římské kultury, které měly význam pro evropskou kulturu - porovná vývoj Západořímské a Východořímské říše	**Starověký Řím**	- vývoj Říma do ovládnutí Itálie (království, republika) - Římské císařství - počátky křesťanství - římská kultura - krize a rozpad Západořímské říše		

Oblast: Člověk a společnost	**Předmět: Dějepis**			**7. ročník**
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- rozliší pojmy: pravěk, starověk, středověk (stanoví časová období v historii) - objasní, co je stěhování národů, doloží z mapek v dějepisném atlase - uvede význam Byzantské říše pro vzdělanost Slovanů - rozliší základní pojmy islámu, uvede příklady arabské kultury v raném středověku - zhodnotí úlohu křesťanství v raném středověku - uvede příklady karolinské kultury	**Raný středověk**	- nový etnický obraz Evropy - Byzantská říše - arabský svět - křesťanství - Francká říše	**OSV – hodnoty, postoje, praktická etika** **VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování** **VEGS – jsme Evropané** **VEGS – objevujeme Evropu a svět** **MKV – etnický původ** **MKV – multikulturalita** **EV – vztah člověka k prostředí**	**ČJ** **OV** **M** **INF**
- objasní nutnost sjednocení slovanských kmenů pro obranu před kočovnými kmeny - vyhledá příklady pro výlučnost kultury Velké Moravy a důležitost cyrilometodějské mise - rozliší legendy a historická fakta - využije dokumentů a četby pro doložení úlohy Přemyslovců v našich dějinách	**První státní útvary na našem území**	- Sámova říše - Velká Morava - český stát v době knížecí - význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách s pomocí digitálních zdrojů		
- volí pro vyhledávání historického digitálního zdroje vhodné digitální technologie, výstižné klíčové slovo - předvede svoji orientaci na dějepisné mapě	**Formování prvních státních celků v Evropě**	- slovanské státy - vznik středověké Anglie a Francie - boj mezi mocí světskou a církevní		

- zařadí Slovany do skupin - sestaví časovou posloupnost vzniku západních států v Evropě - popíše organizaci světské a církevní moci - na příkladech doloží vliv víry na středověkého člověka - uvede znaky románského slohu, příklady stavebních památek(i regionálně)	**Vrcholný středověk**	- křížové výpravy - Románská kultura		
- vysvětlí změny v zemědělské výrobě, popíše život ve středověkém městě, uvede příklady řemesel - pomocí mapy a dějepisného atlasu doloží rozvoj českého státu - posoudí schopnosti Karla IV. a význam jeho vlády; uvede příklady jeho péče o vzdělanost, kulturu a stát - uvede znaky gotiky, příklady významných památek (i regionálně) - posoudí události stoleté války, zhodnotí osobnost Jany z Arku, vyhledá souvislosti s naší historií - popíše život společnosti, zhodnotí úlohu reformátora, osobnost Jana Husa, popíše způsob boje husitů, zhodnotí úlohu velitelů, zdůvodní výsledek husitského hnutí	**Pozdní středověk**	- rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam - český stát za vlády posledních Přemyslovců, nástup Lucemburků - vláda Karla IV. a její přínos pro český stát - Gotická kultura - konflikt mezi Anglií a Francií - kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách		
- zhodnotí vládu Jiřího z Poděbrad		- doba poděbradská, jednota bratrská		

- vysvětlí, jak vznikla a působila jednota bratrská - rozliší a objasní pojmy: jagellonský stát, stavovská monarchie - popíše život v zemi, uvede změny ve výrobě a obchodu, vysvětlí pojem manufaktura, uvede nejvýznamnější vynálezy - objasní základní pojmy a shrne okolnosti související se vznikem středoevropského soustátí - vybere hlavní znaky a příklady památek kultury v době pozdního středověku - rozliší znaky, objasní pojmy, uvede představitele a příklady památek - na mapě ukáže cesty mořeplavců, uvede důvody hledání nových cest - shrne význam objevných plaveb a jejich důsledků - sestaví přehled hlavních reformátorů a míst jejich působení - objasní pojem: absolutní monarchie - uvede významné osobnosti rudolfínské doby - vysvětlí úlohu českých stavů, popíše průběh stavovského povstání - popíše průběh třicetileté války, zapojení jednotlivých států - zhodnotí osobnost J. A. Komenského a význam jeho díla - vysvětlí základní pojmy týkající se počátku kolonialismu v Anglii a prvního období kolonialismu	**Raný novověk**	- jagellonský stát a stavovská monarchie - hospodářský a technický rozvoj v našich zemích a v západní Evropě - cesta ke vzniku středoevropského soustátí - kultura v době pozdního středověku - renesance a humanismus - objevné cesty a jejich společenské důsledky - náboženská reformace - počátky absolutních monarchií - český stát v předbělohorských poměrech - třicetiletá válka - počátky kapitalismu v Anglii, první období kolonialismu		

Oblast: Člověk a společnost	**Předmět: Dějepis**			**8. ročník**
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- určí předchozí etapy vývoje, hlavní události a osobnosti - uvede změny ve společnosti - vysvětlí pojem: konstituční monarchie - uvede podstatu průmyslové revoluce, objasní základní pojmy, zdůvodní vznik průmyslové společnosti - vysvětlí pojmy vztahující se k absolutismu v Evropě, sestaví přehled absolutistických států a provede jejich srovnání - zhodnotí situaci v zemi, zhodnotí vliv osvícenců, posoudí osobnost panovníka a jeho reformy - porovná typ státu s ostatními v Evropě, doloží vzestup státu - vymezí znaky a oblasti, uvede významné památky a osobnosti - uvede nové myšlenky doby a jejich hlavní představitele - popíše život v naší zemi, rozliší oblasti, uvede významné osobnosti a památek - aplikuje poznatky o osvícenském absolutismu na zhodnocení významu uvedených panovníků, doloží jejich reformami, zhodnotí a objasní důsledky reforem	**Období od 2. poloviny 17. století do konce 18. století**	- počátky novověku v Evropě - Anglická revoluce - zrod moderní vědy, průmyslová společnost - absolutismus v Evropě - Francie, Rusko, Prusko, Anglie - baroko, rozvoj vzdělanosti v době osvícenské - upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce - česká barokní kultura - české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. - vznik USA - státy na konci 18. století	**OSV – hodnoty, postoje, praktická etika** **VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování** **VEGS – jsme Evropané** **VEGS – objevujeme Evropu a svět** **MKV – etnický původ** **MKV – multikulturalita** **EV – vztah člověka k postředí**	**ČJ** **OV** **M** **INF**

- popíše boj za nezávislost a vysvětlí vznik občanské společnosti, sestaví přehled (typy) států a vlád - stanoví příčiny, popíše průběh revoluce a zhodnotí význam - rozpozná charakter válek, posoudí úlohu osobnosti v dějinách - srovná hospodářskou vyspělost států, doloží nerovnoměrnost vývoje států - vysvětlí, jak se hledaly odpovědi na řešení sociálních otázek - provede přehled hnutí, uvede cíle a zhodnotí výsledky - vysvětlí pojmy: klasicismus a romantismus - stanoví předpoklady, úkoly a cíle národního obrození, posoudí úlohu buditelů - rozliší politické programy a cíle v jednotlivých zemích, určí příčiny neúspěchu - zhodnotí situaci, posoudí postavení zemí, působení představitelů, uvede změny v politickém působení, rozliší představitele skupin a stran - vysvětlí význam sjednocení pro další vývoj Německa, zhodnotí úsilí a výsledek - stanoví příčiny, popíše průběh, určí důsledky pro další vývoj USA	**Novověk od konce 18. století do r. 1918**	- Velká francouzská revoluce - napoleonské války a jejich důsledky - průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury - národní a osvobozenecké hnutí v Evropě - rozpozná znaky, oblasti, uvede příklady utváření novodobého českého národa - rok 1848 v Evropě a v Čechách - postavení českých zemí v habsburské monarchii ve II. polovině 19. století, základní rysy české politiky, její představitelé - procesy sjednocování v Německu a v Itálii - občanská válka v USA - 1. světová válka - situace v Rusku, ruské revoluce		

- uvede vztahy mezi velmocemi, rozpory a lokální střety, rozliší pojmy: záminka a příčiny, vyhledá příčinné vztahy, popíše průběh války, posoudí výsledek a důsledky - rozezná odlišnost vývoje, vysvětlí důsledky - vysvětlí boj o samostatnost, uvede formy odboje a hlavní představitele - volí pro vyhledávání historického digitálního zdroje vhodné digitální technologie, výstižné klíčové slovo - - využívá k orientaci v historické realitě novověkých dějin aktivně, účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí - - využívá k poznávání historické reality novověkých dějin aktivně, účelně a kriticky primární historické prameny v prostředí digitalizovaných sbírek muzeí a galerií - - s pomocí vizuálních digitálních zdrojů uvádí vybrané příklady a lokace významných kulturních památek a příklady předmětů denní potřeby z etap novověkých dějin - zaznamenává výsledky své práce s historickými prameny a archiváliemi do časových os, grafů, rodokmenů a dalších výstupů s pomocí online nástrojů a softwaru		- Historické prameny, databáze, portály, kanály a pořady s výukovými dějepisnými materiál Prostorové informace z digitálních zdrojů – příklady využití v dějepise - Digitalizované historické zdroje: prameny, archiválie, mapy, ilustrace, simulace a animace historických událostí		

Oblast: Člověk a společnost	**Předmět: Dějepis**		**9. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- rozliší politické proudy, opatření, reformy, zhodnotí úroveň země a mezinárodní postavení - posoudí mezinárodní vztahy a systém uspořádání Evropy - vysvětlí pojem: fašismus, objasní vznik a cíle fašistického hnutí, zhodnotí vnitřní situaci země i mezinárodní vztahy - uvede projevy, snahy o řešení a důsledky krize - uvede sled událostí při vytváření koalice, postoj velmocí a příčinné souvislosti - na příkladech zhodnotí postoj umělců - rozpozná souvislost našich a světových dějin, rozliší postoje velmocí, uvede důsledky Mnichova pro nás a svět - s použitím mapy a zejména na základě vlastní četby zdokumentuje život za protektorátu, uvede sled hlavních událostí, hlavní etapy, rozhodující bitvy, postup spojenců, zhodnotí výsledek a důsledky druhé 2.války - uvede příklady projevů odporu, organizování odboje domácího a zahraničního, jeho hrdiny,	**Nejnovější dějiny 1918 – 1948**	- vznik Československa, hospodářsko-politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy - mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech - počátky fašistického hnutí - SSSR v meziválečném období - světová hospodářská krize a její důsledky - první projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek - kultura, věda a technika před vypuknutím 2.světové války - cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky - Protektorát Čechy a Morava - 2. světová válka, domácí a zahraniční odboj - poválečné uspořádání světa - poválečné Československo – únorový převrat 1948	**OSV – hodnoty, postoje, praktická etika** **VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování** **VEGS – jsme Evropané** **VEGS – objevujeme Evropu a svět** **MKV – etnický původ** **MKV – multikulturalita** **EV – vztah člověka k postředí**	**ČJ** **OV** **M** **INF**

zhodnotí význam a činy našich vojáků, letců - vyhledá a uvede souvislost politického a hospodářského vývoje - objasní situaci v poválečném Československu ve všech oblastech (od hospodářství až po kulturu) - objasní politický převrat a jeho důsledky - posoudí závislost Československa na vlivu SSSR - vysvětlí pojem: studená válka; uvede příklady, vyhledá spojitost světových a národních dějin, určí zařazení do vojenských bloků - s pomocí mapy uvede změny související s rozpadem koloniálního systému - na příkladech zdokumentuje vnitřní situaci Maďarska v r. 1956 a Československa v r. 1968 - na příkladech rozliší systém totalitní a demokratický - vyhledá v tisku informace o krizi sovětského impéria („perestrojka“) a objasní snahu o změnu systému - sestaví přehled hlavních událostí a doloží důsledky	**Dějiny od poloviny 20. století do současnosti**	- postavení Československa - studená válka - rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět - vnitřní situace v zemích východního bloku (krizové projevy) - charakteristika západních zemí - krize sovětského impéria („perestrojka“) - obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“ 1989 - rozpad Československa, vznik České republiky 1993 - Česká republika na přelomu tisíciletí - technika, věda a kultura ve 2. polovině 20.století, evropská integrace, globalizace		

- objasní spojitost našich národů v historii i důvody rozdělení v r. 1993 - posoudí vnitřní i mezinárodní postavení ČR v současnosti - sleduje tisk, vyhledává informace, sestaví přehled nejvýznamnějších objevů, vynálezů, výtvorů a děl a jejich autorů - volí pro vyhledávání historického digitálního zdroje vhodné digitální technologie, výstižné klíčové slovo - využívá k orientaci v historické realitě moderních dějin aktivně, účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí, - využívá k poznávání historické reality moderních a soudobých dějin aktivně, účelně a kriticky primární historické prameny v prostředí digitalizovaných sbírek muzeí a galerií - s pomocí vizuálních digitálních zdrojů uvádí vybrané příklady a lokace významných kulturních památek a příklady předmětů denní potřeby z etap moderních a soudobých dějin		- Historické prameny, databáze, portály, kanály a pořady s výukovými dějepisnými materiály Prostorové informace z digitálních zdrojů – příklady využití v dějepise - Digitalizované historické zdroje: prameny, archiválie, mapy, ilustrace, simulace a animace historických událostí		

- - zaznamenává výsledky své práce s historickými prameny a archiváliemi do časových os, grafů, rodokmenů a dalších výstupů s pomocí online nástrojů a softwaru				

Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výchova k občanství je rozdělen do několika oblastí: **Člověk ve společnosti**, **Člověk jako jedinec**, **Stát a hospodářství**, **Stát a právo** a **Mezinárodní vztahy, globální svět**.

Vyučovací předmět má časovou dotaci v 6., 7., 8. i 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Výuka probíhá nejčastěji ve třídách, někdy v počítačové učebně, občas v terénu, především v oblasti Člověk ve společnosti (učivo: naše obec, region a kraj). Odborníci a zajímaví lidé, které si zveme na besedy, nás navštěvují většinou přímo ve škole.

Kompetence k učení

- snažíme se vést žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělání a budoucnost
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a třídit potřebné informace v příslušné odborné literatuře a na internetu
- ve výuce učíme žáky hodnotit své výsledky a diskutovat o nich
- podporujeme samostatnost a tvořivost

Kompetence k řešení problému

- motivujeme žáky k samostatnému řešení daného problému, napomáháme mu hledat další řešení
- zadáváme úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností a vlastního úsudku
- podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů
- ve škole i při mimoškolních akcích sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na kultivované vyjadřování
- vedeme žáky k tomu, aby vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s různými lidmi v různých situacích
- učíme žáky naslouchat druhým
- učíme žáky rozlišovat verbální a nonverbální komunikaci
- nabízíme žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem
- podporujeme kritiku a sebekritiku
- vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, obce, sebe i ostatních lidí

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme práci ve skupině a klademe důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky
- výuka přispívá k rozvoji finanční gramotnosti a osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech
- učíme žáky kriticky hodnotit práci skupiny i práci jednotlivce ve skupině
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu

Kompetence občanské

- netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogová problematika, šikana, kriminalita mládeže)
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí
- podporujeme spolupráci s obcí, policií, složkami IZS apod.
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům

Kompetence pracovní

- rozvíjíme u žáka smysl pro povinnost
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy oceníme
- seznamujeme žáky s různými profesemi, ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání, o dalším studiu

Kompetence digitální

- podporujeme žáky v tom, aby využívali digitální technologie pro průzkumy, šetření a ankety zaměřené na život ve škole a v obci
- vedeme žáky k tomu, aby chránili své osobní údaje a svá osobní data
- klademe důraz na respektování a dodržování etikety při interakci v digitálním prostředí

Oblast: Člověk a společnost	**Předmět: Občanská výchova**			**6. ročník**
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
Uvědomuje si význam vzdělání Chápe dodržování norem ve společnosti	**Naše škola**	Systém vzdělávání v ČR Vzdělání jako celoživotní proces Pravidla života ve škole, školní řád Školní samospráva	**VDO - občanská společnost a škola**	Český jazyk Přírodopis
Uvědomuje si význam harmonických vztahů v rodině Orientuje se ve světě financí	**Domov a rodina**	Příbuzenské vztahy (rodokmen), role členů rodiny, funkce rodiny, vztahy v rodině	**OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy**	Matematika Zeměpis
Popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi (i s ohledem na měnící se životní situaci) Dodržuje zásady hospodárnosti, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi, Vysvětlí, jakou funkci mají banky a jaké služby občanům nabízejí	**Majetek, vlastnictví, peníze Finanční gramotnost**	Pojem domov, prostředí domova Hospodaření s penězi Funkce a podoby peněz Formy placení – hotovostní, bezhotovostní, platební karty	**EV – vztah člověka k prostředí** **VDO - formy participace občanů v politickém životě**	Dějepis Ekologická výchova Rodinná výchova
Objasní pojmy vlast a vlastenectví Pozná státní symboly Uvede příklady významných míst, událostí a osobností	**Naše vlast**	Vlast, vlastenectví Památná místa Co nás proslavilo – významné osobnosti Státní symboly, státní svátky a významné dny	**VDO –občan, občanská společnost a stát**	
Popíše regionální zvyky, uvede, co je typické pro vlastní region	**Naše obec, region, kraj**	Důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice	**OSV – hodnoty, postoje, praktická etika**	

Objasní význam voleb v demokratické společnosti Na příkladu státní správy a samosprávy popíše princip a způsob řízení demokratického státu Zná kulturní instituce – regionální měřítko Zhodnotí nabídku kulturních institucí Kriticky přistupuje k mediálním informacím Vysvětlí, jaký význam má pro život jednotlivce i společnosti dodržování lidských práv Zdůvodní význam ochrany lidských práv pro vlastní život Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých Přiměřeně uplatňuje práva spotřebitele Posoudí význam ochrany lidských práv a svobod Rozlišuje úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí na příkladu vysvětlí, co je to digitální identita a digitální stopa, a zmapuje svou digitální identitu a digitální stopu	**Principy demokracie** **Státní správa a samospráva** **Kulturní život** **Lidská práva** **Právní základy státu**	Význam a formy voleb Orgány a instituce Kulturní instituce Kulturní hodnoty, projevy a tradice Základní lidská práva, práva dítěte Úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech Znaky státu Složky státní moci – orgány a instituce digitální identita a digitální stopa – obecný pohled	**EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí** **EV – vztah člověka k prostředí** **VDO –občan, občanská společnost a stát** **MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** **MV – fungování a vliv médií na společnost** **MKV – princip sociálního smíru a solidarity**	

- zmapuje, jak chrání své osobní údaje, a identifikuje riziková místa ve své digitální identitě a digitální stopě - respektuje a dodržuje normy chování při používání digitálních technologií a při interakci v digitálním prostředí - respektuje a dodržuje zásady autorského práva - pracuje s informacemi v souladu se zákony		- digitální identita a digitální stopa – osobní pohled (zmapování, rizika, prevence) - přehled pravidel a jejich praktické používání - zásady autorského práva a jejich dodržování v praktických situacích (při práci s texty, obrázky a videi), respektování licencí (např. užití díla pro osobní potřebu, komerční využití díla, vytváření odvozených děl), citace, souhlas autora - práce s informacemi – férové užití děl, problematika stahování, sdílení a šíření		

Oblast: Člověk a společnost	**Předmět: Občanská výchova**			**7. ročník**
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
Dodržuje zásady hospodárnosti, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi, Vysvětlí, jakou funkci mají banky a jaké služby občanům nabízejí Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti (příjmy, výdaje, jednorázové, pravidelné)	**Majetek, vlastnictví, peníze Finanční gramotnost**	Rozpočet rodiny Úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing Banky, aktivní a pasivní operace, produkty finančního trhu	**VDO - občanská společnost a škola** **OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy**	Český jazyk Přírodopis Matematika
Objasní pojmy vlast a vlastenectví Pozná státní symboly Uvede příklady významných míst, událostí a osobností	**Naše vlast**	Vlast, vlastenectví Památná místa Co nás proslavilo – významné osobnosti Státní symboly, státní svátky a významné dny	**EV – vztah člověka k prostředí**	Zeměpis Dějepis Ekologická výchova
Na příkladu státní správy a samosprávy popíše princip a způsob řízení demokratického státu	**Státní správa a samospráva**	Orgány a instituce	**VDO - formy participace občanů v politickém životě**	Rodinná výchova
Zná kulturní instituce Zhodnotí nabídku kulturních institucí Kriticky přistupuje k mediálním informacím	**Kulturní život**	Masová kultura, masmédia Prostředky masové komunikace	**VDO –občan, občanská společnost a stát**	
kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí		osobní údaje a citlivé údaje a jejich ochrana - příklady nenávistných a podvodných praktik nebo zneužití osobních údajů včetně fotografií a videí	**OSV – hodnoty, postoje, praktická etika**	

- zhodnotí, které osobní údaje mohou být zneužity a proč - navrhne, jak chránit svou digitální identitu a digitální stopu a jak se chránit proti neoprávněnému nakládání s osobními nebo citlivými údaji v digitálním prostředí - navrhne, jak postupovat v případě, že se stane obětí nenávistných a podvodných praktik nebo zneužití osobních údajů ve fyzickém nebo digitálním prostředí			**EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí** **EV – vztah člověka k prostředí**	
Vysvětlí, jaký význam má pro život jednotlivce i společnosti dodržování společenských norem Rozliší projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem Na příkladech vysvětlí příčiny sociální nerovnosti lidí Rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické chování Zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	**Lidská setkání a vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití**	Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi Lidská solidarita Výhody spolupráce lidí Pravidla chování Rovnost a nerovnost Osobní a neosobní vztahy Konflikty v mezilidských vztazích Morálka a mravnost	**VDO –občan, občanská společnost a stát** **MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** **MV – fungování a vliv médií na společnost** **MKV – princip sociálního smíru a solidarity**	
Vysvětlí, jaký význam má pro život jednotlivce i společnosti dodržování lidských práv Zdůvodní význam ochrany lidských práv pro vlastní život Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých Přiměřeně uplatňuje práva spotřebitele	**Lidská práva**	Poškozování lidských práv Zajištění obrany státu, povinnost občana při zajištění obrany státu		

Posoudí význam ochrany lidských práv a svobod Rozlišuje úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí Uvede některé globální problémy současného světa, vyjádří na ně svůj osobní názor Uvede příklady možných projevů globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu Uvědomuje si, jak může poznání vlastní osobnosti ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými a kvalitu života	**Právní základy státu** **Globalizace, globální problémy** **Podobnost a odlišnost lidí**	Znaky státu Složky státní moci – orgány a instituce Významné globální problémy –ochrana životního prostředí, třídění odpadů Projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání		

Oblast: Člověk a společnost	**Předmět: Občanská výchova**			**8. ročník**
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování různých cílů Rozpozná projevy záporných vlastností u sebe i druhých Kriticky hodnotí a usměrňuje své chování a jednání Rozvíjí své osobní přednosti, překonává osobní nedostatky a pěstuje zdravou sebedůvěru Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování svých cílů Objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek Rozlišuje formy vlastnictví a druhy majetku i jeho ochrany Chrání majetek při běžných rizikových a mimořádných událostech	**Podobnost a odlišnost lidí** **Vnitřní svět člověka** **Osobní rozvoj** **Majetek a vlastnictví**	Osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti Charakter Vrozené předpoklady, osobní potenciál Vnímání, prožívání a posuzování skutečnosti Systém osobních hodnot Sebehodnocení Motivace, aktivita, vůle Osobní kázeň Formy vlastnictví, práva spotřebitele Druhy majetku Pojištění majetku	**OSV – hodnoty, postoje, praktická etika** **OSV – komunikace** **OSV – kooperace a kompetice** **OSV – sebepoznání a sebepojetí** **OSV – psychohygiena** **OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti** **OSV – poznávání lidí** **OSV - mezilidské vztahy** **VDO –občan, občanská společnost a stát** **VDO – principy demokracie jako formy**	Český jazyk Přírodopis Matematika Zeměpis Dějepis Ekologická výchova Rodinná výchova

Rozlišuje úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, včetně činností armády Rozlišuje nejčastější typy a formy státu	**Právní základy státu**	Státní občanství Ústava ČR Složky státní moci	**vlády a způsobu rozhodování** **MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** **MV – fungování a vliv médií na společnost**	
Rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické chování Zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	**Lidská práva**	Šikana, diskriminace	**MKV – kulturní diference** **MKV – etnický původ**	
Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, manželství	**Právní řád České republiky**	Právní řád, právní ochrana Soustava soudů Právní norma a předpis	**MKV – lidské vztahy** **MKV – sociální smír a solidarita**	
Dodržuje právní ustanovení, které se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	**Protiprávní jednání**	Druhy postihu Trestní postižitelnost Porušování předpisů a práv - postup pro oběti nenávistných a podvodných praktik nebo pro oběti zneužití osobních údajů (např. v případě nenávistných komentářů, ztráty nebo zneužití hesla, krádeže digitální identity	**EV – vztah člověka k prostředí** **EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí**	
respektuje a dodržuje licence, které upravují majetková práva autorů - uvede příklady toho, co je a co není možné dělat s cizím dílem bez souhlasu autora - rozpozná projevy šíření nenávisti, omezování svobody projevu, vydírání, podvodu a neoprávněného nakládání s osobními údaji v digitálním prostředí - v reálné nebo modelové situaci kultivovaně vyjadřuje osobně i		Význam právních vztahů	**VEGS – objevujeme Evropu a svět** **VEGS – jsme Evropané**	

digitálně svůj názor, souhlas, podporu nebo nespokojenosti a kritiku ke stavu nebo situaci ve své škole nebo k dění ve svém okolí a obci - analyzuje a srovná, co nebo kdo na něj má vliv ve fyzickém a v digitálním prostředí – - analyzuje a doloží, jak a v jakých situacích digitální technologie zlepšují nebo zhoršují život různým sociálním skupinám Rozpozná protiprávní jednání včetně korupce	**Právo v každodenním životě** **Principy demokracie**	Znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu		

Oblast: Člověk a společnost	**Předmět: Občanská výchova**			**9. ročník**
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
Uplatňuje vhodné způsoby komunikace v různých životních situacích Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	**Vztahy mezi lidmi**	Mezilidská komunikace Problémy lidské nesnášenlivosti Světová náboženství	**OSV – hodnoty, postoje, praktická etika** **OSV – komunikace** **OSV – kooperace a kompetice**	Český jazyk Přírodopis Matematika
Rozvíjí své osobní přednosti, překonává osobní nedostatky a pěstuje zdravou sebedůvěru Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování svých cílů Objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	**Osobní rozvoj**	Životní cíle a plány Životní perspektiva Adaptace na životní změny	**OSV – sebepoznání a sebepojetí** **OSV – psychohygiena** **OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti**	Zeměpis Dějepis Ekologická výchova
Rozliší státní příjmy a výdaje Uvědomuje si funkci výroby obchodu a služeb	**Majetek a vlastnictví**	Rozpočet státu – význam daní	**OSV – poznávání lidí** **OSV - mezilidské vztahy**	Rodinná výchova
Na příkladu chování kupujících a prodávajících vysvětli podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	**Peníze, výroba, obchod a služby** **Principy tržního hospodářství**	Trh, poptávka, nabídka Formy podnikání	**VDO –občan, občanská společnost a stát** **VDO – principy demokracie**	

Rozlišuje úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, včetně činností armády Rozlišuje nejčastější typy a formy státu	**Právní základy státu**	Znaky státu Typy a formy státu	**jako formy vlády a způsobu rozhodování** **MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení**	
Objasní výhody demokratického řízení státu pro život občanů	**Principy demokracie**	Znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu	**MV – fungování a vliv médií na společnost**	
Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů	**Evropská integrace**	Evropská unie a ČR Podstata, význam a výhody evropské integrace	**MKV – kulturní diference** **MKV – etnický původ**	
Uvede některé významné mezinárodní organizace, ke kterým má ČR vztah Popíše výhody spolupráce mezi státy	**Mezinárodní spolupráce**	Významné mezinárodní organizace – NATO, OSN, Rada Evropy Role ozbrojených sil – armáda, obrana státu i krize nevojenského charakteru, účast v zahraničních misích	**MKV – lidské vztahy** **MKV – sociální smír a solidarita**	
Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor, popíše jejich příčiny a možné důsledky pro život lidstva Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	**Globalizace a globální problémy**	Významné globální problémy a způsoby jejich řešení, včetně válek a terorismu Projevy, klady a zápory globalizace	**EV – vztah člověka k prostředí** **EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí** **VEGS – objevujeme Evropu a svět** **VEGS – jsme Evropané**	

Člověk a příroda

Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu fyzika

Předmět fyzika je podle RVP součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Vede žáky na základě pozorování, měření a experimentování k poznávání fyzikálních pojmů, veličin a zákonitostí potřebných k porozumění fyzikálních jevů a procesů vyskytujících se v přírodě, v běžném životě i technické praxi. Předmět seznamuje žáky s možnostmi a perspektivami moderních technologií, učí žáky rozlišovat příčiny fyzikálních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je a ovlivňovat je na základě řešení praktických úloh.

Prostřednictvím tohoto předmětu žáci získávají poznatky z vybraných okruhů fyziky: látky a tělesa, pohyb těles, síly, vlastnosti tekutin, energie, zvukové jevy, elektromagnetické a světelné děje a vesmír. Uvědomují si užitečnost poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Žáci analyzují fyzikální děje, zdůvodňují vyvozené závěry a uvádějí je do širších souvislostí s praktickým využitím.

Výuka směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání fyzikálních jevů a zákonitostí s využitím jednoduchých fyzikálních pokusů a řešení problémů. Vytváří potřebu objevovat a zdůvodňovat jevy kolem nás. Předkládá žákům mnohostranné využití fyziky v různých oblastech lidské činnosti, zásady bezpečné práce a upevňuje dovednosti poskytnutí 1. pomoci při úrazech způsobených při práci. Vede žáky k nezbytné ochraně životního prostředí i vlastního zdraví.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu fyzika

Fyzika je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 2. stupně.
6. ročník – 1 + 0 hodina týdně
7. ročník – 1 + 0 hodin týdně
8. ročník – 1 + 1 hodina týdně
9. ročník – 1 + 1 hodina týdně
Předmět je vyučován v odborné pracovně, ve třídě i v počítačové učebně. Některá témata jsou vyučována formou krátkodobých projektů. Je využíváno dostupných názorných technických pomůcek, tabulek, videoprojekcí i informačních technologií.

Předmět svým charakterem a vzdělávacím obsahem často přesahuje do dalších vzdělávacích předmětů (chemie, přírodopis, zeměpis…) a do povinně vyučovaného tématu „ Ochrana člověka za mimořádných událostí „. Do výuky se prolínají i oblasti z průřezového tématu „ Environmentální výchova“.

Kompetence k učení

- předkládáme žákům různé metody poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností látek a fyzikálních jevů
- umožňujeme žákovi pozorovat, experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- operujeme vhodnými symboly, znaky a fyzikální terminologií
- předkládáme vhodné pomůcky a materiál
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře i na internetu
- snažíme se vycházet a stavět na vlastních zkušenostech žáků
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost, správně zaznamenat a zdokumentovat experiment
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi, předkládáme takové životní situace, v nichž žák vidí využití v běžném životě
- propojujeme poznatky s ostatními předměty

Kompetence k řešení problémů

- uplatňujeme metody a formy práce, které vedou k objevování a řešení praktických problémových úloh
- zařazujeme vhodné jednoduché pokusy a laboratorní práce
- rozvíjíme schopnost přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, teoriích, modelech a chápání vzájemných souvislostí, či zákonitostí přírodních faktů a zákonů
- na modelových příkladech naučíme žáky algoritmu řešení problému
- poznatky zobecňujeme a aplikujeme je v různých oblastech života
- podporujeme netradiční způsoby řešení problémů, samostatnost, tvořivost a spolupráci při týmové práci
- předcházíme krizovým situacím
- průběžně monitorujeme úroveň zvládnutí učiva a praktického zvládnutí úloh

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování myšlenek a k účinné argumentaci
- vedeme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat postup a výsledky svých pozorování a experimentů
- vedeme žáky k používání symbolů, značek, vzorců, které jsou využitelné v běžné praxi.
- využíváme výukových programů a internetu k názornému vyučování a procvičování učiva
- podporujeme spolupráci ve skupinách, zařazujeme týmové řešení problémových úloh
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace v krizových situacích a komunikace s jinými lidmi a institucemi

- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených v Řádu odborné pracovny a dodržování pravidel pro bezpečnou práci při zacházení s technickými pomůcky

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání řešení problémů
- podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování (pracovní skupiny při experimentech a laboratorních pracích)
- rozvíjíme schopnost žáka zastávat ve skupině různé role
- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování
- stavíme na zkušenostech žáků, na vzájemné diskusi a pomoci
- vedeme žáky s sebehodnocení i k objektivnímu hodnocení práce druhých

Kompetence občanské

- vedeme žáky k objektivnímu poznání možností využití i zneužití fyziky
- vedeme žáky k odpovědnosti za své zdraví i zdraví svých spolužáků, k ochraně životního prostředí (dodržování zásad bezpečné práce, ekologická likvidace chemických látek, nebezpečného odpadu)
- vedeme žáky k správnému postoji preferující nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně obnovitelných zdrojů
- preventivně předcházíme úrazům, vedeme žáky k účinnému poskytnutí 1. pomoci
- využíváme různé dostupné projekty k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- při výuce vytváříme různé tvořivé pracovní prostředí, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- vedeme žáky k přesnému plnění úkolů, dodržování povinností a závazků

Kompetence digitální

- vedeme žáky v konkrétních výukových situacích k promyšlenému využívat digitální technologie (např. simulace fyzikálních jevů a videonahrávky experimentů)

- vedeme žáky k vytváření a používání osobního vzdělávacího prostředí a archivů odpovídajících digitálních zdrojů
- vedeme žáky k efektivnímu využívání elektronických kalkulátorů
- vedeme žáky k vhodné volbě a využívání digitální technologie při řešení úloh a zpracování výsledků měření

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika			6. ročník
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- rozlišuje na příkladech látku a těleso - hledá společné a rozdílné vlastnosti kapalin, plynů a pevných látek - vysvětluje vzájemné působení těles - chápe pojem síla, změří její velikost, porovnává síly, zná příslušné jednotky - rozpoznává, zda na dané těleso působí síla - užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa při řešení jednoduchých úloh - vysvětluje rozdílné vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek pomocí rozdílů v jejich částicové stavbě - popisuje jevy, které svědčí o neustálém neuspořádaném pohybu částic v látce - používá pojmy atom a molekula - experimentem prokáže vzájemné přitahování a odpuzování elektrovaných těles - zná stavbu atomu, vlastnosti částic a druhy nábojů - rozliší vodič a izolant - charakterizuje magnet a jeho vlastnosti (indukční čáry, magnetické pole) - popisuje magnetické pole Země	**VLASTNOSTI LÁTEK A TĚLES** **Stavba látek** **Elektrické vlastnosti látek** **Magnetické vlastnosti látek** **Měření fyzikálních veličin**	Tělesa a látky Vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek Vzájemné působení těles. Síla, měření síly Gravitační síla a pole Částicová stavba látek pevných, kapalných, plynných Pohyb částic a jejich vzájemné silové působení (Brownův pohyb, difúze - RU) Atomy a molekuly Elektrování při vzájemném dotyku Elektrické pole Vysvětlení elektrování těles Vodič a izolant Magnet. Póly magnetu Magnetické pole a indukční čáry Magnetické pole Země Porovnávání a měření	**OSV** **VEGS – objevujeme Evropu a svět** **EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí** **EV – vztah člověka k prostředí**	-Ch- vlastnosti látek -VP- zedníci -Z- slapové jevy, příliv, odliv -Tv- orientace v terénu -Ch- stavba atomu -Ch- přenos elektronů -Z- kompas, orientace -Př, Z- eroze

- experimentálně porovnává a měří již známé veličiny na příkladech z praxe - ovládá a správně aplikuje pravidla pro různá měření - ovládá základní jednotky délky a jejich vzájemné převody - volí vhodná měřidla pro měření délek - provádí měření a určuje aritmetický průměr u opakovaných naměřených hodnot a odchylku měření - ovládá základní jednotky hmotnosti a jejich vzájemné převody - porovnává a odhaduje hmotnost těles - měří hmotnost těles - ovládá základní jednotky objemu a jejich vzájemné převody - měří objem kapalin a pevných látek - ovládá jednotky hustoty a vztah mezi nimi - experimentálně určuje hustotu měřením objemu a hmotnosti tělesa - určuje hustotu pomocí tabulek a vztahu: $\rho = m : V$ - ovládá základní jednotky času a jejich vzájemné převody - odhaduje trvání děje - měří časové úseky - ovládá jednotky teploty	**Měření délky** **Měření hmotnosti** **Měření objemu** **Hustota** **Měření času** **Měření teploty těles**	Jednotky délky a převody Délková měřidla Měření délky a opakované měření délky Jednotky hmotnosti a převody Porovnávání hmotnosti těles Měření hmotnosti pevných těles a kapalin Jednotky objemu a převody Měření objemu kapalin Měření objemu pevného tělesa Hustota látky Výpočet hustoty látky Jednotky času a převody Měření času Teploměr. Jednotky teploty Měření teploty tělesa Změna teploty vzduchu v průběhu času		-M- převody, desetinná čísla -M- aritmetický průměr -Tč, VP Nákupy -D- Archimédes, historie měření -Př, Ch- objem těles, odměrný válec -M- slovní úlohy -Ch- hustota látek -M- výpočty -Tv- časy výkonů -D- historie měření času, sluneční hodiny, přesýpací hodiny -Ch- vliv teploty na rychlost reakce

- seznamuje se s různými typy teploměrů - měří teplotu a rozdíl teplot - měří změny teploty v čase a zaznamenává je tabulkou i grafem - sleduje změnu venkovní teploty v závislosti na čase; k pozorování, měření, záznamu a zpracování výsledků použije efektivně digitální technologie				-Z- změny teplot na Zemi

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika			7. ročník
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- charakterizuje hlavní jednotku síly - znázorňuje orientovanou úsečkou sílu o dané velikosti, směru a působišti a určuje velikost působící síly - určuje graficky i početně výslednici dvou sil - rozhoduje o rovnováze sil - odhadne polohu těžiště - posuvné účinky sil na těleso vědomě spojuje se změnou rychlosti pohybu tělesa - používá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích - vysvětluje účinky síly na těleso, které se otáčí kolem pevné osy - seznamuje se s pákou a jejím užití v praxi - rozhoduje se o otáčivých účincích páky v rovnovážné poloze - experimentálně nebo výpočtem pomocí vzorce pro moment síly určuje sílu, rameno síly v rovnovážné poloze páky	**SÍLA** **Síla** **Skládání sil** **Těžiště** **Posuvné účinky síly** **Pohybové zákony (RU)** **Otáčivé účinky síly**	Síla Znázornění síly. Její měření Skládání sil stejného a opačného směru Rovnováha dvou sil Těžiště tělesa Newtonovy zákony o pohybu Urychlující a brzdné účinky síly na těleso Účinek síly na těleso otáčivé kolem pevné osy. Páka Rovnovážná poloha páky Užití páky. Rovnoramenné váhy	**OSV**	-M- posunutí -M- sčítání úseček, rovnoběžník -Tv- těžiště těla -M- střed souměrnosti Doprava -Ch- akce a reakce -Př- akce a reakce -Tv- lyžování, sáňkování -VP, Pč- využití nástrojů -Př- stavba těla-páka -Tv- rovnovážná poloha -Ch- využití vah

- uvádí princip fungování rovnoramenných vah - seznamuje se s pevnou a volnou kladkou a uvádí příklady jejich využití v praxi - charakterizuje tlakovou sílu - uvádí jednotky tlaku a jejich vzájemné převody - předpovídá, jak se změní deformační účinky síly při změně velikosti síly nebo obsahu plochy - objasňuje třecí sílu - porovnává třecí sílu působící mezi tělesy při různé tlakové síle, drsnosti ploch nebo obsahu styčných ploch - navrhuje vhodné způsoby zvětšení nebo zmenšení třecí síly - rozhoduje, zda je těleso vůči jinému tělesu v klidu nebo v pohybu - určuje trajektorii určitého pohybu tělesa - určuje druhy pohybu - osvojuje si představu o jednotkách a odhaduje rychlosti běžných pohybů (chůze, jízda, let) - uvádí rychlost v různých jednotkách - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles - zakresluje graf závislosti dráhy pohybu na čase (RU)	**Deformační účinky síly** **Tření** **Pohyb tělesa**	Kladky Tlaková síla. Tlak v praxi Třecí síla Význam třecí síly v praxi Klid a pohyb tělesa Popis pohybu Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb Rychlost rovnoměrného pohybu Dráha při rovnoměrném pohybu tělesa Průměrná rychlost tělesa		-VP- zednické práce, výtahy -Tč- broušení -Tv- míč, brusle, lyže, saně -Tv- curling, lyžování, odrazová plocha - Př- vliv tvaru těla na pohyb -Ev- snižování ztrát energie při pohybu -Tv- pohyb, cíl -M- křivky, přímky Slovní úlohy, trojčlenka, grafy

- určuje průměrnou rychlost pohybu - používá počítačový software a počítačové simulace pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích z praxe, svá řešení dokládá vlastním experimentem nebo videozáznamem experimentu či děje (setrvačnost těles při pohybu vozidla, zpětný ráz střelných zbraní, případně další, které našel v otevřených zdrojích)				

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika			8. ročník
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- charakterizuje tlakovou sílu a tlak v kapalině - experimentálně objasňuje Pascalův zákon - seznamuje se s hydraulikou - objasňuje vztah mezi tlakem, působící silou a obsahem plochy - charakterizuje účinky gravitační síly na kapalinu a vznik hydrostatického tlaku - experimentálně určuje velikost a směr vztlakové síly působící na těleso v kapalině - objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci (situace objasní pomocí dat a animací z otevřených zdrojů dat) - využívá vztahu $F_{vz}=V\rho_k g$ při řešení úloh - objasňuje podstatu Archimédova zákona	**Mechanické vlastnosti kapalin**	Tlak. Tlaková síla Přenos tlaku v kapalině (Pascalův zákon) Hydraulická zařízení Účinky gravitační síly Země na kapalinu Hydrostatický tlak Vztlaková síla Archimédův zákon Potápění, plování, a vznášení se těles v kapalině	**OSV všechny oblasti** **EV – vztah člověka k prostředí**	-VP- zubař, autodoprava -Př, Z- potápění -M- úpravy výrazů -D-ponorky, lodě -D- Archimédes
- objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci (situace objasní pomocí dat a animací z otevřených zdrojů dat) - porovnáním vztlakové a gravitační síly dokáže předpovědět, zda se	**Mechanické vlastnosti plynů**	Atmosférický tlak a jeho vznik Změny atmosférického tlaku Vztlaková síla působící na těleso v plynech Tlak plynu v uzavřené nádobě		-D- vzducholodě -Př- akvárium

těleso v kapalině potápí, vznáší nebo plove na hladině - experimentálně dokazuje existenci atmosférického tlaku vzduchu a vysvětluje příčiny jeho vzniku - objasňuje podstatu jeho určení pomocí Torricelliho pokusu - uvádí příklady prokazující existenci vztlakové síly působící na těleso v plynech a její využití - rozlišuje podtlak a přetlak - charakterizuje veličinu práce, zná, její jednotky a převody - rozhoduje, zda těleso koná práci - porovnává práci vykonanou při zvedání tělesa kladkou a jednoduchým kladkostrojem (experimentálně) - charakterizuje výkon, příslušné jednotky a převody - určuje výkon z práce a času - porovnává velikost různých prací nebo výkonů - charakterizuje polohovou a pohybovou energii - - na konkrétních příkladech objasňuje vzájemnou přeměnu pohybové nebo polohové energie - porovnává pohybové energie těles pomocí rychlosti a hmotnosti těles	**Práce** **Výkon** **Pohybová a polohová energie** **Vnitřní energie. Teplo**	Práce Práce při zvedání kladkami Výkon Výpočet práce z výkonu a času. Pohybová energie tělesa Polohová energie tělesa Vzájemná přeměna polohové a pohybové energie Částicové složení látek Vnitřní energie tělesa Změna teploty při tření a tepelné výměně		-M- úprava vzorce -VP- využití kladek v různých povoláních -D- jednoduché stroje -Př- sval-práce -M- úpravy výrazů -Tv- přeměna energie -Ch- částice -Př- termoregulace zvířat -Tv- tepelná výměna

- uvádí příklady přenosu energie v soustavě těles - uvádí jevy, které dokazují neustálý pohyb a vzájemné působení částic látek - charakterizuje vnitřní energii tělesa jako celkovou polohovou a pohybovou energii jeho částic - popisuje vliv teploty na vnitřní energii částic - vysvětluje změnu vnitřní energie tělesa třením nebo tepelnou výměnou - rozlišuje pojmy teplo a teplota - vyhledává v tabulkách měrnou tepelnou kapacitu a vysvětluje její význam v praxi - určuje přijaté nebo odevzdané teplo tělesem z hmotnosti tělesa, jeho změny teploty a měrné tepelné kapacity látky - objasňuje změny objemů pevných a kapalných těles při zahřívání nebo ochlazování - charakterizuje formy tepelné výměny vedením, prouděním nebo tepelným zářením - vysvětluje využití energie slunečního záření - uvádí příklady změn skupenství – tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace, sublimace, desublimace	**Změna skupenství látek**	Teplo Měrná tepelná kapacita látky Tepelná výměna Určení tepla přijatého nebo odevzdaného při tepelné výměně Změna objemu těles při zahřívaní a ochlazování Využití energie slunečního záření Změny skupenství Tání a tuhnutí Vypařování a var Kapalnění		-Př- omrzliny -Z- klimatické změny -M- změna objemu -Ev- izolace domu -Z- zdroje energie -Př- koloběh vody, počasí -Ch- vlastnosti látek, krystalizace, sublimace, destilace -Př- význam anomálie pro život ve vodě -M- grafy -Př- počasí -Ev- vliv na prostředí

- z praktického života objasňuje, zda se při změnách teplo pohlcuje nebo uvolňuje - vysvětluje pojmy - tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace, sublimace, desublimace - objasňuje jev anomálie vody - uvádí na příkladech ze života, jak lze změnit rychlost vypařování a teplotu varu - vysvětluje jev zkapalnění vodních par na příkladech z praxe, vznik, mlhy, oblaku a jinovatky - rozlišuje druhy motorů - vysvětluje rozdíl mezi vznětovým a zážehovým motorem - uvědomuje si škodlivost provozu spalovacích motorů a dopad na životní prostředí - rozlišuje zdroje světla a osvětlená tělesa - charakterizuje bodový a plošný zdroj světla - rozlišuje optická prostředí - vysvětluje Měsíční fáze - objasňuje vznik stínu za tělesem - na základě vzniku stínu vysvětluje jev zatmění Slunce a Měsíce - uvádí velikost rychlosti světla ve vakuu a v jiných prostředích - definuje a charakterizuje zákon odrazu světla	**Motory** **Světelné jevy** **Přímočaré šíření světla** **Odraz světla.** **Zobrazení zrcadly**	Pístové spalovací motory Zdroje světla. Šíření světla Měsíční fáze Stín. Zatmění Měsíce a Slunce Rychlost světla Odraz světla. Zákon odrazu světla Zobrazení rovinným, vypouklým a dutým zrcadlem Zrcadla v praxi Lom světla		-M- grafy, křivky -Hv -Z,Př- odliv, příliv -D- náboženský dopad -D- ponorky, periskop -VP- zubař, optik, doprava -M- zobrazení

- využívá zákonu odrazu světla na rozhraní dvou prostředí k řešení úloh - charakterizuje zrcadlo rovinné a kulové - zobrazuje předmět zrcadlem - uvádí příklady využití kulových zrcadel - vysvětluje na příkladech, kdy dochází k lomu světla ke kolmici a od kolmice na rozhraní dvou prostředí - charakterizuje tenké čočky – spojky a rozptylky - objasňuje princip zobrazení předmětu čočkami - na základě optických vlastností oka vysvětluje podstatu vad - krátkozrakosti a dalekozrakosti oka a uvádí možnosti jejich nápravy - zná příklady užití čoček v praxi - objasňuje lom světla optickým hranolem	**Lom světla** **Zobrazení čočkami** **Rozklad světla**	Čočky Zobrazení předmětu čočkami Optické vlastnosti oka Užití čoček v praxi. Lupa, mikroskop, dalekohled Rozklad slunečního světla optickým hranolem		Př- složení oka -Vv- barvy, stín -Z- duha

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika			9. ročník
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- sestavuje podle schématu elektrické obvody - rozlišuje vodiče a izolanty - vysvětluje tepelné účinky elektrického proudu a uvádí příklady spotřebičů využívajících tepelné účinky elektrického proudu - objasňuje nebezpečí vzniku zkratu a možnosti ochrany - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní - definuje elektrický náboj, zná jeho jednotky - seznamuje se s principem elektroskopu - vysvětluje elektrování těles vzájemným třením a princip uzemnění nabitého - definuje elektrický proud a elektrické napětí a základní jednotky - měří elektrický proud ampérmetrem - měří elektrické napětí voltmetrem	**Elektrický obvod** **Magnetické pole elektrického proudu** **Elektrický náboj. Elektrické pole** **Elektrický proud**	Sestavení elektrického obvodu Vodiče a izolanty Tepelné účinky elektrického proudu – tepelné spotřebiče Pojistka Magnetické pole vodiče s proudem a cívky Elektromagnet a jeho užití Elektromagnetická indukce Elektrický náboj. Elektroskop Elektrický proud a napětí Měření elektrického proudu a napětí Zdroje elektrického napětí	**OSV všechny oblasti** **EV – základní podmínky života** **EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí**	-Př- užití přístrojů v praxi -Rv- domácí spotřebiče -Ch- kovy a nekovy -VP- svět práce -Př- magnetit -M- převody

- volí k danému spotřebiči vhodný zdroj napětí - definuje veličinu odporu, zná základní jednotky a jejich převody - využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů - rozpoznává podle reálného zapojení a schématu zapojení dvou spotřebičů za sebou a vedle sebe - seznamuje se s principem reostatu – a jeho zapojením - charakterizuje výkon elektrického proudu - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí - objasňuje vznik střídavého proudu přitáčení magnetu v blízkosti cívky nebo otáčením cívky - volí vhodná měřidla a měří střídavý proud nebo napětí - využije digitální měřicí systém ke grafickému zobrazení stejnosměrného a střídavého napětí - objasňuje princip alternátoru a popisuje jeho přeměny energie - objasňuje podstatu stavby a funkce transformátoru	**Střídavý proud** **Vedení elektrického**	Elektrický odpor a zapojování rezistorů. Ohmův zákon Reostat. Dělič napětí Elektrický výkon a elektrická energie Vznik střídavého proudu Měření střídavého proudu a napětí Výroba a přenos elektrické energie Transformátory Vedení elektrického proudu v kapalinách		-Ch- galvanický článek -M- úpravy výrazů -Ch- vlastnosti prvků Př- živočichové, přeměna energie -Ev -M- grafy -Ev

- popisuje využití transformátorů v rozvodné elektrické síti - objasňuje vedení elektrického proudu v kapalinách a elektrolytech - uvědomuje si, že lidské tělo vede elektrický proud a objasňuje důsledek a pravidla bezpečnosti při zacházení s elektrickým proudem - objasňuje vedení elektrického proudu plyny - vysvětluje změnu odporu v polovodičích - charakterizuje typy polovodičů - zapojuje správně polovodičovou diodu - rozumí pojmu vlnová délka - popisuje základní druhy elektromagnetických vln podle vlnové délky a uvádí příklady jejich využití - uvádí využití mikrovln v běžném životě - uvádí různé druhy záření a jeho užití v praxi - orientuje se v různých elektrických spotřebičích ve svém okolí - vysvětluje význam uzemnění elektrických spotřebičů - rozumí piktogramům na spotřebičích	**proudu v kapalinách a plynech** **Vedení elektrického proudu v polovodičích** **Elektromagnetické vlny a zdroje záření** **Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními**	Vedení elektrického proudu v plynech Vlastnosti polovodičů Polovodičová dioda Elektromagnetické vlny a záření Zdroje záření Elektrické spotřebiče v domácnosti Ochrana před úrazem První pomoc při úrazu elektrickým proudem		-Ch- elektrolýza -Př- vedení el. proudu v lidském těle -Př,Z- Bouřka, blesk -VP- digitální technologie, foto, video -D- telegraf, morseovka -Z- navigace -Rv- mikrovlnné trouby, domácí spotřebiče -Př- bioluminiscence -VP- elektro zaměstnání, pravidla pro instalaci

- uvádí možnosti vzniku zkratu a možnosti ochrany - řídí se základními pravidly pro zacházení s elektrickými spotřebiči - dokáže poskytnout 1. pomoc při úrazu elektrickým proudem - popisuje základní stavební částice atomu - vysvětluje pojem izotop prvku a nuklid - uvádí základní druhy radioaktivního záření a porovnává jejich vlastnosti - uvádí využití jaderného záření - vysvětluje princip štěpení atomového jádra - popisuje jadernou řetězovou reakci a objasňuje nebezpečí jejího zneužití a naopak využití v jaderných elektrárnách - vysvětluje přeměny energií v jaderných elektrárnách a porovnává výhody a nevýhody jaderných elektráren s vodními, větrnými a tepelnými elektrárnami - uvádí možnosti likvidace jaderného odpadu a možný dopad pro životní prostředí - popisuje ochranu před ohrožením jaderným zářením - určuje ve svém okolí zdroje zvuku	**JADERNÁ ENERGIE**	Radioaktivita Využití jaderného záření Jaderná reakce Štěpení atomového jádra Uvolňování jaderné energie Jaderný reaktor a energetika Ochrana před zářením		elektrických obvodů v domácnosti -Ch- reakce Částicové složení látek -D- M.Curie -Př- lázně, léčba -Z- Jáchymov Jaderné elektrárny v ČR -D- 2. světová válka, Hirošima, studená válka -Hv- -Př- netopýr, pes

- charakterizuje zdroj zvuku jako chvějící se těleso vyvolávající v prostředí sluchem vnímatelný rozruch (zvuk) - vysvětluje nutnost látkového prostředí pro šíření zvuku - na příkladu hromu a blesku srovnává rychlost světla a rychlost zvuku - charakterizuje tón - vysvětluje význam rezonance na hudebních nástrojích, odraz zvuku od překážek, vznik ozvěny či dozvuku - popisuje příjem zvuku uchem - rozhoduje podle hladiny hlasitosti, který zvuk je zdraví škodlivý a posuzuje škodlivost hluku na životní prostředí - určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku (k analýze zvuků použije vhodný digitální snímač zvuků, např. applet ve smartphonu)	**ZVUKOVÉ JEVY**	Zdroje zvuku Zvukový rozruch a jeho šíření prostředím Rychlost zvuku Tón a jeho výška Odraz zvuku, chvění a rezonance Ucho jako přijímač zvuku Ochrana před nadměrným hlukem		-Z- Sluneční soustava, Země
- popíše Sluneční soustavu a má představu o pohybu vesmírných těles, (na základě poznatků o gravitačních silách) k tomu využije dat a animací z otevřených zdrojů - popíše hlavní součásti Sluneční soustavy (planety, měsíce, planetky, komety), k tomu využije dat a animací z otevřených zdrojů	**ZEMĚ A VESMÍR**	Sluneční soustava Naše Galaxie		-Z- NASA, Rusko, Čína

vysvětluje sílu způsobující pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet - vyjmenovává planeta podle vzdálenosti od Slunce - vysvětluje rozdíl mezi planetou a hvězdou - orientuje se v základních souhvězdích na obloze (RU) - sleduje výzkum kosmu a má přehled o základních historických meznících kosmonautiky (RU)		Kosmonautika (RU)		

Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu chemie

Předmět chemie je podle RVP součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Vede žáky k poznávání vybraných chemických procesů, reakcí a chemických látek, které jsou součástí přírody a každodenního života.

Prostřednictvím tohoto předmětu žáci získávají informace o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s chemickými látkami, uvědomují si důležitost poznávání přírody jako rovnovážného systému a užitečnost poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Žáci si osvojují poznatky z různých oborů chemie, dovednosti spojené s pozorováním vlastností látek a chemických reakcí, s prováděním jednoduchých chemických pokusů. Analyzují chemické děje, zdůvodňují vyvozené závěry a uvádějí je do širších souvislostí s praktickým využitím.

Výuka směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání chemických pojmů a zákonitostí na příkladech chemických látek a jejich reakcí s využitím pokusů, řešení problémů a jejich zdůvodnění. Vytváří potřebu objevovat a zdůvodňovat jevy kolem nás. Předkládá žákům mnohostranné využití chemie v různých oblastech lidské činnosti, zásady bezpečné práce s chemikáliemi a upevňuje dovednosti poskytnutí 1. pomoci při úrazech způsobených těmito látkami. Vede žáky k nezbytné ochraně životního prostředí i vlastního zdraví.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu chemie

Chemie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 2. stupně v 8. a 9. ročníku. Vyučuje se ve 2 hodinové týdenní dotaci. Předmět je vyučován v odborné pracovně, ve třídě i v počítačové učebně. Některá témata jsou vyučována formou krátkodobých projektů a výuka může probíhat i v terénu. Je využíváno dostupných názorných pomůcek, tabulek, videoprojekcí i informační technologie.

Předmět svým charakterem a vzdělávacím obsahem často přesahuje do dalších vzdělávacích předmětů (fyzika, přírodopis, zeměpis…) a do povinně vyučovaného tématu „ Ochrana člověka za mimořádných událostí „. Do výuky se prolínají i oblasti z průřezového tématu „ Environmentální výchova“.

Kompetence k učení

- předkládáme žákům různé metody poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů látek
- umožňujeme žákovi pozorovat, experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- operujeme vhodnými symboly, znaky a chemickým názvoslovím
- předkládáme vhodné pomůcky a materiál
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře i na internetu
- snažíme se vycházet a stavět na vlastních zkušenostech žáků
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost, správně zaznamenat a zdokumentovat experiment
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi, předkládáme takové životní situace, v nichž žák vidí využití v běžném životě
- propojujeme poznatky s ostatními předměty

Kompetence k řešení problémů

- uplatňujeme metody a formy práce, které vedou k objevování a řešení praktických problémových úloh
- zařazujeme vhodné jednoduché pokusy a laboratorní práce
- rozvíjíme schopnost přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, teoriích, modelech a chápání vzájemných souvislostí, či zákonitostí přírodních faktů a zákonů
- na modelových příkladech naučíme žáky algoritmu řešení problému
- poznatky zobecňujeme a aplikujeme je v různých oblastech života
- podporujeme netradiční způsoby řešení problémů, samostatnost, tvořivost a spolupráci při týmové práci
- předcházíme krizovým situacím
- průběžně monitorujeme úroveň zvládnutí učiva a praktického zvládnutí úloh

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování myšlenek a k účinné argumentaci
- vedeme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat postup a výsledky svých pozorování a experimentů
- vedeme žáky k používání symbolů, značek, vzorců, které jsou využitelné v běžné praxi.
- využíváme výukových programů a internetu k názornému vyučování a procvičování učiva
- podporujeme spolupráci ve skupinách, zařazujeme týmové řešení problémových úloh
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace v krizových situacích a komunikace s jinými lidmi a institucemi

- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených v Řádu odborné pracovny a dodržování pravidel pro bezpečnou práci při zacházení s chemickými látkami

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání řešení problémů
- podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování (pracovní skupiny při pokusech a laboratorních pracích)
- rozvíjíme schopnost žáka zastávat ve skupině různé role
- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování
- stavíme na zkušenostech žáků, na vzájemné diskusi a pomoci
- vedeme žáky s sebehodnocení i k objektivnímu hodnocení práce druhých

Kompetence občanské

- vedeme žáky k objektivnímu poznání možností využití i zneužití chemie
- vedeme žáky k odpovědnosti za své zdraví i zdraví svých spolužáků, k ochraně životního prostředí (dodržování zásad bezpečné práce, ekologická likvidace chemických látek)
- vedeme žáky k odmítavému postoji vůči drogám, alkoholu, kouření a zneužívání léků
- preventivně předcházíme úrazům, vedeme žáky k účinnému poskytnutí 1. pomoci
- využíváme různé dostupné projekty k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- při výuce vytváříme různé tvořivé pracovní prostředí, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- vedeme žáky k přesnému plnění úkolů, dodržování povinností a závazků
- v rámci možností a podmínek školy využíváme dostupné pomůcky, techniku, postupy a technologie
- učíme žáky svá pozorování a experimenty plánovat a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- pracujeme podle zásad bezpečnosti a ochrany zdraví
- prostřednictvím různých dostupných besed (bezpečnostní technik – hašení), videoprojekcí a exkurzí seznamujeme žáky s profesním využitím chemie (exkurze k Volbě povolání)

Kompetence digitální

- vedeme žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí
- zařazujeme do výuky práci s grafickými programy, aplikacemi a webovými stránkami umožňujícími pozorovat obtížně realizovatelné chemické pokusy
- nabízíme žákům možnost volby vhodných programů a aplikací při řešení zadaného problému
- vedeme žáky k řešení problémů pomocí vizualizací a animací chemických procesů a jevů
- seznamuje žáky s principy bezpečného chování na internetu a vedeme je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů.

Oblast: Člověk a příroda	**Předmět: Chemie**			**8. ročník**
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- zná zásady bezpečné práce s chemickými látkami v odborné pracovně - H a P věty - dovede poskytnou 1. pomoc - orientuje se v důležitých tel. číslech	**Poučení o ochraně zdraví a bezpečnosti při práci a v odborné pracovně**	Úvodní hodina	**OSV všechny oblasti** **EV – základní podmínky života** **EV – lidské aktivity a problémy**	Ochrana člověka za mimoř. situací, evakuace, tel. čísla,
- zná zásady pro pozorování, experiment - rozlišuje vlastnosti látek, skupenství látek a fyzikální a chemickou přeměnu látek (děj) - uvádí příklady chemických výrob a výrobků z běžného života	**Pozorování a pokus v chemii, chemická věda a výroba**	Pozorování, pokus a oheň Rozlišení látek podle vlastností Chemická věda a výroba Přeměna látek	**životního prostředí** **EV – vztah člověka k prostředí** **VEGS – objevujeme Evropu a svět**	-F- skupenství látek, vlastnosti látek -Z- města s chem. výrobou -Ev- vztah k prostředí
- definuje směsi, rozlišuje a pojmenuje druhy směsí - vysvětluje různé principy oddělování směsí, volí správné metody oddělování směsí, uvádí jejich využití v praxi - ve školních podmínkách provádí samostatně filtraci, krystalizaci - zná vzorec vody, vyjmenuje druhy vod a jejich využití, uvede příklady jejich výskytu - zná význam vody pro život na Zemi, požadavky na pitnou vodu a její znečišťovatele, princip výroby pitné vody (biologické i chemické)	**Směsi**	Složení směsí Směsi a jejich třídění Oddělování složek směsí Voda – výroba pitné vody Vzduch (inverze, smog)		-Př- krystaly, žula -Ev -Z- Horka - Př, Z- koloběh vody -F- kapaliny -F- plyny -Ev

- zná procentové zastoupení složek vzduchu - chápe význam vzduchu pro život na Zemi, vznik smogu a inverze - uvědomuje si příčiny vzniku skleníkového efektu a ozónové díry, jejich dopad na životní prostředí				-F- stavba atomu -D- Mendělejev, Demokritos, vývoj teorií
- používá pojmy atom, molekula a sloučenina ve správných souvislostech - popisuje složení atomu - osvojuje si pojmy: proton, elektron, neutron, valenční vrstva a valenční elektron a vztahy mezi částicemi	**Částicové složení látek. Periodický zákon**	Atom – struktura, složení		-F- vodiče a nevodiče
- pomocí PSP zakresluje stavbu atomu - zná základní názvy a značky prvků H, Li, Na, K, Be, Mg, Ca, Ra, Ba, V, Cr, Mo, W, Mn, Fe, Os, Co, Ni, Pt, Cu, Ag, Au, U, Zn, Al, Cd, Hg, B, C, N, Si, Sn, P, As, At, Sb, O, S, F, Cl, Br, I, He, Ne, Ar, Kr, Xe - orientuje se v PSP, aplikuje Periodický zákon - rozlišuje kovy, nekovy a polokovy - odvozuje vlastnosti prvků 2. a 3. periody - charakterizuje chemickou vazbu, její vznik a důsledky - - určuje podle elektronegativity různé typy vazeb ve sloučeninách		Chemické prvky – názvy, značky Periodický zákon, Periodická soustava prvků (PSP) Kovové a nekovové prvky Prvky 2. a 3. periody Vznik chemické vazby Molekula. Chemická sloučenina. (vzorec) Typy vazeb Ionty		-F- ionty, elektrizace -Př- fotosyntéza P – Referáty -F- vakuum

- odvozuje vznik kationů a anionů, určuje jejich náboj - odvozuje vlastnosti vodíku a kyslíku, zná jejich využití - seznamuje se s vlastnostmi dalších prvků rozšířených v přírodě (síra, uhlík, dusík, olovo, křemík, zlato, stříbro, uran…)		Vodík , kyslík		- Lékařství, dezinfekce -Př- Význam soli - koncovky -Z, Př – oxidy -Ev -VP- hasiči – hašení
- chápe a objasňuje princip chemické reakce - využívá digitálních technologií při zápisu chemických reakcí a při chemických výpočtech - formuluje, vysvětluje a aplikuje zákon zachování hmotnosti - zná symboliku chemických rovnic - rozlišuje výchozí látky a produkty - vyčíslí jednoduchou chemickou rovnici - zapisuje jednoduché rovnice a slovně popsaný chemický děj chemickou rovnicí - rozlišuje chemický rozklad a slučování, zná příklady z praxe - vyhledává a popisuje vlastnosti prvků I.A. skupiny (Li, Na, K)	**<u>Chemické reakce a slučovací poměry</u>**	Chemická reakce Zákon zachování hmotnosti Chemická rovnice – propočet Slučování, rozklad Alkalické kovy Halogeny Halogenidy a názvosloví Oxidy a názvosloví		- Stavebnictví -M- slovní úlohy na směsi -Př- HCl v těle -Ev- hnojiva

- vyhledává a popisuje vlastnosti prvků VII. A skupiny (F, Cl, I, Br) - definuje pojem halogenidy - určuje oxidační čísla prvků ve sloučeninách - tvoří názvosloví halogenidů, uvádí vlastnosti důležitých halogenidů (NaCl) - definuje pojem oxidy - tvoří názvosloví oxidů, uvádí vlastnosti důležitých oxidů - zná význam a užití oxidů: CO, CO_2 – vysvětluje pojem "skleníkový efekt" SO_2, SO_3 – „kyselé deště" NO, NO_2 CaO –„pálené vápno" - zná názvosloví sulfidů - definuje termín roztok, uvádí příklady z praxe - vysvětluje pojmy nasycený a nenasycený roztok, koncentrace - připraví prakticky roztok daného složení - počítá hmotnostní zlomek složek v roztoku - rozlišuje kyselost a zásaditost roztoků podle indikátorů - zná zásady bezpečné práce s kyselinami a hydroxidy, postup při ředění těchto sloučenin - umí poskytnout 1. pomoc při poleptání těmito látkami - rozlišuje kyseliny bezkyslíkaté a kyslíkaté	**<u>Roztoky</u>**	Vznik roztoků, pH Složení roztoků (nasycené, nenasycené) Kyseliny, zásady Bezkyslíkaté kyseliny a názvosloví Kyslíkaté kyseliny a názvosloví Hydroxidy a názvosloví		-Př- srážení bílkovin v těle

- tvoří názvosloví kyselin - popisuje vlastnosti, význam a použití vybraných kyselin (HCl, HNO_3, H_2SO_4) - definuje pojem hydroxidy (zásady) - tvoří názvosloví hydroxidů - popisuje vlastnosti , význam a využití vybraných hydroxidů (NaOH, KOH, $Ca(OH)_2$ - zapisuje iontový rozklad chemických sloučenin - určuje kyselinotvorný a zásadotvorný oxid - orientuje se na stupnici pH - určuje rozmezí kyselosti a zásaditosti roztoků - používá indikátory a indikátorové papírky k určování kyselosti a zásaditosti (fenolftalein, lakmus) - chápe podstatu neutralizace, rozezná ji mezi ostatními reakcemi - určuje reaktanty a produkty neutralizace, zapisuje chemickou rovnici - zapisuje iontový rozklad vody - provádí a sleduje neutralizaci s použitím indikátoru - uvádí využití neutralizace v praxi - definuje pojem sůl - tvoří názvosloví solí - zapisuje metody přípravy solí chemickými rovnicemi - uvádí příklady solí z praxe – dusíkatá hnojiva,	**<u>Soli</u>**	Kyselinotvorné a zásadotvorné oxidy Kyselost a zásaditost roztoků, pH Neutralizace Vznik solí Vlastnosti solí Názvosloví solí Srážecí reakce		

stavební pojiva, vápenec - chápe princip výroby páleného, hašeného vápna a tvrdnutí malty - uvádí příklady srážecí reakce, vysvětluje pojem sraženina - pojmenuje vlastnosti látek plánuje, sestavuje a provádí chemický experiment s pomocí příslušných nástrojů a účelně zvolených digitálních technologií pracuje s videoexperimenty obtížně realizovatelných chemických pokusů - shromažďuje údaje naměřené z realizovaného experimentu či sledovaného videoexperimentu, analyzuje a vyhodnocuje je i s pomocí digitálních technologií, výsledky interpretuje		Použití solí		

Oblast: Člověk a příroda	**Předmět: Chemie**			**9. ročník**
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- zná zásady bezpečné práce s chemickými látkami v odborné pracovně - H a P věty - dovede poskytnout 1. pomoc - orientuje se v důležitých tel. číslech	**Poučení o ochraně zdraví a bezpečnosti při práci a v odborné pracovně**	Úvodní hodina	**OSV všechny oblasti** **EV – základní podmínky života** **EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí** **EV – vztah člověka k prostředí** **VEGS – objevujeme Evropu a svět** **MKV – multikulturalita**	Ochrana člověka za mimoř. Událostí
- upevní si dovednosti a znalosti z předešlého ročníku - plánuje, sestavuje a provádí chemický experiment s pomocí příslušných nástrojů a účelně zvolených digitálních technologií pracuje s videoexperimenty obtížně realizovatelných chemických pokusů shromažďuje údaje naměřené z realizovaného experimentu či sledovaného videoexperimentu, analyzuje a vyhodnocuje je i s pomocí digitálních technologií, výsledky interpretuje	**Opakování učiva 8. ročníku**	Názvosloví halogenidů, oxidů, kyselin, hydroxidů, prvky Názvosloví solí Chemické reakce – propočet Teorie – chemické sloučeniny a látky Látkové množství Molární hmotnost Výpočty z chemických rovnic Koncentrace		-M- poměr -M- úpravy vzorců, trojčlenka - Koncentrace látek běžných v životě
- používá veličinu látkové množství - určuje poměr látkového množství v reakci - počítá molární hmotnost sloučeniny	**Chemické výpočty**	Oxidace a redukce		-Př- fotosyntéza -F- obvod

z molárních hmotností prvků - aplikuje výpočty pomocí vzorců - řeší výpočtové úlohy z chemických rovnic - používá veličinu koncentrace, aplikuje vzorec pro výpočet koncentrace pomocí látkového množství a objemu - uplatňuje dovednosti při řešení kombinovaných úloh - vysvětluje pojmy redoxní reakce, oxidace a redukce - určuje oxidační čísla ve sloučeninách a zapisuje dílčí redoxní reakce - vysvětluje děje probíhající při elektrolýze, stanovuje podmínky elektrolýzy a uvádí příklady využití elektrolýzy v praxi - orientuje se v řadě kovů - popisuje princip galvanického článku a olověného akumulátoru a užití v praxi - uvádí princip, příčiny koroze a způsoby ochrany před korozí - objasňuje termín hořlaviny, třídy, hašení - vysvětluje princip hašení požárů, způsoby hašení, funkce a různé typy hasicích přístrojů - orientuje se v evakuačním plánu, dovede provést 1. pomoc při popáleninách a dušení	**Redoxní reakce** **<u>Změny energie soustavy při chem. reakcích</u>**	Redoxní reakce a elektrolýza Redoxní vlastnosti kovů a nekovů Galvanický článek, akumulátor, koroze Hoření látek, hašení Exo - a endotermické reakce Význam slunečního záření na Zemi Paliva. Výroba kovů Výroba surového železa Výroba oceli		-F- akumulátor, galvanický článek -Ev- ochrana před korozí -Ev-smog, kyselé deště P – „Přednáška“ Ochrana člověka za mim. Situací -F-Sluneční soustava -Z-hutě, hutnictví -Př-rudy -F-fyzikální jevy P- Referáty -Př- lidské tělo, vitamíny, hormony, enzymy -D-řecká abeceda

- objasňuje termíny a rozdíl mezi endotermickou a exotermickou reakcí - uvádí význam slunečního záření na Zemi - třídí paliva podle původu, výhřevnosti, skupenství a kvality, uvádí příklady z praxe - objasňuje rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie, uvádí vliv na životní prostředí - vysvětluje postup výroby železa a oceli, jejich využití v praxi - definuje rychlost chemické reakce - odvozuje, prokáže a uvádí faktory ovlivňující rychlost chemické reakce - seznamuje se s různými chemickými výrobami: piva, vína, cukru, mýdla, papíru… - objasňuje pojem katalyzátor, uvádí příklady v praxi - seznamuje se s biokatalyzátory v našem těle - definuje uhlovodíky, čtyřvaznost uhlíku - vyjmenuje homologickou řadu uhlovodíků 1-10 - aplikuje pravidla pro tvorbu názvosloví uhlovodíků, rozlišuje uhlovodíkové řetězce	**Vliv na rychlost chem. reakcí** **Uhlovodíky**	Rychlost chem. reakce Faktory ovlivňující rychlost reakce Chemická výroba, katalyzátory Předpony, názvosloví Metan, propan, butan Alkany, cykloalkany Alkeny, alkiny Areny Zdroje uhlovodíků, ropa, zemní plyn, uhlí, benzín Krakování, polymerace		Modely-stavebnice -D-pravěk, uhelnatění -Z- ropovody, plynovody -vliv na světovou ekonomiku -Ev-únik nebezpečných látek -destilace -Rv- zdraví způsob života

- zapisuje molekulové, racionální a strukturní vzorce uhlovodíků - sestavuje modely základních uhlovodíků - uvádí výskyt, vlastnosti a použití alkanů, alkenů, alkinů a arenů -bezpečně manipuluje s organickými rozpouštědly - vyjmenuje základní zdroje uhlovodíků - uvádí vlastnosti uhlí, zemního plynu, ropy a její frakce, benzínu a jejich význam a využití v praxi - definuje termíny polymerace a krakování, uvádí příklady - zhodnotí využití paliv z ekologického hlediska - definuje pojmy uhlovodíkový zbytek, charakteristická skupina, derivát uhlovodíku - vyvozuje názvosloví derivátů - uvádí zástupce, vlastnosti a využití halogenderivátů - zná význam freonů, teflonu - charakterizuje vlastnosti alkoholů: fenolu, glycerolu, metanolu, etanolu, jejich význam, použití a názvosloví - vysvětluje výrobu etanolu a podstatu alkoholového kvašení - uvědomuje si důsledky požívání alkoholu, vliv na lidský organismus	**Deriváty uhlovodíků, přírodní látky**	Halogenderiváty a názvosloví Alkoholy, fenoly a názvosloví Karbonylové a karboxylové sloučeniny Estery, esterifikace Sacharidy Tuky		-Rv- zdravá strava, problém obezity -Př- fotosyntéza - Z- bavlna, třtina -Ev- čistící prostředky -Př- DNA, RNA dědičnost Ev

- charakterizuje vlastnosti karbonylových sloučenin: formaldehydu, acetaldehydu, acetonu, jejich využití a názvosloví - charakterizuje vlastnosti karboxylových kyselin: - mravenčí, octové, jejich využití a názvosloví - seznamuje se s pojmy aminokyseliny a vyšší kyseliny - chápe princip esterifikace, zapisuje obecné schéma esterifikace - rozlišuje sůl kyseliny a ester kyseliny - charakterizuje skupinu sacharidů, jejich rozdělení, vlastnosti, zdroje, význam a využití: glukózy, fruktózy, sacharózy, škrobu, glykogenu a celulózy - zapisuje reakci fotosyntézy a vysvětluje princip reakce a význam pro život na Zemi - uvědomuje si vliv cukrů v praxi: diabetes, zdravá výživa - charakterizuje tuky , jejich rozdělení, vlastnosti, význam a využití - uvádí příklady z praxe a popisuje význam tuků pro organismus - chápe princip vzniku tuků, princip zmýdelnění a význam ztužování tuků		Bílkoviny Organické sloučeniny v životě Plasty, syntetická vlákna		-Př- procesy v živých organismech, geologie

- uvědomuje si ekologické souvislosti při používání saponátů a mýdel - charakterizuje skupinu bílkovin, jejich zdroje, vlastnosti, význam a funkce - uvádí příklady zdrojů bílkovin, důvody a obecné zásady pro jejich začlenění do stravy - chápe význam DNA a RNA - zná význam hormonů, enzymů a vitamínů, uplatňuje zásady zdravé výživy		Chemie jako hrozba – freony… Drogy, léčiva, pesticidy Výživa, trávení…		
- definuje a rozděluje plasty a syntetická vlákna, uvádí jejich vlastnosti - vysvětluje rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska užitých vlastností a vlivu a životní prostředí - orientuje se v běžně užívaných zkratkách některých plastů - uvádí jejich vlastnosti, užití a výrobu - je si vědom významu recyklace plastů	**Využití organických sloučenin**	Chemické výroby		
- vytváří si představu o kladném i záporném vlivu chemického průmyslu pro společnost - diskutuje nad tématy o drogové závislosti, správné výživě člověka, o dopadu používání hnojiv a freonů,	**Chemie ve společnosti**			

- uvědomuje si dopad chemických výrob na životní prostředí a nutnost recyklace odpadů - orientuje se v chemických procesech probíhajících v živých organismech - rozumí principům základních chemických výrob				

Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodopis přináší ucelenou představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou. Seznamuje s mnohotvárnými formami života na Zemi a učí správně chápat spojení člověka a jeho života s přírodou a jejími zákonitostmi. Mezi jeho hlavní cíle patří:

- hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů
- osvojit si přírodovědné poznatky a dovednosti a aplikovat je v praktickém životě
- pochopit podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, závislost člověka na přírodních zdrojích
- uvědomit si odpovědnost člověka za stav životního prostředí i svého zdraví
- získat základní poznatky o stavbě těl a životě vybraných organismů, o nerostech a horninách, vesmíru a Zemi
- pochopit důležitost udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahu člověka do přírody
- klást si otázky o příčinách přírodních procesů, které mají vliv na ochranu zdraví, životů, majetku a prostředí

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Časová dotace:
6. ročník : 2 hodiny týdně
7. ročník : 2 hodiny týdně
8. ročník : 2 hodiny týdně
9. ročník : 1 hodina týdně

Úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a samostatným oborem Výchova ke zdraví.

Kompetence k učení

- naučit se různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů
- osvojit si s porozuměním základní poznatky z různých oborů přírodopisu v zájmu svého rozvoje i své přípravy na budoucnost
- samostatně či ve skupině pozorovat přírodniny, přírodní jevy a děje, výsledky svých pozorování zpracovávat a využívat je k dalšímu studiu i v běžném životě

- osvojit si dovednosti správně určit a pojmenovat naše běžné živé přírodniny, rostliny i živočichy
- samostatně či ve skupině experimentovat s přírodninami, poznávat jejich vlastnosti a osvojovat si pracovní dovednosti
- při praktických cvičeních získávat a rozvíjet dovednosti zacházet s nástroji (pinzeta, preparační jehla apod.), s jednoduchými a složitějšími přístroji (lupa, mikroskop)
- pracovat s určovacím klíčem, atlasem a geologickou mapou
- vyhledávat v různých pramenech potřebné informace týkající se poznávání přírody a využívat je k dalšímu učení

Kompetence komunikativní

- stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů

Kompetence k řešení problémů

- volit různé způsoby řešení předkládaných problémových situací souvisejících s učivem přírodopisu a obhajovat svá rozhodnutí
- osvojit si a správně používat odbornou terminologii
- osvojené poznatky a dovednosti aplikovat v praxi

Kompetence pracovní

- dodržovat stanovená pravidla (manipulace s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami, pravidla chování ve škole, v učebně přírodopisu, na vycházkách do přírody) a dodržovat stanovené pracovní postupy
- seznámit se s pravidly bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a dodržovat je

Kompetence sociální a personální

- uvědomovat si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu
- poskytovat podle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích

Kompetence občanské

- pochopit práva a povinnosti v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých
- na příkladech poznat mnohostranný význam různých přírodovědných oborů pro běžný život
- různými formami (exkurze, film apod.) se seznamovat s některými profesemi v oblasti přírodních věd a v různých průmyslových odvětvích založených na biotechnologiích

Kompetence digitální

- vedeme žáky k volbě vhodných digitálních technologií k získávání informací a dat o pozorovaných organismech a přírodních jevech a při vyhodnocování v terénu prováděných pozorování a badatelských činností
- zařazujeme do výuky práci s grafickými programy, aplikacemi a webovými stránkami umožňujícími analyzovat a hodnotit průběh a výsledky pozorování
- nabízíme žákům možnosti využívání virtuálních vzdělávacích prostředí, animací a modelů, které umožňují vizualizace a pozorování ve výuce jen těžko pozorovatelných jevů a objektů

- klade důraz na dodržování základních pravidel bezpečnosti práce a ochrany zdraví při používání digitálních technologií v rámci badatelské činnosti

Oblast: Člověk a příroda	**Předmět: Přírodopis**			**6. ročník**
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel - rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav)rostlin i živočichů - třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků - vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	**<u>Planeta Země a vznik života na Zemi</u>** **<u>Základní struktura života</u>** **<u>Přehled organismů</u>** **<u>Mikroorganismy</u>** **<u>Nižší rostliny</u>**	- život na Zemi-projevy a podmínky života, rozmanitost přírody, vztahy mezi organismy - buňka(základní a stavební - jednotka), rostlinná a živočišná buňka-srovnání - jednobuněčné a mnohobuněčné organismy, orgány a orgánové soustavy rostlin a živočichů - soustava organismů, základní - systematické jednotky, význam třídění - viry a bakterie - houby - lišejníky a řasy	**EV – základní podmínky života** **EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí** **EV – vztah člověka k prostředí**	**Z** **M** **ČJ** **VV** **INF**

- objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	**<u>Živočichové</u>**	- stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla (živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy) - vývoj a vývin - systém živočichů o jednobuněční- prvoci o mnohobuněční– bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, hmyz), - přizpůsobení živočichů danému prostředí <u>Praktické poznávání přírody</u> - pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek - interaktivní a multimediální aplikace pro zkoumání anatomie živočichů a rostlin -		

- zaznamenává a vyhodnocuje na základě pozorování v přírodě i na internetu (např. s využitím webkamery) základní projevy chování vybraných živočichů české přírody, objasní na konkrétních příkladech způsob života pozorovaných živočichů a rostlin				

Oblast: Člověk a příroda	**Předmět: Přírodopis**		**7. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům - porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů - odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	**<u>Rostliny</u>**

- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - popíše základní vnější a vnitřní stavbu těla na příkladu psa - vysvětlí přizpůsobení savců prostředí a způsobu života - podle charakteristických znaků rozlišuje základní řády savců a správně roztřídí vybrané zástupce - pozná vybrané zástupce - zná význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému - uvede na základě pozorování příklady způsobů chování savců - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - uvědomuje si důležitost ochrany životního prostředí	**Ekologie**	- přizpůsobení prostředí - stavba těla - hlavní skupiny - savci biomů světa - vývoj a vývin - systém živočichů - přizpůsobení živočichů danému prostředí - rozšíření a význam živočichů v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému - ochrana živočichů - etologie - zásady ochrany životního prostředí - Červená kniha - Národní parky ČR, CHKO v regionu		

- uvede některé z kriticky ohrožených druhů živočichů a rostlin u nás i ve světě - zná národní parky ČR a CHKO v regionu - aplikuje praktické metody - poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody - zaznamenává a vyhodnocuje na základě pozorování v přírodě i na internetu (např. s využitím webkamery) základní projevy chování vybraných živočichů české přírody, objasní na konkrétních příkladech způsob života pozorovaných živočichů a rostlin - s pomocí aplikací umožňujících provádět různé techniky animace zachycuje vybrané projevy života organismů (např. růst a vývin, pohyb, dráždivost) - s využitím tištěných i online určovacích klíčů a mobilních aplikací pro identifikaci rostlin určuje v regionu běžně se vyskytující rostliny	**<u>Praktické poznávání přírody</u>**	- pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek - interaktivní a multimediální aplikace pro zkoumání anatomie živočichů a rostlin		

Oblast: Člověk a příroda	**Předmět: Přírodopis**			**8. ročník**
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka - určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby - objasní význam zdravého způsobu člověka - objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří - dopad životního prostředí na zdraví člověka - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů - aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	**Biologie člověka** **Stavba lidského těla** **Genetika** **Poskytování první pomoci**	- původ a vývoj člověka - biologické vědy - člověk v živočišném systému - lidské rasy - buněčná stavba - orgánové soustavy člověka (kosterní, svalová, oběhová a mízní, dýchací, trávicí, močová, kožní, nervová, smyslová, hormonální, pohlavní) - nemoci a epidemie - vývin člověka - tajemství genů - význam genetiky	**EV – základní podmínky života** **EV – vztah člověka k prostředí** **OSV – sebepoznání a sebepojetí** **OSV – seberegulace a sebeorganizace** **OSV – psychohygiena** **OSV – hodnoty, postoje a praktická etika** **MKV – etnický původ**	**Z** **M** **ČJ** **VV** **INF** **RV** **OV** **CH** **F**

- s pomocí aplikací umožňujících provádět různé techniky animace zachycuje vybrané projevy života organismů (např. růst a vývin, pohyb, dráždivost) -		- interaktivní a multimediální aplikace pro zkoumání anatomie člověka		

Oblast: Člověk a příroda	**Předmět: Přírodopis**		**9. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - orientuje se v geologických vědách - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek - porovná význam půdních činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě - rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	**Naše Země ve vesmíru** **Geologie** **Geologické děje** **Mineralogie** **Petrologie** **Půdy** **Vznik a vývoj života na Zemi**	- vznik Země - stavba Země - geologické vědy - vnitřní a vnější geologické děje - fyzikální vlastnosti nerostů - chemické vlastnosti nerostů - mineralogický systém - vyvřelé horniny - usazené horniny - přeměněné horniny - vznik půd - třídění půd - éry vývoje Země - geologický vývoj a stavba ČR (Český masív, Západní Karpaty)	**EV – základní podmínky života** **EV – vztah člověka k prostředí** **EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí** **EV - ekosystémy** **OSV – hodnoty, postoje a praktická etika** **MKV – etnický původ** **VEGS – objevujeme Evropu a svět**	**Z** **M** **ČJ** **VV** **INF** **RV** **OV** **CH** **F**

- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	**Podnebí a počasí ve vztahu k životu**	- význam vody, teploty, ochrana zdrojů, znečištění ovzduší, klimatické změny a jejich působení na živé organismy a člověka - mimořádné události způsobené přírodními vlivy		
- uvede příklady vztahů organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - rozlišuje a uvede příklady systémů organismů-populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	**Ekologie, ochrana životního prostředí a péče o něj**	- podmínky života - neživé složky- světlo, teplo, vzduch, voda, minerální látky - živé složky– jedinec, populace, společenstvo, ekosystém - stav životního prostředí - rovnováha v ekosystému - potravní řetězec - člověk a biosféra - ochrana přírody a životního prostředí - globální problémy a jejich řešení		
- aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody - zkoumá vybrané vlastnosti životního prostředí (např. teplota, vlhkost, hluk) pomocí mobilních	**Praktické pozorování přírody**	- pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek - data a mapové portály o kvalitě životního prostředí, zdroje informací o vlivu člověka na přírodu a krajinu		

zařízení, aplikací a měřicích systémů - vyhodnocuje vybrané vlastnosti životního prostředí (např. teplota, vlhkost, tlak) pomocí grafů, schémat a mapových portálů				

Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis má přírodovědný, ale i společenskovědní charakter. Je jedním z vyučovacích předmětů, který žákovi umožňuje:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, poznávání hlavních geografických objektů, jevů a procesů a souvislostí mezi nimi, osvojování a používání základních geografických pojmů a poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat s plány, s mapami, s atlasy a s dalšími geografickými podklady a zdroji informací
- vytváření aktivního přístupu a odpovědného postoje při rozvoji a ochraně životního prostředí
- orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahu lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí
- podchycení a rozvíjení smyslu pro respektování hodnot přírody a lidských výtvorů
- v návaznosti na prvouku a na vlastivědu obohacuje celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny, místní oblasti (regionu), na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Zeměpis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 2. stupně ZŠ v 6.-9. ročníku.
Časová dotace:
6. ročník – 2 hodiny týdně
7. ročník – 2 hodiny týdně
8. ročník – 2 hodiny týdně
9. ročník – 1 hodina týdně

Zeměpis je vyučován zpravidla v kmenových třídách. K doplňkovým organizačním formám výuky patří poznávací vycházky, výlety a zájezdy, exkurze a praktická cvičení v terénu i ve škole.
Výuka zeměpisu by měla výrazně podporovat používání cizího jazyka a digitálních technologií.

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, vyhledávají, shromažďují, třídí, porovnávají a propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení
- žáci jsou vedeni k používání odborné terminologie, k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi, k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- umožňujeme žákům realizovat vlastní tvořivou činnost formou oborových prezentací či mezioborových projektů

Kompetence pracovní

- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- žáci jsou vedeni k efektivní práci
- žáci jsou vedeni k pozorování, experimentům a zpracovávání získaných dat

Kompetence komunikativní

- žáci se učí formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují a dokáží vézt diskusi s respektováním názorů druhých

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání
- žáci jsou vedeni k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání, k ochotě pomoci a umění o pomoc požádat, k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků, k dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů, k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje
- žákům umožňujeme vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit podstatu problému, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí
- umožňujeme žákům vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů a využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci

Kompetence digitální

- podporujeme žáky v tom, aby efektivně využívali vybrané digitální informační technologie v běžném životě pro orientaci v geografických reáliích
- vedeme žáky k činnostem s digitálními technologiemi využívajícími digitální mapy, vybrané produkty dálkového průzkumu Země, satelitního a leteckého snímkování krajin pro orientaci v terénu, pozorování, zobrazování a hodnocení prostředí
- klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učí je odpovědnému chování a jednání v digitálním světě

Oblast: Člověk a příroda	**Předmět: Zeměpis**		**6. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů -organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů - objasní výhody digitálních tematických map pro zobrazení a hodnocení geografické reality přírodního prostředí - uvede příklady užití geoinformačních technologií v geografii i v běžném životě - chápe nutnost vzdělání a přínos vědy pro lidskou společnost, aktuálně umí pohovořit o nových moderních technologiích, které využívá v běžném životě - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře,	**Země jako vesmírné těleso** **Komunikační geografický a kartografický jazyk** **Geografická kartografie a topografie** **vnitřní a vnější procesy v krajinné sféře** **přírodní složky krajiny**	postavení Země ve vesmíru, tvar, velikost a pohyby Země časová pásma a čas glóbus, měřítko glóbu, zeměpisná síť, zeměpisné souřadnice, základní geografické a kartografické pojmy, mapa a plán, měřítko mapy, mapové značky digitální mapy, mapové portály – charakteristiky, příklady užití v geografii i v běžném životě - příklady užití geoinformačních technologií v geografii a v běžném životě sopečná činnost a zvětrávání, počasí a podnebí atmosféra, počasí a podnebí vodstvo půdy výšková stupňovitost	**EV – základní podmínky života** **EV – vztah člověka k prostředí** **EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí** **EV - ekosystémy** **OSV – hodnoty, postoje a praktická etika** **OSV - kreativita** **MKV – etnický původ** **VEGS – objevujeme Evropu a svět**	**PŘ** **M** **ČJ** **VV** **INF** **OV** **F**

jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině - vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	**systém přírodní sféry** **sféra vlivu člověka** **cvičení a pozorování v terénu místní krajiny**	podnebné pásy kulturní krajina práce s mapou v terénu, orientace v terénu		

Oblast: Člověk a příroda	**Předmět: Zeměpis**		**7. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich - používá vybrané digitální mapy, mapové portály a digitální databáze pro charakteristiku a srovnávání makroregionů světa a modelových států - analyzuje s pomocí dostupných digitálních map a mapových portálů vybrané složky a prvky konkrétních geografických míst, lokalit a regionů	**regionální zeměpis světadílů a vybraných (modelových) států**	- Afrika - Austrálie a Oceánie - Amerika - Asie	**EV – vztah člověka k prostředí** **EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí** **OSV – hodnoty, postoje a praktická etika** **MKV – etnický původ** **MKV - multikulturalita** **VEGS – objevujeme Evropu a svět** **VEGS – Evropa a svět nás zajímá**	**Z** **M** **ČJ** **VV** **INF** **OV** **F**

Oblast: Člověk a příroda	**Předmět: Zeměpis**		**8. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení a - ohraničení Evropy - - podle zvolených kritérií lokalizuje rozvojová jádra a periferní oblasti kontinentu - - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, - společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti, potenciál Evropy a vybraných (modelových) států - - zvažuje, jaké změny v Evropě nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou těchto změn -	**regionální zeměpis Evropy a vybraných (modelových) států**	Evropa – vymezení a regiony Jižní Evropa Severní Evropa Západní Evropa Jihovýchodní Evropa Východní Evropa Střední Evropa	**EV – vztah člověka k prostředí** **EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí** **OSV – hodnoty, postoje a praktická etika** **VDO – občan, občanská společnost a stát**	**Z** **M** **ČJ** **VV** **INF** **OV** **F**
- - vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy - - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry - místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby - místního regionu k vyšším územním celkům - hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a	**Česko** **místní region**	Česko – vymezení a poloha, základní přírodní, společenské, hospodářské a kulturní poměry regiony Česka – struktura územní správy (stát, kraj, obec), kraje místní region – vymezení a charakteristika místního regionu (Karlovarský kraj, obec Krajková)	**VEGS – jsme Evropané**	

hospodářský potenciál v evropském a světovém kontextu - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky, hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit - uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových - mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států - používá vybrané digitální mapy, mapové portály a digitální databáze pro charakteristiku a srovnávání makroregionů světa a modelových států - analyzuje s pomocí dostupných digitálních map a mapových portálů vybrané složky a prvky konkrétních geografických míst, lokalit a regionů -				

Oblast: Člověk a příroda	**Předmět: Zeměpis**		**9. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- - posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její - rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na - vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa - - posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje - obecné základní geografické znaky sídel - - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - -porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných - a odlišných znaků - - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické	**obyvatelstvo světa** **globalizační, společenské a politické procesy** **světové hospodářství** **regionální společenské, politické a hospodářské útvary**	- základní charakteristiky obyvatelstva (vývoj populace, migrace, hospodářské a kulturní charakteristiky) - - aktuální poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace - - územní dělba práce (periferní a jádrové hospodářské oblasti), sektorová a základní odvětvová struktura světového hospodářství - - porovnávání států světa podle vybraných kritérií, politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení států, konfliktní oblasti světa - - -	**EV – vztah člověka k prostředí** **EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí** **EV - ekosystémy** **OSV – hodnoty, postoje a praktická etika** **VDO – občan, občanská společnost a stát** **VEGS – jsme Evropané** **VEGS – Evropa a svět nás zajímá** **VEGS – objevujeme Evropu a svět** **MKV – kulturní diference** **MKV – etnický původ** **MKV – lidské vztahy** **MKV – multikulturalita**	**Z** **M** **ČJ** **VV** **INF** **OV** **F**

- změny a politické problémy v konkrétních světových regionech - - - porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, - rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin - - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, - prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) - - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních - a společenských vlivů na životní prostředí - využívá vybrané produkty satelitního a leteckého snímkování Země pro hodnocení krajiny a prezentaci důsledků přírodních a společenských vlivů na životní prostředí - využívá aktivně mapy, digitální mapy, atlasy, cestovní průvodce, pracuje s internetem a s dalšími materiály při vyhledávání informací - používá dostupné přístroje a aplikace globálního polohového systému, vybrané produkty a aplikace dálkového průzkumu Země pro navigaci a orientaci ve svém okolí, při pohybu v terénu,	**krajina** **vztah přírody a společnosti**	- - typy krajin, přírodní a společenské prostředí - - trvale udržitelný rozvoj, ochrana životního prostředí, chráněná území přírody, ekologické problémy lidstva	**MKV – princip sociálního smíru a solidarity** **MV – fungování a vliv médií ve společnosti**	

pro pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny -				

Umění a kultura

Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu hudební výchova

Předmět hudební výchova je podle RVP součástí vzdělávací oblasti *Umění a kultura.* Dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje v organizaci hudebně výchovných činností s širším záměrem obohacovat jejich estetické vnímání a prožívání světa. Hudební výchova je předmětem uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace, zábavy, dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje v organizaci hudebně výchovných činností s širším záměrem obohacovat jejich estetické vnímání a prožívání světa. Hudební výchova je předmětem uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace, zábavy, při které se žáci budou učit rozpoznávat krásu umění, ctít schopnosti a výkony druhých lidí, vystupovat před spolužáky i dospělými, organizovat společenské akce.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Hudebně výchovné činnosti jsou rozděleny v ŠVP na: *Vokální činnosti, Instrumentální činnosti, Hudebně pohybové činnosti a Poslechové činnosti.*

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při jejich reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a „interpretovat“.

Hudební výchova usiluje o to, aby se z žáků stali budoucí návštěvníci koncertních síní a divadelních sálů, aby poznali souvislosti všech druhů umění a aby vhodně využívali celý komplex hudebních činností v různých oblastech svého života a obohatili tak své vnímání a prožívání světa. Žáci se o hudbě a poznatků z nich učí hovořit.

Hudební výchova je povinným vyučovacím předmětem, kterému je věnováno v 6. – 9. ročníku po 1 hodině týdně. Výuka hudební výchovy probíhá v kmenových třídách. Hudba je osvojována nejen při vyučování, ale i návštěvou výchovných koncertů.

Kompetence k učení

- vedeme žáky ke kultivaci své hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie
- rozvíjíme u žáků reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky různým vyjadřovacím hudebním technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru
- podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení hudebního vyjadřování
- ve škole i mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci posuzují hudební dění

Kompetence komunikativní

- učíme žáky porozumění hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby, jednotlivých uměleckých epoch.
- učíme žáky naslouchat hudbě a vnímat hudební projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.

Kompetence sociální a personální

- pomáháme žákům získat vhled do hudební kultury české i jiných národů
- vedeme k pochopení emocionálního působení hudby a jejím vlivem k vytváření mostů mezi lidmi
- prohlubujeme u žáků jejich vztah k hudebnímu umění v celé oblasti hudební kultury
- učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních

Kompetence občanské

- vedeme žáky k zaujímání vhodných postojů k hudbě ve všech jejích oblastech
- vedeme žáky k chápání procesů umělecké tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě
- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich hudebním projevům
- jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k aktivním hudebním činnostem
- vedeme žáky ke správnému zacházení s dostupnými hudebními nástroji, k jejich údržbě
- pomáháme hudebně nadaným žákům ve volbě vhodného povolání, ve kterém svůj talent mohou uplatnit

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům aktivně a smysluplně využívat elektronické hudební nástroje, digitální aplikace i dostupné programy jako nástroje pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- dáváme příležitost žákům zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií, případně uplatnit digitální technologie jako nástroj sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- umožňujeme žákům vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Oblast: Umění a kultura	**Předmět: Hudební výchova**			**6. ročník**
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
Dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu. Dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívat v jednohlase, popř. dvojhlase a trojhlase. Umí slovně charakterizovat rozdíl mezi stupnicí a tóninou. Orientuje se v jednoduchém notovém zápisu. Vyhledává určené takty a rytmy. Zaznamená hudební aktivitu spolužáků (zpěv, hra, pohybový doprovod, tanec) na mobilní zařízení či na dostupné zařízení ve třídě a uloží ji ve vhodném formátu. Doprovází rytmicky správně jednoduchou píseň na Orfovy nástroje.	**Vokální činnosti** **Instrumentální činnosti**	- Intonační cvičení - vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnic dur - Zpěv lidových písní a práce s notovým zápisem. - Říkadlo píseň - rytmické vyjádření textu písně. - Vyhledání rytmu v zápisu písně a rytmické hádanky - Reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu - Lidové písně – české, moravské, nácvik písně Kdyby byl Bavorov, - - pojem lidová píseň, - nácvik písně Tráva neroste, Žádnyj neví, co jsou Domažlice, Muzikanti, co děláte, Voděnka studená, Oranžový expres, Červená růžičko, rozvíjej se, Černé oči, jděte spát, Zlaté střevíčky, Ukolébavka pro dcerku - záznam hudebních aktivit prostřednictvím dostupných analogových i digitálních prostředků (mobilní telefon, nahrávací zařízení, nástroje s MIDI připojením, dostupné hudební aplikace)	**OSV – psychohygiena** **OSV – kreativita** **OSV – mezilidské vztahy** **MKV – etnický původ** **MKV – multikulturalita** **MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení**	Z - Místopis (Kdyby byl Bavorov, a pod.) Vv - ilustrace písní, výtvarný záznam melodie a rytmu. Čj - Lidová slovesnost. Tv - krok pochodový, polkový a valčík. D, Vv - baroko a klasicismus. Koncerty. Tv - krok pochodový,

Uplatňuje rytmické cítění a rytmickou paměť. Tvoří vlastní rytmické motivy, předehry, mezihry a dohry. Rozliší sluchem zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat. Rozliší skladbu vokální a instrumentální. Umí rozlišit lidovou a umělou píseň, melodram, muzikál, operu a operetu. Seznámí se s obdobím baroka a klasicismu. Seznámí se s vybranými skladbami. Vyjadřuje pohybem, pochodový, polkový a valčíkový rytmus. Umí taktovat 2/4 a 3/4 takt. Dokáže pohybem vyjádřit obsah písně.	**Poslechové činnosti** **Hudebně pohybové činnosti**	- Hudební výrazové prostředky, cimbálová muzika – praktické ukázky pomocí bicích nástrojů, rytmisace písně pomocí bicích nástrojů (dřívka, činely, tambulína apod.) - - Rytmické hádanky, rytmické ozvěny a rytmická hra na tělo. - Rytmické hudební formy - pochod, polka a valčík - Antonín Dvořák – hlavní díla, ukázky využití hudebně výrazových prostředků, ukázky – cimbálová muzika, dudácká kapela, duo, trio, kvarteto, kvintet – poslechové ukázky, variance – poslechové ukázky, proměny písně – poslechové ukázky, ukázky – opera – árie, recitativ, duet, díla nejznámějších operních skladatelů . balet, pantomima, libreto, melodrama nácvik jednoduchého tance Relaxační techniky.		polkový a valčíkový

Oblast: Umění a kultura	**Předmět: Hudební výchova**			**7. ročník**
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
Dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu. Dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívat v jednohlase, popř. dvojhlase a trojhlase. Umí slovně charakterizovat rozdíl mezi stupnicí a tóninou. Orientuje se v jednoduchém notovém zápisu. Vyhledává určené takty a rytmy. Doprovází rytmicky správně jednoduchou píseň na Orfovy nástroje. Uplatňuje rytmické cítění a rytmickou paměť. Tvoří vlastní rytmické motivy, předehry, mezihry a dohry. Zaznamená realizovanou hudební aktivitu prostřednictvím dostupných digitálních technologií (mobilní telefon, záznamové zařízení propojené s počítačem apod.), zaznamenanou aktivitu použije, např. jako součást prezentace skupinové práce v projektu - V digitálním prostředí vyhledá multimediální umělecký projekt, popíše jeho hudební složku	**Vokální činnosti** **Instrumentální činnosti**	- Intonační cvičení - vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnic dur - Zpěv lidových písní a práce s notovým zápisem. - Říkadlo píseň - rytmické vyjádření textu písně. - Vyhledání rytmu v zápisu písně a rytmické hádanky - Reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu - Nácvik písní – Když jsem já šel tou putimskou branou, Skoč tam, natrhej, Avignonský most, Sbohem lásko, - - hlasová hygien - nácvik písně Já husárek malý, Valčíček a jiné písně o lásce, - nácvik písně Kucmoch, - nácvik písní z muzikálů, písně Rovnou, tady rovnou, Valčík na rozloučenou, Není nutno, Život je jen náhoda - Rytmické hádanky, rytmické ozvěny a rytmická hra na tělo. - Rytmické hudební formy - pochod, polka a valčík - Lidové písně z Čech, Má vlast (Bedřich Smetana), G. F. Händel –	**OSV – psychohygiena** **OSV – kreativita** **OSV – mezilidské vztahy** **MKV – etnický původ** **MKV – multikulturalita** **MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení**	Z - Místopis (Kdyby byl Bavorov, a pod.) Vv - ilustrace písní, výtvarný záznam melodie a rytmu. Čj - Lidová slovesnost. Tv - krok pochodový, polkový a valčík. D, Vv - baroko a klasicismus. Koncerty. Tv - krok pochodový, polkový a valčíkový

Rozliší sluchem zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat. Rozliší skladbu vokální a instrumentální. Umí rozlišit lidovou a umělou píseň, melodram, muzikál, operu a operetu. Seznámí se s obdobím baroka a klasicismu. Seznámí se s vybranými skladbami.	**Poslechové činnosti**	Mesiáš – Hallelujah, Muzikálové písně - záznam hudebních aktivit prostřednictvím dostupných analogových i digitálních prostředků (mobilní telefon, nahrávací zařízení, nástroje s MIDI připojením, dostupné hudební aplikace) - - prezentace individuální či skupinové aktivity - - interpretace hudby v hudební složce multimediálního projektu – film, videoklip – hudba hraná na klasické nástroje – elektroakustická, symfonická hudba a hudba elektronická – porovnání výrazu, hudební barvy, filmová hudba		
Vyjadřuje pohybem, pochodový, polkový a valčíkový rytmus. Umí taktovat 2/4 a 3/4 takt. Dokáže pohybem vyjádřit obsah písně.	**Hudebně pohybové činnosti**	- pantomima, lidový tanec, balet, společenské tance - dokáže zatančit polku, mateník, macarenu - dirigování na dvě, tři a čtyři doby		

Oblast: Umění a kultura	**Předmět: Hudební výchova**			**8. ročník**
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
Dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu. Zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně. Umí používat k doprovodu jednoduché nástroje. Respektuje dynamiku písně. Zná pojem akord. Rozlišuje durovou a molovou stupnici. Umí zazpívat lidový dvojhlas. Seznámí se s charakteristickými prvky džezové hudby. Umí přesně rytmicky zazpívat vybrané písně. Postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu. Rozlišuje základní vlastnosti tónu. Sluchem rozlišuje melodii vzestupnou a sestupnou. Umí pojmenovat vybrané hudební formy. Seznámí se s vybranými skladbami Při vlastních či společných hudebních aktivitách (hra, zpěv, tvorba doprovodů aj.) využívá elektronické hudební nástroje a dostupné elektronické nástroje i digitální technologie a tyto aktivity následně zaznamená	**Vokální činnosti** **Poslechové činnosti**	Hlasová a rytmická cvičení. Rytmický výcvik s oporou hudebního nástroje. Zpěv lidových i umělých písní. - Nácvik písně Stará archa, Zuzana, nácvik vícehlasu,nácvik písní Dajána, Pár havraních copánků, Yesterday, zpěv populárních písní - Akord. - Ukázky – artificiální a nonartificiální hudba, první dochované hudební památky, hlavní díla jazzové éry, gotická hudba a raný vícehlas, swingová hudba, hlavní díla renesančních skladatelů, nejznámější díla z období baroka a klasicismu, ukázky hudby romantismu, impresionismu a expresionismu, ukázky nových žánrů a směrů vážné hudby výběr či tvorba doprovodu, vlastní zvukové experimenty v dostupné aplikaci	**OSV – psychohygiena** **OSV – kreativita** **OSV – mezilidské vztahy** **MKV – multikulturalita** **MKV – etnický původ** **MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** **VEGS – Evropa a svět nás zajímá**	Ev - Citlivý přístup k přírodě, láska k místu, kde bydlím Čj - Lidová slovesnost Čj - Lidová slovesnost, literatura vznik libret D - Historická období v souvislostech Vv - Emocionální zážitek z poslechu Tv - Pohybové vyjádření, držení těla při tanci

prostřednictvím dostupných digitálních technologií (mobilní telefon, záznamové zařízení propojené s počítačem apod.) - v digitálním prostředí vyhledá multimediální umělecký projekt, popíše, jaké druhy umění se na projektu podílejí, kým nebo čím byl projekt inspirován	**Instrumentální činnosti**	- volba vhodného hudebního nástroje, či dostupné aplikace nebo hudebního programu a pořízení záznamu na dostupné médium prostřednictvím nahrávacího zařízení, mobilního telefonu či vhodné aplikace nebo hudebního programu - hudební klip, hudební film - předloha, inspirace, porovnání různých způsobů provedení		
Pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy	**Hudebně pohybové činnosti**	Rytmizace populárních písní, seznámení se s nástroji jednotlivých hudebních stylů Hra na hudební nástroje Výběr skladeb s výrazně odlišným tempem a rytmem. Prolínají se do ostatních hudebních činností v průběhu celého školního roku. Taktování, taneční krok, vlastní pohybové ztvárnění – choreografie. Polka, valčík, mazurka a cha-cha.		

Oblast: Umění a kultura	**Předmět: Hudební výchova**			**9. ročník**
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
Podle svých individuálních hudebních dispozic zpívá kultivovaně a pěvecky správně písně různých žánrů Dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu. . - Zná charakteristické znaky a umí nalézt souvislosti z jiných oborů umělecké činnosti. - Poznává nejstarší hudební památky a umí je zařadit do historických souvislostí. - Orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích. - Při poslechu využívá získaných znalostí a zkušeností. - Spojuje poslech s pohybovou činností. - Postihuje hudebně výrazové prostředky. - při vlastních či společných hudebních aktivitách (hra, zpěv, tvorba doprovodů aj.) využívá elektronické hudební nástroje a	**Vokální činnosti** **Poslechové činnosti**	Opakování učiva z předchozích ročníků. Opakování lidových i umělých písní s důrazem na dynamiku melodií a rytmus. Nácvik písně Dokud se zpívá, Nejznámější písně Osvobozeného divadla, nejznámější trampské písně, písně českého bigbeatu - Nejznámější písně z Osvobozeného divadla, hlavní díla české renesance baroka, klasicismu a romantismu (zejména B. Smetana a A. Dvořák), ukázky českého jazzu a swingu, L.Janáček, Bohuslav Martinů – stěžejní díla - vlastní zvukové objevy a experimenty v dostupné aplikaci (WebAudio Drum Machine, Chrome Music Lab aj.) - - volba vhodného hudebního nástroje (Orffův instrumentář, boomwackers, kytara, keyboard, MIDI klávesy aj.) či dostupné aplikace nebo hudebního programu a pořízení záznamu na dostupné médium prostřednictvím nahrávacího zařízení, mobilního	**OSV – psychohygiena** **OSV – kreativita** **OSV – mezilidské vztahy** **MKV – multikulturalita** **MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení**	Ev - Citlivý přístup k přírodě, láska k místu, kde bydlím Čj - Lidová slovesnost Čj - Lidová slovesnost, literatura vznik libret D - Historická období v souvislostech Vv - Emocionální zážitek z poslechu Tv - Pohybové vyjádření, držení těla při tanci

dostupné elektronické nástroje i digitální technologie a tyto aktivity následně zaznamená prostřednictvím dostupných digitálních technologií (mobilní telefon, záznamové zařízení propojené s počítačem apod.) - - vyhledává v digitálním prostředí originální díla, která se citují nebo byla východiskem pro multimediální projekty (např. divadelní hra, literární či výtvarné dílo), zachovává bezpečnost a ochranu osobních údajů a soukromí včetně respektování autorských práv Postihuje hudební výrazové prostředky. Spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností. Rozpoznává hudební nástroje a jejich výrazové možnosti.	**Instrumentální a pohybové činnosti**	telefonu či vhodné aplikace nebo hudebního programu - - legální a nelegální stahování hudby – ochrana autorských práv – copyright, - - vhodné a nevhodné využití hudby – hudba v reklamě, využití hudby v počítačových hrách (hudba původní a převzatá) Prolínají do vokálních a poslechových činností během celého školního roku. Hudební výrazové prostředky Hudební nástroje historické a současné Rytmický doprovod písně, vytleskávání různých rytmů podle daného vzoru, pochopení synkopy		

Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu výtvarná výchova

Předmět výtvarná výchova je podle RVP součástí vzdělávací oblasti *Umění a kultura*. Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými zrakovými systémy, které jsou nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Porovnává dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat pocity a prožitky.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Tvůrčí činnosti: *tvorba, vnímání, interpretace.* Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici, nápady (invenci). Tvůrčími činnostmi je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Výtvarně výchovné činnosti jsou rozděleny v ŠVP na: *Rozvíjení smyslové citlivosti, Uplatňování subjektivity a Ověřování subjektivity a Ověřování komunikačních účinků.*

Obsahem *Rozvíjení smyslové citlivosti* jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem *Uplatňování subjektivity* jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem *Ověřování komunikačních účinků* jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Vyučovací předmět výtvarná výchova je povinný předmět, kterému je věnováno v 6. ročníku 2 hodiny, v 7., 8. a 9. ročníku po 1 hodině týdně. Výuka výtvarné výchovy probíhá v kmenových učebnách, popřípadě v přírodě.

Kompetence k učení

- učíme žáky chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné lidské existence
- prohlubujeme v žácích schopnost získané poznatky a dovednosti využívat ve svém životě
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich výtvarné činnosti
- umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky různým výtvarným technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru
- na modelových příkladech učíme žáky využívat vhodný algoritmus řešení problémů
- podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení ve výtvarném vyjadřování

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- učíme žáky naslouchat druhým a vnímat výtvarné projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- vedeme žáky k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti a ke kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince
- vedeme žáky k tvořivému přístupu ke světu, k aktivnímu překonávání životních stereotypů a obohacování emocionálního života
- prohlubujeme v žácích pozitivní vztah k výtvarnému umění v celé oblasti výtvarné kultury
- učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních

Kompetence digitální

- vedeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení

- vedeme žáky k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Oblast: Umění a kultura	**Předmět: Výtvarná výchova**		**6. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ, hledá jejich neobvyklé kombinace - popíše subjektivní psychologický účinek barev a jejich symbolické významy - ověřuje a využívá kompoziční principy - zařadí do historických souvislostí různé typy zobrazení, na konkrétních příkladech porovnává různé přístupy ke zvolenému tématu, snaží se odhalit jejich kulturní a historické kontexty - rozliší reálné vjemy od fantazijních představ - seznamuje se s jednotlivými typy vizuálně obrazných vyjádření a zkoumá jejich účinky ve vztahu k osobním prožitkům - užívá metod uplatňovaných v současném výtvarném umění - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů - zkoumá vztah vlastního těla a pohybu v prostoru, estetiku pohybu a pohyb v umění	**BARVY** **MALBA** **KRESBA** **FIGURA** **GRAFIKA** **DEKORATIVNÍ PRÁCE** **UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY**	Barvy - Teorie barev - Goethův barevný kruh - teplé barvy, studené barvy a barvy příbuzné. Malba - Malba v plenéru - upevnění techniky, velký formát. Malba písma v pohybu. Malba - volné téma. Malba - skupinová práce. Kresba - Kresba - linie, spirály, elipsy, kontrast, rytmus, řazení - perokresba, šrafura. Kresba - pastel, uhel - různé struktury. Kresba - tužka - výrazové možnosti. Kresba v plenéru dle skutečnosti. Figura - Studie dle skutečnosti - proporce lidské postavy, fotografie Grafika - Grafika – papírořez, počítačová grafika Dekorativní práce - Dekorativní členění plochy - vyklápění. Koláž. Užitková tvorba - batika. Uplatňování subjektivity - Prostorové vytváření - kašírované objekty. Skupinové práce.	**OSV – psychohygiena** **OSV – kreativita** **OSV – mezilidské vztahy**	Ev - Vnímat krásu a čistotu přírody. D - Pravěk - způsob života lidí. Př - rostliny, zvířata, stavba těla, struktura (kůže, listy). Čj, D - ilustrace řeckých bájí a pověstí Mezopotámie, Řecko, Řím - figury Čj literatura - grafická úprava knih Například - Můj kamarád.

- zdůvodní vlastní vizuálně obrazová vyjádření, pokouší se interpretovat tvorbu druhých a pokouší se pojmenovat různé způsoby vyjádření, učí se je tolerovat - dokumentuje a sleduje proměny vlastního okolí - hledá a analyzuje skryté a tušené zákonitosti v přírodě, technických výtvorech a výtvarných dílech - porovnává design různých předmětů, navrhuje design jednoduchých předmětů - vizuálně obrazných vyjádření variuje jejich různé vlastnosti k získání osobitých výsledků	**VIZUÁLNĚ OBRAZNÉ VYJÁDŘENÍ** **TÉMATICKÉ PRÁCE**	Vizuálně obrazné vyjádření - Prostorové vytváření - objekty z drátu a kartonů. Výtvarné hry - otisk a vliv náhody. Tématické práce - Vánoce, Velikonoce - vkusná výzdoba interiéru (malba na sklo, vystřihování, vyřezávání).		Čj - poezie a próza s tématem Vánoc Hv - koledy
- k tvorbě užívá některých z metod současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace. - seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy. Rozpozná přínos aplikace pro tvorbu svého vlastního díla - záměrně vyhledává a zachycuje objekty, které jsou podnětné pro různé smysly; fotografii upravuje tak, aby určitý smyslový vjem zdůraznil - vytváří si sestavy prvků v grafickém editoru a různě je variuje změnou jejich vzájemných	**Využití digitálních technologií**	- práce s www stránkami. - nová média (digitální fotografie, animace, video) - vizuální prostředky – jejich potenciál, kombinace, experiment; metody, postupy, prostředky (fotografie, animace, video; počítačová grafika), předvídání výsledku v souvislosti se zvolenými prostředky - online sbírky regionálních, národních a světových galerií a muzeí výtvarného umění – výběr informací podle zájmu, prezentace informací a sdílení s ostatními		

velikostních poměrů, změnou jejich barevných kvalit a změnou jejich umístění ve vrstvách - pracuje s online sbírkami a vizuálními a multimediálními výstupy dostupnými v online prostředí				

Oblast: Umění a kultura	**Předmět: Výtvarná výchova**			**7. ročník**
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ, hledá jejich neobvyklé kombinace - popíše subjektivní psychologický účinek barev a jejich symbolické významy - ověřuje a využívá kompoziční principy - rozliší reálné vjemy od fantazijních představ - seznamuje se s jednotlivými typy vizuálně obrazných vyjádření a zkoumá jejich účinky ve vztahu k osobním prožitkům - užívá metod uplatňovaných v současném výtvarném umění - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů - zkoumá vztah vlastního těla a pohybu v prostoru, estetiku pohybu a pohyb v umění - zdůvodní vlastní vizuálně obrazová vyjádření, pokouší se interpretovat tvorbu druhých a pokouší se pojmenovat různé způsoby vyjádření, učí se je tolerovat	**MALBA** **KRESBA** **GRAFIKA** **DEKORATIVNÍ PRÁCE** **PERSPEKTIVA**	**Malba -** Malba místa v obci Krajkové. Malba temperou. Malba zátiší. Malba - skupinová práce (figura). Výrazná malba (pocity). Výrazová malba - pocity z barokní hudby. Malba temperou - zátiší. **Kresba -** Šrafůra (objem, tvar, linie). Stínování. Kresba v plenéru. Tuší a otisky. **Grafika -** Vizovické pečivo. Dekorativní řešení plochy (návrh na plakát, CD). Písmo a ilustrace. **Dekorativní práce -** Práce s různými přírodními materiály. Koláž. Dekorativní poházení - kompozice kruhu. Práce s materiálem - sádrové sgrafity. Dekorativní řešení plochy - Vánoční přání. **Perspektiva -** Prostorové vytváření - práce s papírem. Perspektiva v plenéru dle skutečnosti.	**OSV – kreativita** **OSV – mezilidské vztahy** **MV – tvorba mediálního sdělení**	Ev - Vnímat krásu a čistotu přírody. D - Pravěk - způsob života lidí. Př - rostliny, zvířata, stavba těla, struktura (kůže, listy). Čj, D - ilustrace řeckých bájí a pověstí Mezopotámie, Řecko, Řím - figury Čj literatura - grafická úprava knih Například - Můj kamarád.

- dokumentuje a sleduje proměny vlastního okolí - hledá a analyzuje skryté a tušené zákonitosti v přírodě, technických výtvorech a výtvarných dílech - porovnává design různých předmětů, navrhuje design jednoduchých předmětů - vizuálně obrazných vyjádření variuje jejich různé vlastnosti k získání osobitých výsledků - Charakterizuje krajinu jako životní prostředí, volně pracuje s vizuálně obraznými elementy, kombinuje různé materiály, interpretuje svou práci i tvorbu ostatních. - Využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění - Rozeznává jednotlivé architektonické slohy a staví je do kontextu s historií, vnímá architekturu jako odraz historických a společenských událostí a zároveň jako součást prostoru, ve kterém žijeme, hledá a nachází zajímavá zákoutí a pohledy, všímá si detailů, pomocí vizuálně-obrazných elementů a pomocí textu i mluveného slova, prezentuje výsledky svého hledání a objevování.	**PROSTOROVÉ PRÁCE** **BESEDY**	**Prostorové práce -** Prostorové vytváření (divadelní masky). Práce s materiálem - konopí(účesy). **Besedy -** Románský sloh. Renesanční sloh. Osobnosti Renesance (Michelangelo, L. da Vinci). Barokní sloh. Osobnosti Baroka (Rubens, Rembrant). Národní divadlo. Umění 19. století. Kresby.		Čj - poezie a próza s tématem Vánoc Hv - koledy

- k tvorbě užívá některých z metod současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace. - seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy. Rozpozná přínos aplikace pro tvorbu svého vlastního díla - záměrně vyhledává a zachycuje objekty, které jsou podnětné pro různé smysly; fotografii upravuje tak, aby určitý smyslový vjem zdůraznil - vytváří si sestavy prvků v grafickém editoru a různě je variuje změnou jejich vzájemných velikostních poměrů, změnou jejich barevných kvalit a změnou jejich umístění ve vrstvách - pracuje s online sbírkami a vizuálními a multimediálními výstupy dostupnými v online prostředí	**Využití digitálních technologií**	- práce s www stránkami. - nová média (digitální fotografie, animace, video) - vizuální prostředky – jejich potenciál, kombinace, experiment; metody, postupy, prostředky (fotografie, animace, video; počítačová grafika), předvídání výsledku v souvislosti se zvolenými prostředky - online sbírky regionálních, národních a světových galerií a muzeí výtvarného umění – výběr informací podle zájmu, prezentace informací a sdílení s ostatními		

Oblast: Umění a kultura	**Předmět: Výtvarná výchova**			**8. ročník**
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ, hledá jejich neobvyklé kombinace - popíše subjektivní psychologický účinek barev a jejich symbolické významy - ověřuje a využívá kompoziční principy - rozliší reálné vjemy od fantazijních představ - seznamuje se s jednotlivými typy vizuálně obrazných vyjádření a zkoumá jejich účinky ve vztahu k osobním prožitkům - užívá metod uplatňovaných v současném výtvarném umění - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů - zkoumá vztah vlastního těla a pohybu v prostoru, estetiku pohybu a pohyb v umění - zdůvodní vlastní vizuálně obrazová vyjádření, pokouší se interpretovat tvorbu druhých a pokouší se pojmenovat různé způsoby vyjádření, učí se je tolerovat	**MALBA** **KRESBA** **GRAFIKA** **DEKORATIVNÍ PRÁCE** **PROSTOROVÉ PRÁCE** **BESEDY**	**Malba -** Malba - barevné odstíny. Kontrast (kalendář). Malba v plenéru. Malba - barvy základní. Výrazová malba (bolest a radost). **Kresba -** Kresba v plenéru. Kresba - studie hlavy. Kresba uhlem. **Grafika -** Papíroryt, tisk z koláže, počítačová grafika **Dekorativní práce -** Práce s netradičními materiály. Práce s přírodninami. Batika. **Prostorové vytváření -** Architektura - krabice. Společná práce. **Besedy -** Impresionismus. Secese. Expresionismus. Kubismus.	**OSV – kreativita** **OSV – mezilidské vztahy** **MV – tvorba mediálního sdělení**	Ev - Vnímat krásu a čistotu přírody. D - Pravěk - způsob života lidí. Př - rostliny, zvířata, stavba těla, struktura (kůže, listy). Čj, D - ilustrace řeckých bájí a pověstí Mezopotámie, Řecko, Řím - figury Čj literatura - grafická úprava knih Například - Můj kamarád.

- dokumentuje a sleduje proměny vlastního okolí - hledá a analyzuje skryté a tušené zákonitosti v přírodě, technických výtvorech a výtvarných dílech - porovnává design různých předmětů, navrhuje design jednoduchých předmětů - vizuálně obrazných vyjádření variuje jejich různé vlastnosti k získání osobitých výsledků - Využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění - zařadí do historických souvislostí různé typy zobrazení, na konkrétních příkladech porovnává různé přístupy ke zvolenému tématu, snaží se odhalit jejich kulturní a historické kontexty - Vnímá, prostředí, ve kterém žije. Vidí a hledá výtvarné kompozičně zajímavé obrazy kolem sebe, vnímá světlo, barevnost, rozvržení hmoty v prostoru, struktury, povrchy, všímá si zajímavých detailů. - Poznává tvorbu některých umělců a snaží se jí porozumět, neodmítá moderní malířství, vnímá umění 20. století jako velké množství nejrůznějších vztahů, uplatňuje osobitost a subjektivitu ve vlastní práci i v interpretaci tvorby ostatních.		České umění 1. polovina 20. století.		Čj - poezie a próza s tématem Vánoc Hv - koledy

- k tvorbě užívá některých z metod současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace. - seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy. Rozpozná přínos aplikace pro tvorbu svého vlastního díla - záměrně vyhledává a zachycuje objekty, které jsou podnětné pro různé smysly; fotografii upravuje tak, aby určitý smyslový vjem zdůraznil - vytváří si sestavy prvků v grafickém editoru a různě je variuje změnou jejich vzájemných velikostních poměrů, změnou jejich barevných kvalit a změnou jejich umístění ve vrstvách - pracuje s online sbírkami a vizuálními a multimediálními výstupy dostupnými v online - volí odpovídající nástroje k tvorbě a proměně digitálního vizuálního obsahu - experimentuje s propojením zvuku, obrazu a textu podle vlastního záměru - experimentuje s postprodukcí vlastních tvůrčích počinů; postupuje podle pravidel v oblasti autorských práv a licencí - rozšiřuje a třídí podle osobně vytvořených kritérií digitální databanku uměleckých děl pro	**Využití digitálních technologií**	- vizuální prostředky – jejich potenciál, kombinace, experiment; tvůrčí záměr, metody, postupy, prostředky; různorodá východiska pro tvorbu; prezentace, interakce s publikem - nová média (digitální fotografie, animace, video); vektorová a bitmapová grafika; klip (rychlost, efektnost, dynamika, expresivita, rytmus, zábavnost, humor) - online sbírky regionálních, národních a světových galerií a muzeí výtvarného umění – výběr informací podle zájmu, prezentace informací a sdílení s ostatními		

další využití; postupuje podle pravidel v oblasti autorských práv a licencí				

Oblast: Umění a kultura	**Předmět: Výtvarná výchova**			**9. ročník**
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ, hledá jejich neobvyklé kombinace - popíše subjektivní psychologický účinek barev a jejich symbolické významy - ověřuje a využívá kompoziční principy - rozliší reálné vjemy od fantazijních představ - seznamuje se s jednotlivými typy vizuálně obrazných vyjádření a zkoumá jejich účinky ve vztahu k osobním prožitkům - užívá metod uplatňovaných v současném výtvarném umění - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů - zkoumá vztah vlastního těla a pohybu v prostoru, estetiku pohybu a pohyb v umění - zdůvodní vlastní vizuálně obrazová vyjádření, pokouší se interpretovat tvorbu druhých a pokouší se pojmenovat různé způsoby vyjádření, učí se je tolerovat	**MALBA** **KRESBA** **FIGURA** **GRAFIKA** **DEKORATIVNÍ PRÁCE** **UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY** **TÉMATICKÉ PRÁCE**	**Malba -** Malba v plenéru - zobrazování uměleckých a přírodních forem. **Kresba -** Malba hlavy. **Figura -** Lidská postava. **Grafika -** Dekorativní kompozice - užití písma (plakát). Tisk z výšky, plochy a hloubky. **Dekorativní práce -** Dekorativní řešení plochy, pocity a nálady. Výtvarná práce v materiálu (dárky). **Uplatňování subjektivity -** Prostorové vytváření - architektonické objekty. Výtvarné práce v materiálu - koláže. **Tématické práce -** Ilustrace knih.	**OSV – kreativita** **MV – tvorba mediálního sdělení**	Ev - Vnímat krásu a čistotu přírody. D - Pravěk - způsob života lidí. Př - rostliny, zvířata, stavba těla, struktura (kůže, listy). Čj, D - ilustrace řeckých bájí a pověstí Mezopotámie, Řecko, Řím - figury Čj literatura - grafická úprava knih Například - Můj kamarád.

- dokumentuje a sleduje proměny vlastního okolí - hledá a analyzuje skryté a tušené zákonitosti v přírodě, technických výtvorech a výtvarných dílech - porovnává design různých předmětů, navrhuje design jednoduchých předmětů - vizuálně obrazných vyjádření variuje jejich různé vlastnosti k získání osobitých výsledků - Využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění - zařadí do historických souvislostí různé typy zobrazení, na konkrétních příkladech porovnává různé přístupy ke zvolenému tématu, snaží se odhalit jejich kulturní a historické kontexty - Charakterizuje krajinu jako životní prostředí, volně pracuje s vizuálně obraznými elementy, kombinuje různé materiály, interpretuje svou práci i tvorbu ostatních - Respektuje povahu materiálu a uplatňuje subjektivitu - Orientuje se v grafických technikách a zvládá tisk z výšky				Čj - poezie a próza s tématem Vánoc Hv - koledy
- k tvorbě užívá některých z metod současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace.	**Využití digitálních technologií**	- vizuální prostředky – jejich potenciál, kombinace, experiment; tvůrčí záměr, metody, postupy,		

- seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy. Rozpozná přínos aplikace pro tvorbu svého vlastního díla - záměrně vyhledává a zachycuje objekty, které jsou podnětné pro různé smysly; fotografii upravuje tak, aby určitý smyslový vjem zdůraznil - vytváří si sestavy prvků v grafickém editoru a různě je variuje změnou jejich vzájemných velikostních poměrů, změnou jejich barevných kvalit a změnou jejich umístění ve vrstvách - pracuje s online sbírkami a vizuálními a multimediálními výstupy dostupnými v online - volí odpovídající nástroje k tvorbě a proměně digitálního vizuálního obsahu - experimentuje s propojením zvuku, obrazu a textu podle vlastního záměru - experimentuje s postprodukcí vlastních tvůrčích počinů; postupuje podle pravidel v oblasti autorských práv a licencí - rozšiřuje a třídí podle osobně vytvořených kritérií digitální databanku uměleckých děl pro další využití; postupuje podle pravidel v oblasti autorských práv a licencí		prostředky; různorodá východiska pro tvorbu; prezentace, interakce s publikem - nová média (digitální fotografie, animace, video); vektorová a bitmapová grafika; klip (rychlost, efektnost, dynamika, expresivita, rytmus, zábavnost, humor) - online sbírky regionálních, národních a světových galerií a muzeí výtvarného umění – výběr informací podle zájmu, prezentace informací a sdílení s ostatními - Proměna komunikačního obsahu – projevy komercionalizace – reklama - Sdílení a postprodukce – autorská práva a licence, prezentace na sociálních sítích – výhody a rizika		

- S využitím digitálních technologií si volí různé způsoby prezentace výsledků vlastní tvorby, tak, aby byla co nejvíce v souladu se záměrem a oslovila různé skupiny lidí .				

Člověk a zdraví

Rodinná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Rodinná výchova vychází z myšlenky, že zdraví jedince, jeho zdravý životní styl, život v rodině a život ve společnosti jsou spolu vzájemně velmi úzce propojeny. Každá společnost usiluje o výchovu zdravého jedince a zdravé rodiny. Cílem vyučovacího předmětu je vychovávat mladého člověka ke zdravému životnímu stylu, připravovat ho na život ve své budoucí rodině a na plnohodnotný život v moderní demokratické společnosti. Rodinná výchova se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Připravuje žáky řešit některé problémy související se zakládáním a vedením vlastní domácnosti. Otevírá cestu k realistickému sebepoznávání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjí dovednosti odmítat škodlivé látky, učí se předcházet úrazům.

Rodinná výchova rozšiřuje a prohlubuje poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o člověku i vztazích mezi lidmi a učí žáky dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Rodinná výchova je povinným vyučovacím předmětem pro žáky druhého stupně základní školy v 6., 7. a 8. ročníku. Navazuje na základy (dovednosti, vědomosti, postoje), které žáci získali v 1. – 5. ročníku. Vyučuje se v jednohodinové týdenní dotaci.

Výuka předmětu Rodinná výchova směřuje k :

- vnímání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů.
- získává základní orientace v názorech na to, co je zdravé a může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívá osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu

- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů společenských činností…
- vnímání pocitu sounáležitosti s vlastní rodinou, společenstvím v nejbližším okolí i s lidmi, se kterými se žáci náhodně setkají
- úctě k sobě, svému partnerovi, své rodině

Kompetence k učení

- vést žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ – příprava na celoživotní učení
- na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlovat smysl a cíl učení a posilovat tím pozitivní vztah k učení
- podporovat samostatnost a tvořivost
- podporovat různé přijatelné způsoby k dosažení cíle
- podpora používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- uplatňovat individuální přístup k žákovi
- při hodnocení používat prvky pozitivní motivace
- učit práci s chybou
- učit trpělivostí, povzbuzováním

Kompetence k řešení problémů

- učit žáky nebát se problémů (problém je dosud nevyřešená situace – problém není hrozba ale výzva), žák využívá získaných vědomostí a dovedností k řešení problémů a využívá vlastního úsudku
- podporovat různé přijatelné způsoby řešení problémů
- podporovat netradiční (originální) způsoby řešení problémů
- podporovat samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporovat týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporovat využívání moderní techniky při řešení problémů
- učit žáky, jak některým problémům předcházet v rámci vyučovaného předmětu
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně sledovat, jak žáci k řešení problémů přistupují a jak ho prakticky zvládají

Kompetence komunikativní

- klást důraz na kulturní úroveň komunikace
- netolerovat agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- ve všech vyučovacích předmětech podporovat používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- vést žáky k otevřenému vyjadřování vlastního názoru podpořeného logickými argumenty
- podporovat kritiku a sebekritiku
- učit žáky prezentovat své názory a myšlenky a školu
- podporovat přátelskou komunikaci mezi žáky různých tříd, ročníků a věkových kategorií
- vést žáky k pozitivnímu vnímaní své školy, obce a lidí kolem sebe
- vyžadovat dodržování školou stanovených pravidel
- učit žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- učit žáky „asertivnímu chování“ a nonverbální komunikaci

Kompetence sociální a personální

- podporovat začlenění – volit formy práce, které pojímají různorodý kolektiv, třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahovat osobního maxima každého člena třídního kolektivu
- rozvíjet schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učit žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporovat vzájemnou pomoc žáků vytvářením situací, kdy se žáci potřebují vzájemně
- upevňovat v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- podporovat integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- netolerovat projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- průběžně sledovat sociální vztahy ve třídě, ve skupině
- učit žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, mezi žáky a učiteli
- vyžadovat dodržování pravidel stanovených školou a pravidel slušného chování

Kompetence občanské

- netolerovat sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže)
- netolerovat projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- netolerovat agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- netolerovat nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci

- netolerovat žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřené, skryté) podpory výše uvedených negativních jevů
- důsledně dbát na dodržování pravidel chování ve škole stanovených vnitřním řádem školy
- vést žáky k sebeúctě a úctě druhým lidem
- neustále sledovat chování žáků, včas přijímat účinná opatření
- problémy řešit věcně, rozumně, spravedlivě, bez emocí a osobních zášti
- dodržovat zásadu „žák není špatný, špatné jsou projevy v jeho chování“
- vést žáky k aktivní ochraně zdraví a ochraně životního prostředí
- nabízet žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační, zábavné)jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- v hodnocení žáků uplatňovat prvky pozitivní motivace
- být připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku

Kompetence pracovní

- vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou prací se netrestá a kvalitně odvedená práce je vždy pochválena
- při výuce vytvářet podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měnit pracovní podmínky a vést žáky k přizpůsobení se novým podmínkám
- důsledně vést žáky k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků
- seznamovat žáky s možnostmi a podmínkami jejich pracovního uplatnění v rámci České republiky a Evropské unie

Kompetence digitální

- podporujeme rozvíjení digitálních kompetencí prostředky a technologiemi, které jsou vhodné pro výchovu ke zdraví
- vedeme žáky k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti výchovy ke zdraví, k běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat, které jim umožní vhodně utvářet jejich denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví
- vedeme žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace

Oblast: Člověk a zdraví	**Předmět: Rodinná výchova**			**6. ročník**
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
Vysvětlí vnímání pojmu domov vzhledem k věku, objasní funkce rodiny, roli matky a otce, popíše způsoby náhradní rodinné péče, využívá vhodných prostředků komunikace k vyjadřování svých myšlenek, postojů a pocitů.	**Rodina**	Rodinný život - rodina Vztahy v rodině a mimo ni Komunikace v rodině – osobní vztahy Rodina a domov	**OSV – komunikace** **OSV – mezilidské vztahy** **OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti**	
Respektuje odlišné názory, zájmy a myšlení lidí, rozpozná vlastní silné a slabé stránky pomocí her. Zapamatuje si význam pojmu konflikt, únik, nedorozumění, problém, zapamatuje si aplikace řešení konfliktů v konkrétních situacích v životě žáka. Žák uvádí klady a zápory při posuzování a řešení problémových situací s posouzením jiných možných způsobů řešení.	**Osobnost**	Rozvoj osobnosti Vyrovnávání se s problémy Konflikt - žebříček hodnot - emoce	**OSV – hodnoty, postoje, praktická etika** **OSV – psychohygiena**	
Žák pojmenuje a popíše krizové situace v životě dítěte. Objasní a vyjádří vlastními slovy nebezpečí spojená s krizovými situacemi vč. oblasti šikanování. Žák vyjmenuje jednotlivá zařízení pro pomoc v krizi. Žák projevuje odpovědné chování v rizikových situacích, silniční a železniční dopravě, aktivně předchází	**Osobní bezpečí**	- způsoby chování v krizových situacích - dětská krizová centra, linky důvěry - „Úmluvy o právech dítěte“ - péče o zdraví, režim dne - digitální technologie -vliv na zdraví člověka, nebezpečná komunikace - dopady dlouhodobé jednostranné práce na zdraví; kompenzace		

situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí - odůvodňuje hygienicky vhodnou (doporučenou) délku práce s digitálními technologiemi, uvede příklady možného poškození zdraví - - kriticky hodnotí dobu strávenou při činnostech s digitálními technologiemi - - vyhledá v online dostupných zdrojích konkrétní informace týkající se zdraví a bezpečí, zpracuje je podle zadání a diskutuje o nich, posoudí jejich relevanci a důvěryhodnost - - podle zadání vyhledá v online dostupných zdrojích (webové stránky, aplikace) zaměřených na problematiku zdraví a bezpečí konkrétní informace, samostatně je zpracuje, analyzuje a připraví prezentaci - - dodržuje pravidla bezpečného pohybu na sociálních sítích a ochrany osobních dat		jednostranného zatížení při práci s digitálními technologiemi - webové stránky a aplikace obsahující problematiku zdraví a bezpečí; informační weby se zprávami o běžných situacích týkajících se hygieny, zdraví a nemocí, stravování, dopravy, mimořádných událostí atd. - webové stránky a aplikace s problematikou zdraví a bezpečí v češtině i v cizím jazyce; vyhledávání informací o zdraví a bezpečí, posuzování pravdivosti informací, preferování oficiálních webových stránek institucí, ověřování zdrojů - dopady dlouhodobé jednostranné práce na zdraví; kompenzace jednostranného zatížení při práci s digitálními technologiemi - webové stránky a aplikace obsahující problematiku zdraví a bezpečí; informační weby se zprávami o běžných situacích týkajících se hygieny, zdraví a nemocí, stravování, dopravy, mimořádných událostí atd. - webové stránky a aplikace s problematikou zdraví a bezpečí v češtině i v cizím jazyce; vyhledávání informací o zdraví a bezpečí, posuzování pravdivosti informací, preferování oficiálních		

		webových stránek institucí, ověřování zdrojů - nácvik komunikace s Linkou důvěry - prevence nemocí a úrazů, 1. pomoc při drobných poraněních		
Žák vysvětluje pojmy výživa, zdravá výživa, živiny, poživatiny, potraviny, pochutiny, dieta, je schopen obhájit význam zdravé výživy pro fyzické i psychické zdraví člověka, analyzuje nevhodné stravování a jeho důsledky na zdraví jedince. Žák obhajuje význam pohybových aktivit pro zdraví člověka. Žák analyzuje nevhodný režim dne a možnosti nápravy, uvádí klady a zápory při využívání multimediálních zařízení v životě člověka. Žák vysvětluje pojmy: cizorodé látky, podvýživa, gastronomie, toxicita látek, poruchy příjmů potravy, alternativní výživa. Uvědomuje si vztahy mezi výživou a zdravím jedince, aplikuje osvojené poznatky o zdravé výživě při sestavování konkrétního jídelníčku, uvádí klady a zápory vlivů zdravé výživy na tělesné a duševní zdraví člověka.	**Zdravý životní styl**	- nebezpečné situace - bezpečné sportování - bezpečné chování - chování při mimořádných událostech - výživové hodnoty potravy, správná výživa - energetická potřeba organismu - způsoby zpracování jednotlivých druhů potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, sestavování jídelníčku - výběr a způsob uchovávání potravin		
Žák rozumí novým pojmům- pohlaví, puberta, hormony, sexualita, primární a sekundární znaky dospívání.	**Sexuální výchova**	Hygiena – nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví, hepatitida, HIV/AIDS Vývoj jedince – stavba těla, základní funkce a projevy Terminologie sexuální výchovy		

Oblast: Člověk a zdraví	**Předmět: Rodinná výchova**			**7. ročník**
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
Žák vlastními slovy vysvětluje termíny- rodina jako sociální skupina, rodičovská zodpovědnost, povinnosti, práva, domov, rozvod a jeho příčiny, komunikace v rodině, Analyzuje odlišnosti a hledá souvislosti v péči o zdraví dítěte, o jeho citový, tělesný, rozumový a mravní rozvoj či vývoj v různých rodinách(funkčních i nefunkčních), v otázkách komunikace mezi rodiči a dětmi, odlišnostech bydlení a hospodaření.	**Rodina**	Vztahy v rodině a mimo ni Komunikace v rodině – osobní vztahy Partnerství, manželství, rodičovství, partnerské vztahy Práva a povinnosti členů rodiny	**OSV – komunikace** **OSV – mezilidské vztahy** **OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti** **OSV – hodnoty, postoje, praktická etika** **OSV – psychohygiena**	
Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení Zapamatuje si význam pojmu konflikt, únik, nedorozumění, problém, zapamatuje si aplikace řešení konfliktů v konkrétních situacích v životě žáka. Analyzuje nevhodné chování agresora, odhaluje možné změny v jeho chování. Žák uvádí klady a zápory při posuzování a řešení problémových situací s posouzením jiných možných způsobů řešení.	**Osobnost**	Rozvoj osobnosti Vyrovnávání se s problémy Konflikt - žebříček hodnot - emoce Sociální klima a prostředí stres, frustrace, psychosomatické onemocnění	**OSV – poznávání lidí** **OSV – kooperace, kompetice** **EV – základní podmínky života** **EV – vztah člověka k prostředí**	

Žák vysvětlí pojmy: nebezpečná situace, nebezpečí ohrožující zdraví a život, násilí v rodině a ve škole, agresivita, asertivní chování, zdravé sebevědomí, hazard a jeho nebezpečí, bezpečné sportování, úpal, úžeh, alergie, první pomoc, drobná poranění, ošetření. Žák uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí vyhledá v online dostupných zdrojích konkrétní informace týkající se zdraví a bezpečí, zpracuje je podle zadání a diskutuje o nich, posoudí jejich relevanci a důvěryhodnost - podle zadání vyhledá v online dostupných zdrojích (webové stránky, aplikace) zaměřených na problematiku zdraví a bezpečí konkrétní informace, samostatně je zpracuje, analyzuje a připraví prezentaci	**Osobní bezpečí**	- způsoby chování v krizových situacích - šikana - péče o zdraví, režim dne - digitální technologie - vliv na zdraví člověka, nebezpečná komunikace - dopady dlouhodobé jednostranné práce na zdraví; kompenzace jednostranného zatížení při práci s digitálními technologiemi - - webové stránky a aplikace obsahující problematiku zdraví a bezpečí; informační weby se zprávami o běžných situacích týkajících se hygieny, zdraví a nemocí, stravování, dopravy, mimořádných událostí atd. - - webové stránky a aplikace s problematikou zdraví a bezpečí v češtině i v cizím jazyce; vyhledávání informací o zdraví a bezpečí, posuzování pravdivosti informací, preferování oficiálních webových stránek institucí, ověřování zdrojů		
Žák vlastními slovy vysvětluje termíny: zdraví, nemoc, postižení, duševní pohoda, sociální a tělesná pohoda, dědičnost, způsob života, infekční choroba, choroboplodný zárodek a další pojmy. Rozumí pravidlům prevence chorob, šíření nákazy, druhům postižení, uvádí	**Klíče ke zdraví**	- prevence nemocí a úrazů, 1. pomoc při drobných poraněních - nebezpečné situace - bezpečné sportování - bezpečné chování		

přednosti a nedostatky onemocnění a úrazů u sebe sama a u ostatních lidí.		- chování při mimořádných událostech		
Žák vysvětluje pojmy: hodnota, hodnotový systém, životní cíle, aplikuje hodnotový systém, žebříček hodnot na konkrétní životní situace, argumentuje ke změnám žebříčku hodnot během vývoje člověka.	**Životní hodnoty**	- člověk ve zdraví a nemoci - infekční choroby - postižení lidé - prevence nemocí		
Žák rozumí pojmům- pohlaví, puberta, hormony, sexualita, primární a sekundární znaky dospívání.	**Sexuální výchova**	- Zneužívání návykových látek - Žebříček hodnot - Sebepoznání a sebepojetí - Hygiena – nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví, hepatitida, HIV/AIDS - Terminologie sexuální výchovy		

Oblast: Člověk a zdraví	**Předmět: Rodinná výchova**			**8. ročník**
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
Žák definuje a objasňuje pojmy-přátelství, láska, partnerství, manželství ,ideální rodina, makroprostředí a rodina, ideální partner/ka/, rodinné soužití, nezralá rodina, náhradní rodinná péče, druhy konfliktů v rodině, respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů Žák rozčlení a posoudí faktory vedoucí ke stabilitě či nestabilitě rodiny, zdůvodní výběr ideálního partnera a zhodnotí možná úskalí při této volbě. Porozumí vývoji a struktuře rodiny.	**Rodina – faktory ovlivňující stabilitu rodiny**	- hledání ideálu - sňatek ano či ne ? - neshody v manželství Ukázky z filmu „Bylo nás pět“, pozice dětí a rodičů v rodině Výtvarné znázornění rodiny dnes a v minulosti Komunikace Morálka a mravnost	**OSV – komunikace** **OSV – mezilidské vztahy** **OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti** **OSV – hodnoty, postoje, praktická etika** **OSV – psychohygiena** **OSV – poznávání lidí** **OSV – kooperace, kompetice**	
Porozumění procesu vzniku nemoci a jejího vlivu na jednání a chování člověka, objasnění a rozlišování stádií v chování nemocného člověka, zná aplikace postupů a využívání různých přístupů v péči o nemocného. Rozlišuje podstatné a nepodstatné prvky léčebného režimu se zaměřením na stravování a podávání léků nemocným. Vymezuje stanoviska k alternativním způsobům léčení a k prevenci civilizačních chorob.	**Člověk ve zdraví a nemoci**	-rozumět a pomáhat nemocným -stravování nemocných -podávání léků -prevence léčení přírodními prostředky -hrozba civilizačních chorob	**EV – základní podmínky života** **EV – vztah člověka k prostředí**	

Žák vysvětluje význam zdravé výživy pro zdravý vývoj svého těla, objasňuje energetické hodnoty stravy, rozlišuje množství a poměr výživových složek pro růst a množství energie v tele, aplikuje poznatky o výživě na jednotlivá vývojová období, rozlišuje nežádoucí způsoby výživy, zejména podvýživu nebo nadměrný příjem potravin a jejich nebezpečí. Hledá souvislosti mezi různými typy alternativního stravování a uvědomuje si možná rizika, vymezuje stanoviska k současným způsobům stravování, reklamě a hygieně potravin.	**Zdravá výživa**	-vliv výživy a způsobu stravování na zdraví člověka -jak tělo zpracovává a využívá potravu -alternativní strava -reklama a hygiena potravin látky tvořící naše tělo -alternativní výživa a poruchy výživy		
Orientuje se v problematice zneužívání návykových látek, vysvětluje právní postižitelnost, uvádí souvislosti s návykovými látkami. Žák vlastními slovy vysvětluje terminy: droga, zneužívání léčiv, návykové látky, závislost, tabakismus, alkoholismus, chemická droga, přírodní droga, doping, prevence drogových závislostí, legislativa a drogy.	**Zneužívání návykových látek**	Prevence zneužívání návykových látek - nejčastěji užívané drogy - drogy a jejich účinky - doping - vznik závislosti - drogy a legislativa		
Rozpoznává v souvislosti s reklamou obchodní zájmy, které nejsou v souladu se zdravím, projevuje v kolektivu a ve společnosti zdravotně vhodné a kultivované chování. Předvídá a rozpoznává možná nebezpečí v konfliktních a krizových situacích,	**Osobní bezpečí**	- vliv reklamy na člověka - rozlišování nežádoucího chování ve škole, v rodině, které vede k násilí a šikaně - různé formy preventivních opatření		

zvládá bezpečné chování v situacích hromadného ohrožení. vyhledá v online dostupných zdrojích konkrétní informace týkající se zdraví a bezpečí, zpracuje je podle zadání a diskutuje o nich, posoudí jejich relevanci a důvěryhodnost - podle zadání vyhledá v online dostupných zdrojích (webové stránky, aplikace) zaměřených na problematiku zdraví a bezpečí konkrétní informace, samostatně je zpracuje, analyzuje a připraví prezentaci - samostatně zaznamená pomocí digitálních technologií zadané informace týkající se zdraví a bezpečí, připraví z nich prezentaci a diskutuje o zjištěných údajích		○ zopakování pojmů agrese, agresivita - nebezpečí komunikace přes média, kyberšikana - dopady dlouhodobé jednostranné práce na zdraví; kompenzace jednostranného zatížení při práci s digitálními technologiemi - webové stránky a aplikace obsahující problematiku zdraví a bezpečí; informační weby se zprávami o běžných situacích týkajících se hygieny, zdraví a nemocí, stravování, dopravy, mimořádných událostí atd. - webové stránky a aplikace s problematikou zdraví a bezpečí v češtině i v cizím jazyce; vyhledávání informací o zdraví a bezpečí, posuzování pravdivosti informací, preferování oficiálních webových stránek institucí, ověřování zdrojů - sběr informací o činnostech ve vlastním denním režimu (práce, pohyb, odpočinek, stravování, hygiena atd.) pomocí digitálních technologií – mobilní telefon, tablet, chytré hodinky atd. - zpracování dat do podoby grafických a statistických přehledů – týmové projekty zaměřené na problematiku zdraví a bezpečí; hygiena práce s digitálními		

		technologiemi v každodenním režimu		
Žák vysvětluje přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rozpozná netolerantní chování lidí, uplatňuje vhodné chování a komunikaci při řešení konfliktních situací mezi vrstevníky i dospělými.	**Kooperace a kompetice**	- seberegulace v situaci nesouhlasu - dovednost navazovat na druhé, pozitivní myšlení - jasná komunikace, řešení konfliktů, rozvoj individuálních a sociálních dovedností		
Žák rozumí termínům a vlastním slovy je vysvětluje: identita, menstruace, puberta, sexualita, tolerance, vulgarismus. Respektuje odlišnosti a hledá souvislosti mezi dospívajícími chlapci a děvčaty, vhodně na ně reaguje Žák je obeznámen s vhodným způsobem používání antikoncepce, objasní etickou stránku sexuality, posoudí vliv médií na sexuální chování mládeže, uplatňuje zásady tolerance k osobám s odlišnou sexuální orientací. Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	**Lidská sexualita – etická stránka sexuality**	- lidský život v proměnách času - odlišnosti mají svůj význam - stáváme se mužem a ženou - rozmnožování - sexuální dospívání, sexualita a média, - návykové látky a sex - postoje k sexualitě a sexuální chování a rozhodování - sexualita a zákon, rizikové chování - plánované rodičovství, umělé přerušení těhotenství, předčasné těhotenství, manželství nezletilých, ochrana reprodukčního zdraví - etická stránka sexuality - nemoci, úrazy a prevence - deviace		

Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací předmět tělesná výchova je začleněn do oblasti člověk a zdraví, jeho hlavním úkolem je vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu, jako důležitého faktoru ovlivňujícímu harmonický rozvoj osobnosti. Během výuky je brán zřetel na fyziologický vývoj, fyzickou a psychickou vyspělost žáků v určitém věkovém období.

- umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat
- plní ve vzdělávání především funkci regenerace a kompenzace jednostranné zátěže působené pobytem ve škole, ale i činnostmi mimo školu (dlouhodobé sezení, dlouhodobé využívání počítačů atd.)
- jeho úroveň má zásadní význam pro aktuální zdraví a významně ovlivňuje zdravotní předpoklady, tělesnou a duševní zdatnost a pohodu nejen v dětství ale i v dospělosti
- učí žáky uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, kdy si zvykají na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti, i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků
- vede žáky zásluhou spontánního prožitku k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo v jiné pohybové aktivitě

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Na 2. stupni ZŠ se vyučovací předmět Tělesná výchova vyučuje jako povinný předmět v základní 2 hodinové dotaci týdně pro všechny žáky. Vzhledem k tomu, že škola nevlastní žádná vlastní sportoviště je výuka organizována v tělovýchovném koutku, na obecním sále a sportovištích v obci.

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuálnímu rozvoji
- umožňujeme žákům systematické sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti a dovednosti
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“
- vedeme žáky k trpělivosti , plánování a organizování vlastní činnosti

- podporujeme snahu presentovat se a prosadit v systému soutěží a olympiád Kompetence k řešení problémů
- vedeme žáky k přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění
- vyhledáváme vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

Kompetence komunikativní

- učíme žáky k čestnému jednání v duchu "fair play"
- vedeme žáky k netolerování agresivních, hrubých, vulgárních a nezdvořilých projevů chování
- vedeme žáky k pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich prezentace

Kompetence sociální a personální

- prezentace a podpora myšlenek olympijského hnutí
- rozvoj spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva
- rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva

Kompetence občanské

- podporujeme aktivní sportování
- objasňujeme potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách
- seznamujeme žáky s první pomocí při úrazech lehčího charakteru
- seznamujeme žáky se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin
- vedeme žáky k poznání historie českého sportu

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k nutnosti dodržování pravidel ve sportu, ale i v celém životě
- učíme žáky dodržovat, organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečně sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí

Kompetence digitální

- zpřístupňujeme žákům důvěryhodné digitální zdroje s problematikou pohybových aktivit a sportu
- učíme žáky vyhledávat, třídit a ověřovat informace a vytvářet si archivy vhodných digitálních zdrojů i portfolia zajímavých informací a vlastních poznatků z oblasti různých pohybových aktivit a sportu

Oblast: Člověk a zdraví	**Předmět: Tělesná výchova**		**6. – 9. ročník - dívky**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	**Atletika** **Relaxační hodiny** **Hry** **Tanec**	- bezpečnost při TV, První pomoc, beseda, hygiena - pořadová cvičení, povely - skok daleký - běh na 60 m - běh v terénu 20min - hod kriketovým míčkem, technika (6.,7.) - vrh koulí, technika vrhu (8.,9.) - štafetový běh, předávky - speciální běžecká cvičení - běh na 1000m a 1500m - atletický čtyřboj - pohybové hry - soutěživé a bojové hry - skupinové hry - míčové hry – vybíjená, její pravidla - sportovní hry – házená, fotbal, basketbal, odbíjená, ringo, brännball - jejich pravidla, hra s míčem, herní činnost jednotlivce, obranná činnost a herní kombinace, soutěžní utkání - tanec - základní polohy, nácvik	**OSV – psychohygiena** **OSV – kreativita** **OSV – sebepoznání a sebepojetí** **OSV – seberegulace a sebeorganizace** **OSV – komunikace** **OSV – kooperace a kompetice** **OSV – hodnoty, postoje, praktická etika** **MKV – lidské vztahy** **EV – vztah člověka k prostředí**	**M** **PŘ** **Z** **RV**

- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, - označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	**Gymnastika** **Kondiční a rytmická cvičení** **Bruslení** **Lyžování** **Orientační běh** **Turistika – chůze v terénu** **Pravidla silničního provozu** **Táboření – pravidla, mapy, orientace** **Transport raněného**	- průpravná cvičení - estetika, balet - šplh - kotoul letmo - stoj na rukou, na hlavě - přemet stranou, vzad do roznožení - roznožka - kompletní sestava - pohyb s doprovodem - cvičení při hudbě - aerobic - kondiční kulturistika - vlastní improvizace - Bruslení Lyžování Orientační běh Turistika – chůze v terénu Pravidla silničního provozu Táboření – pravidla, mapy, orientace Ochrana přírody, přežití v přírodě, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody potravy, tepla Transport raněného		

- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci - měří pomocí testů tělesné zdatnosti svou zdatnost i zdatnost jiných, naměřená data zaznamenává s využitím digitálních technologií, posuzuje je, hodnotí a navrhuje úpravy pohybového režimu - - vyhodnocuje s pomocí digitálních technologií podíl pohybové aktivity a pohybové neaktivity v měřeném pohybovém režimu, porovnává je s předchozím měřením - pozoruje přímo nebo ze záznamu pohybovou činnost, určuje zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - - navrhuje možnosti pro zlepšení sledovaného a hodnoceného pohybu		Testy tělesné zdatnosti pro danou věkovou skupinu, rozvojové pohybové programy; pomůcky pro měření výkonů (krokoměr, chytré hodinky); měření a sledování pohybových aktivit a tělesné zdatnosti v průběhu dne a týdne; hodnocení a porovnávání naměřených výkonů (tabulkové procesory, grafy) - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - Záznam pohybu – různé způsoby sledování pohybových činností z hlediska kvantity a kvality pomocí digitálních technologií (mobilní telefon, tablet, fotoaparát, kamera) Korekce pohybu na základě digitálního záznamu (mobilní telefon, tablet, fotoaparát, kamera)		

Oblast: Člověk a zdraví	**Předmět: Tělesná výchova**		**6. – 9. ročník - chlapci**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	**Atletika** **Relaxační hodiny** **Přetahy a přetlaky, švihadlo** **Hry**	- bezpečnost při TV, První pomoc, beseda, hygiena - pořadová cvičení, povely - skok daleký - běh na 60 m, 100m - běh v terénu 20min - vytrvalostní běh až do 3000m - hod kriketovým míčkem, technika (6.,7.) - vrh koulí, technika vrhu (8.,9.) - štafetový běh, předávky - speciální běžecká cvičení - běh na 1000m a 1500m - atletický čtyřboj - pohybové hry - soutěživé a bojové hry - skupinové hry - míčové hry – vybíjená, její pravidla - sportovní hry – házená, fotbal, basketbal, odbíjená, bränball, ringo - jejich pravidla, hra s míčem, herní činnost jednotlivce, obranná činnost a herní kombinace, soutěžní utkání	**OSV – psychohygiena** **OSV – kreativita** **OSV – sebepoznání a sebepojetí** **OSV – seberegulace a sebeorganizace** **OSV – komunikace** **OSV – kooperace a kompetice** **OSV – hodnoty, postoje, praktická etika** **MKV – lidské vztahy** **EV – vztah člověka k prostředí**	**M** **PŘ** **Z** **RV**

- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, - označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	**Gymnastika** **Kondiční a kompenzační cviky** **Bruslení** **Lyžování** **Orientační běh** **Turistika – chůze v terénu** **Pravidla silničního provozu** **Táboření – pravidla, mapy, orientace** **Transport raněného**	- základní polohy, nácvik - průpravná cvičení - estetika, balet - šplh - kotoul letmo, vzad do roznožení - přemet stranou - stoj na rukou, na hlavě - roznožka - kompletní sestava - kondiční kulturistika - pohyb s doprovodem - cvičení při hudbě - aerobic (doplňkový sport, vlastní improvizace) Bruslení Lyžování Orientační běh Turistika – chůze v terénu Pravidla silničního provozu Táboření – pravidla, mapy, orientace Ochrana přírody, přežití v přírodě, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody potravy, tepla Transport raněného		

- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci měří pomocí testů tělesné zdatnosti svou zdatnost i zdatnost jiných, naměřená data zaznamenává s využitím digitálních technologií, posuzuje je, hodnotí a navrhuje úpravy pohybového režimu - vyhodnocuje s pomocí digitálních technologií podíl pohybové aktivity a pohybové neaktivity v měřeném pohybovém režimu, porovnává je s předchozím měřením - pozoruje přímo nebo ze záznamu pohybovou činnost, určuje zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - navrhuje možnosti pro zlepšení sledovaného a hodnoceného pohybu		Testy tělesné zdatnosti pro danou věkovou skupinu, rozvojové pohybové programy; pomůcky pro měření výkonů (krokoměr, chytré hodinky); měření a sledování pohybových aktivit a tělesné zdatnosti v průběhu dne a týdne; hodnocení a porovnávání naměřených výkonů (tabulkové procesory, grafy) - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - Záznam pohybu – různé způsoby sledování pohybových činností z hlediska kvantity a kvality pomocí digitálních technologií (mobilní telefon, tablet, fotoaparát, kamera) Korekce pohybu na základě digitálního záznamu (mobilní telefon, tablet, fotoaparát, kamera)		

Člověk a svět práce

Praktické činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Praktické činnosti, postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vzdělávací obsah předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cíleně se zaměřuje na praktické (zejména manuální) pracovní dovednosti a návyky a doplňuje tak celé základní vzdělání a tuto důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Praktické činnosti je povinný předmět, který se vyučuje v 6. 7. a 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Praktické činnosti obsahují tyto tematické okruhy vzdělávací oblasti Člověk a svět práce RVP ZV :
Práce s technickými materiály, design a konstruování, pěstitelské práce a chovatelství, provoz a údržba domácnosti, příprava pokrmů, práce s laboratorní technikou, využití digitálních technologií a svět práce.
Téma práce s laboratorní technikou jsou průběžně naplňována při laboratorních pracích ve fyzice, chemii a přírodopisu.
Téma využití digitálních technologií je naplňováno v předmětu informatika.
Téma design a konstruování nezařazujeme z důvodu nedostatečných podmínek.
Výuka probíhá z převážné části v odborných učebnách (školní dílny, cvičná školní kuchyně, odborná učebna) a formou exkurzí ve vybraných institucích a výrobních podnicích.

Kompetence k učení

- vedeme žáky ke čtení, poslouchání a porozumění textu
- učíme žáky získávat a používat informace ze všech dostupných zdrojů
- snažíme se vyvozovat nové věci v rámci logické návaznosti

- umožňujeme realizovat vlastní nápady ve vzdělávacím procesu
- vedeme žáky k trpělivosti, plánování, organizování a hodnocení vlastní činnosti
- podněcujeme žáky k tvořivé činnosti
- podporujeme snahu prezentovat se a prosadit se v systému soutěží a výstav
- ve výuce se zaměřujeme prioritně na „ aktivní“ dovednosti

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestáme, kvalitní práci vždy pochválíme
- stanovujeme pravidla pracovních postupů při všech činnostech žáků a dbáme na jejich dodržování
- seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti ochrany zdraví při práci
- vytváříme a rozvíjíme pracovní návyky při samostatné i skupinové práci žáků
- vedeme žáky k osvojování dovedností při zacházení s jednoduchými nástroji a složitějšími přístroji
- umožňujeme žákům kriticky a sebekriticky hodnotit práce z různých hledisek
- vedeme žáky k získávání informací z různých zdrojů
- učíme žáky využívat získané vědomosti a dovednosti ve škole i mimoni pro svůj další rozvoj
- pěstujeme u žáků profesní orientaci a cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání
- výuku doplňujeme o praktické exkurze, besedy a vycházky do přírody

Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat a vyjadřovat se ústně a písemně, pracovat s textem, číst s porozuměním a pravidlům diskuse
- budujeme pravidla partnerské oboustranné komunikace mezi žáky a učiteli, mezi žáky navzájem, mezi žáky a dalšími osobami
- posilujeme vztahy v kolektivu, učíme žáky formulovat své názory a myšlenky, ale zároveň je učíme toleranci k názorům jiných lidí
- vedeme žáky k pozitivní prezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti

Kompetence sociální a personální

- dbáme na dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k účinné obraně proti násilí jiného dítěte, ubližování, šikaně, ponižování, rasové snášenlivosti a sociálnímu cítění
- pomáháme integrovaným žákům zapojit se do kolektivu
- učíme žáky přijímat různé role ve skupinách, tvořivě v nich pracovat a využívat kladných vzorů
- využíváme konzultací s rodiči k seznámení žáků a rodičů se školním řádem, povinnostmi a právy žáků, rodičů i učitelů a dalších pracovníků školy
- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat odlišnosti názoru

Kompetence občanská

- seznamujeme žáky s pravidly chování a jednání dle školního řádu,

- učíme je pochopit co je jejich právo a povinnost
- žáky vedeme k přijímání principů Listiny základních práv a svobod
- umožňujeme žákům poznat, pochopit a tolerovat specifika národnostních zvyků a tradic
- vytváříme s žáky vlastní školní tradice
- klademe důraz na environmentální výchovu
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a ochraně životního prostředí

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky nebát se problémů – problém je výzva
- při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- vedeme žáky k hledání podstaty problému, pojmenování problému a návrhům řešení
- žáci si ověřují prakticky správnost řešení problému
- vedeme žáky k aktivnímu přístupu při řešení problémů, k diskusi
- využíváme metod dramatické výchovy
- podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému

Kompetence digitální

- vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy
- motivujeme žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu
- prakticky seznamujeme žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů

Oblast: Člověk a svět práce	**Předmět: Praktické činnosti**			**6. ročník**
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - dokáže zvolit vhodný výběr osiva a sadby - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu - pěstuje a využívá květiny pro výzdobu - poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty - získá pozitivní přístup k životnímu prostředí - prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce	**Pěstitelské práce a chovatelství**	- úprava okolí školy před zimou a na jaře - vznik půdy, vlastnosti půdy - určení vhodného prostředí pro pěstování rostlin, výživa - poznávání osiva, jeho vlastnosti, rozdělení a význam zeleniny a ovoce - pěstování květin – trvalek - význam pěstitelství k životnímu prostředí - chovatelství	**OSV – psychohygiena** **OSV – kreativita** **OSV – sebepoznání a sebepojetí** **OSV – seberegulace a sebeorganizace** **OSV – komunikace** **OSV – kooperace a kompetice** **OSV – hodnoty, postoje, praktická etika** **OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti**	**M** **PŘ** **Z** **RV** **VV**
Používá základní kuchyňský inventář, bezpečně obsluhuje základní kuchyňské spotřebiče, udržuje pořádek a čistotu. Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	**Příprava pokrmů**	- základní vybavení kuchyně - výběr, nákup a skladování potravin - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - technika v kuchyni - zásady bezpečnosti a 1. pomoc při úrazu	**EV – vztah člověka k prostředí** **EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí** **EV - ekosystémy**	

Sestaví jídelníček, nakoupí potraviny, dokáže je správně uskladnit, připravuje jednoduché pokrmy tepelnou úpravou, i za studena, dodržuje zásady zdravé výživy. Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu. Provádí základní úklid kuchyně.				

Oblast: Člověk a svět práce	**Předmět: Praktické činnosti**			**7. ročník**
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - užívá technickou dokumentaci, používá vlastní náčrt výrobku - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne 1. pomoc při úrazu	**Práce s technickými materiály**	- bezpečnost a hygiena práce - zacházení s nářadím, ošetřování, ukládání - vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) - znalost nářadí a nástrojů pro ruční opracování - jednoduché pracovní operace a postupy - organizace práce - - důležité technologické postupy - technické náčrty a výkresy, technické informace - bezpečnostní předpisy a postupy. 1.pomoc při úrazech	**OSV – psychohygiena** **OSV – kreativita** **OSV – sebepoznání a sebepojetí** **OSV – seberegulace a sebeorganizace** **OSV – komunikace** **OSV – kooperace a kompetice** **OSV – hodnoty, postoje, praktická etika** **OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti** **EV – vztah člověka k prostředí** **EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí** **EV - ekosystémy**	**M** **PŘ** **Z** **RV** **VV**
Provádí jednoduchou údržbu zařízení domácnosti, oděvů a textilií – drobné opravy, při ošetřování oděvů se řídí vyznačenými symboly, dokáže používat prací a čistící prostředky, dodržuje zásady bezpečné práce, respektuje symboly na přípravcích.	**Provoz a údržba domácnosti**	- provoz domácnosti		

Poskytne první pomoc při úrazu, vč. úrazu elektrickým proudem. Orientuje se v návodech v obsluze běžných spotřebičů v domácnosti, používá vhodné ochranné pomůcky Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví. vybere vhodné digitální zařízení a digitální nástroj ke komunikaci a spolupráci s ostatními ve vztahu k zadanému úkolu a složení skupiny - ovládá základní funkce digitální techniky, pracuje uživatelským způsobem s webovými i mobilními technologiemi, propojuje jednotlivá digitální zařízení - používá sdílené dokumenty, tabulky a sdílený prostor pro spolupráci		- elektrotechnika v domácnosti - finance domácnosti Digitální technika – využití v různých pracovních činnostech a zaměstnáních Spolupráce v týmu (při realizaci projektů) Sdílený prostor pro spolupráci, komunikační nástroje, sdílené dokumenty, tabulky		

Oblast: Člověk a svět práce	**Předmět: Praktické činnosti**		**9. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
- užívá technickou dokumentaci, ovládá čtení jednoduchého technického výkresu - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů - provádí drobnou domácí údržbu - ovládá základní funkce digitální techniky - ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením - provádí montáž a demontáž jednoduchých elektrických obvodů - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu včetně úrazu elektrickým proudem		- technické výkresy, náčrty, dokumentace, elektrotechnické značky - znalost nářadí pro efektivní práci s daným materiálem - organizace práce, časové rozvržení a následnost postupu - sestavování jednoduchých elektrických obvodů podle schématu - digitální technologie - návody k obsluze - bezpečnostní pravidla pro práci s elektrickými spotřebiči , první pomoc při úrazu elektrickým proudem	**OSV – psychohygiena** **OSV – kreativita** **OSV – sebepoznání a sebepojetí** **OSV – seberegulace a sebeorganizace** **OSV – kooperace a kompetice** **OSV – hodnoty, postoje, praktická etika** **OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti** **OSV – rozvoj schopností poznávání** **EV – vztah člověka k prostředí** **EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí**	**M** **F** **EV** **ČJ** **RV** **OV** **M**

- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce - samostatně vyhledává potřebné informace - - vyhledává na specializovaných portálech informace o vybraných profesích/povoláních a profesních dovednostech, interaktivně se seznamuje s pracovními činnostmi, nástroji a prostředím vybraných profesí využívá testy, hry a speciální aplikace k sebepoznávání a k hodnocení svých schopností a dovedností - - orientuje se v mapách povolání, schématech, tabulkách, grafech - - umí s dostatečnou mírou sebejistoty vyplňovat frekventované tiskopisy, formuláře a osobní dotazníky- získá informace o náplni profesí, které jsou nejžádanější - orientuje se v různých digitálních zdrojích pro volbu povolání a využívá je k sebepoznání, sebehodnocení a k orientaci v profesní nabídce	**TRH PRÁCE** **VOLBA PROFESNÍ ORIENTACE** **MOŽNOSTI VZDĚLÁVÁNÍ** **ZAMĚSTNÁNÍ** **PODNIKÁNÍ**	- povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce - základní principy, sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace, informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb - práce s profesními informacemi - - využívání poradenských služeb - digitální zdroje o trhu práce a pro volbu povolání - digitální nástroje (sebe)hodnocení (testy, hry apod.) - - vyhledání informací na internetu - - práce s profesními informacemi, využívání specializovaných webových portálů, aplikací a poradenských služeb - náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby, adaptace na životní změny - pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, inzeráty, psaní	**OSV – komunikace** **OSV – mezilidské vztahy** **VDO – občanská společnost a škola** **MKV – lidské vztahy** **MV – tvorba mediálního sdělení** **MV – práce v realizačním týmu** **MV – stavba mediálních sdělení**	

- - využívá digitální nástroje k prezentaci své osoby, svých dovedností a zkušeností v modelových situacích ze světa práce (uchazeč o práci, vizitka podnikatele OSVČ/freelancera, představení při vstupu do nového týmu.)	**FINANČNÍ GRAMOTNOST** <u>Peníze</u> <u>Hospodaření domácnosti</u> <u>Finanční produkty</u>	životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání Opakování – bankovky, mince - hotovostní a bezhotovostní platba - způsoby placení - banka jako správce peněz Nakládání s penězi Tvorba peněz Inflace Opakování – rozpočet, příjmy, výdaje domácnosti Rozpočet domácnosti, typy rozpočtů a jejich odlišnosti Základní práva spotřebitelů		
aktivně a účelově používá peníze v životě - kontroluje ceny, ceny nákupu, účtenky - ukáže na příkladu vhodné užití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení - na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH - objasní vliv poptávky a nabídky na tvorbu ceny a její změny - popíše vliv inflace na hodnotu peněz - ví, proč není možné realizovat všechny chtěné výdaje				

- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti - uvede hlavní příjmy a výdaje domácnosti - rozliší jednorázové a pravidelné příjmy a výdaje domácnosti - zváží nezbytnost jednotlivých výdajů - objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu - ví jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele - vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy - uvede příklady použití debetní a kreditní karty a vysvětlí jejich omezení - uvede a porovná časté způsoby nakládání s volnými prostředky (spotřeba, úspory, investice) - uvede a srovná nejčastější způsoby krytí deficitu (úvěry, splátkový prodej, leasing) - vysvětlí význam úroku placeného a přijatého - uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je užít		Opakování – úspory, půjčky Služby bank – aktivní a pasivní operace Produkty finančního trhu pro investování a pro získávání produktů Pojištění Úročení		

Ekologická výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tento předmět vychází z průřezového tématu Environmentální výchova. Ekologická výchova vede žáky k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí. vede k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince.

Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se rozvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko - technických, politických a občanských, hledisek časových i prostorových, i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů.

Vede žáky k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Ekologická výchova se vyučuje v 6. ročníku s časovou dotací 1 vyučovací hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenové třídě a odborné pracovně podle možností ve volné přírodě.

Tematické okruhy ekologické výchovy se prolínají všemi předměty školního vzdělávacího programu.

Kompetence k učení

- snažíme se vést žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělání a budoucnost
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a třídit potřebné informace v příslušné odborné literatuře a na internetu
- učíme žáky hodnotit své výsledky a diskutovat o nich
- podporujeme samostatnost a tvořivost

Kompetence k řešení problému

- motivujeme žáky k samostatnému řešení daného problému, napomáháme mu hledat další řešení
- zadáváme úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností a vlastního úsudku
- podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů
- ve škole i při mimoškolních akcích sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na kultivované vyjadřování
- vedeme žáky k tomu, aby vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s různými lidmi v různých situacích
- učíme žáky naslouchat druhým
- nabízíme žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem
- podporujeme kritiku a sebekritiku
- vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, obce, sebe i ostatních lidí

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme práci ve skupině a klademe důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky
- učíme žáky kriticky hodnotit práci skupiny i práci jednotlivce ve skupině
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

Kompetence občanské

- netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogová problematika, šikana, kriminalita mládeže)
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem

- na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí
- podporujeme spolupráci s obcí, policií, složkami IZS apod.
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům

Kompetence pracovní

- rozvíjíme u žáka smysl pro povinnost
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy oceníme
- seznamujeme žáky s různými profesemi, ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání, o dalším studiu

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům nacházet souvislosti mezi aktivitami člověka a životním prostředím pomocí informačních portálů.
- zařazujeme do výuky práci s grafickými programy, aplikacemi a webovými stránkami umožňujícími analyzovat a hodnotit průběh a výsledky pozorování
- nabízíme žákům možnosti využívání virtuálních vzdělávacích prostředí, animací a modelů, které umožňují vizualizace a pozorování ve výuce jen těžko pozorovatelných jevů a objektů

Oblast: Ostatní předměty	**Předmět: Ekologická výchova**		**6. ročník**	
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
Chápe význam jednotlivých ekosystémů Uvědomuje si vliv civilizace na krajinu	**Ekosystémy**	Les, pole Vodní zdroje, moře Tropický deštný les Lidské sídlo – město – vesnice Kulturní krajina		Přírodopis, zeměpis Občanská výchova, dějepis
Chápe význam vody, půdy a ovzduší pro život na Zemi Zdůvodní ochranu biologických druhů Uvede možnosti a způsoby šetření energií	**Základní podmínky života**	Voda, ovzduší, půda Ochrana biologických druhů Energie Přírodní zdroje	**VEGS** – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět	Chemie, přírodopis
Uvědomuje si vliv zemědělství, dopravy a průmyslu na životní prostředí Rozumí principu hospodaření s odpady Uvědomuje si vliv lidských aktivit na krajinu	**Lidské aktivity a problémy životního prostředí**	Zemědělství, ekologické zemědělství Doprava Průmysl Odpady a hospodaření s odpady Ochrana přírody a kulturních památek Změny v krajině Programy a akce zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti	**VEGS** – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět	Fyzika Výtvarná výchova Dějepis
Uvědomuje si význam ochrany životního prostředí a hospodaření s odpady v oblasti svého regionu Všímá si aktuálních ekologických problémů a jejich vlivu na prostředí a zdraví člověka	**Vztah člověka k prostředí**	Naše obec Náš životní styl Aktuální ekologický problém – lokální úroveň Prostředí a zdraví Nerovnoměrnost života na Zemi	**VEGS** – Evropa a svět nás	Občanská výchova, přírodopis, výtvarná výchova

Vnímá rozdílné podmínky a rozdílný společenský vývoj na Zemi - zkoumá vybrané vlastnosti životního prostředí (např. teplota, vlhkost, hluk) pomocí mobilních zařízení, aplikací a měřicích systémů - vyhodnocuje vybrané vlastnosti životního prostředí (např. teplota, vlhkost, hluk) pomocí grafů, schémat a mapových portálů - nachází souvislosti mezi aktivitami člověka a jeho vlivem na životní prostředí, porovnává získaná data o životním prostředí (např. teplota, vlhkost, hluk) s aktivitami člověka a jeho vlivem na přírodu a krajinu -		- měření fyzikálních vlastností prostředí - data a mapové portály o kvalitě ž ivotního prostředí, zdroje informací o vlivu člověka na přírodu a krajinu	zajímá, objevujeme Evropu a svět **Mediální výchova** – vliv médií ve společnosti	Občanská výchova, zeměpis Občanská výchova Rodinná výchova Občanská výchova

Mediální výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět mediální výchova vychází z průřezového tématu Mediální výchova. Vede žáky k základní mediální gramotnosti. Umožní jim osvojit si některé základní poznatky o fungování a společenské roli současných médií, získat dovednost analyzovat nabízené sdělení – jeho věrohodnost a komunikační záměr.
Je zaměřen na systematické vytváření kritického odstupu od mediovaných sdělení a posouzení jeho informační kvality. Vede žáky ke schopnosti volby odpovídajícího média pro naplnění různých potřeb – od získání informací přes vzdělání až k naplnění volného času

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Mediální výchova se vyučuje v 9. ročníku s časovou dotací 1 vyučovací hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenové učebně nebo v počítačové čebně.

Tematické okruhy mediální výchovy se prolínají všemi předměty školního vzdělávacího programu.

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- snažíme se vést žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělání a budoucnost
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a třídit potřebné informace v příslušné odborné literatuře a na internetu
- ve výuce učíme žáky hodnotit své výsledky a diskutovat o nich
- podporujeme samostatnost a tvořivost

Kompetence k řešení problému

- učíme žáky kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí, schopnosti je obhájit a uvědomovat si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotit
- motivujeme žáky k samostatnému řešení daného problému, napomáháme mu hledat další řešení
- zadáváme úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností a vlastního úsudku
- podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problémů
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů
- ve škole i při mimoškolních akcích sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlení o nich, reakcí na ně a ke tvořivému využívání ke svému rozvoji a aktivnímu zapojení se do společenského dění
- klademe důraz na kultivované vyjadřování
- učíme žáky využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- vedeme žáky k tomu, aby vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s různými lidmi v různých situacích
- učíme žáky naslouchat druhým
- nabízíme žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem
- podporujeme kritiku a sebekritiku
- vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, obce, sebe i ostatních lidí

Kompetence sociální a personální

- motivujeme žáky k tomu, aby přispívali k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápali potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňovali zkušenosti druhých lidí, respektovali různá hlediska a čerpali poučení z toho, co druzí lidé myslí, říkají a dělají

- zařazujeme práci ve skupině a klademe důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky
- učíme žáky kriticky hodnotit práci skupiny i práci jednotlivce ve skupině
- vedeme žáky k vytváření si pozitivní představy o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- učíme žáky chápat základní principy na nichž spočívají zákony a společenské normy
- netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogová problematika, šikana, kriminalita mládeže)
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí
- podporujeme spolupráci s obcí, policií, složkami IZS apod.
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům

Kompetence pracovní

- rozvíjíme u žáka smysl pro povinnost
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy ocením
- seznamujeme žáky s různými profesemi, ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání, o dalším studiu

Kompetence digitální

- vedeme žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů
- navozujeme různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými) a tímto způsobem vytváříme příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné

jazykové a technologické prostředky; vedeme je také k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby

- vedeme žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

Oblast: Ostatní předměty	**Předmět: Mediální výchova**			**9. ročník**
Ročníkové výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
Uvědomuje si rozdíl mezi informativním, zábavním a reklamním mediálním sdělením Chápe rozdíl mezi fiktivním a praktickým obsahem mediálního sdělení	**Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení**	Mediální sdělení (informativní, zábavní - bulvární, reklamní) Mediální sdělení – cíl, pravidla, kritický přístup	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika	Český jazyk
Chápe strukturu zpravodajství	**Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality**	Reklama a zpráva – rozdíl mezi fiktivním a praktickým obsahem Vztah mezi mediálním sdělením a sociální zkušeností Zpravodajství Princip sestavování zpravodajství, jeho uspořádání	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika EV – vztah člověka k prostředí	Český jazyk Přírodopis, zeměpis
Uvědomuje si rozdílnost mediálního sdělení v závislosti na jeho autorovi Uvědomuje si vliv médií na život jednotlivce, i jejich vliv na kulturní a politický život celé společnosti	**Stavba mediálních sdělení** **Vnímání autora mediálních sdělení**	Autor mediálního sdělení – redaktor a jeho charakteristika (volba témat, výrazové prostředky) Organizace a postavení médií ve společnosti Faktory ovlivňující média	OSV – komunikace, kooperace	Český jazyk Český jazyk

	Fungování a vliv médií ve společnosti	Vliv médií na život jednotlivce (uspořádání dne, konverzace, postoje, chování) Vliv médií na politický život, kulturu	OSV – komunikace, kooperace VEGS – Evropa a svět nás zajímá	Občanská výchova Zeměpis Dějepis

Zprostředkované učení

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v oblasti měkkých dovedností směřuje k rozvíjení poznávacích funkcí, k plánování práce a promýšlení a stanovení strategií vedoucích k řešení úkolů. Cílem předmětu je rozvinutí učebního potenciálu žáka, který je uchopen v širokých souvislostech.

Předmět zprostředkované učení využívá stránek cvičení „papír a tužka“ metody instrumentálního uvědomování (MIU) s prvky metody profesora Reuvena Feuersteina, rozdělených do jednotlivých instrumentů. Všechny instrumenty jsou určeny k posilování kognitivních funkcí a k získávání předpokladů učení. Metoda akceleruje myšlení žáků, zvyšuje efektivitu učení, přináší radost a klid do jakékoliv práce a učí žáky pracovat s chybou.

Důraz je kladen na rozvoj komunikačních schopností. Žák musí umět slovně vyjádřit každý myšlenkový pochod, každou strategii, kterou používá. Pomocí řeči určitou informaci, ale i strategii zvnitřní, to znamená, že si ji osvojí natolik, že ji používá i v praktickém životě. Musí umět adekvátně a přesně odpovědět na danou otázku nebo vyřešit daný úkol. Systematicky se proto pěstuje nejen slovní zásoba, ale i obsahově i formálně přesné vyjadřování.

U žáků je podporována vnitřní motivace k učení v souladu s mottem celého programu : Dejte mi chvilku, vnímám… Jsem teď a tady”. Žák přijímá podíl odpovědnosti z učení. Učitel je zpřostředkovatelem a demonstruje, že žáci jsou schopní podat odpovídající výkon. Každému žákovi je umožněno, aby byl úspěšný. Je respektováno osobním tempo každého žáka. Důraz je kladen na spolupráci a naslouchání, na vzájemné sdílení myšlenek, přístupů k úkolu. Obsahem sdílení je i strategie řešení úkolů. Předpokládá se, že každý žák může vidět určitý problém ze svého úhlu pohledu, který je dán jeho zkušeností a je ovlivněn kulturou a sociálním prostředím, ve kterém vyrostl. Žáci se učí toleranci k druhým.

Žáci se učí reflektovat své myšlení a vhled. Učí zhodnotit svůj pokrok, zobecňovat způsoby uvažování, učí se argumentovat. Učí se tak metakognici nebo metamyšlení.

Předmět zprostředkované učení propojuje a aplikuje získané dovednosti s reálným životem, se všemi obory, se kterými se člověk v životě setkává.

V 1. – 3. ročníku zařazují proškolení učitelé zprostředkované učení pomocí instrumentů řady MIU Basic v rámci běžné výuky.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Týdenní časová dotace v jednotlivých ročnících:

4. ročník 1 hodina

5. ročník 1 hodina

6. ročník 1 hodina

7. ročník 1 hodina

8. ročník 1 hodina

9. ročník 1 hodina

Časové rozvržení instrumentů a jejich pořadí se řídí schopnostmi a možnostmi jednotlivých skupin a je určováno lektorem skupiny, může být doplněno o instrumenty MIU Basic.

Na konci základního vzdělání žák:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá vhodné způsoby práce
- kombinuje metody a strategie
- plánuje, organizuje a řídí vlastní práci
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá
- uvádí věci do souvislostí
- získané výsledky porovnává a kriticky posuzuje

Kompetence k řešení problémů

- řeší problémy a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc

Kompetence pracovní

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence digitální

- pracuje s daty v elektronické podobě

- digitální technologie využívá při zobrazování stránek instrumentů, tvorbě tabulek a grafů
- využívá tabulky, diagramy a grafy pro uspořádání získaných dat
- řeší nestandardní aplikační úlohy, slovní úlohy, číselné a obrázkové řady a rozvíjí svou prostorovou představivost
- využívá nová media.
- posoudí, kdy mu digitální technologie napomohou při řešení úloh a problémů vycházejících z praktického života a využívá je

Použití instrumentů:

1. Spojování bodů
   Jde o základní instrument FIE. Při řešení úkolů tohoto instrumentu dochází k osvojování základních pravidel a principů zprostředkovaného učení.
   Žák ve shluku teček pomocí strategií a pravidel hledá určité vztahy, a následně nejprve na úrovni představ spojuje tyto body v určité obrazce. Naučí se pracovat s chybou.
   Během myšlenkového procesu dochází k analýze, plánování strategií, sebekontrole, diskusím, porovnávání atd.
2. Orientace – žák si osvojuje relativní a stálý systém prostoru - vlevo, vpravo, vpředu, vzadu. Dokáže se sám orientovat vůči předmětu, měnit úhly pohledu.
3. Porovnávání – žák samostatně porovnává, hledá stejné a rozdílné na základě kritérií.
4. Kategorizace – žák si osvojuje principy třídění podle daných kritérií.
5. Analýza - syntéza – žák se snaží o analytický způsob vnímání, rozlišuje částí daného celku, vyhledává vztahy a sestavuje z částí celek.
6. Příběhy v obrazech – žák na základě postupně daných vtipných obrázků, které znázorňují problémovou situaci, vyvozuje časový sled, děj situace, navrhuje řešení. Tento instrument ve velké míře rozvíjí komunikační schopnosti dětí, bývá často velmi emotivní a dostává se i do osobní roviny.
7. O empatii – žák se učí vybírat adekvátní reakci daným možným krizovým situacím, identifikuje sama sebe se stavem druhého v dané situaci vytvořením stavu empatie.
8. Rozpoznávání emocí – žák se učí rozumět emocím a zacházet s nimi, prohlubuje sociální kompetence.
9. Porovnej a hledej absurdity – žák si vytváří systematický proces porovnávání, analyzuje situace s ohledem na její koherenci, adekvátnost a relevanci.
10. Vztahy a role – žák poznává různé vztahy v blízké a širší rodině.

11. Vnímání času – žák se učí vnímat pojmy rychlost a čas, jeho rozdílnost, relativnost a příčinné souvislosti, člení a pojmenovává časové úseky, řadí události chronologicky, vnímá pojem budoucího a minulého.
12. Instrukce – žák na základě slovní instrukce převádí informace do geometrické podoby a naopak, učí se přesnému a výstižnému vyjadřování.
13. Číselné řady – žák vyvozuje na základě porovnávání na první pohled nesouvisející řady čísel určité vzorce nebo pravidla.

Oblast: Ostatní předměty	Předmět: Zprostředkované učení			4. - 9. ročník
Očekávané výstupy	**Téma**	**Učivo**	**Průřezová témata**	**Mezipředmětové vztahy a poznámky**
• formuluje otázky, odpovídá na otázky a zdůvodňuje své odpovědi • rozpozná problém, pojmenuje ho a navrhne řešení • vyhledává, sbírá a třídí informace • chápe základní prostorové pojmy – vpředu, vzadu, vlevo, vpravo, referenční bod,… • pozná, charakterizuje a načrtne základní geometrické útvary (čtverec, trojúhelník, obdélník, kosočtverec) • rozumí pojmům bod, přímka, úsečka, svisle, vodorovně, šikmo, rovnoběžky, pravý úhel, kolmice) • rozpozná osově souměrný útvar • vytváří strategie • samostatně a smysluplně vyjadřuje své myšlenky, nápady a názory • vyvíjí volní úsilí • soustředí se na činnost, zaměří svoji pozornost na práci • nalézá nová nebo alternativní řešení k řešením běžným	**Metoda instrumentálního uvědomování**	- Uspořádání bodů/Spojování bodů - Orientace - Porovnávání - Kategorizace - Analýza- syntéza - Ilustrace/Příběhy obrazech - Rozpoznávání emocí - O empatii - Porovnej a hledej absurdity - Vztahy a role - Vnímání času - Instrukce - Číselné řady		

• uvědomuje si svoje možnosti a limity • zvládá orientaci v prostoru • doplňuje tabulky a schémata • vytváří soubory prvků podle daných kritérií • systematicky zkoumá, vyhledává a třídí data • porovnává data • určuje strategii pro vyjádření pole a rozdělení celku na části podle cílů • určuje strategii pro syntézu celku z částí • posuzuje vzájemné vztahy • zapojuje se do diskuze • chápe a toleruje hodnotu názoru jiného člověka • uplatňuje a obhajuje své individuální potřeby • popisuje děje a činnosti • zapojuje se do diskuze, využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • vnímá chybu jako nezbytnou součást vzdělávacího procesu a uvědomuje si její přínos • respektuje odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení jiných lidí • odlišuje objektivní fakta od subjektivních názorů				

obecné informace je schopen konkretizovat a přenést do reálných situací • vyjadřuje své pocity a dojmy				

Začlenění průřezových témat

Forma začlenění průřezových témat:

1. **Integrace všech průřezových témat a jejich tematických okruhů do učebních osnov určitého vyučovacího předmětu.**
2. **Realizace průřezových témat pomocí projektů**
3. **Realizace průřezového tématu jako samostatného vyučovacího předmětu**
4. **Začlenění průřezových témat do vyučování jiným způsobem**

1. Integrace všech tématických okruhů všech průřezových témat do učebních osnov určitého vyučovacího předmětu.

V následujících tabulkách je pro větší přehlednost uvedeno zařazení tematických okruhů jednotlivých průřezových témat v konkrétním předmětu a dané třídě. Provázanost průřezových témat s učivem je dána i v tabulkách s osnovami konkrétního předmětu.

Jednotlivé okruhy jsou realizovány pomocí vzdělávacích strategií, které vedou k naplnění očekávaných výstupů jednotlivých vzdělávacích oborů. Při integraci průřezových témat s vyučovacím předmětem dochází k propojení obsahů vzdělávacích oborů s danými tematickými okruhy průřezových témat a ke komplexnosti vzdělávání žáků. Žáci si utváří celkový pohled na svět a rozvíjí potřebné praktické dovednosti.

Tématické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Rozvoj schopností poznávání	INT/ **ČJ, M, HV**	INT/ **ČJ, M, HV**	INT/ **M, HV**	INT/ **M, HV**	INT/ **M, HV**	INT/ **ČJ, M, F**	INT/ **ČJ, M, F, PČ**	INT/ **ČJ, M, F, CH**	INT/ **ČJ, M, F, CH, PČ**
Sebepoznání a sebepojetí	INT/ **PRV, TV**	INT/ **PRV, TV**	INT/ **PRV, TV**	INT/ **VV, TV**	INT/ **VV, TV**	INT/ **M, F, TV, PČ**	INT/ **M, F, TV, PČ**	INT/ **M, F, CH, PŘ, OV, TV**	INT/ **M, F, CH, TV, PČ**
Seberegulace a sebeorganizace	INT/ **TV**	INT/ **TV**	INT/ **TV**	INT/ **INF, TV**	INT/ **INF, TV**	INT/ **M, F, TV, PČ**	INT/ **M, F, TV, PČ**	INT/ **M, F, CH, PŘ, TV**,	INT/ **M, F, CH, TV, PČ**
Psychohygiena	INT/ **PRV, HV, TV**	INT/ **PRV, HV, TV**	INT/ **PRV, HV, TV**	INT/ **PŘ, HV, TV**	INT/ **PŘ, HV, TV**	INT/ **M, F, RV, HV, VV, TV, PČ**	INT/ **M, F, , HV, TV, PČ**	INT/ **M, F, CH, PŘ, INF, RV, HV, OV, TV**	INT/ **M, F, CH, INF, HV, TV, PČ**
Kreativita	INT/ **HV, VV, PČ**	INT/ **HV, VV, PČ**	INT/ **HV, VV, PČ**	INT/ **ČJ, INF, HV, VV, PČ**	INT/ **ČJ, INF, HV, VV, PČ**	INT/ **ČJ, M, F, Z, HV, VV, TV, PČ**	INT/ **ČJ, M, F, HV, VV, TV, PČ**	INT/ **ČJ, M, F, CH, INF, HV, VV, TV**	INT/ **ČJ, NJ, M, F, CH, INF, HV, VV, TV, PČ**
Poznání lidí				INT/ **PŘ**	INT/ **PŘ**	INT/ **OV**	INT/ **OV**	INT/ **OV, RV**	INT/ **OV**
Mezilidské vztahy	INT/ **PRV**	INT/ **PRV**	INT/ **PRV**	INT/ **NJ, PŘ**	INT/ **PŘ**	INT/ **OV, RV, HV, VV**	INT/ **HV, VV**	INT/ **CH, OV, RV, HV, VV**	INT/ **CH, OV, PČ, HV**
Komunikace		INT/ **ČJ**	INT/ **ČJ, NJ**	INT/ **ČJ, NJ, INF**	INT/ **ČJ, NJ, INF**	INT/ **ČJ, NJ,AJ, M, F, RV, TV, PČ**	INT/ **ČJ, NJ, AJ, M, F, TV,PČ**	INT/ **ČJ, NJ, AJ, M, F, CH, INF, OV, RV, TV**	INT/ **ČJ, NJ, AJ, M, F, CH, INF, TV, PČ**
Kooperace a kompetice	INT/ **TV**	INT/ **TV**	INT/ **TV**	INT/ **TV**	INT/ **TV**	INT/ **M, F, PČ, TV**	INT/ **M, F, PČ, TV**	INT/ **M, F, CH, OV, RV, TV**	INT/ **M, F, CH, PČ, TV**
Řešení problémů a rozhodovací schopnosti	INT/ **M**	INT/ **M**	INT/ **M**	INT/ **M**	INT/ **M**	INT/ **M, F, RV, PČ**	INT/ **M, F, PČ**	INT/ **M, F, CH, OV, RV**	INT/ **M, F, CH, PČ**
Hodnoty, postoje, praktická etika	INT/ **PRV**	INT/ **PRV**	INT/ **PRV**			INT/ **M, F, D, Z, OV, RV, TV, PČ**	INT/ **M, F, D, Z, OV, TV, PČ**	INT/ **M, F, CH, D, Z, INF, OV, RV, TV, PŘ**	INT/ **M, F, CH, ČJ, D, Z, PŘ, INF, OV, TV, PČ**

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tématické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola	INT/ **PRV**	INT/ **PRV**	INT/ **PRV**	INT/ **VL**	INT/ **NJ**	INT/ **OV**			INT/ **PČ**
Občan, občanská společnost a stát				INT/ **VL**	INT/ **VL**	INT/ **OV**	INT/ **OV**	INT/ **Z**	INT/ **Z, OV**
Formy participace občanů v politickém životě				INT/ **VL**	INT/ **VL**	INT/ **OV**	INT/ **OV**		
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				INT/ **VL**	INT/ **VL**	INT/ **D**	INT/ **D**	INT/ **D, OV**	INT/ **D, OV**

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tématické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá	INT/ **HV**	INT/ **HV**	INT/ **ČJ, AJ, HV**	INT/ **ČJ, AJ, VL, HV**	INT/ **ČJ, AJ**	INT/ **ČJ, AJ, NJ, Z, HV**	INT/ **ČJ, AJ, NJ, Z, HV**	INT/ **ČJ, AJ, NJ, HV, Z**	INT/ **ČJ, NJ, AJ, Z**
Objevujeme Evropu a svět				INT/ **PČ**	INT/ **AJ, VL, PČ**	INT/ **F, Z, D**	INT/ **AJ, NJ, D, Z**	INT/ **AJ, NJ CH, D, Z**	INT/ **NJ, AJ, CH, PŘ, D, Z, OV**
Jsme Evropané					INT/ **VL**	INT/ **D**	INT/ **D, NJ**	INT/ **D, Z, NJ**	INT/ **D, Z, OV, NJ**

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní diference					INT/ **VL, PČ**				INT/ **Z, OV**
Lidské vztahy	INT/ **ČJ, PRV, HV, TV**	INT/ **PRV, HV, TV**	INT/ **PRV, HV, TV**	INT/ **ČJ, VL, PŘ, HV, TV**	INT/ **ČJ, VL, PŘ, HV, TV**	INT/ **TV**	INT/ **AJ, TV**	INT/ **AJ, INF, TV**	INT/ **AJ, Z, INF, OV, TV, PČ**
Etnický původ				INT/ **VL**	INT/ **VL, PČ**	INT/ **D, Z, HV**	INT/ **D, Z, HV**	INT/ **D, PŘ, HV**	INT/ **D, PŘ, Z, OV**
Multikulturalita					INT/**VL,NJ**	INT/ **NJ, D, HV, AJ**	INT/ **NJ, AJ, D, Z, HV**	INT/ **ČJ, NJ, AJ, D, INF, HV**	INT/ **ČJ, NJ, AJ, D, Z, INF, HV**
Princip sociálního smíru a solidarity					INT/ **VL**		INT/ **OV**		INT/ **Z, OV**

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy	INT/ **PRV**	INT/ **PRV**	INT/ **PRV**	INT/ **PŘ**	INT/ **PŘ**	INT/ **Z, PČ**	INT/ **PŘ**		INT/ **Z, PŘ**
Základní podmínky života				INT/ **PŘ**	INT/ **PŘ**	INT/ **Z, PŘ**	INT/ **PŘ**	INT/ **CH, PŘ, RV**	INT/ **M, F, CH, PŘ**
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	INT/ **PČ**	INT/ **PČ**	INT/ **PČ**	INT/ **PČ**	INT/ **PČ**	INT/ **F, PŘ, Z, PČ**	INT/ **PŘ, Z, OV, PČ**	INT/ **CH, Z**,	INT/ **F, CH, PŘ, Z, OV**
Vztah člověka k prostředí	INT/ **PRV, TV**	INT/ **PRV, TV**	INT/ **PRV, TV**	INT/ **PŘ, TV**	INT/ **PŘ, TV**	INT/ **F, PŘ, Z, D, OV, TV, PČ**	INT/ **PŘ, Z, D, OV, TV, PČ**	INT/ **F, CH, PŘ, Z, D, INF, RV, TV,**	INT/ **CH, PŘ, Z, D, INF, OV, TV**

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				INT/ **ČJ**	INT/ **ČJ**	INT/ **ČJ, HV**	INT/ **ČJ, OV, HV**	INT/ **ČJ, OV, HV, INF**	INT/ **ČJ, HV, INF**
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				INT/ **ČJ**	INT/ **ČJ**			INT/**ČJ, INF**	INT/ **ČJ, INF**
Stavba mediálních sdělení				INT/ **ČJ**	INT/ **ČJ**			INT/ **ČJ, INF**	INT/ **ČJ, INF**
Vnímání autora mediálních sdělení			INT/ **ČJ**	INT/ **ČJ**	INT/ **ČJ**			INT/ **ČJ, INF**	INT/ **ČJ, INF**
Fungování a vliv médií ve společnosti				INT/ **INF**	INT/ **ČJ, INF**		INT/ **OV**	INT/ **OV, INF**	INT/ **ČJ, Z, INF**
Tvorba mediálního sdělení				INT/ **INF**	INT/ **ČJ, INF**		INT/ **VV**	INT/ **VV, INF**	INT/ **VV, INF**
Práce v realizačním týmu				INT/ **ČJ**	INT/ **ČJ**				INT/ **PČ, INF**

2. Realizace průřezových témat pomocí projektů

A/ „ PROJEKTOVÝ DEN“ – komplexní výchovně vzdělávací projekt, který se koná v každém školním roce na jiné zvolené téma.

Cílem projektového vyučování je efektivní učení, kde žáci propojují své poznatky z různých oblastí s běžnou realitou života. Projektové vyučování se orientuje především na zkušenosti žáka.
Během projektového vyučování je řešeno jedno konkrétní téma s daným cílem. Projekt trvá jeden vyučovací den a jeho výsledky jsou hodnoceny. Během projektu zapojují žáci více prožitků. Učí se účelné komunikaci a efektivní kooperaci v týmech.

- v plné míře naplňuje oblasti všech PT

B/ „EVROPSKÝ TÝDEN“ – týdenní projekt v 5. a 9. ročníku:

- naplňuje v celé míře PT **Osobnostní a sociální výchova**
  naplňuje v celé míře PT **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**
  naplňuje PT **Multikulturní výchova – tematický okruh Kulturní diference**

C/ „DEN S MÉDII“ – jednodenní projekt v 5. ročníku

- naplňuje v celé míře PT **Osobnostní a sociální výchova**
  naplňuje v celé míře PT **Mediální výchova**

3. Realizace průřezového tématu jako samostatného vyučovacího předmětu

Průřezové téma **Environmentální výchova** je začleněno do výuky jako samostatný předmět EKOLOGICKÁ VÝCHOVA, ve kterém žáci v celé míře projdou oblastmi danými tematickými okruhy. Výuka umožňuje žákům pomocí praktických cvičení, řešením různých úkolů a problémů, pochopit problematiku vztahů člověka k životnímu prostředí. Umožňuje žákům uvědomit si základní podmínky života a odpovědnost současné generace za život v budoucnosti.

Průřezové téma **Mediální výchova** je začleněno do výuky jako samostatný předmět MEDIÁLNÍ VÝCHOVA, ve kterém žáci v celé míře projdou oblastmi danými tematickými okruhy. Výuka umožňuje žákům pomocí praktických cvičení, řešením různých úkolů a problémů, pochopit problematiku mediální komunikace a práce s médii. Předmět vybavuje žáka základní úrovní mediální gramotnosti.

4. Začlenění průřezových témat do vyučování jiným způsobem

Tematické okruhy všech průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími procesy, tvoří nedílnou součást mnoha různých akcí, které se ve škole konají každý školní rok.

- Den ochrany člověka za mimořádných situací **(Osobnostní a sociální výchova)**

- Mikulášská nadílka **(Osobnostní a sociální výchova)**
- Vánoční akademie **(Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova)**
- Veřejná vystoupení žáků – koncerty **(Osobnostní a sociální výchova)**
- Poslední zvonění **(Osobnostní a sociální výchova)**
- Mezinárodní den dětí **(Osobnostní a sociální výchova)**
- Pořádání akcí pro veřejnost, na kterých se podílejí žáci – Velikonoční, vánoční vyrábění – jarmarky
- Tvorba školního časopisu
- Vzdělávací a školní výlety **(Osobnostní a sociální výchova)**
- Exkurze žáků 8. a 9. ročníku v rámci profesní orientace **(Osobnostní a sociální výchova)**
- Dny otevřených dveří na středních školách, výstava „ŠKOLA“- prezentace SŠ **(Osobnostní a sociální výchova)**
- Besedy na různá témata zabývající se volbou povolání a sociálně patologickými jevy **(Osobnostní a sociální výchova)**
- Návštěvy divadelních představení, výchovné koncerty **(Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova)**

- Volba třídních samospráv **(Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana)**
- Dny s třídním učitelem
- Účast na společných tripartitách

- Spolupráce žáků mezi školou a mateřskou školkou **(Osobnostní a sociální výchova)**

- Účast na školních soutěžích: sportovní soutěže, výtvarné soutěže, předmětové soutěže.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Obecná ustanovení

Na základě ustanovení zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) vydávám jako statutární orgán školy tuto směrnici.
Směrnice je součástí školního řádu školy, podle § 30 odst. (2) školského zákona („Školní řád obsahuje také pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.“). Směrnice je umístěna na přístupném místě školy podle § 30 školského zákona, prokazatelným způsobem s ní byli seznámeni zaměstnanci, žáci školy. Zákonní zástupci nezletilých žáků byli informováni o jejím vydání a obsahu.

OBSAH

I. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků.

II. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení.

III. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách.

IV. Způsob získávání podkladů pro hodnocení, zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace.

V. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

I. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci, zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků, popřípadě osoby, které vůči nezletilým žákům plní vyživovací povinnost byly včas informovány o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte, žáka.

2. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.

3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitelka školy se souhlasem školské rady.

4. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.

5. U žáka se speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

6. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval.

7. Ředitelka školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

8. Výchovnými opatřeními jsou podle §31, odst. 1 školského zákona pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Kázeňským opatřením je podmíněné vyloučení žáka ze školy nebo školského zařízení, vyloučení žáka ze školy nebo školského zařízení, a další kázeňská opatření, která nemají právní důsledky pro žáka. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitelka školy nebo školského zařízení nebo třídní učitel. Ředitelka školy nebo školského zařízení může v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených tímto zákonem nebo školním nebo vnitřním řádem rozhodnout o podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka ze školy nebo školského zařízení. Žáka lze podmíněně vyloučit nebo vyloučit ze školy pouze v případě, že splnil povinnou školní docházku.

9. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy nebo školského zařízení se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených školským zákonem.

10. podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka rozhodne ředitelka školy nebo školského zařízení do dvou měsíců ode dne, kdy se o provinění žáka dozvěděla, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy se žák provinění dopustil, s výjimkou případu, kdy provinění je klasifikováno jako trestný čin podle zvláštního právního předpisu. O svém rozhodnutí informuje ředitelka pedagogickou radu. Žák přestává být žákem školy nebo školského zařízení dnem následujícím po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyloučení, nestanoví-li toto rozhodnutí den pozdější.

11. Ředitelka školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.

12. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelkou školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

13. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

    a) napomenutí třídního učitele,
    b) důtku třídního učitele,
    c) důtku ředitelky školy.

14. Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek jsou součástí školního řádu.

15. Třídní učitel neprodleně oznámí ředitelce školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitelky školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

16. Ředitelka školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

17. Udělení pochvaly a jiného ocenění ředitelky školy a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

18. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

19. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

20. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle § 52 odstavce 6 věty třetí školského zákona. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

21. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitelku školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitelka školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitelky školy nebo krajského úřadu.

22. V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ji ředitelka školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitelka školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitelky školy nebo krajského úřadu. Ředitelka školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

Pravidla pro sebehodnocení žáků

- Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.
- Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.
- Chyba je přirozená součást procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozborem chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.
- Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:
    - co se mu daří
    - co mu ještě nejde, jaké má rezervy
    - jak bude pokračovat dál
- Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
- Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.
- Na konci pololetí žák písemnou nebo ústní formou provede sebehodnocení v oblasti:
    - Zodpovědnost
    - Motivace k učení
    - Sebedůvěra
    - Vztahy v třídním kolektivu

- Známky nejsou jediným zdrojem motivace.

II. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení

Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

1. Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

    - 1 - velmi dobré,
    - 2 - uspokojivé,
    - 3 - neuspokojivé.

- *Stupeň 1 (velmi dobré):* žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

- *Stupeň 2 (uspokojivé):* chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školního řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

- *Stupeň 3 (neuspokojivé):* chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitel školy dopouští dalších přestupků.

2. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

    - 1 - výborný,
    - 2 - chvalitebný,

- 3 - dobrý,
- 4 - dostatečný,
- 5 - nedostatečný.

Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

3. Při hodnocení žáka podle odstavců 1 a 3 se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení podle odstavců 1 a 3.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- prospěl (a) s vyznamenáním,
- prospěl (a),
- neprospěl (a)
- nehodnocen (a).

4. Žák je hodnocen stupněm

a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré, v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2 vyhlášky,

b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,

d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

5. Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavců 2 a 4, která ovlivňuje jejich výkon.

6. Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Stupně hodnocení prospěchu v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření
- předměty s převahou praktických činností
- předměty s převahou výchovného zaměření

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové předměty(český jazyk, anglický jazyk, německý jazyk), společenskovědní předměty (dějepis, občanská výchova, rodinná výchova) a přírodovědné předměty (matematika, fyzika, chemie, prvouka, přírodověda, přírodopis, vlastivěda, zeměpis, ekologická výchova, informatika)

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)
Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktických činností

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní činnosti.

Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)
Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomocí učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná výchova, zprostředkované učení.

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- schopnost spolupracovat, vysvětlit postup, objasnit a obhájit řešení,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)
Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov.Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšině chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií

- O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitelka školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

- Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

- Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

- U žáka se speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ředitelky školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

- Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení jsou uvedeny v tabulce viz níže.

- Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Prospěch	
Ovládnutí učiva	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby

4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Aktivita, zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné
Chování	
1 – velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitelky školy dopouští dalších přestupků.

III. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

1. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelkou školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitelka školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

4. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

5. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitelka školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitelka školy, jmenuje komisi krajský úřad.

6. Komise je tříčlenná a tvoří ji:

a) předseda, kterým je ředitelka školy, popřípadě jím pověřený učitel zkoušející školy, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitelka školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

7. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením, nebo stupněm prospěchu. Ředitelka školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

8. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

9. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

10. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitelka školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

11. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

12. V případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení podle § 22.

IV. Způsob získávání podkladů pro hodnocení, zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení

1. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

2. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je:

- jednoznačné
- srozumitelné
- srovnatelné s předem stanovenými kritérii
- věcné
- všestranné
- pedagogicky zdůvodněné
- odborně správné
- doložitelné
- respektující individuální vzdělávací potřeby a doporučení školského poradenského zařízení

3. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové,...) kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

4. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, nejméně dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období.
Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období.
Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

5. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům.

6. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

7. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do kalndáře. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

8. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

9. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkušuje.

10. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známkám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.

11. Případy neprospěchu žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě.

12. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitelka školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, provedou učitelé příslušných předmětů uzávěrku v elektronické žákovské knížce, vytisknou zprávu třídního učitele a a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.

13. Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.

14. Informace jsou zákonným zástupcům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách, konzultačních hodinách a tripartitách, na které jsou rodiče písemně zváni. Zákonným zástupcům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zákonným zástupcům žáka, nikoli veřejně.

15. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje zákonné zástupce vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

16. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.

17. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména
- neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden
- žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací
- účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí
- učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídě není přípustné
- před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva
- prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva

18. Výchovný poradce a třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením ke vzdělávání žák, které vydává školské poradenské pracoviště, a která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Informace o plánovaných i proběhlých vyšetřeních žáků ve školském poradenském zařízení jsou součástí zprávy výchovného poradce na pedagogických radách.

19. Klasifikace chování

a) Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ni ředitelka po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) včetně dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období).

b) Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná. Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré) Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé) Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé) Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitelky školy dopouští dalších přestupků.

V. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

1. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka nebo studenta. Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením.

2. Děti a žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.

3. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení ke vzdělávání žáků vydaná školským poradenským pracovištěm a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

4. U žáka se speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

5. Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě se speciálními vzdělávacími potřebami vystavováno úkolům, v nichž vzhledem ke speciálním vzdělávacím potřebám nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.

6. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

7. Klasifikace bude provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat,

8. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.

9. V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

10. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných se řídí vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, pokud není zvláštním právním předpisem stanoveno jinak.

Hodnocení nadaných dětí a žáků

- Ředitelka školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitelka školy.

- Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitelka školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

Seznam použitých zkratek

ŠVP – školní vzdělávací program
RVP ZV – rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
IVP – individuální vzdělávací program
PPP – pedagogicko – psychologická poradna
SPC – speciálně pedagogické centrum
PLPP – plán pedagogické podpory
PSPP – předmět speciálně pedagogické péče
PI – pedagogická integrace
ZU – zprostředkované učení
ČJ – český jazyk
NJ – německý jazyk
AJ – anglický jazyk
M – matematika
Prv – prvouka
Př – přírodověda
Vl – vlastivěda
PŘ – přírodopis
Z – zeměpis
D – dějepis
RV – rodinná výchova
OV – občanská výchova
F – fyzika
CH – chemie
INF – informatika
EV – ekologická výchova
HV – hudební výchova
VV – výtvarná výchova
PČ – pracovní činnosti
TV – tělesná výchova
PT – průřezové téma

OSV – osobnostní a sociální výchova
VDO – výchova demokratického občana
VEGS – výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
MKV – multikulturní výchova
EV – environmentální výchova
MV – mediální výchova
INT – integrace
RU – rozšiřující učivo